

Vuosikertomus 2013

Ålandsbanken Abp

ÅLANDSBANKEN

Kuljemme omaa tietämme

Ålandsbanken Abp
Pääkonttorin käyntiosoite: Nygatan 2, Mariehamn

Postiosoite: PB 3, AX-22101 Mariehamn. Puhelin 0204 29 011. Faksi 0204 291 228
BIC AABAFI22 www.alandsbanken.fi info@alandsbanken.fi

Vuosi 2013 lyhyesti

Taloudellinen yhteenveto 2013

- Liiketulos parani 5 prosenttia 10,4 miljoonaan euroon (9,9). Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä parani 15,3 miljoonaa euroa 12,4 miljoonaan euroon (-2,9).
- Osakkeenomistajille kuuluva kauden tulos oli 6,7 miljoonaa euroa (11,3).
- Osakekohtainen tulos oli 0,46 euroa (0,79).
- Oman pääoman tuotto verojen jälkeen (ROE) oli 3,8 prosenttia (6,6).
- Korkokate kasvoi 3 prosenttia 42,4 miljoonaan euroon (41,2).
- Palkkiotuotot, netto kasvoivat 30 prosenttia 42,4 miljoonaan euroon (32,7).
- Kustannukset alenivat 2 prosenttia 92,0 miljoonaan euroon (94,1).
- Arvon alentumistappiot luotoista (netto, mukaan lukien palautukset) alenivat 37 prosenttia 4,1 miljoonaan euroon (6,4) vastaten 0,13 prosentin luottotappiotasoa (0,22).
- Hallinnoitava pääoma kasvoi 4 prosenttia 4 407 miljoonaan euroon (4 252).
- Antolainaus kasvoi 7 prosenttia 3 104 miljoonaan euroon (2 905).
- Ottolainaus kasvoi 1 prosentin 2 466 miljoonaan euroon (2 452).
- Ydinvakavaraisuussuhde aleni 10,8 prosenttiin (10,9).
- Hallitus ehdottaa muuttumatonta osinkoa 0,15 euroa (0,15) osaketta kohden.

Tärkeitä tapahtumia 2013

1. VUOSINELJÄNNE

- Maarianhaminassa pidetyssä ylimääräisessä yhtiökokouksessa riittävä äänienemmistö ei kannattanut hallituksen ehdotusta siitä, että pankin yhtiöjärjestyksestä poistetaan määräys, jonka mukaan 67 vuotta täyttänyt henkilö ei ole vaalikelpoinen hallitukseen.
- Ålandsbanken aloitti kokonaan omistettujen rahastoyhtiöiden Alpha Management Company S.A.:n (Luxemburg) ja Ålands-

banken Fonder AB (Ruotsi) purkamisen vapaaehtoisen selvitystilan kautta. Päättös merkitsee kustannusten alentumista vuositasolla runsaalla 0,5 miljoonalla eurolla. Rahastojen hallinnollinen käsittely on siirretty luxemburgilaiselle ulkoiselle osapuolelle, kun taas Ålandsbanken vastaa jatkossakin rahaston varainhoidosta.

- Ålandsbanken ilmoitti, että sen on tarkoitus etsiä kokonaan omistamalleen Crosskey Banking Solutions -tytäryhtiölle pitkän tähtäimen strateginen yhteistyökumppani. Mahdollisiin yhteistyömuotoihin voi sisältyä Ålandsbankenin omistusosuuden aleneminen.

2. VUOSINELJÄNNE

- Finanssivalvonta hyväksyi, että Ålandsbankenin operatiivisten riskien vakavaraisuusvaatimus saadaan laskea standardimenetelmällä perusmenetelmän asemasta 30. kesäkuuta 2013 alkaen.
- Yhtiökokouksessa Nils Lampi, Christoffer Taxell ja Dan-Erik Woivalin valittiin hallituksen uusiksi jäseniksi. Hallituksen jäsenet Agneta Karlsson, Anders Å Karlsson, Annika Wijkström ja Anders Wiklöf valittiin uudelleen hallitukseen. Samana päivänä pidetyssä hallituksen järjestäytymiskokouksessa hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Nils Lampi ja varapuheenjohtajaksi Christoffer Taxell.
- Ålandsbankenin antolainaus yleisölle ohitti 3 miljardin euron rajan.

3. VUOSINELJÄNNE

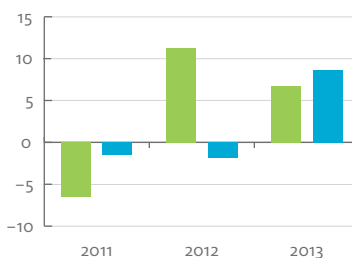
- Ruotsin liiketoiminta-alue kirjasi ensimmäisen kerran positiivisen neljännesvuosituloksen ilman kertaluonteisia eriä.
- Crosskey solmi sopimuksen IT-palvelujen toimittamisesta ruotsalaiselle Marginalen Bankille.

4. VUOSINELJÄNNE

- Ålandsbankenin liike-tulos ilman kertaluonteisia eriä oli korkein yksittäiseltä neljännekseltä sitten vuoden 2009 ensimmäisen neljänneksen.

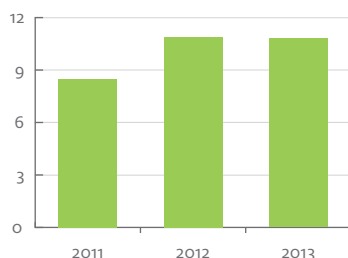
Osakkeenomistajille kuuluva kauden tulos

miljoonaa euroa

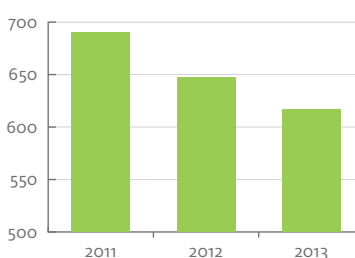

Ydinvakavaraisuussuhde

prosenttia

Kokopäivätoimia

- Tilikauden tulos
- Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä

Sisältö

Vuosi 2013 lyhyesti	
Ålandsbanken	2
Konsernirakenne	3
Konsernin juridinen rakenne	4
Organisaatiokaavio	5
Toimitusjohtajan katsaus	6
Strategia	8
Kestävä kehitys	10
Konsernitoiminto	12
Liiketoiminta-alue Ahvenanmaa	14
Liiketoiminta-alue Suomi	16
Liiketoiminta-alue Ruotsi	18
Ålandsbankenin tytäryhtiöt	21
Hallituksen toimintakertomus	26
Tietoja osakkeista	32
Konsernin tuloslaskelma	36
Konsernin laaja tuloslaskelma	37
Konsernin tase	38
Konsernin laskelma oman pääoman muutoksista	39
Konsernin rahavirtalaskelma	40
Riskit ja riskienhallinta	41
Liitetiedot konsernin taloudellisiin katsauksiin, sisältö	71
Liitetiedot konsernin taloudellisiin katsauksiin	72
Emoyhtiön tuloslaskelma	108
Emoyhtiön tase	109
Emoyhtiön laskelma oman pääoman muutoksista	110
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	111
Liitetiedot emoyhtiön taloudellisiin katsauksiin, sisältö	113
Liitetiedot emoyhtiön taloudellisiin katsauksiin	114
Hallituksen voitonjakoesitys	131
Tilintarkastuskertomus	132
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	133
Hallitus	142
Toimiva johto	144
Pörssitiedotteet 2013	146
Osoitetiedot	147

Sijoittajakalenteri

Ålandsbanken julkistaa seuraavat osavuositarkastukset toimintavuonna 2014:

- osavuositarkastus tammikuu–maaliskuu 29.4.2014
- osavuositarkastus tammikuu–kesäkuu 25.7.2014
- osavuositarkastus tammikuu–syyskuu 28.10.2014

Vuosikertomus ja kaikki osavuositarkastukset julkistetaan Internetissä: www.alandsbanken.fi

Vuosikertomus ja osavuositarkastukset ovat myös tilattavissa osoitteesta: info@alandsbanken.fi tai Ålandsbanken Abp, Sihteeristö, PB 3, AX-22101 Mariehamn.

Kansikuva: Johnér bildbyrå

Ålandsbanken

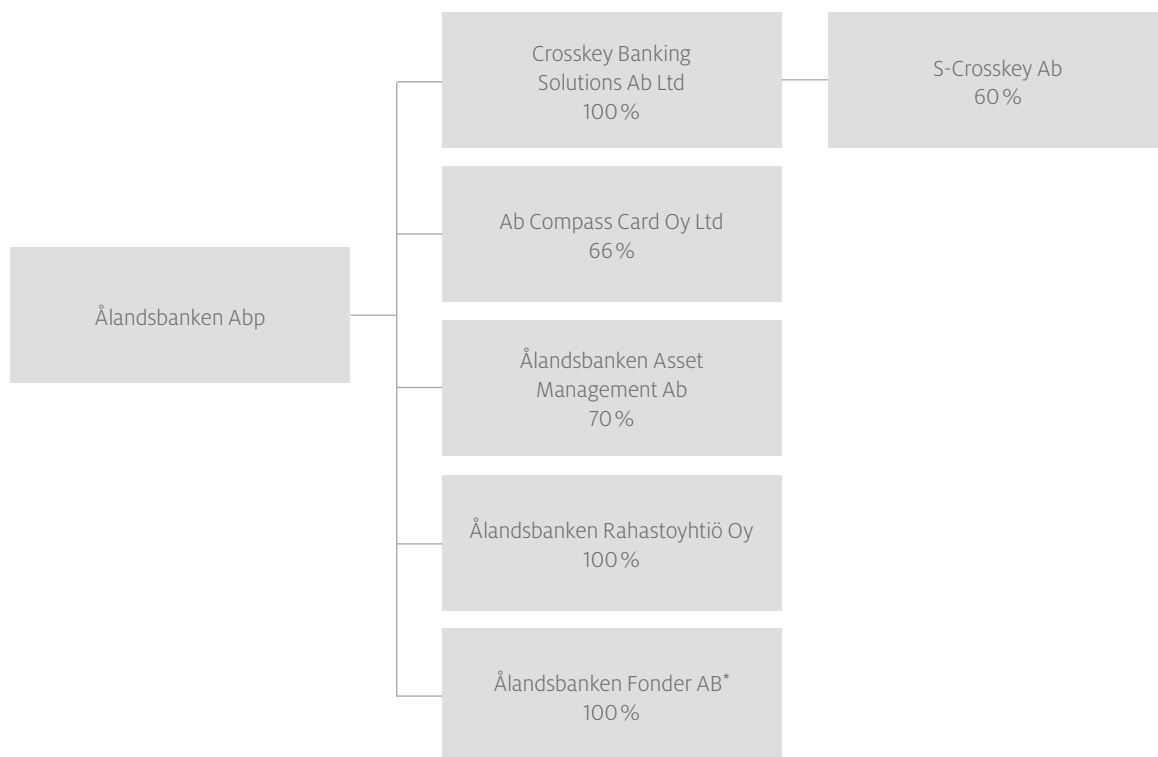
- Ålandsbanken aloitti toimintansa 1919 nimellä Ålands Aktiebank. Pankki listautui Helsingin pörssiin vuonna 1942.
- Pankin pääkonttori on Maarianhaminassa. Sillä on Ahvenanmaalla kaikkiaan 7 pankkikonttoria ja muualla Suomessa 6: Helsingissä, Espoossa, Tampereella, Vaasassa, Turussa ja Paraisilla. Ruotsissa Ålandsbankenilla on 3 konttoria: Tukholmassa, Göteborgissa ja Malmössä.
- Ålandsbanken-konserniin kuuluu kaikkineen kuusi tytäryhtiötä, joiden toiminta liittyy eri tavoin pankkitoimintaan. Ne ovat Ålandsbanken Asset Management Ab, Ålandsbanken Rahastoyhtiö Oy, Ålandsbanken Fonder AB, Ab Compass Card Oy Ltd ja Crosskey Banking Solutions Ab Ltd, jolla on oma tytäryhtiö S-Crosskey Ab.
- Ahvenanmaalla Ålandsbanken on kaikkien ahvenanmaalaisten pankki. Sillä on sekä asema että halu olla mukana kehittämässä tulevaisuuden Ahvenanmaata.
- Manner-Suomessa ja Ruotsissa Ålandsbanken on keskittynyt erityisesti yksityisyrittäjiin, varakkaisiin perheisiin ja yksityishenkilöihin tarjoten kaksi palvelukonseptia: Private Banking ja Premium Banking®. Lisäksi tarjoamme varainhoitopalveluja institutionaalisille sijoittajille.
- Ålandsbanken on ollut aina finanssialan innovatiivinen edelläkävijä. Ålandsbankenin Premium Banking®, joka tuotiin markkinoille 2004, on ollut esimerkkinä pohjoismaisille kilpailijoille.
- Ålandsbanken haluaa tarjota tuotteita, jotka hyödyttävät asiakkaita eri tavoilla. Tärkeintä on taloudellinen hyöty, mutta Ålandsbankenin asiakkaat tukevat myös kestävä kehitystä. Luonnonsuojeluhankkeille lahjoitettavia Ålandsbankenin Luontotilibonuksia, vuodelta 2013 kertyneet varat mukaan lukien, on kaikkineen karttunut yli miljoona euroa.

Konserni	2013	2012	2011	2010	2009
miljoonaa euroa					
Tulos					
Liiketulos	10,4	9,9	-5,7	1,0	30,5
Osakkeenomistajille kuuluva kauden tulos	6,7	11,3	-6,5	-2,9	26,2
Volyymitietoja					
Hallintoitava pääoma	4 407	4 252	3 814	4 347	3 101
Antolainaus yleisölle	3 104	2 905	2 737	2 573	2 546
Ottolainaus yleisöltä	2 466	2 452	2 544	2 600	2 411
Riskipainotetut saamiset	1 481	1 401	1 729	1 664	1 636
Oma pääoma	184	179	181	154	162
Tunnuslukuja					
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	3,8	6,6	-3,9	-1,8	17,8
Kulu/tuotto-suhdeluku	0,86	0,85	1,04	0,93	0,88
Luottotappiotaso, %	0,13	0,22	0,07	0,23	0,12
Järjestämättömien saamisten osuus, brutto, %	0,50	0,64	0,70	1,07	0,56
Core funding ratio, %	103	103	108	99	106
Omavaraisuus, %	4,7	4,9	5,3	4,4	4,8
Ydinvaraisuussuhde, %	10,8	10,9	8,4	7,3	7,9
Tehty työaika kokopäivätoimiksi muunnettuna	617	640	690	679	641

Konsernirakenne

Toimiala	Yhtiö	Tuotot	Taseen loppusumma	Omistus-osuus	Konttoreita	Henkilöstö	Perustettu
Pankkitoiminta	Ålandsbanken Abp	123,7 milj. euroa	3 858,2 milj. euroa		16	446	1919
Varainhoito	Ålandsbanken Asset Management Ab	10,0 milj. euroa	6,4 milj. euroa	70 %	1	28	2000
Rahastohallinnointi	Ålandsbanken Rahastoyhtiö Oy	7,6 milj. euroa	2,8 milj. euroa	100 %	1	6	1998
	Ålandsbanken Fonder AB	0,8 milj. euroa	1,1 milj. euroa	100 %	1	3	Hankittu 2009
IT	Crosskey Banking Solutions Ab Ltd	28,1 milj. euroa	10,4 milj. euroa	100 %	4	207	2004
	S-Crosskey Ab	4,1 milj. euroa	0,4 milj. euroa	60 %	1	1	2005
Luotto- ja debitkorttien myöntäminen	Ab Compass Card Oy Ltd	6,9 milj. euroa	38,1 milj. euroa	66 %	1	15	2006

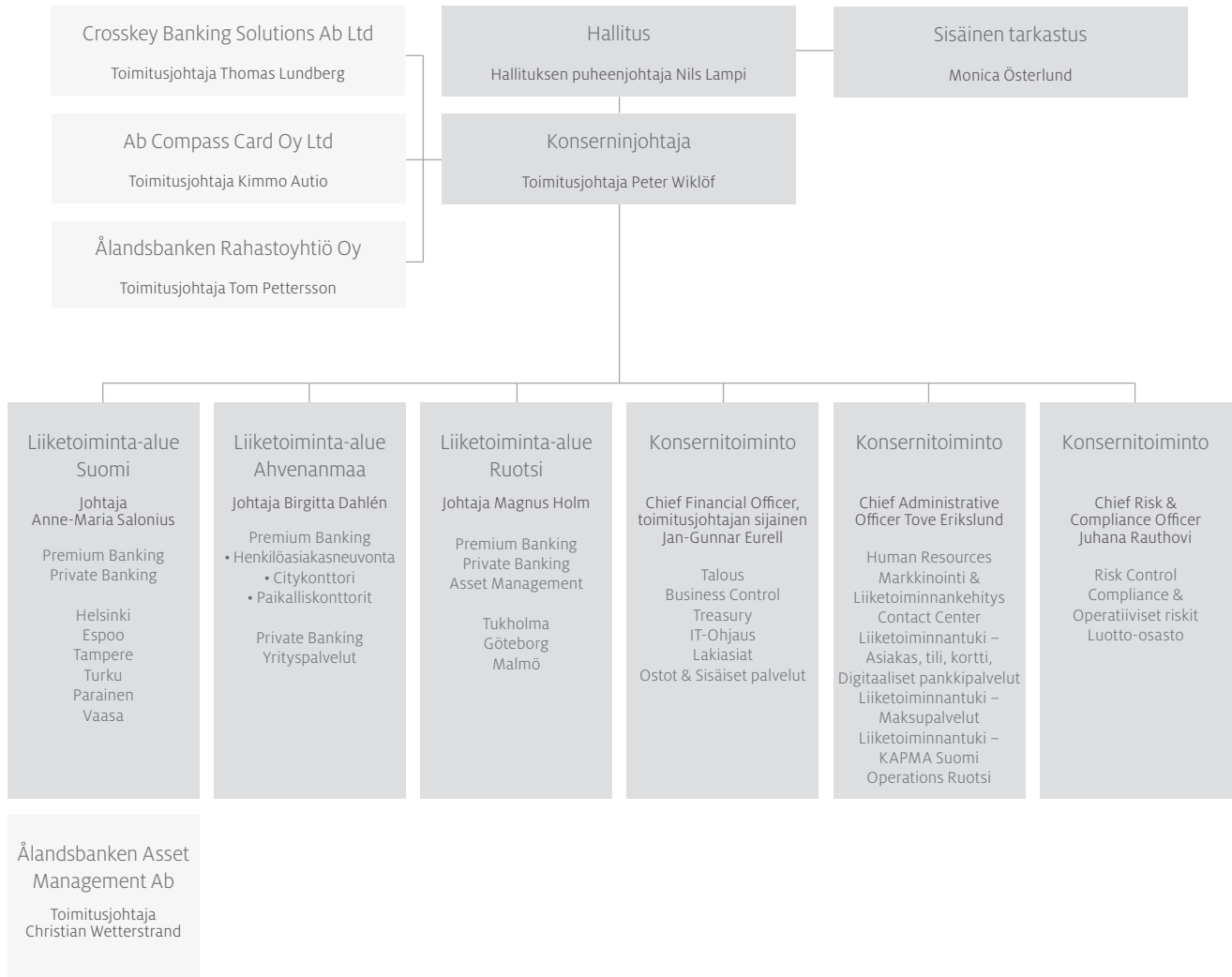
Konsernin juridinen rakenne

* Selvitystilassa

Yhdistellyt osakkuusyritykset:
Ålands Investerings Ab 36 %
Ålands Fastighetskonsult Ab 20 %
Lisäksi on yksi pienehkö kiinteistöosakeyhtiö,
josta Ålandsbanken omistaa yli 50 %.

Organisaatiokaavio

Määrätietoinen työ alkaa kantaa hedelmää

Kuva: Daniel Eriksson

Peter Wiklöf, Toimitusjohtaja

Vuosi 2013 jää taakse varovaisen optimismin vallitessa. Kansainvälisesti näkyvissä on merkkejä talouskasvusta, mutta ennen kaikkea alamme nähdä tuloksia tekemästä määrätietoisesta työstä. Erityisen ilahduttavaa on pankin menestys Ruotsin markkinoilla.

Vuonna 2013 maailmantalous osoitti merkkejä toipumisesta, minkä seurauksena pörssikurssit Euroopassa ja Yhdysvalloissa nousivat vahvasti. Samaan aikaan keskuspankit Yhdysvalloissa, Euroopassa ja Japanissa jatkoivat voimakkaita talouden elvyttämistoimia tukeakseen talouden kasvua.

Kun tarkastelemme Pohjoismaita, Suomen taloutta vaivaavat edelleen rakenteelliset ongelmat. Kasvua ei ole näköpiirissä.

Väistämättä tuntuu siltä, että suomalaisen itseluottamus on saanut kovan, ehkä tar-

peettomankin kovan kolhun. Ruotsin talous taas kehittyy hyvään suuntaan, ja siellä liiketoimintaympäristö on suomalaista positiivisempi.

Ålandsbanken on noudattanut omia, hyväksi koettuja sijoitusneuvojaan. Emme ole panneet kaikkia munia samaan koriin. Läsnäolomme Ruotsin markkinoilla on hajauttanut riskejämme.

Ålandsbankenille 2013 oli vuosi, jolloin näimme viime vuosina tehtyjen toimenpiteiden ensimmäiset tulokset. Paransimme liikevoittoamme vuoden aikana kaikkiaan 15 miljoonaa euroa. Tuloparannus johtuu siitä, että onnistuimme luomaan kasvua kaikissa tärkeimmissä tulonlähteissämme, korkokatteessa, palkkiotuotoissa ja muissa tuloissa. Etenkin palkkiotuotot nousivat vuoden aikana merkittävästi eli 30 prosenttia, ilman kustannusten nousua.

Palkkiotuotomme sai vahvaan kasvuun pörssikurssien nousu vuoden 2013 aikana. Jälleen virinnyt usko tulevaisuuteen sai asiakkaat aktivoitumaan, ja sijoitussalkkujen volyymit kehittyivät myönteisesti.

Keskuspankit jatkoivat elvytystoimenpiteitään, ja Euroopan ja Ruotsin keskuspankkien ohjauskorot pysyivät alhaalla koko vuoden. Näin markkinakorot euroalueella pysyivät poikkeuksellisen alhaisella tasolla. Ruotsissa markkinakorot jopa laskivat voimakkaasti vuoden aikana. Alhainen korkotaso vaikuttaa edelleen meidän korkokatteeseemme negatiivisesti. Laskevien markkinakorkojen suora seurauksena olemme viime vuosina nähneet korkokatteen aina vain pienenevän. Olemme onnistuneet nyt katkaisemaan tämän suunnan aiempaa suurempien antolainausmäärien ja kohonneiden marginaalien avulla.

Laskimme viime vuoden aikana edelleen joukkolainoja liikkeelle Pohjoismaissa sekä Saksassa ja Itävallassa. Velkasijoittajien kiinnostus Ålandsbankenin liikkeelle laskemiin joukkolainoihin on lisääntynyt sitä mukaa, kun tuloksemme on kehittynyt myönteisesti.

Kasvumme jatkui vuonna 2013. Antolainaus kasvoi noin 200 miljoonaa euroa. Suurin osa kasvusta tulee Ruotsin-liiketoimintalueelta, joka viimeisen kahden vuoden aikana on kehittynyt tasaisesti. Ruotsissa antolainaus on nyt 7 miljardin kruunun tasolla. Siellä teimme vuoden kolmannella neljänneksellä ensimmäistä kertaa operatiivisella tasolla positiivisen tuloksen. Ruotsin tulos vahvistui edelleen vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Suomessa toimimme vuoden 2012 lopussa markkinoille ensimmäisen avoimen sijoitusrahaston, joka sijoittaa uusiin asuntoihin. Näin asiakkaamme voivat sijoittaa ja säästää asuntoihin yksinkertaisella tavalla. Uusi rahasto on otettu hyvin vastaan: vuoden 2013 lopussa sitä oli merkitty noin 90 miljoonalla eurolla.

Ahvenanmaalla yritykset olivat suhdanteen takia varovaisia, ja siksi uusien luottojen kysyntä oli aiempia vuosia vähäisempää. Premium Bankingissa (yksityishenkilöt) anto-

lainaus on kuitenkin kasvanut noin 7 prosenttia lähinnä asuntojen rahoituksessa. Private Bankingissä asiakkaat ovat olleet hyvin aktiivisia ja kiinnostuneita vaihtoehtoisista sijoitusmuodoista korkosijoitusten sijaan.

Vuosittaiset asiakastytyväisyysmittauksemme ovat tänäkin vuonna osoittaneet, että asiakkaat haluavat pitkäaikaisia asiakassuhteita arvostavan pankin. He haluavat pankin, jossa vahva sijoitusosaaminen yhdistyy hyvään rahoitusasiantuntemukseen.

Heikosta suhdanteesta huolimatta olemme pystyneet vähentämään hoitamattomien luottojen määrää. Olemme onnistuneet pitämään luottotappiot kurissa, ja merenkulkualan luottoja lukuun ottamatta tappiot ovat pysyneet hyvin vähäisinä. Merenkulkualan luottojen osuus Ålandsbankenin kaikista luotoista on noin 2 prosenttia eli hyvin pieni osuus. Merenkulkualallakin näimme vuoden lopussa merkkejä yritysten toimintaedellytysten parantumisesta.

Konsernitoimintomme on tehnyt valtavasti töitä varmistaakseen, että pankki on valmistautunut uusiin sääntelyvaatimuksiin. Näistä osa on jo toteutettu ja osa tuodaan käytäntöön asteittain lähivuosina. Erityisesti haluan nostaa esiin edistymisemme rahoitushallinnoinnissa. Sekä likviditeettisalkumme tuotto että riskienhallintamme ovat kehittyneet myönteisesti.

Tytäryhtiöille vuosi oli menestyksellinen. Crosskey Banking Solutions teki elokuussa läpimurtonsa Ruotsissa, kun Marginalen Bank tilasi siltä it-ratkaisut sekä verkko- että mobiilipankkiinsa. Korttityhtiömme Compass Card sai myös ensimmäiset ulkopuoliset asiakkaansa, kun Suomen Hypoteekkiyhdistys valitsi sen korttiratkaisujensa toimittajaksi.

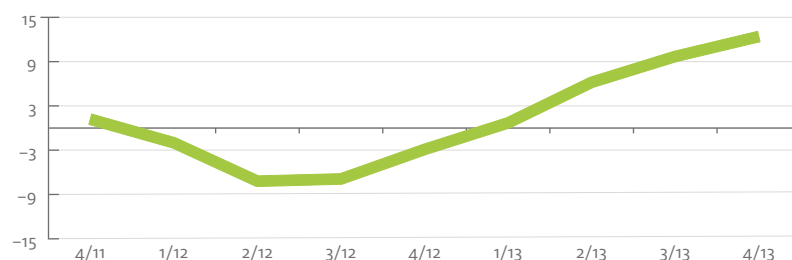
Kaikkiaan mielestäni tällä hetkellä on enemmän aihetta iloon kuin huoleen. On kuitenkin aivan liian aikaista levätä laakereilla – meillä on vielä paljon tehtävää, ennen kuin saavutamme hyväksyttävän tuottotason. Vuonna 2013 otimme kuitenkin pitkän askeleen oikeaan suuntaan.

Lopuksi haluan esittää suuren kiitoksen asiakkaillemme. Teidän osoittamanne sitoutuminen ja innostus ovat varmasti ainutlaatuisia pankkimaailmassa.

Vähintään yhtä suuri kiitos kuuluu Ålandsbankenin henkilöstölle. Voitte kaikki syystäkin olla ylpeitä saavutuksistamme vuonna 2013. Jatkakaamme yhdessä määrätietoista työtämme, jotta ansaitsemme asiakkaidemme luottamuksen jatkossakin.

Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä, konserni

miljoonaa euroa

Liukuva neljä vuosineljännestä

Rohkeasti omaa tietä

Suurimmat pankit kasvavat jatkuvasti, jolloin yksittäiset asiakkaat tuntevat niiden asiakkaina itsensä yhä pienemmiksi. Tästä syntyy tarve pankille, jossa jokaisen asiakkaan ääntä kuunnellaan, ja jossa he tuntevat olevansa arvostettuja.

Ålandsbankenilla on takanaan miltei sata vuotta itsenäisenä, innovatiivisena ja asiakkaiden tarpeisiin mukautuvana pankkina. Siksi on selvää, että asiakkaiden tarpeet ohjaavat kehitystämme jatkossakin.

VISIO

Olemme selkeä valinta pankiksi kunnianhimoisille henkilöille ja yrityksille, jotka arvostavat hyvää asiakassuhdetta.

VALITTU POSITIO

Ålandsbanken on sijoituspankki, jolla on rahoitusosaamista. Ålandsbanken luo arvoa henkilöille ja yrityksille tarjoamalla suurten pankkien palvelut ja pitämällä asiakkaistaan hyvää huolta pienen pankin lailla.

Ålandsbanken keskittyy ratkaisemaan ongelmia, rakentamaan mahdollisuuksia ja luomaan asiakkailleen arvoa eri tavoin. Kuljemme aina omaa tietämme ja näin saamme matkallamme yhä uusia ystäviä.

Valittu positio on kunnianhimoinen, ja Ålandsbankenin näkemyksen mukaan se vastaa selvään asiakastarpeeseen ja kasvaan kysyntään markkinoilla.

Kasvamme oikeissa kohderyhmissä painottamalla erityisesti sijoitusliiketoimintaa sekä tarjoamalla rahoitusratkaisuja ja erinomaista palvelua muissa pankkipalveluissa.

SIOJITUSPANKKI, JOLLA ON RAHOITUSOSAAMISTA

Ålandsbankenin sijoitusosaamista on luji-tettu viime vuosina kaikilla markkinoilla. Tässä on onnistuttu hyvin, mistä osoituk-sena ovat asiakasmäärän nousu, hallinnoita-vien varojen kasvu sekä erilaiset alan huomionosoitukset.

Pankilla on pitkät perinteet rahoituksen taitajana, ja rahoitusosaamisella on jatkossa-kin keskeinen rooli toiminnassamme. Viime aikojen markkinatilanne ja hintakilpailu ovat kuitenkin saaneet pankin valitsemaan malttilisen linjan huonon kannattavuuden välttämiseksi.

ASIAKASSUHTEITA JA LUOTTAMUSTA

Järkevä pankkitoiminta rakentuu aina luotta-mukselle. Erityisen selvästi tämä näkyy asiakkaiden sijoituksissa. Tiedämme, että luottamuksen rakentaminen uusien asiak-kaiden kanssa vaatii aikaa ja sitoutumista.

Ålandsbanken on sellainen kuin pankin kuuluukin olla. Haluamme, että yksittäisillä henkilöillä, yrityksillä ja yhteiskunnalla on vahva perusta kehittymiselle. Mielestämme vahvoja ja pitkäaikaisia suhteita rakentavat kunnianhimoiset henkilöt, jotka yltyvät hyviin suorituksiin.

HYVÄÄ PALVELUA

KAIKISSA KANAVISSA

Ålandsbanken on aina suosinut uutta tekno-logiaa, joka helpottaa asiakkaidemme arki-päivää. Siksi Internetkonttorimme on alusta lähtien ollut alan edelläkävijä. Kehitystyössä emme tee eroa henkilökohtaisten ja digitaalisten kohtaamisten välillä. Kanavasta riippu-matta asiakkaidemme on koettava saavansa hyvää palvelua.

Asiakassuhteiden hoidon pitää olla tasa-laatuista kaikissa kanavissa. Otamme huo-mioon myös eri kanavien vahvuudet. Neu-vontaan soveltuvat parhaiten henkilökohtai-set tapaamiset, kun taas Internetkonttori verkossa ja matkapuhelimessa tarjoaa asiak-kallemme selkeän yleiskuvan omaan talou-teensa sekä mahdollisuuden hoitaa joka-päiväisiä pankkiasioita sujuvasti.

KOLME MARKKINAA

Vaikka Ålandsbankenin visio ja haluttu posi-tio ovat samat kaikilla kolmella markkinalla, liiketoiminta-alueilla on eroja. Ahvenan-maalla Ålandsbanken on ahvenanmaalaisten oma pankki, ja se osallistuu aktiivisesti ahve-nanmaalaisen yhteiskunnan kehittämiseen. Muualla Suomessa ja Ruotsissa painopiste on sijoittamisessa ja säästämisessä. Myös vahva rahoitusosaamisemme on olennainen osa palveluvalikoimaamme kaikille asiakkaillemme.

OMAN TIEN KULKEMINEN ON PERIMÄSSÄMME

Historiansa aikana Ålandsbanken on useaan otteeseen ja menestyksekkäästi valinnut uuden ja erilaisen tien kulkea, usein kunnianhimoisesti mutta aina vastuullisesti.

Jatkamme tällä tiellä ja asetamme asiak-kaan aina etusijalle. Keskittyminen asiakkaa-seen tuo meille uskollisia asiakkaita ja luo lujia suhteita – tähän uskomme ja tähän toi-mintatapamme perustuu. Otamme vastuun kokonaisuudesta ja kaikista sen osista.

Asiakkaillemme on tärkeintä, että heidän asioilleen omistaudutaan vastuullisesti ja näin täytetään heidän tarpeensa parhaalla mahdollisella tavalla.

Tällainen asiakaskokemus siivittää mat-kaamme omalla tiellämme.

Kun suuret pankit kasvavat entisestään ja niiden asiakkaat tuntevat itsensä yhä pie-nemmiksi, silloin on tarvetta pankille, jossa jokainen asiakas tuntee tulevaisuutta kuulluksi ja olevansa arvostettu. Ålandsbankenilla on pian vuosisadan kokemus itsenäisenä, uutta kehittäväenä ja asiakkaan tarpeisiin ja toivei-siin vastaavana pankkina. Siksi on selvää, että jatkamme omalla tiellämme ja pidämme asiakkaiden tarpeet johtotähtenä kehitystyössämme.

Vastuullisuus ei saa jäädä tyhjäksi puheeksi

Ålandsbankenilla on pitkät vihreän ajattelutavan perinteet. Saaristolaisuuremme huomioon ottaen tämä on itsestään selvää. Vuosien varrella näkökulmamme on laajentunut meren puhtauden ulkopuolelle. Tarkastelemme itseämme globaalista näkökulmasta ja haluamme osaltamme tukea vastuullisuutta pitkällä aikavälillä.

Kuvaamme itseämme mielellämme näin: Ålandsbankenin tavoitteena on, että sen toiminta on pitkällä aikavälillä kestävällä pohjalla taloudellisesti, sosiaalisesti sekä ympäristön näkökulmasta.

Hienoja sanoja ja ajatuksia, mutta kuluu aika, kun tämä tyhjältä sanahelinältä?

Suuret sanat asettavat meille vaatimuksia, jotka meidän on täytettävä jokaisena päivänä. Kuvauksemme on sanahelinää – kunnes osoitamme itsellemme ja muille, että tarkoitamme mitä sanomme.

Työssämme meitä tukee konkreettinen vastuullisuusstrategia. Se auttaa meitä lisäämään tietoisuutta ja ohjaa painopistealueiden valinnassa.

Emme elä kuplassa, vaan olemme hyvin tietoisia siitä, miten toimintamme vaikuttaa yksittäiseen ihmiseen, yhteiskuntaan ja ympäristöön.

Tämän vuoksi Ålandsbankenilla on neljä painopistealuetta: vastuulliset sijoitukset, vastuullinen luotonanto, sosiaalinen vastuu ja ympäristövastuu.

VASTUULLISET SIOITUKSET

- Noudatamme YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Tähän sisältyy muun muassa se, että yritysanalyysissä arvioimme sosiaalisia ja ympäristönäkökulmia.
- FINSIFin (Finland Sustainable Investment Forum) jäsenenä osallistumme tiedon levittämiseen ja yhteiskunnalliseen keskusteluun. Haluamme vaikuttaa sijoittajien ja varainhoitajien asenteisiin vastuullista sijoittamista kohtaan.
- Vuodesta 2014 sovellamme yllä mainittuja YK:n periaatteita kaikkeen rahasto- ja varainhoitoamme ja täyden valtakirjan varainhoitoon.

VASTUULLINEN LUOTONANTO

- Tuemme julkista taloutta rahoittamalla terveitä hankkeita, jotka voidaan toteuttaa menestyksekkäästi.

- Pankin riskienhallintaa voidaan muokata julkisen talouden erityistarpeiden mukaan eri tilanteissa, esimerkiksi kun maassa tarvitaan talouskasvua tai asuntomarkkinat mahdollisesti ylikuumenevat.
- Teemme luotonantopäätökset asiakkaan takaisinmaksukyvyyn objektiivisen ja vastuullisen arvioinnin perusteella. Kuten kaikkien muidenkin finanssituotteiden, luottojen on vastattava asiakkaan tarpeisiin. Heidän on myös tunnettava tuotteen ominaisuudet.
- Jokainen luottopäätöksemme perustuu terveen riskienhallinnan periaatteisiimme sekä voimassa oleviin lakeihin. Hoidamme rahoituksen tavalla, joka täyttää asiakkaan tarpeet ja turvaa pankin tulevaisuuden.
- Luottoriskien arvioinnissa käytämme apuna kehittyneitä järjestelmiä, mutta lopullisen luotonantopäätöksen tekee kuitenkin aina ihminen.

SOSIAALINEN VASTUU

- Olemme pankki, joka uskoo ihmisten, yritysten ja yhteiskunnan kehitykseen. Kunnioitamme työntekijöidemme sosiaalista ja kulttuurillista monimuotoisuutta ja haluamme sitouttaa ja pitää parhaat osaajat tyhtiössämme. Siksi tarjoamme terveellisen ja turvallisen työympäristön.
- Noudatamme vahvistettuja eettisen toiminnan periaatteita ja periaatteita eturistiriitojen tunnistamiseksi ja käsittelemiseksi.
- Työskentelemme aktiivisesti rahanpesun ja muun rikollisen toiminnan ehkäisemiseksi. Tukenamme ovat alan standardeihin perustuvat säännöt, mutta myös hyvät suhteet asiakkaisiimme sekä hyvä tuntemus heidän pankkiasioistaan.
- Tarvittaessa jaamme osaamistamme ja kokemuksiamme yhteiskunnan hyväksi.

YMPÄRISTÖVASTUU

- Olemme tietoisia tasosta, miten paljon käytämme luonnonvaroja. Tavoitteemme on vähentää kulutusta ja siten pienentää ympäristölle aiheuttamaamme kuormitusta.
- Kompensoimme omaa luonnonvarojen käyttöämme ja ympäristökuormitustamme jakamalla joka vuosi varoja ympäristöhankkeisiin. Tuemme ympäristöä vuosittain maksamalla ympäristöbonuksen, joka on suuruudeltaan 0,2 prosenttia kaikista Luontotilille tallennetuista varoista. Varaamme ympäristötyöhön myös kolmanneksen Eco Performance -rahastomme varainhoidon palkkiotuotoista.
- Ympäristösuunnitelmamme antaa meille selvät ohjeet siitä, miten toimimme ja työskentelemme arjessamme.

HALUAMME VUOROVAIKUTUSTA

Pitkän aikavälin vastuullisuuden suhteen olemme realistisia. Suosimme pieniä, konkreettisia edistysaskelaita. Haluamme saada ideoita ja oppia muusta maailmasta.

Ymmärrämme myös, miten tärkeää selkeä viestintä on hankkeillemme. Haluamme kertoa mitä itse teemme sekä oppia lisää. Tässä uskomme vuorovaikutuksen voimaan.

Kerromme vastuullisuustyöstämme verkkosivuiltamme, mediassa ja vuosikertomuksessamme. Avaamme vastuullisuus-suunnitelmiamme ja -suuntaviivojamme sekä tekemiämme toimenpiteitä. Kaksi kertaa vuodessa lahjoitamme varoja ympäristöhankkeisiin, jotka tuomme esiin verkkosivuiltamme ja mediassa.

Kerromme mielellämme vastuullisuustyöstämme. Olemme tietenkin kiinnostuneita myös kuulemaan uusia ideoita ja näkemyksiä.

Konsernitoiminto edustaa selkeyttä ja tehokkuutta

Kuva: Daniel Eriksson

Jan-Gunnar Eurell, Chief Financial Officer, Tove Erikslund, Chief Administrative Officer, Juhana Rauthovi, Chief Risk & Compliance Officer

CFO-konsernitoiminto

Chief Financial Officer Jan-Gunnar Eurell johtaa osastoja Talous, Business Control, Treasury, IT-ohjaus, Lakiasiat, Ostot & sisäiset palvelut.

CFO-toiminto jatkoi organisaation, työprosessien ja IT-järjestelmien kehittämistä. Uudet työntekijät toivat organisaatioon uutta osaamista vuonna 2013.

Uusi Treasury-osasto saatiin menestyksekkäästi käyntiin vuoden aikana. Se paransi likviditeettisalkun tuottoa aiempaa aktiivisemman rahoitushallinnoinnin avulla. Kaksi 100 miljoonan euron katettua joukkolainaa laskettiin menestyksekkäästi liikkeelle. Niiden juoksuajat ovat 10 ja 5,5 vuotta. Liikkeelle laskettiin myös kaksi kattamatonta joukkolainaa (senior unsecured) Ruotsin kruunuissa,

500 miljoonan kruunun joukkolainan juoksu-aika on 18 kuukautta, 750 miljoonan kruunun joukkolainan 24 kuukautta. Vuoden aikana otettiin käyttöön myös uusi, edistysellinen työkalu taseen hallintoon ja riskien mittaukseen.

Business Control -osasto kehitti edelleen sisäistä ohjausmallia ja -prosessia sekä toiminnanohjauksessa käytettävää sisäistä raportointia. Ålandsbankenin menestyksekkäs uuden ohjausmallin ja siihen liittyvän raportointituen toteutus pantiin merkille jopa kansainvälisissä toiminnanohjauspiireissä.

Talousosasto jatkoi edelleen työtään tilinpäätösprosessin lyhentämiseksi ja automatisoimiseksi. Viranomaisraportoinnin uudet vaatimukset ja muutokset IFRS-säännöstyössä vaativat suuria panostuksia.

IT-ohjausosasto vakiinnutti uuden organisaationsa ja otti merkittäviä edistysaskeleita

tehokkaiden tilausrutiiniprosessien luomiseksi sekä tietojärjestelmien käyttö- ja hallintokulujen alentamiseksi. Vuoden aikana lyötiin lukkoon myös suunnitelma, jolla saavutetaan konsernin sijoitustoiminnan IT-arkkitehtuuriin liittyvät pitkän aikavälin tavoitteet.

Lakiasianosasto oli mukana laatimassa uusia liikesopimuksia sekä päivittämässä asiakassopimuksia vastaamaan uuden lainsäädännön vaatimuksia. Osasto avusti myös yhtiön hallitustyöskentelyn rutiinien uudistamisessa ja tehostamisessa.

Ostot & sisäiset palvelut olivat mukana muun muassa uusien ja entistä tehokkaampien tulostinratkaisujen hankinnassa konserniin sekä asiakaslähetysten ja postimaksujen uudistamisessa ja tehostamisessa. Maarianhaminassa sijaitsevan pääkonttoriinteistiin myönnettiin noin 4 000 neliömetrin rakennusoikeus.

CAO-konsernitoiminto

Chief Administrative Officer Tove Erikslund johtaa osastoja Human Resources, Markkinointi, Contact Center, Liiketoiminnan tuki, Liiketoiminnan tuki KAPMA Suomi, Operations Ruotsi ja Kehitys & projektit.

Vuonna 2013 avainsanoja CAO-toiminnon työssä olivat tehokkuus, laatu ja sisäiset suhteet. Toiminnan haasteena on hallita kasvavia volyymeja ja uusia viranomaisvaatimuksia lisäämättä henkilöstöä. Tässä tilanteessa vaaditaan tehtävien priorisointia ja resurssien mahdollisimman tehokasta käyttöä.

HUMAN RESOURCES

Ålandsbankenin johtamisohjelma käynnistettiin, ja vuodelle asetetut koulutus-, verkostointi- ja mentorointitavoitteet saavutettiin. Ohjelma jatkuu vuonna 2014.

Rekrytointimäärät olivat edellisvuoden tasolla. Yksi haaste on löytää huippuosaamista joillakin aloilla Ahvenanmaalta. Ålandsbankenin kiinnostavuus työnantajana on noussut ilahduttavasti sekä Ruotsissa että Suomessa.

Kehityskeskustelumallia kehitettiin ja siihen lisättiin uusi moduuli osaamisen ylläpitämiseksi Ålandsbankenissa pitkällä aikavälillä. HR-osasto teki vuosittaisen työtyytyväisyystutkimuksen, ja osasto johti myös Ålandsbankenin brändi-projektin toteutusta.

KEHITYS & PROJEKTI SEKÄ LIIKETOIMINNAN TUKI

Osasto kehitti ja toteutti useita palveluja ja tuotteita, jotka tukevat asiakashankintaa Premium-segmentissä ja antavat ruotsalaisille asiakkaille mahdollisuuden keskittää kaikki pankkiasiansa Ålandsbankeniin. Ahvenanmaalla kehitettiin ja otettiin käyttöön uusi internetpohjainen järjestelmä yrityksille.

Huomioitavaa on, että suurin osa esiselvityksistä ja toteutetuista projekteista liittyy kokonaan tai osittain viranomaisvaatimuksiin tai säännöstöihin.

Pankki on käynnistänyt laajamittaisen projektin nykyisen pääomamarkkinajärjestelmän uudistamiseksi. Tavoitteemme on, että muutama vuoden kuluessa kaikilla kolmella maantieteellisellä alueella on käytössä yhteinen järjestelmärakenne pankin pääomamarkkinatoiminnalle. Yhtenäistämällä järjestelmiään ja prosessejaan pankki voi parantaa tehokkuuttaan entisestään.

CONTACT CENTER

Contact Centeriin tulevat yhteydenotot ovat kasvaneet vuoden aikana. Contact Center

auttaa asiakkaita Suomessa, Ahvenanmaalla ja Ruotsissa. Yhden kuukauden aikana keskus käsittelee keskimäärin 6 000 asiaa.

Tärkeä projekti vuoden aikana oli puhelin-vaihdejärjestelmän päivittäminen ja uuden nauhoitusjärjestelmän käyttöönotto.

MARKKINOINTI

Osaston tärkein tehtävä on tukea liiketoimintalueitamme niiden markkinointi-aktiviteeteissa. Osasto on auttanut kirkastamaan pankin graafista ilmettä, viestintää ja identiteettiä. Yhdessä mainostoimiston kanssa markkinointi on työstänyt pankin brändin pitkäjänteistä kehitystä.

Sisäisen viestinnän lisäämiseksi ja selkeyttämiseksi on käynnistetty useita toimenpiteitä eri kanavissa ja tiloissa.

CRO-konsernitoiminto

Chief Risk & Compliance Officer Juhana Rauthovi johtaa osastoja Risk Control, Compliance & Operatiiviset riskit sekä Luotot.

Koko konsernin kattavan riskienhallintaorganisaation tehtävänä on suojata Ålandsbankenin pääomaa, tulosta ja brändiä, minkä saavuttamiseksi konsernitoiminto laatii konsernille säännöstöjä, tarjoaa tukea, sääntöjen noudattamisen valvontaa sekä riskienhallintaa.

Risk Control jatkoi vuoden aikana jo aiemmin aloitettua Asset Liability Management -järjestelmän toteutusta. Järjestelmä otettiin osittain käyttöön korko- ja likviditeettiriskien analysoinnissa ja raportoinnissa. Vuoden aikana panostettiin vahvasti luottojen laadun ja kannattavuuden arviointiin.

Compliance & Operatiiviset riskit -osasto keskittyi yhdentämään pankkisektorin sääntelyn tuomat muutokset päivittäiseen pankkitoimintaan. Samaan aikaan kehitettiin sääntöjen noudattamisen valvontaa koskevia sisäisiä prosesseja ja menettelytapoja. Vuoden aikana konsernissa otettiin käyttöön myös yhteinen järjestelmä poikkeavien tapahtumien raportointiin.

Finanssivalvonta myönsi Ålandsbankenille luvan laskea konsernin vakavaraisuusvaatimuksia soveltaen standardimenetelmää operatiivisille riskeille kesäkuusta 2013 alkaen.

Luotto-osasto jatkoi pankin IRB-projektia. Finanssivalvonnan tarkastus IRB-luvan saamiseksi Suomen liiketoimintojen yrityssalkun osalta alkoi joulukuussa 2013. Järjestelmätuki IRB-mallien käyttöönottoon luottojen myöntämisessä ja analysoinnissa Ruotsissa toteutettiin vuoden 2014 alusta sekä vähittäis- että yrityssalkuille.

Rohkaisevia merkkejä

Kuva: Daniel Eriksson

Birgitta Dahlén, Johtaja, liiketoiminta-alue Ahvenanmaa

Vuoden 2012 haasteiden jälkeen ilmassa on nyt useita myönteisiä merkkejä. Kiinnostus sijoittamiseen kasvaa, ja luottojen laatu on parantunut sekä yksityis- että yritysasiakkaissa. Myös uusien asiakkaiden määrä jatkoi kasvuaan.

Vuosi 2013 oli liiketoiminta-alueellamme erittäin aktiivinen. Asiakastyössämme keskitimme vuoden aikana vahvasti mottoomme Pidä – Vahvista – Luo.

Tavoitteemme oli pitää nykyiset asiakkaat ja vahvistaa asiakasuhteita tarjoamalla aktiivisesti oikeita palveluja ja tuotteita ja näin vauhdittaa liiketoimintaa.

Ålandsbanken on edelleen ahvenanmaalaisen pankki, joka haluaa olla mukana paikallisessa yhteisössä. Olemme muun muassa mukana vaikuttamassa siihen, että lapsilla ja nuorilla on mielekästä tekemistä vapaa-ajalla. Urheilusponsoroinnin avulla pankki tukee noin 1 500 lasta ja nuorta. Tuemme myös

esimerkiksi musiikkia, tanssia ja teatteria aktiivisesti harrastavia lapsia.

Viimeisin markkinatutkimus osoittaa, että vahvuutemme ovat edelleen henkilökuntamme osaaminen ja henkilökohtainen asiakaspalvelu. Näitä ominaisuuksia olemme entisestään vahvistaneet, kun tuloksia verrataan edellisiin tutkimuksiin.

Vuoden aikana olemme myös tutkineet asiakkaidemme mielipiteitä Premium-konseptista. Jopa 86 prosenttia Premium-asiakkaista on tyytyväisiä ja valmiita suosittelemaan asiakkuutta ystävilleen.

UUSI RAHASTO JA UUSI KUMPPANI
Antolainaus yksityisasiakkaille kasvoi yli 7 prosenttia. Ottolainaus kasvoi 15 miljoonaa euroa. Vuonna 2013 saimme myös 681 uutta asiakasta.

Lukujen valossa näemme selviä merkkejä pitkän aikavälin myönteisestä kehityksestä. Myös kiinnostus osakesijoituksiin ja rahasto-säästämiseen on nousussa.

Vuoden aikana 850 uutta asiakasta otti käyttöön Ålandsbankenin sähköiset palvelut. Tämä merkitsee, että 57 prosenttia 15–95-vuotiaista ahvenanmaalaisista käyttää nyt säännöllisesti Internetkonttoria.

Vuoden 2012 lopussa lanseerattiin Ruotsipaketti, johon sisältyy tili, kortti ja Internetkonttori Ruotsissa. Sen otti vuoden aikana käyttöön 550 uutta asiakasta. Ruotsipaketin laajaan kohderyhmään kuuluvat muun muassa opiskelijat ja ahvenanmaalaiset, jotka saavat palkkaa tai eläkettä Ruotsista. Heidän ei tarvitse enää kääntyä ruotsalaisen pankin puoleen. Ruotsipaketti kiinnostaa myös yritysasiakkaita, jotka käyvät Ruotsin kanssa kauppaa. Joulukuussa allekirjoitettiin yhteistyösopimus Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag -vakuutusyhtiön kanssa. Yhteistyössä asiakkaille tarjotaan asuntorahoituksen ja kotivakuutuksen kokonaisratkaisua. Asiakkaat voivat nyt valita täysin ahvenanmaalaisen vaihtoehdon.

Kyrkobyn-konttorin kärsittyä vesivahingosta keväällä päätimme olla avaamatta konttoria enää. Jotta tilat olisivat vastanneet nykyisiä asiakas- ja turvallisuusvaatimuksia, ne olisi pitänyt remontoida kokonaan.

VAIHTOEHTOISET SIIJOITUKSET HOUKUTTELEVAT

Private Bankingin liiketoiminta oli vuoden aikana erittäin aktiivista. Korkojen laskiessa asiakkaat kiinnostuivat yhä enemmän vaihtoehtoisista sijoituskohteista. Perinteisten talletusten sijaan kiinnostusta herättivät korkorahastot ja joukkolainat.

Uusi asuntorahastomme nousi suosituksi vaihtoehdoksi. Ahvenanmaalaiset sijoittivat siihen vuoden mittaan 9 miljoonaa euroa. Myös sijoitusvakuutuksemme vahvistivat asemaansa verotehokkuutensa ansiosta ja toisaalta siksi, että ne voidaan yhdistää täyden valtakirjan varainhoitoon.

Sitä mukaa, kun asiakkaiden kiinnostus osakkeisiin ja vaihtoehtoisin sijoituksiin on lisääntynyt, myös palkkiotuotomme ovat nousseet. Vuonna 2013 tuotot kasvoivat 17 prosenttia.

Laajensimme Private Banking -palvelutarjontaamme. Asiakkaamme arvostivat erityisesti säännöllisesti järjestämiämme esityksiä pankin sijoitusstrategiasta. Joulukuussa vuoden viimeiseen tilaisuuteen osallistui noin 200 asiakasta.

ÅLANDSBANKENIN YRITYSYKSIKKÖ

Ålandsbankenin yritysryhmittö Åland Företag on Ahvenanmaalla yritysrahoituksen markkinajohtaja, jolla on laaja valikoima ahvenanmaalaisille yrityksille räätälöityjä tuotteita ja palveluja. Asiakkaamme muodostuvat

pienistä ja keski-suurista yrityksistä aina suuriin, kansainvälisillä markkinoilla toimiviin konserneihin.

Yritysassiakkaiden määrä kasvoi vuoden aikana. Kasvaneeseen kysyntään vastaamiseksi vahvistimme rahoitusasiantuntijoiden miehitystä.

Vaikka suhdanteen takia yritysasiakkaamme olivat jossain määrin varovaisia, luottojen kysyntä jatkui hyvänä useimmilla toimialoilla.

Merenkulkualalla markkina pysyi heikkona vuoden 2013 ajan. Nostimme siksi alalla toimivien asiakkaiden luottotappiovarauksia edelleen. Markkinat kohentuivat monilla toimialoilla vuoden lopulla, ja hyvä kehitys on jatkunut vuoden 2014 alussa.

Valtaosalla merenkulkuasiakkaistamme on alukset liikenteessä, toimivat sopimukset ja ne voivat hoitaa rahoitusasioita suunnitellulla tavalla. Ålandsbankenin antolainausvarustamoille edustaa tällä hetkellä vain 2,1 prosenttia pankin antolainauksesta kokonaisuudessaan. Muille aloille myönnettyjen luottojen laatu oli hyvä ja tappiot vähäisiä.

Vuonna 2013 lanseerasimme Business Net -maksuratkaisun yritysasiakkaille. Yritysten tarpeisiin räätälöity palvelu muistuttaa Ålandsbankenin Internetkonttoria. Ensireaktioiden perusteella ahvenanmaalaiset yrittäjät arvostavat yrityksen hallintoa helpottavaa työkalua.

Åland Företag osallistuu Ålands Näringslivin vetämään Ungt Entreprenörskap -hankkeeseen. Yhdessä muiden ahvenanmaalaisien yritysten kanssa kannustamme peruskoululaisia ja lukiolaisia luovaan ajatteluun. Haluamme antaa koululaisille käsityksen siitä,

miten he voivat perustaa yrityksen ja johtaa sitä, rakentaa verkostoja ja uskaltaa uskoa itseensä

LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖ VUONNA 2014

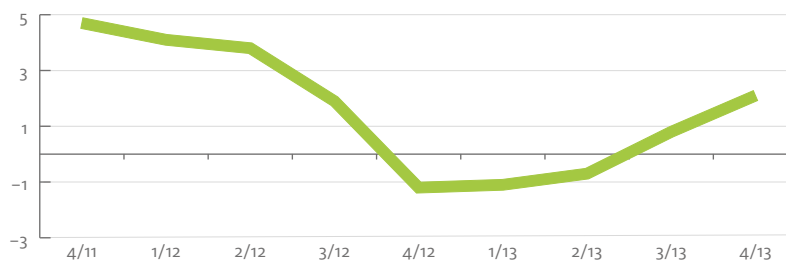
Kilpailutilanne Ahvenanmaalla on haastava, mutta tavoitteena on pitää markkinaosuutemme.

Pidämme jatkossakin aktiivisesti yhteyttä asiakkaisiin, joilla on sijoitettavaa pääomaa. Näin varmistamme, että he saavat tarvitsemaansa neuvontaa. Samalla pidämme huolta siitä, että asiakkaamme tuntevat koko tarjotamme. Uusi yhteistyö Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolagin kanssa vaikuttaa selkeältä vahvuudelta. Yhdessä voimme tarjota asuntorahoitusta tarvitseville asiakkaille taloudellisen, yksinkertaisen ja joustavan neuvonta ja palvelukokonaisuuden. Rakentamisen asiantuntemuksen ja paikallisen vakuutusosaamisen ansiosta voimme tarjota kokonaisuuden, jota mikään muu pankki Ahvenanmaalla ei tarjoa.

Vuonna 2014 Åland Företag jatkaa aloittamallaan tiellä. Kehitämme edelleen palvelukonseptiämme ja tarjoamme yritysasiakkaille Business Bankingia, kattavaa tuote- ja palvelupakettiamme.

Uudessa Business Banking -ratkaisussa asiakkaamme saavat tavallisten yrityspalvelujen lisäksi neuvontaa lakiasioissa, Business Net -e-laskupalvelun ja SEK-tilin Ruotsissa. Voimme tosin sanoen tarjota yritysasiakkaillemme kaiken kattavan palvelupaketin, joka helpottaa yrittäjän elämää.

Liiketulokset ilman kertaluonteisia erii, liiketoiminta-alue Ahvenanmaa
miljoonaa euroa

Liukuva neljä vuosineljännestä

Onnistuimme kääntämään suunnan

Kuva: Daniel Eriksson

Anne-Maria Salenius, Johtaja, liiketoiminta-alue Suomi

Keskittymällä asiakkaan koko talouteen, uusiin tuotteisiin ja uusien asiakkaiden hankintaan olemme pystyneet kääntämään negatiivisen trendin.

Pitkän aikavälin strategiaamme perustuu siihen, että autamme asiakkaitamme kokonaisratkaisulla. Olemme sijoituspankki, jolla on rahoitusosaamista ja joka on paras asiakassuhteiden hoitaja. Tämä strategia on vuoden aikana toteutunut hyvin Premium Banking-, Private Banking- ja Asset Management -konsepteissamme.

Vuonna 2013 uusien asiakkaiden määrä kasvoi 12 prosenttia vuodesta 2012. Säännöllisesti tehtävä asiakastytyväisyystutkimus osoittaa, että nykyiset asiakkaamme ovat erittäin tyytyväisiä Ålandsbankeniin. Tutkimuksen mukaan meitä suosittelee ystäville 88 prosenttia Premium-asiakkaista ja peräti 91 prosenttia Private Banking -asiakkaista.

LUOTTOSALKUN LAATU PARANTUI JA KORKOMARGINAALIT NOUSIVAT

Usean vuoden ajan asuntolainamarginaalit ovat olleet epäterveen alhaalla, mutta vuonna 2013 ne viimein normalisoituivat Suomessa. Tämän seurauksena marginaali lähes kaksinkertaistui aiempien vuosien tasosta.

Nykyisen lainakannan lyhennystahti on suhteellisen nopea. Noin 16 prosenttia lainakannastamme lyhentyi vuosittain. Uusia lainoja voidaan nyt myöntää korkeammalla marginaalilla kuin olemassa olevassa lainakannassa. Näin pystyimme loppuvuoden aikana parantamaan korkokatettamme, vaikka lainamäärät pysyivät kaikkiaan suunnilleen vuoden 2012 tasolla.

Vuoden aikana vähensimme aktiivisesti niitä yritysluottoja, jotka eivät ole pitkän aikavälin strategiaamme mukaisia. Määrätietoinen työmme kannattavuusongelmista kärsineiden

yritysassiakkaiden kanssa tuotti tulosta, ja hoitamattomien yritysluottojen määrä pieneni alle puoleen viimeisten kahden vuoden aikana.

ASUNTORAHASTOLLE VAHVA ALOITUS

Varainhoidossa paransimme edelleen positiotamme. Hallintoitavat varat kasvoivat 10 prosenttia ja nousivat ennätystasolle. Kehitys näkyy suoraan kasvavissa palkkiotuotoissa. Nettopalkkiotuotot nousivat vuoden aikana 25 prosenttia.

Vuoden 2012 lopussa lanseerasimme Ålandsbanken Asuntorahasto -erikoissijoitusrahaston, joka on ensimmäinen laatuaan Suomessa. Rahasto otettiin vastaan erittäin hyvin. Yli 90 miljoonan euron rahastomerkinnät osoittavat, että markkinoilla on selvästi kiinnostusta uusiin asuntoihin sijoittamiseen.

Erityisen ilahduttavaa on, että asuntorahasto tukee Suomen talouden elpymistä.

Asiakkaidemme rahastoon sijoittamat varat ovat luoneet rakennusallalle tähän mennessä noin 2 000 työpaikkaa vuositasolla.

KAIKKI OSAAMINEN

YHDEN KATON ALLA

Kokonaisratkaisujen tarjoaminen on johtanut myös osaamisemme keskittämiseen pääkaupunkiseudulla. Vuonna 2013 suljimme Munkkiniemen-konttorin ja Aleksanterinkadun-konttori muutti laajennettuihin tiloihin Bulevardille.

Elokuussa yhdistimme Private Bankingin rahoitus- ja sijoitusyksiköt yhdeksi huippuosaajien tiimiksi. Asiakkaamme saavat nyt kaikki palvelut saman katon alta: sijoitukset, rahoituksen, juridisen neuvonnan ja päivittäispankkipalvelut.

Vuoden 2014 aikana vahvistamme vielä profiiliamme sijoituspankkina. Suunnitelmissa on muun muassa Helsingin-yrityskonttorin toiminnan uudelleenorganisointi. Haluamme myös selvittää, voidaanko pääkaupunkiseudun kaikki toiminnot keskittää Bulevardin-kiinteistöön. Yksi vaihtoehto on, että Tapiolan-konttori Espoossa suljetaan.

TALOUS EDELLEEN HAASTEENA

Kun asuntolainojen marginaalit ovat normalisoituneet, näemme asuntoluototuksessa taas mahdollisuuden kasvuun. Suomen taloustilanne kuitenkin hiljentää asuntomarkkinoita ja hidastaa asuntolainauksen kasvua.

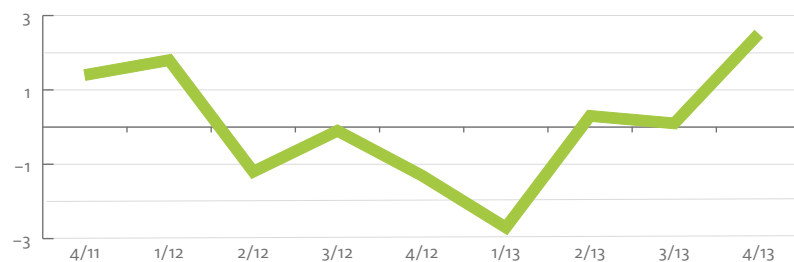
Uudet viranomaismääräykset ovat nostaneet huomattavasti pankkien rahoituskustannuksia. Viranomaiset suhtautuvat kuitenkin negatiivisesti pankkien mahdollisuuteen korottaa vanhojen asuntolainojen marginaalia.

Seuraukset ovat selvät: asuntovelallisilla ei ole kannustinta pankin vaihtoon, koska vaihto ja uusi asuntolaina merkitsisivät asiakkaalle selvästi aiempaa korkeampia korkokuluja. Tämä on vaikuttanut kilpailuun vuonna 2013 ja tekee todennäköisesti näin jatkossakin.

Vuonna 2014 tavoitteemme on hyötyä tekemistämme tehostustoimenpiteistä ja kasvaa mantereella kannattavasti. Haluamme kehittää nykyisiä asiakassuhteitamme ja herättää kiinnostusta uusissa asiakkaissa valitsemissamme asiakasryhmissä.

Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä, liiketoiminta-alue Suomi

miljoonaa euroa

Liukuva neljä vuosineljännestä

Eteenpäin hyvää vauhtia

Kuva: Daniel Eriksson

Magnus Holm, Johtaja, liiketoiminta-alue Ruotsi

Toimintamme kehittyi hyvin vuonna 2013. Takana on muutama haastava vuosi, joiden aikana vakiinnutimme asemaamme Ruotsin markkinoilla ja nyt olemme hyvässä kasvussa.

Tuloksemme kehittyi oikeaan suuntaan, ja liiketoimintamallimme toimii hyvin. Raken-
namme nyt toistuvien tuottojen liiketoiminta-
kokonaisuutta. Työskentelemme asiakasryh-
män kanssa, jolle osaamisemme ja kokeneet
asiantuntijamme tuovat konkreettista lisä-
arvoa. Tähän yhdistyvät erinomainen palvelu-
taso ja saavutettavuus.

Aktiivisuutemme ansiosta onnistuimme
parantamaan Ålandsbanken-brändin tunnet-
tuutta Ruotsissa. Olemme kuitenkin edelleen
melko tuntematon toimija markkinoilla, joten
jatkamme markkinointia valituille asiakas-
ryhmille Tukholmassa, Göteborgissa ja
Malmössä. Haluamme, että kaikilla potentiaa-

lisilla asiakkailla on mahdollisuus tulla Ålands-
bankenin asiakkaaksi ja hyödyntää kilpailu-
kykyistä tarjoomaamme.

PREMIUM BANKING KIINNOSTAA

Vuonna 2013 Premium Banking -konsepti toi
meille yli 1 200 uutta asiakasta. Samanaikai-
sesti lähes kaksinkertaistimme asuntolai-
nakantamme 455 miljoonasta kruunusta
855 miljoonaan kruunuun. Lisäksi lanseera-
simme yhdessä SEB & Folksam:n kanssa eri-
tään kilpailukykyisen vakuutustuotteen eläke-
säästämiseen.

Tämä kehitys osoittaa, että olemme
onnistuneet tavoittamaan asiakkaat ja kes-
kustelemaan heidän taloudestaan syvällisesti.
Olemme saaneet hyvää palautetta muun
muassa osallistumisesta Hem & Villa -mes-
suille ja omista tilaisuuksistamme.

Teimme paljon töitä pystyäksemme
tarjoamaan suurten pankkien tasoista

palvelua. Marraskuussa teimme Finanssiell
ID-Teknik -yhtiön kanssa sopimuksen BankID-
palvelusta. Asiakkaat voivat tunnistautua säh-
köisesti vuoden 2014 ensimmäiseltä neljän-
nekseltä lähtien. Vuonna 2014 täydennämme
palvelutarjoomaamme muun muassa asunto-
lainasuojauksella, e-laskulla ja luottokortilla.

ENNÄTYSKASVU PRIVATE BANKINGISSA

Private Banking -yksikölle 2013 oli tähän men-
nessä paras vuosi. Tuotot kasvoivat vuoden
aikana 18 prosenttia. Paransimme positioi-
tamme, kehitimme osaamistamme ja kasva-
timme voimakkaasti liiketoimintaamme.

Vuosittaisessa vertailussa Euromoney-
lehti nosti Ålandsbankenin toiselle sijalle
strukturoidun varainhoidon luokassa. Parana
edellisvuoden kahdeksannelta sijalta on
merkittävä. Vuonna 2013 kehitimme myös
johdannaiskauppaamme. Volyyymilla mitat-
tuna Ålandsbanken kuuluu nyt Ruotsin

johdannaismarkkinoilla viiden suurimman toimijan joukkoon.

Panostukset osaamisen kehittämiseen ja päätös varata jokaisen asiakkaan käyttöön asiantuntijoiden tiimi tuotti tulosta. Sekä volyymit ja uusien asiakkaiden määrä kasvoivat.

Ålandsbankenin taloussuunnittelun asiantuntijat yhteistyössä pankin varainhoitajien kanssa rakentavat asiakkaille arvoa pitkällä aikavälillä. Haluamme nyt ja jatkossakin toimia varakkaiden yksityishenkilöiden ja yrittäjien koko talouden hoitajina.

Private Banking yksikön asiakaskunnan vahvistuminen lisäsi rekrytointitarvetta. Henkilöstömäärä kasvoi vuoden aikana noin 10 prosenttia. Olemme tietoisesti halunneet palkata kokeneita tekijöitä vahvistaaksemme tarjoomaamme asiakkaille edelleen.

Henkilökohtaisten asiakastapaamisten lisäksi järjestimme vuoden aikana useita seminaareja pienyhtiöiden osakkaiden verosäännöistä ja ulkomailla asumiseen liittyvistä säännöistä. Taloussuunnittelijamme ovat kansainvälisen henkilöverotuksen asiantuntijoita, joten he voivat neuvoa asiakkaita sekä muutossa ulkomaille että paluumuutossa.

Vahvistimme edelleen Private Banking -tarjoomaamme käynnistämällä holding-yhtiöiden laskentatoimeen ja hallintoon

liittyviä strategisia yhteistyökuvioita.

Tarjoamme myös juridisia palveluja yrittäjille.

Kehitämme siis Private Banking -konseptiä kattavaksi Family Office -palveluksi.

ASSET MANAGEMENT:

LISÄÄ VOIMAA JA LAATUA

Asset Managementissa tehtiin vuoden aikana useita merkittäviä rakenteellisia muutoksia. Ruotsalaisen rahastoyhtiömme toiminta lopetettiin, ja sen hallinto siirrettiin luxemburgilaiselle yhteistyökumppanille. Näin kustannuksia saatiin karsittua. Samalla saimme tulevien tuotteiden kehitykseen lisää joustoa.

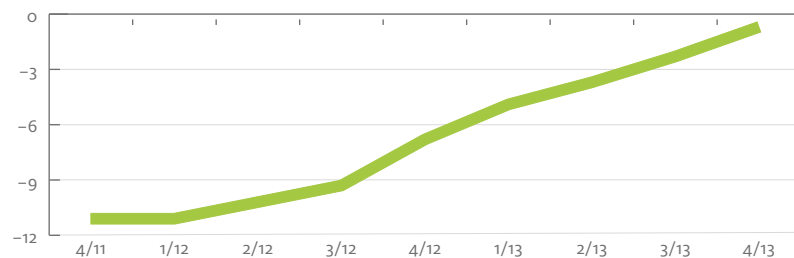
Vuoteen 2014 haemme vauhtia uusista mahdollisuuksista: pankin suomalaiset rahastot tulevat myyntiin Ruotsissa, mikä vahvistaa yhteistarjoomaamme ja parantaa sen laatua.

Rahastotuotteistamme monet menestyivät erinomaisesti. Erityismaininnan ansaitsee raaka-ainerahastomme, jonka tuotto kilpailijoihin verrattuna oli erittäin hyvä.

Vuonna 2014 aiomme tuoda markkinoille uusia tuotteita ja kehittää varainhoitopalvelujamme. Tarjoamme asiakkaille kokonaisuuden, jossa oma varainhoitomme yhdistyy parhaiden ulkopuolisten varainhoitajien osaamiseen.

Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä, liiketoiminta-alue Ruotsi

miljoonaa euroa

Liukuva neljä vuosineljännestä

Ålandsbankenin tytäryhtiöt

Kaikki konsernin tytäryhtiöt liittyvät pankkitoimintaan. Lisätietoja tytäryhtiöistä löytyy konsernirakenteesta sivulla 3.

Crosskey Banking Solutions Ab Ltd

CROSSKEY SAI UUSIA ASIAKKAITA

Heikosta alusta huolimatta vuonna 2013 tapahtui paljon, ja vuoden loppu oli sitäkin vahvempi. Toimimme entistä tiiviimmin yhdessä nykyisten asiakkaiden kanssa ja saimme myös uusia asiakkaita. Meillä on hyvät edellytykset luottaa tulevaisuuteen.

Vuonna 2013 kiinnitimme erittäin paljon huomiota tuotekehitykseen ja asiakashankintaan. Tämän työn tuloksena Crosskey teki ruotsalaisen Marginalen Bankin kanssa sopimuksen verkkopankkiratkaisumme toimituksesta. Crosskey on tehnyt sopimuksen myös pohjoismaalaisen luotonantajan Folkian kanssa kortti-tuotteemme ja siihen liittyvien palvelujen toimituksesta.

Suomessa näimme menestyksekkään tuotelanseerauksen: asiakkaamme mobiilioperaattori Elisa esitteli mobiiliin Lompakko-palvelunsa.

Marraskuussa Crosskey ryhtyi yhteistyöhön suomalaisen Model IT-ohjelmistoyrityksen kanssa. Yhteistyö täydentää tarjoomamme nykyaikaisella ja kattavalla pääomamarkkinajärjestelmällä, joka voidaan toimittaa joko tuotteena tai palveluna. Tavoitteena on esitellä Crosskeyn uusi pääomamarkkinatarjooma vuonna 2014.

Lisäksi Crosskeyn asiakas S-Pankki julkisti kaksi yritysostoa: S-Pankki hankki enemmistö-osakkuuden FIM-konsernissa ja LähiTapiola

Pankissa. S-Pankki on nyt entistäkin tärkeämpi asiakas meille, etenkin koska myös LähiTapiola Pankki on asiakkaamme.

STRATEGIAN UUDISTUS ONNISTUI

crosskeyn strategia on edelleen tuote- ja palveluvalikoiman modularisointi. Tavoitteemme on hankkia lisää asiakkaita Pohjoismaista tarjoamalla entistä useampia kattavia ja joustavampia tuotteita ja palveluja.

Strategian mukaisesti olemme jatkaneet vuoden aikana siirtymistä niin kutsuttuun ketterään työskentelytapaan. Kaikki tekniikka- ja tuotekehitystiimit ovat vaihtaneet uusiin työmenetelmiin. Lisäksi hankimme elokuussa sertifiointin yhtenä pankki- ja finanssisektorin harvoista pohjoismaisista PCI DSS-toimittajista. Sertifiointi todistaa tietoturvasomme olevan korkealla.

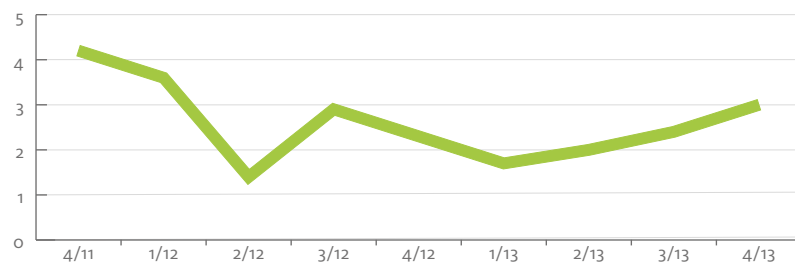
SÄÄNTELY HILLITSEE UUDEN KEHITTÄMISTÄ

Mielestämme kysyntä ja kasvumahdollisuudet ovat hyviä tietyillä tuotesektoreilla, esimerkiksi kortti- ja mobiilimaksuissa sekä verkkopankkiratkaisuissa. Muilla alueilla, kuten pankkien ja pääomamarkkinoiden perusjärjestelmissä, markkinoita ja niillä toimivia yrityksiä kuormittavat monet, laaja-alaiset sääntelyvaatimukset, jotka vaikuttavat uusien tuotteiden kysyntään.

Koska pankki- ja finanssimarkkinoiden monien säännösten vaatimuksiin vastaaminen

Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä, liiketoiminta-alue Crosskey

miljoonaa euroa

Liukuva neljä vuosineljännestä

on kallista, toimijat asettavat helposti liike-toiminnan perustana olevan järjestelmä- ja tuotekehityksen tärkeysjärjestyksessä alemmaksi. Lisäksi makrotaloudelliset tekijät uhkavat jossain määrin kasvuamme.

Crosskey on kuitenkin luottavainen vuoden 2014 suhteen. Odotamme pohjoismaisten asiakkaiden määrän kasvavan. Etenkin kortti- ja mobiilimaksuissa ja verkkopankkiratkaisuissa tarjoamillamme tuotteille ja palveluille on paljon kysyntää.

Ålandsbanken Asset Management Ab

Helsingissä toimiva Asset Management vastaa sekä yksityishenkilöiden että institutionaalisten asiakkaiden sijoitusten hoidosta. Asset Management hallinnoi myös Ålandsbankenin Suomessa rekisteröityjen sijoitusrahastojen varoja.

HALLINNOITAVAT

VARAT UUDELLA TASOLLA

Ålandsbanken Asset Managementilla oli vahvojen lukujen vuosi. Onnistuneet osake- ja korkosijoitukset toivat tulosta ja kasvattivat asiakkaiden salkkuja. Hallinnoitavat varat olivat ennätyskorkealla, yli 1,6 miljardia euroa.

Vuosi alkoi Suomen ensimmäisen pelkästään asunto-osakkeisiin sijoittavan sijoitusrahaston lanseerauksella. Sijoittajat ovat olleet rahastosta erittäin kiinnostuneita, ja jo ensimmäisenä vuonna siihen sijoitetut varat ylittivät 139 miljoonaa euroa lainanotto mukaan lukien. Yli 2 000 sijoittajaa on merkinnyt rahastosta osuuksia. Rahaston kehitys on ollut hyvä ja rahaston arvo nousi noin 10 prosenttia.

Kannattavuus parani selvästi vuoteen 2012 verrattuna. Vuoden voitto oli 4,2 miljoonaa euroa, kun vuonna 2012 se oli 3,1 miljoonaa. 35 prosentin kasvu johtuu pääasiassa osakesijoitusten kasvusta ja hallinnoitavien varojen ennätysuudesta määrästä. Varainhoidon hyvä tulos lisäsi merkittävästi myös tuottoon perustuvia palkkioita.

VAHVA JA KOKENUT TIIMI

Vuoden 2013 toisella puoliskolla osaketiimiä ja yksityisasiakasryhmää vahvistettiin kahdella kokeneella asiantuntijalla. Näiden rekrytointien jälkeen Asset Managementissa on 28 työntekijää. Henkilöstön vaihtuvuus on pysynyt erittäin alhaisena. Asset Managementilla onkin nyt yksi Suomen kokeneimmista varainhoitotiimeistä.

Ab Compass Card Oy Ltd

Vuonna 2013 pankki- ja luottokorttien määrä kasvoi 8 prosenttia 156 783 korttiin. Asiakkaidemme korttien käyttö lisääntyi 9 prosenttia ja luottokanta kasvoi 13 prosenttia 36 miljoonaan euroon. Kustannukset nousivat edelleen maltillisesti ja luottotappiot pienenevät. Yhtiön tulos parani vuoden aikana 0,5 miljoonaa euroa 0,3 miljoonaan euroon. Tuloksen paranemiseen vaikutti myös alhainen korkotas.

Vuoden aikana saavutettiin kaksi tärkeää virstanpylvästä: Suomen Hypoteekkiyhdistys valitsi Compass Cardin hoitamaan co-branding-korttejaan ja hanke Compass Cardin PCI-sertifioimiseksi käynnistettiin. Olemme myös lanseeraamassa lähimaksuominaisuudella varustettuja kortteja. Lähimaksukorttien avulla asiakas pysyy maksamaan helposti pikkusummia viemättä korttiaan joka kerta kortinlukijaan tai antamatta tunnuskoodiaan jokaisen oston yhteydessä.

Vuonna 2014 odotamme tuloksen paranevan edelleen niin kasvavien volyymien kuin alhaisen korkotasonkin ansiosta. LähiTapiolan yhdistymisellä S-Pankin kanssa voi olla vaikutuksia Compass Cardin ennustamaan kasvuun.

Ålandsbanken Rahastoyhtiö Oy

ÅLANDSBANKENIN RAHASTOTOIMINTA KEHITTYI VAHVASTI VUONNA 2013

Markkinoille tuotu uusi asuntorahasto sai sijoittajilta hyvän vastaanoton. Rahastojen varainhoidossa päästiin yleisesti hyvään tulokseen. Erityisesti Ålandsbankenin Asuntorahasto ja Ålandsbankenin Commodity -raaka-ainerahastot ylittivät tuotoillaan odotukset.

Suurin yksittäinen tapahtuma vuonna 2013 oli Ålandsbankenin Asuntorahaston toiminnan käynnistyminen. Rahasto on Suomen markkinoiden ensimmäinen asuntosijoittajille kohdistettu "avoin" erikoissijoitusrahasto. Verrattuna aiempiin "suljettuihin", kommandiitti- tai osakeyhtiömuotoisiin asuntorahastoihin Ålandsbankenin rahasto antaa entistä suuremmalle sijoittajakunnalle mahdollisuuden sijoittaa vuokra-asuntoihin ja hyötyä niiden tuotosta.

Asuntorahasto herätti suurta kiinnostusta sijoittajissa. Rahasto-osuuksia on merkinnyt yli 2 000 asiakasta. Vuodenvaihteessa rahastoon oli sijoitettu reilut 90 miljoonaa euroa. Kun lainanotto otetaan huomioon, rahaston asuntosalkun arvo oli 139 miljoonaa euroa. Rahasto omisti vuodenvaihteessa 885 asuntoa. Rahaston C-osuuksien tuotto vuonna 2012 oli 10,7 prosent-

tia, mikä ylitti odotukset selvästi. Rahaston suurien asuntomäärien ostossa saama paljousalennus vaikutti merkittävästi hyvään kehitykseen.

RAHASTOTOIMINNAN UUSI RAKENNE

Vuoden lopussa rahastoliiketoimintaan sisältyi kaikkiaan 22 rahastoa. Rahastojen hallinnoitavat varat olivat yhteensä 959 miljoonaa euroa, jossa on 90 miljoonan euron lisäys verrattuna vuoden 2012.

Ålandsbankenin rahastotoimintaa tehostettiin konsernitasolla vuoden aikana. Ruotsissa rahastoliiketoiminta lakkautettiin, ja ruotsalaiset rahastot siirrettiin rajat ylittävissä rahastofuusioiden Luxemburgiin. Oma rahastoyhtiö Luxemburgissa lakkautettiin, rahastoyhtiöpalvelut hoitaa jatkossa yhteistyökumppanimme Banque de Luxembourg.

Vuoden 2014 tavoitteemme on yhtenäistää rahastotarjoomamme Suomessa ja Ruotsissa. Haluamme keskittyä tuotteisiin, joissa Ålandsbankenin varainhoito tuo asiakkaillemme lisäarvoa.

Työt ovat käynnissä konsernin erikoissijoitusrahastojen sopeuttamiseksi uuteen eurooppalaiseen AIFM-direktiiviin (vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajille). Tavoitteena on saada kaikki hallinnoivat rahastoyhtiöt Suomessa ja Luxemburgissa AIFM-hyväksytyä vuoden 2014 ensimmäisellä puoliskolla. Tämä antaa erikoissijoitusrahastoille uusia mahdollisuuksia ja parantaa aiempia edellytyksiä toimia yli rajojen.

ERIKOISTUNEET RAHASTOT

ERITYISEN KIINNOSTAVIA

Asiakkaita vuonna 2013 eniten kiinnostaneiden rahastojen joukosta voidaan nostaa esiin Ålandsbanken Commodity-raaka-ainerahasto, Ålandsbanken Asuntorahasto ja eurooppalainen osakerahasto Ålandsbanken Europe Value. Varainhoitorahastoista kiinnosti etenkin varovainen Ålandsbanken Premium 30-rahasto.

Premium-rahastojen varainhoitotulos vastasi odotuksia. Ålandsbanken Commodity-raaka-ainerahaston tuotto on ollut rahaston alusta lähtien poikkeuksellisen hyvä, varsinkin kun otetaan huomioon, miten vaikeaa on tulkita raaka-ainesijoitusten markkinatunnelma oikein. Vuoden 2010 alusta rahaston tuotto on ollut 32,1 prosenttia, kun indeksin kehitys samalla ajalla on ollut -6,6 prosenttia. Tuloksellaan rahasto on Morningstarin raaka-ainerahastojen vertailun ykkönen.

Ålandsbankenin euromääräiset korkorahastot tuottivat hyvin vuoden aikana, ja olivat edelleen suosittuja huolimatta yleisestä matalatuottoisesta korkotilanteesta. Korkorahastojen hyvään tulokseen päästiin tarkoin harkituilla sijoituksilla yritysjoukkolainoihin. Tämä strategia on osoittautunut vuosien varrella menestyksekkääksi ja tuonut rahastoille parhaat mahdolliset 5 tähteä Morningstarilta.

LÄHTEKÖ KIINA TAAS KASVUUN?

Maaikemallouden elpymisen käynnistyessä ennustamme kiinnostuksen osakesijoituksiin – kasvavan kasvumarkkinoilla.

Kiinaan sijoittava Ålandsbanken China Growth-osakerahasto voi olla silloin houkutteleva vaihtoehto. Kiinan osuus maailmantaloudesta on suuri, ja maa kuuluu ilman muuta hyvin hajautettuun, globaaliin osakesalkkuun. Rahastonhoitaja Shirley Yeungilla on kiinalaisen taustansa ansiosta tarkka näkemys kehityksestä Kiinasta, ja hän puhuu myös maan kieltä. China Growth-rahaston tuotto vuonna 2013 oli selvästi parempi kuin Kiinan markkinoiden keskimäärin. Pitkällä aikavälillä rahaston tuotto osoittaa, että kiinalaisiin osakemarkkinoihin sijoittaminen on kannattanut.

Hallituksen toimintakertomus

Hallituksen toimintakertomus

Makrotilanne ja viranomaisvaatimukset

Euroopan velkakriisi ei ole vielä ohitse, mikä vaikuttaa negatiivisesti Suomen ja Ruotsin talouteen. Sen vuoksi korot ovat juuttuneet itse-pintaisesti ennätysalhaisiksi. Samanaikaisesti näkymät ovat kirkastuneet joissakin osissa maailmantaloutta, etenkin Yhdysvalloissa. Pitkät markkinakorot nousivat vuoden aikana. Osakekurssit nousivat 26 prosenttia Helsingin pörssissä (OMXHPI) ja 23 prosenttia Tukholman pörssissä (OMXSPI) vuonna 2013.

VIITEKOROT KESKIMÄÄRIN, PROSENTTIA

	2013	2012
Euribor 3 kk	0,22	0,57
Euribor 12 kk	0,54	1,11
Stibor 3 kk	1,19	2,00

Ruotsin kruunun arvo euroon nähden oli vuoden 2013 aikana keskimäärin yhden prosentin korkeampi kuin 2012. Per 31. joulukuuta kruunun arvo oli 3 prosenttia alhaisempi kuin 2012. Muunnettaessa pankin ruotsalaisten toimintojen tulos euroiksi käytetään kauden keskikursia, kun taas tase muunnetaan tasepäivän kurssiin.

Finanssikriisin vanavedessä tulleita uusia sääntelyjä ja kirjanpitosääntöjä ei ole vielä lopullisesti hyväksytty kaikissa instansseissa, vaikka finanssikriisi on jatkunut jo runsaat viisi vuotta. Euroopan parlamentti on kuitenkin hyväksynyt niin kutsutun CRR/CRD IV:n (Basel 3), joka sisältää määräyksiä tiukennetuista vakavaraisuusvaatimuksista, vaatimuksia suuremmista likviditeettipuskureista, vaatimuksia pankkien varainhankinnan pidemmistä juoksuaajoista jne. Määräykset tulevat voimaan lainsäädännön nojalla vuodesta 2014 alkaen, mutta ne ovat jo pitkään olleet normina toimialalla. Uudella sääntelyllä pyritään luomaan vakaampi globaali pankkijärjestelmä. Uusista viranomaisvaatimuksista aiheutuu kuitenkin pankeille 0,6–1,0 prosentin lisäkustannus antolainausvolyyymeista lasketuna. Suomessa on lisäksi vuonna 2013 otettu käyttöön pankkivero, joka on 0,125 prosenttia riskipainotettujen erien määrästä. Vero nostattaa luotonantoon liittyviä kuluja entisestään. Koska Suomen valvontaviranomaiset ovat olleet erittäin haluttomia suostumaan siihen, että pankit saisivat siirtää nämä lisäkustannukset edelleen henkilöasiakkaiden nykyisiin luottoihin, kuten useimmissa muissa Euroopan maissa on tehty, lainamarginaaleja on korotettu sitäkin enemmän uusien luottojen kohdalla Suomessa.

Tärkeitä tapahtumia

Kahdesta Ålandsbankenin kokonaan omistamasta kolmesta rahastoyhtiöstä, nimittäin Alpha Management Company S.A:sta (Luxemburg) ja Ålandsbanken Fonder AB:stä (Ruotsi), liiketoiminta on siirretty pois ja Alpha Management Company S.A. on purettu vapaaehtoisena selvitystilasta, kun taas Ålandsbanken Fonder AB on selvitystilassa. Yhtiöiden rahastojen hallinnollinen käsittely on siirretty luxemburgilaiselle ulkopuoliselle osapuolelle. Toteutettu muutos merkitsee kustannusten alenemista vuositasona runsaalla 0,5 miljoonalla eurolla.

Finanssivalvonta on myöntänyt Ålandsbankenille luvan laskea operatiivisen riskin vakavaraisuusvaatimuksen standardimenetelmällä perusmenetelmän asemasta 30. kesäkuuta 2013 alkaen. Tämän seurauksena vakavaraisuusvaatimus on alentunut 1,7 miljoonaa euroa.

Maarianhaminassa 5. maaliskuuta 2013 pidetyssä ylimääräisessä yhtiökokouksessa riittävä äänenemmistö ei kannattanut hallituksen ehdotusta siitä, että pankin yhtiöjärjestyksestä poistetaan määräys, jonka mukaan 67 vuotta täyttänyt henkilö ei ole vaalikelpoinen hallitukseen. Tämän jälkeen Ålandsbankenista vastaan aloitettiin oikeusprosessi, jossa kantaja väitti Ålandsbankenin yhtiöjärjestyksen olevan tältä osin syrjivä ja siten lakia rikkova. Käräjäoikeus hylkäsi kanteet 23. syyskuuta perustelunaan, että Ålandsbanken ei ole oikea vastaaja. Kantaja on valittanut käräjäoikeuden päätöksestä.

Yhtiökokouksessa 18. huhtikuuta 2013 Nils Lampi, Christoffer Taxell ja Dan-Erik Woivalin valittiin hallituksen uusiksi jäseniksi. Hallituksen jäsenet Agneta Karlsson, Anders Å Karlsson, Annika Wijkström ja Anders Wiklöf valittiin uudelleen hallitukseen. Samana päivänä pidetyssä hallituksen järjestäytymiskokouksessa hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Nils Lampi ja varapuheenjohtajaksi Christoffer Taxell.

Ålandsbankenin on tarkoitus etsiä kokonaan omistamalleen Crosskey Banking Solutions Ab Ltd -tytäryhtiölle pitkän tähtäimen strateginen yhteistyökumppani. Mahdollisiin yhteistyömuotoihin voi sisältyä Ålandsbankenin omistusosuuden aleneminen. Uuden sääntelyn vuoksi pankit ovat vähemmän sopivia IT-yhtiöiden omistajiksi. Crosskeyn kasvu samoin kuin kannattavuus on ollut hyvä sitten Ålandsbankenin IT-toiminnan yhtiöittämisen vuonna 2004. Lähes kolmannes konsernin henkilöstöstä on tällä hetkellä Crosskeyn palveluksessa.

Usean vuoden vakaan kasvun jälkeen sitten etabloitumisen vuonna 2009 Ålandsbankenin ruotsalaiset toiminnot kirjjasivat positiivisen liikelukoksen, kertaluonteisia eriä lukuun ottamatta, vuoden 2013 kahdelta viimeiseltä neljännekseltä.

Tulos

Osakkeenomistajille kuuluva kauden tulos oli 6,7 miljoonaa euroa (11,3).

Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä parani 15,3 miljoonaa euroa 12,4 miljoonaan euroon. Vuonna 2013 kertaluonteisia eriä olivat 1,5 miljoonan varaus kauppahinnan mahdollisen alennuksen varalta sen seurauksena, että verottaja on oikaissut myydyin ruotsalaisen tytäryhtiön aikaisempia veroilmoituksia, sekä Ruotsin varainhoito-organisaation 0,5 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut. Vuonna 2012 kertaluonteisia eriä olivat 13,8 miljoonan euron voitto ruotsalaisen tytäryhtiön myynnistä (yhtiöstä liiketoiminta oli siirretty pois), 1,0 miljoonan euron luovutusvoitto Ålands Företagsbyrå -osakkuusyhtiön myynnistä, -0,8 miljoonan euron alaskirjaus Burgundy-kauppapaikan osakkeista sekä 1,1 miljoonan euron uudelleenjärjestelykulut henkilöstövähennyksen yhteydessä.

Oman pääoman tuotto verojen jälkeen oli 3,8 prosenttia (6,6).

Tuotot lukuun ottamatta kertaluonteisia eriä kasvoivat 11,4 miljoonaa euroa eli 12 prosenttia 107,9 miljoonaan euroon.

Rajusti alenevien rahamarkkinakorkojen negatiivista vaikutusta korkokatteeseen voitiin tietyltä osin supistaa luottosalkun uudelleenhinnoittelulla sekä volyymien kasvulla. Korkokate kasvoi 1,2 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia 42,4 miljoonaan euroon. Korkokateen aleneva trendi on katkenut. Pohja saavutettiin ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2013.

Nettomääräiset palkkiotuotot kasvoivat 9,7 miljoonaa euroa eli 30 prosenttia 42,4 miljoonaan euroon, pääasiassa kohonneiden sijoitus- ja arvopaperipalvelutuottojen seurauksena.

Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto lukuun ottamatta kertaluonteisia eriä kasvoi 0,4 miljoonaa euroa 7,3 miljoonaan euroon, pääasiassa korkeampien tuottojen ansiosta Treasuryn likviditeetisalkusta. Vuonna 2013 kirjattuun käyvän arvon rahoituserien nettotuottoon sisältyy kauppahinnan mahdolliseen alennukseen perustuva kertaluonteinen erä. Vuonna 2012 kertaluonteisiin eriin sisältyvät voitot tytäryhtiön ja Företagsbyrån-osakkeiden myynnistä sekä Burgundy-osakkeiden alaskirjaus.

IT-tuotot kasvoivat 2 prosenttia 14,8 miljoonaan euroon (14,5).

Kulut alenivat 2,1 miljoonaa euroa eli 2 prosenttia 92,0 miljoonaan euroon, huolimatta noin 1,0 miljoonan euron sopimuksen mukaisista palkankorotuksista, uudesta pankkiverosta johtuvista noin 1,7 miljoonan euron kuluista ja kruunun vahvistumisen seurauksena noin 0,2 miljoonaa euroa korkeammista euroina kirjatuista kuluista. Uudelleenjärjestelyyn liittyvät kertaluonteiset kulut alenivat 0,6 miljoonaa euroa 0,5 miljoonaan euroon. Tehty työaika kokopäivätoimiksi muunnettuna aleni 23 toimesta eli 4 prosenttia 617 toimeen (640). Viime vuosina toteutettujen kustannustehostamistoimenpiteiden vaikutukset näkyvät selvästi.

Arvon alentumistappiot luotoista (netto, mukaan lukien palautukset) olivat 4,1 miljoonaa euroa vastaten 0,13 prosentin luottotappiotasoa verrattuna 6,4 miljoonaan euroon ja 0,22 prosenttiin edellisellä vuonna. Saamiskohtainen arvonalentumistappiovaraus kasvoi bruttomääräisesti 8,8 miljoonaa euroa (2,8), muun muassa seurauksena siitä, että aikaisempi merenkulku-alaan kohdistettu ryhmäkohtainen varaus korvattiin saamiskohtaisella varauksella. Todetut tappiot olivat bruttomääräisesti 3,9 miljoonaa euroa (1,9). Peruutus saamiskohtaisista arvonalentumisista, jotka eivät enää ole välttämättömiä, ja palautukset todetuista tappioista olivat 6,2 miljoonaa euroa (0,2). Merenkulkualaani liit-tyvä ryhmäkohtainen arvonalentumistappio- varaus aleni nettomääräisesti 2,5 miljoonaa euroa (lisäystä 2,0) ja purettiin. Kiinteistöalaan kohdistunut 0,6 miljoonan euron ryhmäkohtainen arvonalentumistappiovaraus purettiin (0,0) ja tehtiin puolestaan uusi 0,7 miljoonan euron ryhmäkohtainen arvonalentuminen sitoumuksista, joihin liittyy korkea riski.

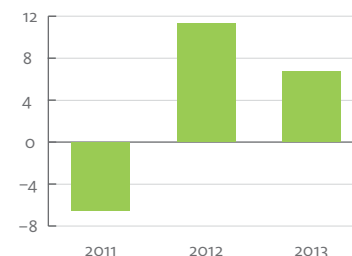
Kulut tuloveroista kasvoivat 4,7 miljoonaa euroa 2,7 miljoonaan euroon oleellisesti parantuneen veronalaisen tuloksen seurauksena. Suomen yhtiövero alennettiin 24,5 prosentista 20,0 prosenttiin vuodenvaihteesta 2013/14 alkaen, mikä alensi laskennallisia verovelkoja 1,6 miljoonaa euroa.

Liiketoiminta -alueet

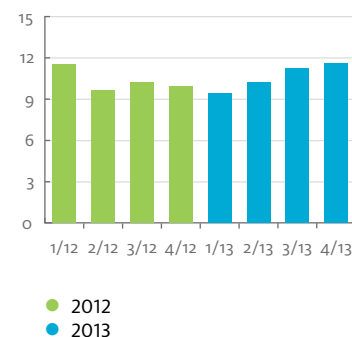
Tämänvuotiset asiakastutkimukset antoivat Ålandsbankenille edelleen korkeat arvosanat. Peräti 91 prosenttia Private Banking -asiakkaista Suomen liiketoiminta-alueella sekä 88 prosenttia PremiumBanking -asiakkaista Suomen ja Ahvenanmaan liiketoiminta-alueilla vastasivat olevansa erittäin tyytyväisiä ja suosittelisivat mielellään Ålandsbankenia muille. Myös Ruotsissa asiakkaat ovat vahvistaneet olevansa todella tyytyväisiä Ålandsbankeniin.

Kaikilla liiketoiminta-alueilla on vuoden aikana järjestetty runsaasti asiakastapahtumia,

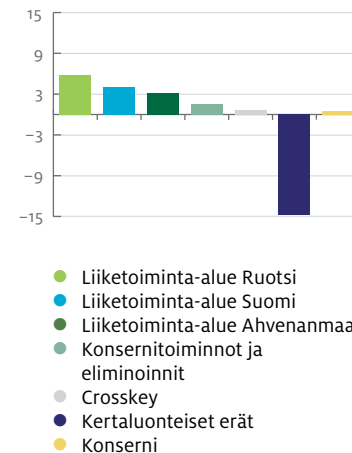
Osakkeenomistajille kuuluva vuoden tulos miljoonaa euroa

Korkokate vuosineljänneksittäin miljoonaa euroa

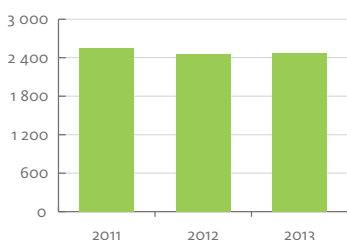
Liikelukoksen muutos miljoonaa euroa

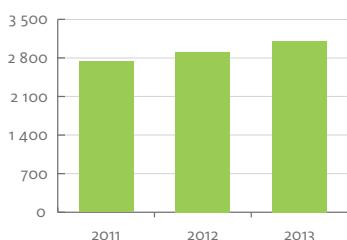
Hallinnoitava pääoma miljoonaa euroa

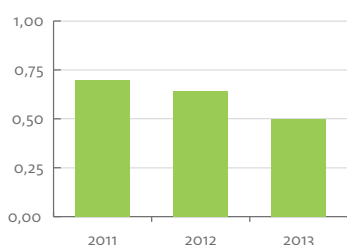
Ottolainaus miljoonaa euroa

Antolainaus miljoonaa euroa

Järjestämättömien luottojen osuus >90 pv prosenttia

jotka on suunnattu sekä nykyisille asiakkaille ja heidän tarpeisiinsa että uusille ja potentiaalisille asiakkaille.

Ahvenanmaan liiketoiminta-alueella saaristoyhteistyötä Posten Ålandin kanssa on laajennettu käsittämään myös Brändön. Posten Åland toimii entuudestaan Ålandsbankenin pankkiasiamiehenä Kumlingessa ja Kökarissa. Brändössä Ålandsbanken on yhteistyössä päämiehenä. Kyrkobyn konttori Jomalassa on suljettu.

Suomen liiketoiminta-alue on sulkenut Helsingissä Munkkiniemen konttorin ja Aleksanterinkadun konttorin. Näiden konttoreiden asiakkaita palvellaan nyttemmin Espoon Tapiolan konttorista tai laajennetusta Helsingin Bulevardin konttoristamme käsin.

Ruotsin liiketoiminta-alue on aloittanut lisäpanostuksen eläkesäästämiseen, jossa pankki on Folksam-vakuutusyhtiön asiamies. Göteborgin konttori on muuttanut uusiin toimitiloihin. Liiketoiminnan volyymit ovat edelleen kasvaneet erittäin hyvin, etenkin Private Banking-toiminnassa.

Crosskey on solminut Ruotsissa sopimuksen uuden asiakkaan, Marginalen Bankin, kanssa.

Konsernin liiketulos parannus 0,5 miljoonalla eurolla 10,4 miljoonaan euroon jakaantui seuraavasti (miljoonaa euroa):

- Ruotsi +5,8 (liiketoiminnan volyymien kasvu ja välittömien kulujen kustannustehostaminen)
- Suomi +4,1 (korkeammat palkkiotuotot ja alhaisemmat arvonalentumistappiot)
- Ahvenanmaa +3,2 (korkeammat palkkiotuotot, kustannustehostaminen ja alhaisemmat arvonalentumistappiot)
- Konsernitoiminnot, ml. eliminoinnit +1,6 (Treasury, Compass Card, Rahastoyhtiö)
- Crosskey +0,6 (korkeammat tuotot)
- Kertaluonteiset erät -14,8 (myyntituotot ruotsalaisesta tytäryhtiöstä, Företagsbyrå:nista, Burgundy, uudelleenjärjestelykulut)

Liiketoimintavolyymit

Hallinnoitava pääoma kasvoi vuoden aikana 155 miljoonaa euroa ollen 4 407 miljoonaa euroa (4 252). Markkina-arvojen nousu kompensoi nettovähenemisen täyden valtakirjan varainhoidon toimeksiannoista, joista muun muassa yksi suurehko, noin 200 miljoonan euron toimeksianto päättyi Ruotsissa. Hallinnoitava pääoma omissa rahastoissa kasvoi 93 miljoonaa euroa eli 11 prosenttia 960 miljoonaan euroon (867). Vuodenvaihteessa markkinoille tuotu uusi Asuntorahasto on otettu erittäin positiivisesti vastaan. Nettomerkinnät Asuntorahastoon olivat 88 miljoonaa euroa. Täyden

valtakirjan varainhoidossa oleva pääoma aleni 106 miljoonaa euroa eli 6 prosenttia 1 685 miljoonaan euroon (1 791). Konsultatiivisessa varainhoidossa oleva pääoma kasvoi 169 miljoonaa euroa eli 11 prosenttia 1 762 miljoonaan euroon (1 593). Yhteenlasketusta hallinnoitavasta pääomasta Ruotsin liiketoiminta-alueen osuus oli 2 361 miljoonaa euroa eli 54 prosenttia (56).

Ottolainaus yleisöltä, mukaan lukien yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset, indeksiobligatit ja vastuudebentuurilainat, kasvoi 14 miljoonaa euroa eli 1 prosentin ollen 2 466 miljoonaa euroa (2 452) 31. joulukuuta 2013, vaikka asiakkaat kasvaneen riskinottohalunsa ja alhaisen korkotilanteen seurauksena ovat suuremmissa määrin suosineet muita sijoitusvaihtoehtoja vähentäen tallettamistaan tilille.

Antolainaus yleisölle oli 3 104 miljoonaa euroa (2 905), mikä oli lisäystä 199 miljoonaa euroa eli 7 prosenttia. Antolainauksen lisäys juontui ensisijaisesti Ruotsin markkinoilta.

Taseen loppusumma ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen loppusumma kasvoi vuoden aikana 254 miljoonaa euroa eli 7 prosenttia 3 887 miljoonaan euroon. Lisäys koski ensisijaisesti antolainauksia yleisölle. Lisääntynyt antolainaus rahoitettiin pääasiallisesti liikkeeseen lasketuilla katetuilla joukkolainoilla. Taseen ulkopuoliset sitoumukset kasvoivat 13 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia 418 miljoonaan euroon. Lisäys koski käyttämättömiä luottolimiittejä.

Luottojen laatu

Luottosalkusta vajaat kaksi kolmasosaa koostuu antolainauksesta yksityishenkilöille. Asuntolainojen osuus antolainauksesta yksityishenkilöille on noin kaksi kolmasosaa. Yksityishenkilöiden kohdalla toiseksi suurin luottolaji on arvopaperiluotot, joiden vakuutena on markkinanoteerattuja arvopapereita. Vakuuksien lainoitusarvot ovat konservatiiviset. Historiallisesti tarkasteltuna Ålandsbankenilla ei ole ollut olennaisia luottotappioita tästä luotonannosta. Yrityssalkku on suuresti samankaltainen kuin vähittäissalkku, koska monessa tapauksessa yritysten omistajat ovat myös Private Banking -henkilöasiakkaita.

Järjestämättömät, yli 90 päivää erääntyneenä olleet, saamiset alenivat vuodenvaihteesta 3,0 miljoonaa euroa 15,6 miljoonaan euroon (18,6). Järjestämättömien saamisten osuus antolainauksesta yleisölle aleni 0,64 prosentista 0,50 prosenttiin. Epävarmojen saatavien varausaste, toisin sanoen saamiskohtaiset arvonalentumistappiot suhteessa epävarmoihin saataviin, oli 50 prosenttia verrattuna 83 prosenttiin vuoden 2012 päättyessä.

Konsernin arvonalentumistappiovaraukset ovat 16,5 miljoonaa euroa (13,7), josta saamis-kohtaisia 15,8 miljoonaa euroa (10,6) ja ryhmä-kohtaisia 0,7 miljoonaa euroa (3,1).

Likviditeetti ja varainhankinta

Ålandsbankenin likviditeettireservi, joka koostuu käteisvaroista, tilivaroista ja sijoituksista muissa pankeissa, likvideistä korkoa tuottavista arvopapereista sekä pankin omistamista pankin liikkeeseen laskemista, pantiksi asettamattomista katetuista joukkolainoista, oli 569 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2013 (483), vastaten 15 prosenttia varojen yhteismäärästä (13) ja 18 prosenttia antolainauksesta yleisölle (17). Pankilla on lisäksi käyttämätön likviditeettireservi, kun huomioidaan pankin mahdollisuus laskea liikkeeseen lisää katettuja joukkolainoja.

Vuoden 2014 aikana pitkäaikaisesta varainhankinnasta erääntyy noin 200 miljoonaa euroa. Liikkeellä olevien obligaatioiden keskimääräinen jäljellä oleva juoksu-aika oli vuoden vaihteessa noin 3,1 vuotta (3,0). Ensimmäisellä neljänneksellä Ålandsbanken laski liikkeeseen 10-vuotisia katettuja joukkolainoja 100 miljoonaa euroa. Toisella neljänneksellä Ålandsbanken laski liikkeeseen juoksuajaltaan 18 kuukauden pituisia kattamattomia joukkolainoja 500 miljoonaa Ruotsin kruunua. Kolmannella neljänneksellä Ålandsbanken laski liikkeeseen 2-vuotisia kattamattomia joukkolainoja 750 miljoonaa Ruotsin kruunua. Kolmannella neljänneksellä Ålandsbanken laski liikkeeseen myös 5-vuotisen, vuosittain 20 prosentilla lyhennettävän vastuudebentuurilainan määrältään 17 miljoonaa euroa. Neljännellä neljänneksellä Ålandsbanken laski liikkeeseen juoksuajaltaan 5,5 vuoden pituisia katettuja joukkolainoja 100 miljoonaa euroa.

Ålandsbankenin core funding ratio, määriteltynä antolainauksenyleisölle suhteena ottolainaukseen yleisöltä, mukaan lukien yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset, indeksiobligaatiot ja vastuudebentuurilainat sekä liikkeeseen lasketut katetut joukkolainat olivat vuodenvaihteessa 103 prosenttia (103).

Luottoluokitus

Ålandsbankenilla on luottoluokituslaitos Standard & Poor'silta luottoluokitus BBB/A-3 yri-tyksenä, jolla on vakaat näkymät pitkäaikaiselle ja lyhytaikaiselle varainhankinnalle. Pankin kate-tuille joukkolainoille Standard & Poor's on antanut luottoluokituksen AA.

Pääoma ja vakavaraisuus

Oma pääoma mukaan lukien määräysvallatto-mien omistajien osuus muuttui 7,9 miljoonan

euron kauden laajan tuloksen määrällä sekä vähennyksellä Ålandsbanken Abp:n osakkeen-omistajille maksetulla 2,2 miljoonan euron osin-golla sekä tytäryhtiöiden vähemmistöosakkaille maksetulla 0,7 miljoonan euron osingolla ja oli 184,1 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2013 (179,0). Muihin laajan tuloksen eriin sisältyi etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen IAS19:n mukaiset uudelleenarvostukset 2,1 miljoonalla eurolla verojen jälkeen.

Omavaraisuus aleni 4,7 prosenttiin verrat-tuna 4,9 prosenttiin vuoden 2012 päättyessä.

Rajoituksettomat ensisijaiset omat varat määriteltynä vakavaraisuussäännösten mukaan kasvoivat 7,6 miljoonaa euroa 160,0 miljoonaan euroon (152,4). Käyvän arvon rahastoon vuo-den 2012 päättyessä sisältyneet realisoitumat-tomat arvonnousut on suurelta osin realisoitu vuoden aikana, mikä on myötävaikuttanut kasvuun.

Riskipainotetut saamiset lisääntyivät 80 mil-joonaa euroa eli 6 prosenttia 1 481 miljoonaan euroon (1 401), pääasiallisesti Ruotsin liiketoi-minta-alueen antolainauksen kasvun seurauk-sena. Operatiivisen riskin vakavaraisuusvaati-mus lasketaan 30. kesäkuuta 2013 alkaen stan-dardimenetelmällä aiemmin käytetyn perusme-netelmän asemasta, mikä on alentanut vakava-raisuusvaatimusta 1,7 miljoonaa euroa vastaten riskipainotettuja saamia 21 miljoonaa euroa.

Rajoituksettomien ensisijaisten omien varo-jen suhde riskipainotettuihin saamisiin aleni 10,8 prosenttiin (10,9), siirtymäsääntöjä huomioimatta. Koska Ålandsbankenilla ei ole hybridipääomaa, rajoituksettomien ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saami-siin on sama kuin ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin. Vakavarai-suussuhde aleni 15,2 prosenttiin (15,7).

Muutoksia konsernirakenteessa

Alpha Management Company S.A. (Luxemburg) -tytäryhtiö purettu vapaaehtoisesta selvitystilan kautta. Ålandsbanken Fonder AB -tytäryhtiö on selvitystilassa, mikä odotetaan saatettavan päätökseen vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä.

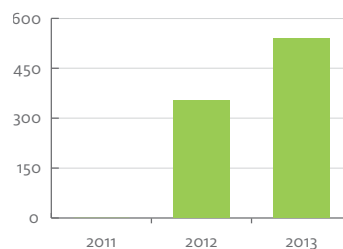
Osinko

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 0,15 euroa (0,15) osaketta kohden eli yhteensä 2,2 miljoonaa euroa (2,2). Ehdotettu osinko vastaa 32 prosentin jako-osuutta (19).

Korjaukset

Ålandsbanken on korjannut joitakin eriä vuoden 2012 tilinpäätösinformaatioon sekä vuoden

Katetut joukkolainat
miljoonaa euroa

2013 osavuositarkastuksiin, jolloin kaikki historialliset vertailuluvut on laskettu uudelleen. Korjaukset käyvät yksityiskohtaisesti ilmi pankin 14. helmikuuta 2014 julkistamasta tilinpäätöstiedotteesta. Vuonna 2013 voimaan tulleet muutetut tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, jotka koskevat etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kirjaamista IAS19R:n mukaan, ovat myös merkinneet, että historiallisia tilinpäätöstietoja on laskettu uudelleen.

Olennaisia tapahtumia kauden päättymisen jälkeen

Asiakaskäyttäytymisen ja myös toimintaympäristön muutosten johdosta Ålandsbanken suunnittelee muutoksia konttoriverkostoonsa, toimintaansa ja organisaatioonsa koskien pankin toimintaa pääkaupunkiseudulla. Ålandsbanken aloitti sen vuoksi yhteistoimintaneuvottelut 15. tammikuuta 2014. Vähentämistarpeeksi arvioidaan kuusi tointa. Ilmoitetut tehostamistoimet vastaavat noin 0,5 miljoonan euron kustannusvähennystä vuosittain. Uudelleenjärjestelyistä arvioidaan aiheutuvan noin 0,5 miljoonan euron kulut.

Riskit ja epävarmuustekijät

Ålandsbankenin tulokseen vaikuttavat toimintaympäristön muutokset, joihin yhtiö ei voi itse vaikuttaa. Konsernin tulosekehitykseen vaikuttavat muun muassa makrotaloudelliset muutokset, yleisen korkotilanteen, pörssi- ja valuuttakurssien muutokset, samoin kuin viranomaispäätöksistä ja -direktiiveistä johtuvat lisääntyneet kulut sekä kilpailutilanne.

Konserni pyrkii harjoittamaan toimintaansa kohtuullisin ja harkituin riskein. Konserniin kohdistuu luottoriski, likviditeettiriski, markkinariski, operatiivinen riski ja toimintariski.

Pankki ei harjoita tradingiä omaan lukuunsa.

Ålandsbankenilla ei ole suoria vastuita ns. GIIPS-maissa (Kreikka, Italia, Irlanti, Portugali ja Espanja) tai Kyproksella.

Tulevaisuudennäkymät

Pankin tulosekehityksen määrittävät merkittävältä osin vaikeasti ennustettavissa olevat toimintaympäristötekijät.

Tuottojen odotetaan muodostuvan vuonna 2014 korkeammiksi kuin vuonna 2013 sekä volyymien kasvun että marginaalien korotusten seurauksena. Tuotot ovat kuitenkin suuresti riippuvaisia siitä, miten korko- ja osakemarkkinat kehittyvät ja siten vaikeasti ennakoitavissa. Kulujen ja arvonalentumistappioiden luotoista odotetaan vuonna 2014 olevan samalla tasolla kuin vuonna 2013. Kaikkineen nämä odotukset johtavat siihen, että Ålandsbanken tulee vuodelta 2014 kirjaamaan hieman paremman liike-

tuloksen ja osakkeenomistajille kuuluvan kauden tuloksen verojen jälkeen kuin vuodelta 2013.

Koska uudesta arvopaperilainsäädännöstä on poistettu nimenomainen velvollisuus antaa osavuositarkastuksissa selvitys kuluvan tilikauden todennäköisestä kehityksestä, Ålandsbanken ei anna tulosennusteita osavuositarkastuksissa. Lainsäädännön vaatimusten mukaisesti lausunto pankin tulevaisuudennäkymistä annetaan vuosikertomuksessa.

Pitkän tähtäimen taloudelliset tavoitteet

Viitaten meneillään oleviin pankkeja koskeviin laajamittaisiin sääntelymuutoksiin Ålandsbankenilla ei ole finanssikriisin alkamisen jälkeen ollut virallisesti ilmoitettuja pitkän tähtäimen taloudellisia tavoitteita.

Hallitus on päättänyt seuraavista uusista pitkän tähtäimen taloudellisista tavoitteista.

- *Oman pääoman tuoton verojen jälkeen (ROE) on ylitettävä 10 prosenttia.*
Sijoituspankkina, jolla on rahoitusosaamista, Ålandsbankenilla on liiketoimintamalli, jonka tulee tuottaa valtaosa tuloksesta toiminnasta, joka vaatii rajallisesti pääomaa. Ålandsbankenin tulos tulee hyötymään korkeammasta korkotasosta. Etabloitumisen jälkeen Ruotsin markkinoille ja konsernin muutaman vuoden uudelleenjärjestelyjen jälkeen näemme nyt positiivisen tulostrendin. Kannattavuustavoite tulee saavuttaa viimeistään vuonna 2016.
- *Vakavaraisuuden, ensikädessä määriteltynä Basel-sääntelyn ydinvakavaraisuussuhteena, on selvästi ylitettävä kaikki sääntelyvaatimukset.*
On edelleen epäselvyyttä sen suhteen, miten siirtyminen standardimenetelmästä IRB-menetelmään Suomen yrityssalkun osalta ja Ruotsin toimintojen koko luottosalkun osalta sekä Basel 3:n lopullinen muoto, vaikuttavat Ålandsbankenin ydinvakavaraisuussuhteeseen. Toimiva johto tulkitsee sääntelyvaatimukset tällä hetkellä siten, että ydinvakavaraisuussuhteen ilman siirtymäsääntöjä on ylitettävä 11 prosenttia, ja pyrkimyksenä on ylittää selvästi tämä vaatimus.
- *Osinko-osuuden on pitkällä tähtäimellä vastattava pohjoismaisen pankkialan normia.*
Osinko-osuutta koskevan tavoitteen ehtona on, että vakavaraisuusvaatimusta koskeva tavoite saavutetaan. Lähivuosina Ålandsbanken asettaa kasvun etusijalle, muun muassa antolainauksen kasvun kautta. Pohjoismaisen pankkialan normi vastaa tällä hetkellä noin 50 prosentin jako-osuutta.

VIISIVUOTISKATSAUS

Konserni	2013	2012	2011	2010	2009
miljoonaa euroa					
Korkokate	42,4	41,2	43,1	36,8	39,1
Palkkiotuotot, netto	42,4	32,7	38,7	36,8	28,0
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	5,8	6,9	1,2	6,2	4,4
IT-tuotot	14,8	14,5	13,4	16,0	13,2
Muut tuotot	2,5	1,2	3,8	3,3	2,8
Kertaluonteiset tuotot	-1,5	13,9	-1,1	0,0	0,0
Tuotot yhteensä	106,4	110,4	99,2	99,1	87,5
Henkilöstökulut	-51,1	-51,2	-54,5	-53,7	-44,6
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-8,0	-8,1	-6,7	-8,3	-6,4
Muut kulut	-32,3	-33,6	-36,1	-30,2	-26,2
Uudelleenjärjestelykulut	-0,5	-1,1	-5,7	0,0	0,0
Kulut yhteensä	-92,0	-94,1	-103,1	-92,2	-77,2
Tulos ennen tappioita	14,5	16,3	-3,9	6,9	10,3
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-4,1	-6,4	-1,8	-5,9	-2,9
Negatiivinen liikearvo	0,0	0,0	0,0	0,0	23,1
Liiketulos	10,4	9,9	-5,7	1,0	30,5
Tuloverot	-2,7	2,0	0,4	-3,2	-3,7
Katsauskauden tulos	7,7	11,9	-5,3	-2,2	26,8
Tuloksen jakautuminen:					
Määräysvallattomat omistajat	1,0	0,6	1,2	0,6	0,6
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat	6,7	11,3	-6,5	-2,8	26,2
Volyymitietoja					
Antolainaus yleisölle	3 104	2 905	2 737	2 573	2 546
Ottolainaus yleisöltä ¹	2 466	2 452	2 544	2 600	2 411
Hallinnoitava pääoma	4 407	4 252	3 814	4 347	3 101
Oma pääoma	184	179	181	154	162
Taseen loppusumma	3 887	3 633	3 400	3 475	3 379
Riskipainotetut saamiset	1 481	1 401	1 729	1 664	1 636
Tunnuslukuja					
Oman pääoman tuotto, % (ROE) ²	3,8	6,6	-3,9	-1,8	17,8
Kulu/tuotto-suhdeluku ³	0,86	0,85	1,04	0,93	0,88
Luottotappiotas, % ⁴	0,13	0,22	0,07	0,23	0,12
Järjestämättömien saamisten osuus, brutto, % ⁵	0,50	0,64	0,70	1,07	0,56
Core funding ratio, % ⁶	103	103	108	99	106
Omavaraisuus, % ⁷	4,7	4,9	5,3	4,4	4,8
Ydinvakavaraisuussuhde, % ⁸	10,8	10,9	8,4	7,3	7,9
Tehdyt työtunnit kokopäivätoimiksi muunnettuna	617	640	690	679	641

¹ Ottolainaus yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, mukaan lukien yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset, indeksibligaatit ja debentuurit

² Osakkeenomistajille kuuluva katsauskauden tulos/Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta keskimäärin

³ Kulut/Tuotot

⁴ Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista/Antolainaus yleisölle

⁵ Järjestämättömät saamiset (> 90 pv)/Antolainaus yleisölle mukaan lukien arvonalentumistappiovaraukset

⁶ Antolainaus yleisölle / Ottolainaus mukaan lukien yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset, indeksibligaatit ja debentuurit sekä liikkeeseen lasketut katetut joukkolainat

⁷ Oma pääoma/Taseen loppusumma

⁸ (Ydinpääoma/Vakavaraisuusvaatimus) × 8 %

Tietoja osakkeista

Osakepääoma

Pankin osakepääoma on 29 103 547,58 euroa. Yhtiöjärjestyksen mukainen enimmäispääoma on 32 292 081,88 euroa. Osakkeen kirjanpidollinen vastarvo on 2,02 euroa.

Osakkeet jakautuvat 6 476 138 A-osakkeeseen ja 7 944 015 B-osakkeeseen. Kukin A-osake oikeuttaa yhtiökokouksessa kahteenkymmeneen (20) ääneen ja kukin B-osake yhteen (1) ääneen. Yhtiöjärjestyksessä olevan säännöksen johdosta kukaan yhtiökokouksessa osakkeenomistajaa edustava ei saa äänestää enemmällä kuin yhdellä neljäskymmenesosalla kokouksessa edustetusta äänimäärästä. B-osakkeilla on A-osakkeisiin nähden etuoikeus osinkoon kuuteen (6) prosenttiin saakka osakkeen aikaisemmasta nimellisarvosta.

Yhtiökokouksen 2011 omien osakkeiden hankinnasta tekemän päätöksen mukaisesti pankki on hankkinut omia osakkeitaan tarkoituksena toteuttaa osakeperusteinen palkitsemisohjelma johtaville toimenhaltijoille. 31. joulukuuta 2013 pankin hallussa oli 25 000 B-osaketta, joiden hankintameno oli 243 803,15 euroa.

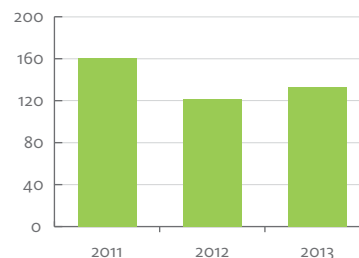
Pankilla ei ole liikkeellä olevia optio-oikeuksia tai vaihtovelkakirjoja.

Huhtikuussa 2011 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön hallussa olevan enintään 25 000 yhtiön oman B-osakkeen luovuttamisesta osakeannilla yhtenä tai useampana eränä. Valtuutus sisältää oikeuden luovuttaa yhtiön hallussa olevat omat B-osakkeet maksua vastaan tai maksutta sekä oikeuden poiketa osakkeenomistajien merkintä-etuoikeudesta, mikäli siihen on painavia taloudellisia syitä (suunnattu anti). Yhtiön omien B-osakkeiden luovutuksen osakeannilla tulee tapahtua tarkoituksena toteuttaa yhtiön mahdollinen kannustinohjelma. Valtuutus sisältää oikeuden päättää kaikista osakeantia koskevista ehdoista. Valtuutus on voimassa viisi vuotta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Elokuussa 2011 pidetty ylimääräinen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään viimeistään 30. kesäkuuta 2016 osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutuksen nojalla voidaan antaa enintään 3 000 000 B-osaketta.

Pörssiarvo

miljoonaa euroa

Osakepääoman kehitys

Vuosi	Osakepääoma, euroa	A-osakkeita	B-osakkeita
2013	29 103 547,58	6 476 138	7 944 015
2012	29 103 547,58	6 476 138	7 944 015
2011	29 103 547,58	6 476 138	7 944 015
2010	23 282 837,26	5 180 910	6 355 212
2009	23 282 837,26	5 180 910	6 355 212

Kaupankäynti pankin osakkeilla

Vuonna 2013 pankin A-osakkeita vaihdettiin Helsingin Pörssissä 1,0 miljoonalla eurolla keskimäärin ollessa 11,60 euroa. Ylin noteeraus oli 13,67 euroa ja alin 10,02 euroa. B-osakkeita vaihdettiin 4,9 miljoonalla eurolla keskimäärin ollessa 8,11 euroa. Ylin noteeraus oli 9,00 euroa ja alin 7,01 euroa.

Osakasluetteloon merkittyjä osakkeenomistajia 31. joulukuuta 2013 oli 9 549, jotka omistivat 13 270 279 osaketta. Lisäksi oli yhteensä 1 149 874 hallintarekisteröityä osaketta.

Kymmenen suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2013

Osakkeenomistaja	A-osakkeita	B-osakkeita	Yhteensä	Omistususuus, %	Ääniosuus, %
1 Wiklöf Anders yhtiöineen	1 589 396	1 296 549	2 885 945	20,01	24,07
2 Alandia Vakuutus	917 358	406 432	1 323 790	9,18	13,64
3 Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag	794 566	262 901	1 057 467	7,33	11,75
4 Pohjola Pankki Oyj (hallintarekisteröidyt)	125	926 604	926 729	6,43	0,68
5 Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	123 668	165 954	289 622	2,01	1,92
6 Ab Rafael	227 640	678	228 318	1,58	3,31
7 Svenska Litteratursällskapet i Finland RF	208 750	0	208 750	1,45	3,04
8 Caelum Oy	81 675	113 476	195 151	1,35	1,27
9 Palcmills	87 500	107 500	195 000	1,35	1,35
10 OMXBS/Skandinaviska Enskilda Banken AB (hallintarekisteröityjä)	16 470	85 672	102 142	0,71	0,30

Luettelo käsittää myös osakkeenomistajan konserniyhtiöt ja määräysvallassa olevat yhtiöt.

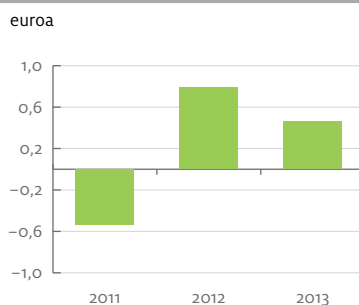
Omistusjakauma suuruusluokittain

Osakkeiden lukumäärä	Osakkaiden lukumäärä	Osakkeita yhteensä	Osakkeita keskimäärin	Ääniosuus, %
1–100	3 872	171 147	44	1,1
101–1 000	4 374	1 521 049	348	7,4
1 001–10 000	1 193	2 995 343	2 511	12,8
10 001–	110	9 732 614	88 478	78,7
josta hallintarekisteröityjä		1 149 874		1,4

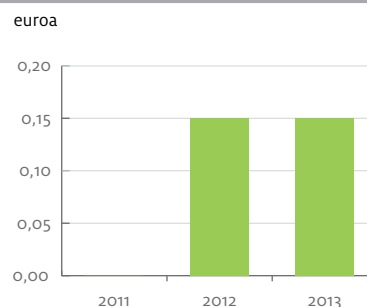
Osakekannan jakautuminen

Omistajaryhmä	Osakkeita	Omistususuus, %
Yksityishenkilöt	5 482 606	38,0
Yritykset	4 638 485	32,2
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 588 651	11,0
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	714 388	5,0
Julkisyhteisöt	566 146	3,9
Ulkomaat	280 003	1,9
Hallintarekisteröidyt osakkeet	1 149 874	8,0
	14 420 153	100,0

Tulos/osake

Osinko/osake

Tietoja Ålandsbankenin osakkeesta	2013	2012	2011	2010	2009
Osakkeiden lukumäärä, tuhat kpl ¹	14 395	14 395	14 414	11 536	11 536
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, tuhat kpl	14 395	14 396	12 097	11 536	11 536
Tulos/osake, euroa ²	0,46	0,79	-0,54	-0,25	2,27
Osinko/osake, euroa ³	0,15	0,15	0,00	0,00	0,70
Osinko prosentteina tuloksesta ⁴	32,3	19,1	0,0	0,0	30,9
Oma pääoma/osake, euroa ⁵	12,54	12,21	14,49	13,39	13,97
Osakkeiden pörssikurssi tilinpäätöspäivänä					
A-osake	10,88	10,04	14,15	29,50	33,90
B-osake	7,94	7,10	8,68	19,93	24,50
P/E-luku ⁶					
A-osake	23,4	12,8	neg	neg	14,9
B-osake	17,1	9,0	neg	neg	10,8
Efektiivinen osinkotuotto, % ⁷					
A-osake	1,4	1,5	0,0	0,0	2,1
B-osake	1,9	2,1	0,0	0,0	2,9
Pörssiarvo, miljoonaa euroa	133,3	121,2	160,6	279,5	331,3

1 Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä –
Omat osakkeet tilinpäätöspäivänä

4
$$\frac{\text{Tilikauden osinko}}{\text{Osakkeenomistajien osuus tilikauden tuloksesta}} \times 100$$

6
$$\frac{\text{Osakkeiden pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Tulos/osake}}$$

2
$$\frac{\text{Osakkeenomistajien osuus tilikauden tuloksesta}}{\text{Osakkeiden lukumäärä keskimäärin}}$$

5
$$\frac{\text{Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta}}{\text{Osakkeiden lukumäärä vähennettynä omilla osakkeilla tilinpäätöspäivänä}}$$

7
$$\frac{\text{Osinko}}{\text{Osakkeiden pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}} \times 100$$

3 Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Ålandsbankenin osakkeiden vaihto Helsingin Pörssissä				
Vuosi	Lukumäärä (tuhat kpl)	Vaihto, % osakkeista	Maksettu kurssi: ylin/alin, euroa	Keskikurssi, euroa
2013	A 83	1,3	13,67–10,02	11,60
2013	B 605	7,6	9,00–7,01	8,11
2012	A 177	2,7	15,22–9,34	13,45
2012	B 430	5,4	11,19–6,95	8,39
2011	A 825	15,2	31,00–13,00	23,29
2011	B 1 663	24,9	19,90–8,29	14,08
2010	A 77	1,5	34,90–25,50	29,28
2010	B 282	4,4	25,60–17,72	22,05
2009	A 132	2,5	33,90–22,66	29,91
2009	B 317	5,0	25,80–16,50	23,43

Tilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma

(tuhat euroa)

Konserni		1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
	Liitetiedon nro		
Korkotuotot		75 320	86 132
Korkokulut		-32 950	-44 957
Korkokate	K5	42 371	41 175
Palkkiotuotot		50 270	40 110
Palkkiokulut		-7 830	-7 398
Palkkiotuotot, netto	K6	42 440	32 712
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	K7	5 832	20 831
IT-tuotot		14 759	14 491
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		51	29
Muut tuotot	K8	984	1 153
Tuotot yhteensä		106 436	110 393
Henkilöstökulut	K9	-51 497	-52 351
Muut kulut	K10	-32 460	-33 591
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	K23, K24	-8 021	-8 135
Kulut yhteensä		-91 978	-94 078
Tulos ennen arvonalentumistappioita		14 459	16 314
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	K11	-4 080	-6 430
Liiketulos		10 379	9 884
Tuloverot	K12	-2 678	2 044
Tilikauden tulos		7 701	11 928
Tuloksen jakautuminen:			
Määräysvallattomat omistajat		1 009	613
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat		6 692	11 315
Osakekohtainen tulos, euroa	K13	0,46	0,79

Konsernin laaja tuloslaskelma

(tuhat euroa)

Konserni		1.1–31.12.2013	1.1–31.12.2012
	Liitetiedon nro		
Tilikauden tulos		7 701	11 928
Rahavirran suojaus		1 067	–1 551
Myytävissä olevat rahoitusvarat		–4 608	3 646
Muuntoerot ¹		874	–10 611
Tuloverot	K12	723	2 086
Erät, jotka on siirretty tai jotka voidaan myöhemmin siirtää tuloslaskelmaan		–1 945	–6 430
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleenarvostus	K38	2 677	–2 845
Tuloverot	K12	–535	569
Erät, joita ei myöhemmin voida siirtää tuloslaskelmaan		2 141	–2 276
Muut laajan tuloksen erät	K35	197	–8 705
Tilikauden laaja tulos		7 898	3 223
Laajan tuloksen jakautuminen:			
Määräysvallattomat omistajat		1 009	613
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat		6 889	2 610

¹ Ruotsalaisen yhtiön, josta toiminta oli siirretty pois, myynnin yhteydessä vuonna 2012 realisoitui 7 556 tuhat euroa muuntoero, joka näin ollen siirrettiin käyvän arvon rahoituserien nettotuottoihin.

Konsernin tase

(tuhat euroa)

Konserni		31.12.2013	31.12.2012
	Liitetiedon nro		
Varat			
Kassavarat ja saamiset keskuspankeilta		50 161	132 547
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	K17	427 970	305 414
Saamiset luottolaitoksilta	K18	130 575	103 546
Saamiset yleisöltä	K19	3 104 086	2 904 511
Saamistodistukset	K17	63 595	44 818
Osakkeet ja osuudet	K20	2 226	6 521
Osakkeet ja osuudet omistusyhteysyrityksissä	K21	798	763
Johdannaissopimukset	K22	14 994	20 393
Aineettomat hyödykkeet	K23	9 066	9 553
Aineelliset hyödykkeet	K24	30 675	32 740
Muut varat	K25	19 011	45 449
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	K26	27 641	19 217
Laskennalliset verosaamiset	K27	5 857	7 936
Varat yhteensä		3 886 655	3 633 407
Velat			
Velat luottolaitoksille	K28	346 517	374 555
Velat yleisölle	K29	2 177 171	2 127 358
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	K30	1 018 553	763 218
Johdannaissopimukset	K22	20 195	14 660
Muut velat	K31	35 674	66 494
Varaukset	K32	680	1 094
Siirtovelat ja saadut ennakot	K33	28 641	30 029
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	K34	63 830	64 139
Laskennalliset verovelat	K27	11 312	12 812
Velat yhteensä		3 702 573	3 454 359
Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus			
Osakepääoma		29 104	29 104
Ylikurssirahasto		32 736	32 736
Varavarasto		25 129	25 129
Suojausvaraus	K35	-387	-1 171
Käyvän arvon rahasto	K35	1 117	4 533
Muuntoerot	K35	499	-189
Omat osakkeet		-244	-244
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		24 485	24 485
Kertyneet voittovarot	K35	68 102	61 428
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta		180 541	175 811
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta		3 541	3 236
Oma pääoma yhteensä		184 082	179 048
Velat ja Oma pääoma yhteensä		3 886 655	3 633 407

Konsernin laskelma oman pääoman muutoksista

(tuhat euroa)

Konserni												
	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Vara- rahasto	Suojaus- varaus	Käyvän arvon rahasto	Muunto- ero	Omat osakkeet	Sijoitun vapaan oman pääoman rahasto	Edellisten tilikausien tulos	Osakkeen- omistajien osuus omasta pääomasta	Määräys- vallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	Yhteensä
Oma pääoma 31.12.2011	29 104	33 272	25 129	0	1 781	7 823	-54	24 485	56 385	177 924	2 636	180 560
Oikaisu virheiden korjaus									-1 996	-1 996		-1 996
Oikaisu takautuvan soveltamisen vuoksi									-1 992	-1 992		-1 992
Oikaistu oma pääoma 31.12.2011	29 104	33 272	25 129	0	1 781	7 823	-54	24 485	52 397	173 936	2 636	176 572
Kauden tulos									11 315	11 315	613	11 928
Muut laajan tuloksen erät				-1 171	2 753	-8 011			-2 276	-8 705	0	-8 705
Omien osakkeiden osto							-190			-190		-190
<i>Liiketoimet konsernin omistajien kanssa</i>												
Osingonjako									0	0	0	0
Muut		-536								-536		-536
Oma pääoma 31.12.2012	29 104	32 736	25 129	-1 171	4 533	-189	-244	24 485	61 428	175 811	3 236	179 048
Kauden tulos									6 692	6 692	1 009	7 701
Muut laajan tuloksen erät				784	-3 416	688			2 141	197	0	197
Omien osakkeiden osto							0			0		0
<i>Liiketoimet konsernin omistajien kanssa</i>												
Osingonjako									-2 159	-2 159	-704	-2 863
Oma pääoma 31.12.2013	29 104	32 736	25 129	-387	1 117	499	-244	24 485	68 102	180 541	3 541	184 082

Lisätietoja oman pääoman muutoksista, katso liitetieto K35.

Konsernin rahavirtalaskelma

(tuhat euroa)

Konserni	1.1–31.12.2013	1.1–31.12.2012
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	10 379	9 884
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta		
<i>Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä</i>	8 021	8 135
<i>Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista</i>	4 034	6 465
<i>Realisoitumattomat arvomuutokset</i>	2 072	-1 953
<i>Saamistodistusten ja liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjojen jaksotetut yli-/alikulssit</i>	2 361	4 913
<i>IAS 19:n vaikutus</i>	35	-296
Tulos investointitoiminnasta	821	-16 939
Maksetut tuloverot	-857	-1 803
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)		
<i>Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset</i>	-107 529	-178 636
<i>Saamiset luottolaitoksilta</i>	-5 191	4 989
<i>Saamiset yleisöltä</i>	-226 480	-171 279
<i>Muut varat</i>	-3 655	169 550
Liiketoiminnan velkojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
<i>Velat luottolaitoksille</i>	-28 021	137 312
<i>Velat yleisölle</i>	64 992	-36 903
<i>Liikkeeseen lasketut velkakirjat</i>	-77 658	-43 272
<i>Muut velat</i>	-23 863	-32 914
Liiketoiminnan rahavirta	-380 540	-142 746
Investointitoiminnan rahavirta		
Investointi osakkeisiin ja osuuksiin	-144	-234
Osakkeiden ja osuuksien myynti	22	929
Tytär- ja osakkuusyritysten osakkeiden myynti ¹	376	59 626
Investointi aineellisiin hyödykkeisiin	-1 859	-2 076
Aineellisten hyödykkeiden myynti	32	637
Investointi aineettomiin hyödykkeisiin	-3 662	-2 744
Investointitoiminnan rahavirta	-5 234	56 139
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Omien osakkeiden osto	0	-190
Rahoitusleasing	-1 490	-1 282
Muutos pitkässä varainhankinnassa	150 460	-213 092
Muutos liikkeeseen lasketuissa katetuissa joukkolainoissa	189 186	354 026
Muutos vastuudebentureissa	-292	6 451
Maksettu osinko	-2 159	0
Vähemmistölle maksettu osinko	-704	-1 138
Rahoitustoiminnan rahavirta	335 001	144 775
Rahavarat vuoden alussa	245 648	184 727
Liiketoiminnan rahavirta	-380 540	-142 746
Investointitoiminnan rahavirta	-5 234	56 139
Rahoitustoiminnan rahavirta	335 001	144 775
Rahavarojen kurssiero	-1 260	2 752
Rahavarat vuoden lopussa	193 615	245 648
Rahavirtalaskelman rahavarat koostuvat seuraavista eristä:		
Kassa	6 003	7 683
Sekkitili Suomen Pankissa	44 158	124 864
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	121 369	98 104
Saamistodistukset	22 085	14 997
Rahavarat yhteensä	193 615	245 648

¹ Ålandsbanken Abp myi tytäryhtiönsä Ålandsbanken Asset Management AB:n Ruotsissa 26.10.2012. Saatu korvaus oli 58 568 tuhatta euroa ja tytäryhtiön rahavarat olivat 942 tuhatta euroa. Siirretty 50 155 tuhannen euron määräinen saatava oli olennaisin tase-erä. Rahavaroilla tarkoitetaan kassavaroja, Suomen Pankissa olevaa sekkitiliä, vaadittaessa maksettavia saamisia luottolaitoksilta, muita saamisia luottolaitoksilta ja saamistodistuksia, joiden alkuperäinen jäljellä oleva juoksuaika on alle kolme kuukautta, sekä julkisyhteisösaamisia, jotka eivät ole luotonantoa. Investointitoiminnalla tarkoitetaan aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin liittyviä maksuja sekä muiden kuin kaupan-käyntiin tarkoitettujen osakkeiden ja osuuksien omistusta. Rahoitustoiminnalla tarkoitetaan omaan ja vieraaseen pääomaan sisältyviä eriä, joilla liiketoiminta rahoitetaan. Laskelma on tehty epäsuoralla menetelmällä. Liiketoimintaan sisältyy saatuja korkoja 71 871 tuhatta euroa (87 522), maksettuja korkoja 30 867 tuhatta euroa (40 044) ja saatuja osinkotuottoja 445 tuhatta euroa (330).

Riskit ja riskienhallinta

Yleistä

Riskinottaminen on luonnollinen osa pankin toimintaa. Konsernin riskit voidaan kokonaisvaltaisesti luokitella seuraavasti: liiketoimintariskit, rahoitusriskit sekä operatiiviset riskit.

Riskiorganisaatio

Ålandsbankenin riskiorganisaatio perustuu seuraaviin kolmeen puolustuslinjaan.

- Puolustuslinja 1 – Riskinottajat
- Puolustuslinja 2 – Riskienvalvonta ja säännösten noudattamisen valvonta
- Puolustuslinja 3 – Riippumaton tarkastus

Riskinottajilla tarkoitetaan pankin liiketoimintaa harjoittavia yksiköitä. Niillä on täysi vastuu oman toimintansa tuottamista riskeistä. Sekä niiden riskinoton että riskienhallinnan on noudatettava pankin määrittelemiä strategioita, politiikkoja, toimintaperiaatteita ja riskirajoja.

Riskien ja säännösten noudattamisen riippumattoman valvonnan suorittavat Risk Control sekä Compliance & Operatiiviset riskit. Risk Control ja Operatiiviset riskit ylläpitävät riskienhallinnan toimintaperiaatteita ja puitteita sekä edistää tervettä riskikulttuuria tukemalla liiketoimintaa sen riskienhallinnassa. Compliance vastaa säännösten noudattamisen valvonnasta.

Riippumattoman tarkastuksen tekee Sisäinen tarkastus, joka toimii suoraan hallituksen alaisuudessa. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tehdä arviointi toiminnasta hallinnon ja sisäisten valvontajärjestelmien riippumattomalla valvonnalla.

Riskiorganisaatio

HALLITUS

Hallituksella on kokonaisvaltainen vastuu riskien hallinnasta ja valvonnasta. Hallitus vahvistaa vuosittain politiikkadokumentit, jotka määrittävät riskienhallinnan yleiset periaatteet ja rajoitukset. Politiikkadokumenttien sisältö pohjautuu hallituksen määrittelemiin riskinottohalukkuuteen ja riskirajoihin.

TARKASTUSVALIOKUNTA

Tarkastusvaliokunta, hallituksen valiokunta, avustaa hallitusta hallituksen vastuulla olevissa riskienhallinnassa, raportointia ja sisäistä valvontaa koskeissa valvontatehtävissä.

TOIMITUSJOHTAJA

Toimitusjohtajan on varmistettava, että riskienhallinta toteutuu hallituksen määrittämiä periaatteita ja riskirajoja noudattaen. Se tapahtuu toimitusjohtajan vahvistamien toimintaperiaatteiden avulla, jotka pohjautuvat hallituksen vahvistamiin politiikkadokumentteihin. Toimitusjohtajan on myös varmistettava, että liiketoiminta on sopeutettu pankin osaamiseen ja resursseihin sekä, että valvontaa ja seurantaa varten on välttämättömät resurssit ja järjestelmät.

RISK CONTROL

Risk Control, pankin riippumaton riskienvalvontatoiminto, joka vastaa pankin rahoitusriskien juoksevasta tunnistamisesta, mittaamisesta, analysoinnista, valvonnasta sekä raportoinnista. Se tarkoittaa muun muassa, että Risk Control valvoo säännöllisesti, että pankin toiminta pysyy määriteltujen riskirajojen puitteissa sekä raportoi säännöllisesti pankin rahoitusriskit ja operatiiviset riskit johdolle ja hallitukselle.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiiviset riskit (Compliance & Operatiiviset riskit -yksikön osa) on pankin yksikkö, joka vastaa konsernin operatiivisten riskien analysoinnista ja raportoinnista sekä säännösten, työrutiinien ja IT-järjestelmien ylläpidosta yksiköiden operatiivisten riskien hallinnan tueksi.

LIIKETOIMINTA-ALUEET, TYTÄRYHTIÖT JA TREASURY

Liiketoiminta-alueet, tytäryhtiöt ja Treasury vastaavat omalla toiminta-alueellaan syntyvistä riskeistä sekä siitä, että riskien hallinta tapahtuu annettujen puitteiden ja suuntaviivojen mukaisesti.

LIIKETOIMINNAN TUKI JA OPERATIONS

Liiketoiminnan tuki ja Operations ovat pankin back-office-toimintoja ja ne vastaavat liiketapah- tumien päätöstoimista.

ALCO – ASSET LIABILITY COMMITTEE

ALCO – Asset Liability Committee on pankin foorumi, joka käsittelee pääomittamiseen, rahoitukseen ja rahoitusriskeihin liittyviä kysymyksiä.

Riskienhallintamalli

Pankin riskienhallintamallin tarkoituksena on tunnistaa, mitata, valvoa ja raportoida konsernin riskit. Malli on muotoiltu siten, että se vastaa sekä ulkoisen sääntelyn vaatimuksia että sisäisiä vaatimuksia ja tarpeita sekä noudattaa hyvää markkinakäytäntöä.

Malli koostuu

- Hallituksen ja toimitusjohtajan päättämistä sisäisistä säännöstöistä, jotka määrittelevät vastuunjaon sekä konsernin riskien hallinnan, mittaamisen, valvonnan ja raportoinnin periaatteet ja suuntaviivat
- Selvistä ja dokumentoiduista prosessien työkuvauksista
- Toiminnan monimuotoisuuteen ja kokoon sopeutetuista riskien mittausta-, seuranta- ja valvontajärjestelmistä
- Säännöllisestä raportoinnista hallitukselle ja johdolle
- Toimintaan sopeutetuista resursseista ja osaamisista
- Poikkeavien tapahtumien raportoinnista

ASSET LIABILITY MANAGEMENT

Asset Liability Management (ALM) on käsite sille prosessille, jolla pyritään tasapainottamaan riski ja tuotto, jotka syntyvät pankin toiminnassa rahoitusmarkkinoilla. Korkea riski voi vaarantaa tulevat tuotot, aikaansaada likviditeettivajeen ja tosiasiallisesti uhata pankin toiminnan jatkumista. Tämän vuoksi on tärkeä, että pankkiin kohdistuva riski vastaa sekä pankin riskihalu-kuutta että riskirajoja, samoin kuin mahdollisuutta hallita koronmuutoksista tai muista pankin toimintaympäristössä sattuvista pankille epäedullisista tapahtumista johtuvat odottamattomat tappiot.

Vuoden aikana pankki on työskennellyt tiiviisti Ambit Focus ALM-järjestelmän implementoinnissa, mikä aloitettiin vuoden 2012 lopulla. Järjestelmä on otettu vaiheittain käyttöön vuoden aikana ja sen odotetaan olevan täysin implementoitu vuonna 2014. Järjestelmä tulee olemaan tärkeä väline ALM-prosessissa, jota pankki on nyt luomassa. Prosessi tulee muun muassa sisältämään analyysin varoja ja velkoja koskevan korkosidonnaisuusajan rakenteesta ja erääntymisistä, suojausstrategioista, pääomasuunnittelusta, rahoitustarpeesta ja stressitesteistä. Prosessi tulee koostumaan sekä staattisista että dynaamisista skenaarioista, jotka on ennalta määritelty sekä yleisesti että liiketoimipäätöskohtaisesti.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että tulos jää ajateltua alhaisemmaksi heikentyneiden liiketoimintaolosuhteiden johdosta. Liiketoimintariski käsittää strategisen riskin, ansaintariskin sekä maineriskin.

Strategisella riskillä tarkoitetaan sekä perusmarkkinaedellytysten muutoksia että hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaan yrityksen toiminnan suunnitteluun ja organisaatioon liittyvää työtä.

Ansaintariski merkitsee ansainnan volatiliteettia esimerkiksi odottamattomia alhaisempia tuottoja alentuneiden volyymien seurauksena.

Maineriski on riski maineen heikentymisestä sekä asiakkaiden, henkilöstön että viranomaisen keskuudessa, mistä voi olla seurauksen tuottojen vähentyminen.

Luottoriski

Luottoriski on riski tappiosta, joka syntyy sen seurauksena, että vastapuoli ei kykene täyttämään velvollisuuksiaan konsernia kohtaan ja sitoumuksen vakuudeksi asetettu vakuus ei kata konsernin saamia. Vastapuolia ovat tässä suhteessa kaikki oikeushenkilöt ja luonnolliset henkilöt sekä julkisyhteisöt. Riskillä tarkoitetaan saamisen ja sijoitusten sekä taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärää. Luottoriskiiin luetaan myös vastapuoliriski ja maariski.

Luottoriski koostuu Ålandsbankenissa suurimmaksi osaksi saamisista yksityishenkilöiltä ja ei-rahoitusyrityksiltä, ja saamiset koostuvat pääasiallisesti myönnettyistä luotoista, luottolimiiteistä

ja takauksista. Normaalin pankkitoiminnan ja riskienhallinnan puitteissa syntyy myös luottoriski rahoitusinstrumenttien kaupankäynnin myötä, ns. vastapuoliriski. Vastapuoliriski koostuu pääasiallisesti valtio- ja luottolaitosvastoista. Alla olevassa taulukossa esitetään konsernin luottoriskiasema.

Luottoriskiasema	2013	2012
miljoonaa euroa		
Antolainaus yleisölle	3 104	2 905
Antolainaus luottolaitoksille	131	104
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset	428	305
Saamistodistukset	64	45
Johdannaisinstrumentit	15	20
Takaukset	24	15
Käyttämättömät sekkitililimiitit	76	69
Käyttämättömät luottokorttilimiitit	105	88
Luottolupaukset	176	195
Muut sitoumukset	36	38
Yhteensä	4 159	3 784

Vuoden aikana konsernin kokonaisluottoriski on suurelta osin kasvanut samaan tahtiin kuin lisääntynyt antolainaus yleisölle. Antolainaus on pääasiallisesti kasvanut Ruotsin asuntolainasegmentissä. Samanaikaisesti myös pankin likviditeetin- ja tasehallinnasta johtuva riski on kasvanut pankkien välisten talletusten ja valtioiden ja rahoituslaitosten liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjojen omistuksen muodossa.

Kokonaisvaltainen luottostrategia säännellään konsernin luotonantopolitiikassa. Hyväksytävän luottoriskin taso vahvistetaan riskipolitiikassa, luottoriskipolitiikassa ja konserniyhtiöiden omista toimintastrategioissa. Luottoriskin hallinta rakentuu pääasiallisesti muodollisiin luotto- tai limiittipäätöksiin. Vastapuolille vahvistetaan vastapuolikohtaiset limiitit.

Ålandsbanken on erikoistuneena pankkina valikoiva asiakasvalinnassaan ja luotonottajien on oltava korkealaatuisia. Laatuvaatimusta ei laiminlyödä suurempien luottovolyymien tai suuremman tuoton eduksi tai korkeamman tuoton saavuttamiseksi. Jotta pankki onnistuisi luottostrategiaassaan, vaaditaan että pankki tuntee hyvin asiakkaansa ja toimialat, joilla asiakkaat toimivat.

Luotonhallinnassa on lähtökohtana, että luottopäätösten on perustuttava riittäviin tietoihin asiakkaasta. Näin ollen pankki tekee liiketoimia ensisijassa sellaisten asiakkaiden kanssa, jotka toimivat niillä alueilla, joilla pankilla on konttori. Yritysluottojen kohdalla pätee yleisesti, että asiakkaalla on pankissa yhteyshenkilö, joka tuntee asiakkaan toiminnan ja toimialan sekä luottositoumusten riskit ja vakuudet. Ennen luoton myöntämistä asiakasvastoissa oleva pankin yhteyshenkilö esittää aina suuremmat yritysluotot luottotoimikunnalle.

Kaikilla pankissa luottoasioista päättävillä on vahvistettu yksilöllinen limiitti, jonka puitteissa hänellä on oikeus hallita luottoriskejä. Päätösten on perustuttava toimivaltaisen päätöksen-tekoelimen kirjalliseen luottopäätökseen. Luottotoimikunta tekee päätökset luottoasioissa, joiden päättämiseen yksittäisen esimiehen limiitti ei riitä. Johtoryhmän luottotoimikuntaan kuuluvat muun muassa toimitusjohtaja, CRO ja luottopäällikkö. Johtoryhmän luottotoimikunta tekee päätökset alle 10 miljoonan euron luottoasioissa ja pankin hallitus sitä suuremmissa luottoasioissa. Luottotoimikunta saa kuitenkin päättää yli 10 miljoonan euron luottoasioista, jotka arvioidaan alhaiseksi riskiksi. Luottotoiminnon asiantuntijat käsittelevät johtoryhmän luottotoimikunnalle esittävät luottoasiat ennen niiden käsittelyä. Heidän tehtävänä on ensisijaisesti varmistaa, että luottoesitys antaa kattavan ja oikean kuvan asiakkaan taloudellisesta tilanteesta, kyvystä maksaa luotto takaisin ja vakuuksien arvosta. Ennen lainan maksamista asiakkaalle tehdään luottositoumuksen asiakirjojen tarkka muodollinen tarkistus.

Konsernin riskienvalvontatoiminto seuraa ja analysoi luottoriskejä ja raportoi ne toimitusjohtajalle kuukausittain ja hallitukselle neljännesvuosittain.

Yksityishenkilöihin ja yrityksiin kohdistuvien luottoriskien seuranta ja analysointi perustuvat Ålandsbankenin Ahvenanmaan ja Suomen toiminnoissa pääasiallisesti sisäisiin tilastollisiin menetelmiin. Ruotsin toimintojen riskejä aletaan vuoden 2014 alusta seurata samoilla menetelmillä, ja ne kunnes on otettu käyttöön, riskit analysoidaan pääasiallisesti ulkoisen tahon riskiluokituksen perusteella.

ANTOLAINAUS YLEISÖLLE

Antolainauksessa yleisölle valtaosa kaikista luotoista yksityishenkilöille ja yrityksille on myönnetty asunto- tai kiinteistövakuutta vastaan. Suuri osa antolainauksesta tapahtuu myös rahotusvakuuksien panttausta vastaan, jolloin vakuuksien markkina-arvo tarkistetaan päivittäin.

Alla olevassa taulukossa esitetään, miten pankin antolainaus yleisölle jakautuu käyttötarkoituksittain, toimialoitain ja liiketoiminta-alueittain.

Antolainaus yleisölle		2013				
miljoonaa euroa	Liiketoiminta- alue Ahvenanmaa	Liiketoiminta- alue Suomi	Liiketoiminta- alue Ruotsi	Compass Card	Muut/ eliminoinnit	Yhteensä
Asunnot	262	914	201	0	5	1 383
Arvopaperit ja muut sijoitukset	25	234	46	0	0	305
Elinkeinotoiminta	42	72	12	0	0	126
Muu yksityistalous	27	68	53	36	0	185
Yksityishenkilöt yhteensä	357	1 288	312	36	5	1 999
Merenkulku	64	2	0	0	0	66
Kauppa	22	24	4	0	0	50
Asuntotoiminta	17	33	128	0	0	178
Muu kiinteistötoiminta	36	73	281	0	0	390
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	46	113	45	0	-15	189
Hotelli- ja ravintolatoiminta	19	3	2	0	0	24
Muu palvelutoiminta	28	62	23	0	0	113
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	14	1	0	0	0	14
Rakennustoiminta	14	11	1	0	0	25
Muu teollisuustoiminta	28	7	0	0	0	35
Yritykset yhteensä	287	328	484	0	-15	1 084
Julkisyhteisöt ja aatteelliset järjestöt	8	13	0	0	0	21
Antolainaus yhteensä	651	1 630	797	36	-10	3 104

Kuluneena vuonna antolainaus kasvoi eniten Ruotsin liiketoiminta-alueella, pääasiallisesti asuntolainasegmentissä ja asunto- ja kiinteistöyhtiöille, jotka ovat pankin erityisesti valitsema luotonannon kasvualue. Vuoden aikana luotonanto väheni merenkulkualalle ja rakennus- alalle. Pankki on tunnistanut nämä toimialat vallitsevassa markkinatilanteessa korkean riskin toimialoiksi.

VASTAPUOLIRISKI

Vastapuoliriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että rahoitustapahtuman vastapuoli ei kykene täyttämään tapahtumaan sisältyvää velvoitettaan. Vastapuoliriski voi syntyä pankin treasury-toiminnassa kaupankäynnissä rahoitusinstrumenteilla ja johdannaistapahtumissa.

Niillä keskuspankeilla, rahoituslaitoksilla ja investointipankeilla, joiden kanssa konserni tekee yhteistyötä, on oltava korkea luottokelpoisuus voidakseen pitkällä tähtäimellä tukea konsernin kehitystä sekä luottoriskin minimoimiseksi. Riskiä eri vastapuolia kohtaan rajoitetaan hallituksen vahvistamalla sääntelyllä. Limiitti asetetaan vastapuolikohtaisesti ja limiitti rajoittaa minkä tyyppisiä sopimuksia voidaan solmia luottovaliokunnan päätöksen jälkeen.

Alla olevassa taulukossa ilmoitetaan konsernin riskit jakautuneena ulkoisten luottoluokituslaitosten Moody's ja Standard & Poor's luottoluokitusten sekä riskityypin mukaan. Yhteenvedossa huomioidaan ainoastaan vastapuolet, joissa yhteenlaskettu riski ylittää miljoona euroa.

Vastapuoliriskiasema									
miljoonaa euroa									
Luottoluokitus (S&P/Moody's)	Valtion obligaatiot	Katetut joukkolainat	Joukkovelkakirjat	Sijoitustodistukset	Interbank	Overnight	Avista	Johdannaiset *	Yhteensä
AAA\Aaa	46,2	121,4	5,4			29,8	44,1		246,9
AA+\Aa1	11,1								11,1
AA\Aa2	43,5	10,5							54,0
AA-\Aa3			53,4			25,9	0,2	7,0	86,5
A+\A1			35,6		2,5	8,0	24,4	0,5	70,9
A\A2			43,8					4,0	47,8
A-\A3			30,2	6,0	3,8	29,7	0,5	0,7	70,9
BBB+\Baa1			27,5					1,1	28,6
BBB\Baa2			8,3						8,3
BBB-\Baa3			4,9					0,3	5,2
Ei luokitusta				44,7	3,0				47,7
Yhteensä	100,8	131,9	209,1	50,7	9,3	93,3	69,1	13,5	677,7

* Pankille positiivisten markkina-arvojen mukaan.

Yllä oleva taulukko osoittaa, että suurin osa pankin vastapuoliriskeistä johtuu luottoluokitukseltaan korkeimman luokan valtion obligaatioiden ja katettujen joukkolainojen omistuksesta. Valtiosa joukkovelkakirjoista on kattamattomia ja pankilla ei ole salkussaan arvopapereita, joiden etuoikeus on huonompi kuin muiden velkojen. Johdannaisriski muita rahoituslaitoksia kohtaan syntyy yksinomaan pankin riskienhallinnan ja tasehallinnan puitteissa sekä omien strukturoitujen tuotteiden liikkeeselaskujen kautta.

KESKITTYMÄRISKI

Antolainauksessa riskikeskittymiä syntyy muun muassa, kun luottosalkku sisältää antolainauskeskittymiä tiettyjä yksittäisiä asiakkaita/asiakaskokonaisuuksia, toimialoja, alueita tai maita kohtaan. Pankki hallitsee luottosalkun keskittymäriskiä asettamalla limiitit yksittäisille asiakkaille, toimialoille ja käyttötarkoituksille.

Pankkien kohdalla ovat voimassa lakisääteiset rajat keskittymille yksittäisiä asiakkaita tai asiakaskokonaisuuksia kohtaan. Suuriksi asiakasriskeiksi määritellään asiakkaat ja asiakaskokonaisuudet, joiden vastuut yhteensä ovat 10 prosenttia tai enemmän pankin omista varoista. Finanssivalvonnan antamien suuntaviivojen mukaan riski yksittäistä asiakasta tai asiakaskokonaisuutta kohtaan ei saa ylittää 25 prosenttia pankin omista varoista (poikkeuksen muodostavat valtio- ja keskuspankkivastuut). Pienemmissä luottolaitoksissa hallitus voi kuitenkin päättää määritellystä ja korkeammasta rajoituksesta luottolaitosvastuille. Vuoden 2013 päättyessä konsernilla oli 17 (17) suurta asiakasriskiä. Näistä luottolaitosvastuita oli 6 (5) ja valtiovastuita 4 (4).

Asiakaskokonaisuudella tarkoitetaan asiakkaita (luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä), jotka kuuluvat samaan konserniin tai ovat muutoin keskenään olennaisessa taloudellisessa etuuyhteydessä. Olennainen taloudellinen etuuyhteys syntyy, kun yhden asiakaskokonaisuuteen kuuluvan asiakkaan taloudelliset vaikeudet johtavat siihen, että myös muut tai kaikki samaan kokonaisuuteen kuuluvat asiakkaat joutuvat todennäköisesti maksuvaikeuksiin. Liian suuresta riskikeskittymästä yksittäistä asiakasta tai keskenään sidoksissa olevien asiakkaiden ryhmää kohtaan saattaa olla seurauksena suuri luottotappioriski.

Riskienvallontatoiminto seuraa antolainauksen keskittymäriskiä ja raportoi sen säännöllisesti johtoryhmälle ja hallitukselle. Edellä mainittujen raja-arvojen ylitys on raportoitava välittömästi Finanssivalvonalle. Pankki arvioi vuosittain vakavaraisuuden hallintaprosessissaan ylimääräisen pääoman tarpeen keskittymäriskiä varten.

Alla olevassa taulukossa esitetään asiakkaat ja asiakaskokonaisuudet (luottolaitokset mukaan lukien), joiden sitoumukset ovat yli 5 prosenttia konsernin omista varoista. Alla esitetään myös näiden asiakkaiden jakauma toimialoittain.

Luottoriskikeskittymät		2013	2012
Lukumäärä/miljoonaa euroa	Osuus omista varoista %	Osuus omista varoista %	
Lukumäärä	32	35	
Miljoonaa euroa			
Sitoumukset yhteensä > 5 % omista varoista	739,9	735,7	
Maksimi	59,3	26,3	54,8
Ylempi kvartiili	27,5	12,2	29,0
Mediaani	18,6	8,3	15,0
Alempi kvartiili	15,0	6,7	11,8
Minimi	12,0	5,3	10,3

Toimiala	2013	2012
miljoonaa euroa	%	%
Rahoitustoiminta		
(rahoituslaitokset mukaan lukien)	498,5	365,7
Rakennus- ja kiinteistötoiminta	162,5	231,8
Merenkulku	49,0	52,7
Muu yksityistalous	9,3	65,1
Julkisyhteisöt	14,5	12,9
Muu teollisuus ja käsiteollisuus	6,2	7,6
Yhteensä	739,9	735,7

Asiakkaat ja asiaskokonaisuudet (luottolaitokset mukaan lukien), jotka ovat 5 prosenttia tai enemmän omista varoista, ovat riskin suhteen samalla tasolla kuin vuosi sitten. Ne jakautuvat nyt kuitenkin hieman pienemmälle määrälle asiakkaita, 32 verrattuna 35 asiakkaaseen vuosi sitten. Mainituista vastuista 57 prosenttia on kuitenkin luottolaitosvastuita, vastaava osuus 31. joulukuuta 2012 oli 39 prosenttia. Tämä huomioiden ja ottaen huomioon, että yli puolet asiakkaista on määrällisesti katsottuna rahoituslaitoksia, pankin keskittymärisiä yksittäisiä asiakkaita kohtaan on antolainauksessa yleisölle alentunut vuoden aikana. Myös toimialakeskittymä Rakennus- ja kiinteistötoimintaa kohtaan sekä pankin suurimpiin asiakkaisiin lukeutuvia yksittäisiä yksityisiä lainanottajia kohtaan on alentunut, kuten alempi taulukko osoittaa.

ANTOLAINAUSTA YLEISÖLLE KOSKEVAN RISKILUOKITUSJÄRJESTELMÄN KUVAUS

Pankin sisäisessä riskiluokituksessa vastuut jaetaan seitsemään riskiluokkaan perustuen maksukyvyttömyyden todennäköisyyteen ja kuuteen luokkaan perustuen tappio-osuuteen maksukyvyttömyyshetkellä. Tämän lisäksi on olemassa maksukyvyttömät-luokka sekä luokittelemattomat-luokka. Luokittelemattomat-luokka sisältää luottoja tietyille juridisille yritys-muodoille, jotka voidaan jättää sisäisten riskiluokitusten menetelmän ulkopuolelle. Sisäinen luokitusmenetelmä on tärkein menetelmä konsernin Basel-säännösten mukaista (kutsutaan myös IBR-menetelmäksi) vakavaraisuuden laskentaa ja ulkoista raportointia varten.

31. maaliskuuta 2012 lukien pankki käyttää sisäistä menetelmää Suomen vähittäissalkkuun sisältyvän luottoriskin ulkoiseen raportointiin. Muiden luottosalkkujen osalta käytetään toistaiseksi standardimenetelmää. Pankki tulee vaihteittain raporttoimaan niiden vakavaraisuusvaatimuksen IBR-menetelmällä saatuaan siihen Finanssivalvonnalta luvan. Suomen vähittäissalkkua koskevan IBR-luvan yhteydessä pankille myönnettiin lupa pysyvästi jättää valtio- ja luottolaitosvastuut sekä oman pääoman ehtoiset sijoitukset IBR-menetelmän mukaisen laskennan ulkopuolelle, koska nämä vastuuryhmät sekä historiallisesti että tällä hetkellä muodostuvat harvoista vastapuolista. Luvan mukaan myös konserniin sisältyvät tytäryhtiöt jätetään IBR-menetelmän ulkopuolelle.

IBR-menetelmässä pankin omat tilastolliset laskelmat perustuvat sisäiseen dataan pankin luottoasiakkaisiin liittyvän maksukyvyttömyysriskin ja tappio-osuuden maksukyvyttömyys-hetkellä arvioimiseksi. Sisäinen riskiluokitusjärjestelmä on tärkein kulmakivi luotonmyöntämis-prosessissa ja luottoriskin hinnoittelussa myönnettäessä uusia luottoja. Tämän lisäksi pankki käyttää sisäistä järjestelmää tukena riskien seurannassa, sisäisessä pääoman ohjauksessa ja luottoriskin raportoinnissa.

Keskeisiä käsitteitä pankin IBR-mallissa ovat:

PD (Probability of Default) –todennäköisyys sille, että asiakkaasta tulee maksukyvytön 12 kuukauden sisällä. Pankin yleisen määritelmän mukaan asiakkaan katsotaan olevan maksukyvytön, mikäli korkojen ja/tai lyhennysten maksusuoritus on myöhässä yli 90 päivää. Myös muiden tekijöiden, esimerkiksi konkurssihakemuksen, johdosta asiakas voi kuitenkin täyttää pankin maksukyvyttömyysmääritelmän kriteerit. Laskettua PD-arvoa suhdanneoikaistaan ker-toimella, joka saa PD-arvon kattamaan pitkän suhdannekierron (vuodesta 1991 eteenpäin).

Tähän arvoon pankki lisää varmuusmarginaalit, jotka suhteellisesti, salkkujen koon perusteella, korjaavat rajallisen datakokonaisuuden. Laskettu PD-arvo sijoittaa tämän jälkeen vastuun pankin seitsenasteiseen PD-asteikkoon maksukykyisille saamisille. Lisäksi on olemassa yksi luokka maksukyvyttömyyteen ajautuneille saamisille ja näin ollen tämän luokan PD-arvo on 100 prosenttia. Pankin mallit vähittäisvastuiden tappion todennäköisyyden arviointia varten perustuvat täysin tilastolliseen analyysidataan, jonka pankki on tallentanut asiakkaiden aiemmasta takaisinmaksukäyttäytymisestä. Vähittäissalkussa oleviin yritysasiakkaisiin käytetään lisäksi ulkoisia pisteytystietoja, jotka perustuvat muun muassa yritysten taloudellisiin tunnuslukuihin, omistajiin ja toimialakuuluvuuteen.

LGD (Loss Given Default) – se tappio-osuus prosentteina, jonka pankki arvioi menettävänsä vastapuolen maksukyvyttömyyhetkellä. LGD kuvaa näin ollen pankin asiakkaan kanssa solmiman sitoumuksen vakuustilannetta. Pankki käyttää vähittäissalkkuun sisältyvään LGD:hen kehittyntä menetelmää, mikä tarkoittaa, että pankki esittää LGD:n perustuen pankin omaan sisäiseen dataan, joka perustuu realisoituista vakuuksista perinnän yhteydessä toteutuneisiin palautuksiin. Laskettua LGD-arvoa myös suhdanneoikaistaan, jotta se edustaa palautustilannetta matalasuhdanteessa. Yrityssalkkujen osalta käytetään LGD:n perusmenetelmää, jossa viranomainen vahvistaa tappio-osuuden.

EAD (Exposure at Default) – riskin määrä, kertyneet korot mukaan lukien, joka pankilla on asiakasta kohtaan. EAD:ssä huomioidaan, paitsi itse luottovelka, myös luottojen ja limiittien käyttämätön osuus kerrottuna luottovasta-arvokertoimella (CF). CF kuvaa sitoumuksen käyttämätön osuuden keskimääräistä käyttöastetta. Pankki kehittää tällä hetkellä omaa sisäistä mallia voidakseen arvioida myös CF:n. Toistaiseksi sovelletaan kuitenkin 100 prosentin kerrointa, mikä merkitsee, että käyttämätön määrä huomioidaan aina täysimääräisenä IRB-hyväksyttyä vähittäissalkkua koskevassa vakavaraisuuslaskennassa.

EL (Expected Loss) – ilmoittaa odotetun luottotappion prosentteina, joka odotetaan syntyvän luotoista, joissa asiakas tulee maksukyvyttömäksi yhden vuoden sisällä. Kertomalla PD ja LGD EAD:n määrällä ($PD \times LGD \times EAD$) saadaan odotettu tappio euroina ilmaistuna. Pankin odotetun tappion esittämistä koskevassa mallissa on sekä Point in time -elementti (LGD) että ns. Through the cycle -ajattelu (PD), ja se perustuu tiivistäen yhden matalasuhdanteen käsittämään kokonaiseen suhdannesykliin. Koska laskelmassa oleviin riskiparametreihin sisältyy suhdanneoikaista (katso edellä), saadaan EL:n stressattu arvo. EL katsotaan myös pankin hinnoittelumallissa luottoriskikuluksi, joka kunkin luoton toteutuneen korkotuoton on katettava. Koska tappion katsotaan olevan tunnettu, sitä varten tulee myös tehdä varaus pankin omissa varoissa siinä määrin kuin saamiselle ei jo ole tehty mahdollista arvonalentumiskirjausta kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti.

UL (Unexpected Loss) – erona EL:ään, kuvaa odottamattoman tappion vakavaraisuusvaatimusta, johon pankin on varauduttava vakavaraisuuslaskennassaan ja laskennassa käytetään muun muassa parametreja PD, LGD ja EAD. Nämä parametrit sijoitetaan Finanssivalvonnan antamaan riskipainokaavaan. Tätä kaavaa sopeutetaan kuitenkin erityyppisille vastuille, esimerkiksi asuntovakuudellisille ja asuntovakuudettomille vastuille. Kertomalla vastuun määrä (EAD) riskipainolla saadaan riskipainotettu vastuun määrä, joka käytetään vakavaraisuuslaskennassa. Pankki varautuu hinnoittelussa odottamattomiin tappioihin pääomakulujen muodossa, jotka sisältävät hallituksen vahvistaman tuottovaatimuksen.

Risk Office -konsernitoiminnossa tehdään vuosittain laajamittainen arviointi järjestelmästä ja arvioinnin tulos raportoidaan hallitukselle. Tarkastus sisältää riskiluokitukseen sovellettavien riskimittojen ja menetelmien vuotuisen validoinnin ja kalibroinnin. Lisäksi tapahtuu juoksevaa valvontaa sen varmistamiseksi, että riski mitataan luotettavalla ja johdonmukaisella tavalla. Luokittelu on dynaaminen, toisin sanoen se arvioidaan uudelleen, mikäli on olemassa merkkejä siitä, että vastapuolen takaisinmaksukyky on muuttunut. Sisäinen tarkastus suorittaa riippumattoman valvonnan riskinluokitusmenetelmästä ja sen käytöstä toiminnassa.

Kuten edellä on mainittu, yritysasiakkaiden taloudellista asemaa ja luottoriskiä seurataan myös ulkoisen tahon riskiluokituksen avulla. Suomessa tätä tarjoaa Suomen Asiakastieto Oy ja Ruotsissa Upplysningcentralen AB (UC). Suurehkojen yritysasiakkaiden kohdalla pankin on tehtävä asiakkaasta myös laadullinen arviointi, joka tarkistetaan vuosittain.

Hoitamattomat ja heikot luottositoumukset sekä niiden trendit raportoidaan kuukausittain toimitusjohtajalle ja neljännesvuosittain hallituksen konsernin sisäisen riskiraportin yhteydessä.

Alla olevassa taulukossa esitetään IRB-hyväksytyyn vähittäissalkkuun sisältyvät pankin vastuut PD-luokittain. Kullekin PD-luokalle lasketaan luokka-arvo, joka vastaa vuotuista kokonaismaksukyvyttömyysriskiä kunkin riskiluokan vastuille.

IRB-hyväksytyt kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut										
2013						2012				
Riskiluokka	PD luokka-arvon mukaan, %	Riskipaino, %	EAD, miljoonaa euroa	Osuus EAD, %	Akk. % kokonais-EAD:stä	PD luokka-arvon mukaan, %	Riskipaino, %	EAD, miljoonaa euroa	Osuus EAD, %	Akk. % kokonais-EAD:stä
1	0,04	1	75,0	5,0	5,0	0,04	1	78,1	5,4	5,4
2	0,11	2	182,3	12,2	17,3	0,11	2	174,1	12,1	17,5
3	0,14	3	263,1	17,7	34,9	0,14	3	257,9	17,9	35,4
4	0,21	5	468,2	31,4	66,3	0,21	5	449,8	31,2	66,6
5	0,75	14	360,5	24,2	90,5	0,75	14	343,7	23,8	90,4
6	7,31	69	118,8	8,0	98,5	7,31	66	110,7	7,7	98,1
7	28,75	123	14,4	1,0	99,5	28,75	123	16,3	1,1	99,2
Maksukyvyttömät	100	264	8,0	0,5	100,0	100,00	348	11,1	0,8	100,0
Yhteensä			1 490,3	100,0				1 441,7	100,0	
Riskiluokka 1–5			1 349,1					1 303,6		
Riskiluokka 1–5			90,5 %					90,4 %		

IRB-hyväksytyt vähittäisvastuisiin luettavat pk-yritykset										
2013						2012				
Riskiluokka	PD luokka-arvon mukaan, %	Riskipaino, %	EAD, miljoonaa euroa	Osuus EAD, %	Akk. % kokonais-EAD:stä	PD luokka-arvon mukaan, %	Riskipaino, %	EAD, miljoonaa euroa	Osuus EAD, %	Akk. % kokonais-EAD:stä
1	0,15	7	3,9	2,6	2,6	0,15	8	4,3	2,8	2,8
2	0,22	9	10	6,6	9,2	0,22	9	9,4	6,2	9,0
3	0,79	19	30	19,8	28,9	0,79	18	27,8	18,3	27,2
4	2,61	36	41,5	27,4	56,3	2,61	36	50,7	33,3	60,5
5	7,8	69	37,4	24,7	80,9	7,80	67	30,9	20,3	80,8
6	13,07	96	18,1	11,9	92,9	13,07	85	15,3	10,0	90,9
7	53	101	8,9	5,9	98,7	53,00	88	12,1	7,9	98,8
Maksukyvyttömät	100	296	1,9	1,3	100,0	100,00	281	1,8	1,2	100,0
Yhteensä			151,7	100,0				152,3	100,0	
Riskiluokka 1–5			122,8					123,1		
Riskiluokka 1–5			80,9 %					80,8 %		

IRB-hyväksytyt vähittäisvastuut muut vähittäisvastuut										
2013						2012				
Riskiluokka	PD luokka-arvon mukaan, %	Riskipaino, %	EAD, miljoonaa euroa	Osuus EAD, %	Akk. % kokonais-EAD:stä	PD luokka-arvon mukaan, %	Riskipaino, %	EAD, miljoonaa euroa	Osuus EAD, %	Akk. % kokonais-EAD:stä
1	0,04	2	4,0	1,9	1,9	0,04	2	4,7	2,1	2,1
2	0,11	4	27,4	13,3	15,3	0,11	5	27,0	12,1	14,2
3	0,14	5	36,5	17,8	33,1	0,14	6	24,3	10,9	25,1
4	0,21	8	54,9	26,7	59,8	0,21	8	66,2	29,7	54,7
5	0,75	20	54,1	26,4	86,2	0,75	21	69,4	31,1	85,8
6	7,31	48	21,0	10,2	96,4	7,31	48	22,1	9,9	95,7
7	28,75	82	4,6	2,2	98,7	28,75	75	6,2	2,8	98,5
Maksukyvyttömät	100	123	2,8	1,4	100,0	100,00	112	3,3	1,5	100,0
Yhteensä			205,3	100,0				223,2	15,5	
Riskiluokka 1–5			176,9					191,6		
Riskiluokka 1–5			86,2 %					85,8 %		

Luokka-arvon mukainen vastuupainotettu PD-arvo, sisältäen suhdanneoikaisun ja varmuusmarginaalit, oli kaikille vakavaraisuuslaskennassa käytetyille maksukykyisille vähittäisvastuulle 1,74 prosenttia per 31. joulukuuta 2013. Painotettu PD oli kiinteistövakuudellisille vähittäisvastuulle 1,15 prosenttia, vähittäisvastuisiin luettaville pk-yritysvastuulle 7,61 prosenttia ja muille vähittäisvastuulle 1,71 prosenttia.

Vuoden 2012 lopussa luokka-arvon mukainen vastuupainotettu PD, sisältäen suhdanneoikaisun ja varmuusmarginaalit, oli kaikille vähittäisvastuille 1,89 prosenttia. Asuntovakuudellisille vähittäisvastuille painotettu PD oli 1,18 prosenttia, vähittäisvastuihin luettaville pk-yritysvastuille 8,22 prosenttia ja muille vähittäisvastuille 1,87 prosenttia. Alla olevassa taulukossa esitetään maksukyvyttömyystapausten toteuma vuonna 2013. On huomioitava, että toteumat on havaittu ajanjaksona, jolloin makrotaloudellinen tilanne on ollut parempi kuin se keskimääräinen tilanne, jolle suhdanneoikaisu tehdään.

Maksukyvyttömyystapausten osuus*		
Vastuuryhmä	Toteuma, %	Arvioitu arvo, %**
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut	0,55	0,96
Vähittäisvastuihin luettavat pk-yritysvastuut	3,12	6,40
Muut vähittäisvastuut	1,38	2,45
Vähittäisvastuut yhteensä	0,90	1,72

* Aritmeettiset keskiarvot.

** Arvioitu 31. joulukuuta 2012. Sisältää suhdanneoikaisun ja varmuusmarginaalit.

Alla olevassa taulukossa esitetään EAD-painotetut keskimääräiset LGD-tasot per 31. joulukuuta 2013 prosentteina kullekin vastuuryhmälle, jossa sovelletaan IRB-menetelmää.

LGD-tasot		
Vastuuryhmä	Yhteensä, %	Maksukyvyttömät %
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut*	11,7	31,4
Vähittäisvastuihin luettavat pk-yritysvastuut	19,0	47,5
Muut vähittäisvastuut	19,5	41,7
Vähittäisvastuut yhteensä	13,2	36,1

* Vakavaraisuussäännösten mukaan valtiontakausta vailla olevien asuntovakuudellisten vastuiden keskimääräinen LGD-arvo ei saa olla alempi kuin 10 prosenttia.

Vastuupainotettu LGD-arvo kaikille maksukykyisille vähittäisvastuille oli 12,7 prosenttia per 31. joulukuuta 2011. Asuntovakuudellisille vähittäisvastuille LGD oli 10,9 prosenttia, pk-yritysvastuille 17,7 prosenttia ja muille vähittäisvastuille 20,0 prosenttia. Toteutunut LGD-arvo vuonna 2012 maksukyvyttömyyteen ajautuneille vastuille esitetään alla olevassa taulukossa. Laskettaessa toteutunut LGD-arvo on huomioitu ainoastaan 31. joulukuuta 2013 mennessä saadut palautukset asunto- ja rahoitusvakuuksista. Näin ollen toteutunut LGD-taso tulee laskemaan entisestään, koska 31. joulukuuta 2013 on vielä realisoimattomia vakuuksia vuoden 2012 maksukyvyttömyystapauksista. On myös noteerattava, että LGD-arviot per 31. joulukuuta 2011 ja per 31. joulukuuta 2013 eivät ole suoraan vertailukelpoisia, koska malliin on tehty tänä ajanjaksona joitakin pienehköjä korjauksia.

LGD-tasot		
Vastuuryhmä	Arvioitu LGD, %	Toteutunut LGD, %
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut	7,8	12,0
Vähittäisvastuihin luettavat pk-yritysvastuut	16,3	11,7
Muut vähittäisvastuut	15,8	12,3
Vähittäisvastuut yhteensä	9,7	12,0

Alla olevassa taulukossa esitetään pankin lasketun odotetun tappion määrä miljoonina euroina ilmaistuna (PD×LGD×EAD) vähittäissalkun osalta. Odotettua tappion määrää verrataan saamiskohtaisia arvonalentumistappioita varten varattuun määrään IRB-hyväksytyssä salkussa. Taulukko osoittaa, että alijäämä verrattuna tehtyihin arvonalentumisiin per 31. joulukuuta 2013 on 6,3 miljoonaa euroa. Siitä puolet on vakavaraisuuslaskennassa vähennetty ensisijaisesta pääomasta ja puolet toissijaisesta pääomasta. Basel 3 säännöstö määrää, että alijäämä on 1.1.2014 lukien täysimääräisesti vähennettävä ensisijaisesta pääomasta.

Kirjatut arvonalentumistappiot ja odotetut tappiot				2013		2012	
miljoonaa euroa							
Vastuuryhmä	Arvonalentumistappiot	Laskettu odotettu tappio	Netto	Arvonalentumistappiot	Laskettu odotettu tappio	Netto	
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut	-1,6	4,4	2,8	-0,6	3,3	2,7	
Vähittäisvastuuihin luettavat pk-yritysvastuut	-0,8	3,2	2,4	-1	3,5	2,5	
Muut vähittäisvastuut	-1,7	2,8	1,1	-2,2	3,4	1,2	
Vähittäisvastuut yhteensä	-4,1	10,4	6,3	-3,8	10,2	6,4	

VAKAVARAISUUSLASKENTA STANDARDIMENETELMÄLLÄ

Standardimenetelmässä vastuut jaotellaan eri vastuuryhmiin vastapuolen, vakuuden tai saamisen perusteella. Vakavaraisuusvaatimuksen laskennassa huomioitavat vastuuarvot kerrotaan sen jälkeen viranomaisten kullekin vastuuryhmälle tai vastuulajille määrittelemällä riskipainolla. ETA-valtiovaluutoille ja kunkin ETA-valtioiden keskuspankkivaluutoille annetaan esimerkiksi aina riskipaino 0 ja asuntovakuuksien täysimääräisesti katetuille vastuulle annetaan 35 prosentin riskipaino. Ålandsbanken soveltaa "Sovereign method" -menetelmää luottolaitosvastuuihin. Se tarkoittaa sitä, että näille vastuulle annetaan riskipaino, joka vastaa sitä ryhmää, joka on yhden luottoluokan alhaisempi kuin laitoksen kotivaltion luokitus. Pankki siirtyy kuitenkin 1. tammikuuta 2014 lukien pitämään luottolaitosten riskipainon perustana ulkoisia luokituksia luottoluokituslaitoksilta Moody's, Standard & Poor's ja Fitch.

VAKUUSHALLINTA JA LUOTTORISKIN VÄHENTÄMINEN

Vakuudet eliminoivat tai vähentävät pankin tappiota, jos luotonottaja ei kykene täyttämään maksuvelvoitteitaan. Yksityishenkilöille ja yrityksille myönnetty luotot ovat sen vuoksi pääsääntöisesti vakuudellisia. Tämä koskee esimerkiksi asuntorahoitusta yksityishenkilöille, luottoja kiinteistöyhtiöille, arvopaperiluottoja yksityishenkilöille ja yrityksille sekä joitakin muita rahoitustyyppisiä.

Pankki seuraa säännöllisesti lainoitettujen kohteiden ja luottojen vakuutena olevien arvopapereiden markkina-arvoja. Soveltamalla vakuuksiin konservatiivisia lainoitusasteita pankki varautuu erimuotoisten vakuuksien mahdolliseen negatiiviseen kehitykseen, esimerkiksi asuntojen hinnoissa ja rahoitusvakuuksien kurssissa. Pääsääntöisesti esimerkiksi asuntovakuudet lainoitetaan 70–75 prosenttiin markkina-arvosta. Asuntovakuudet ovat pankin luotonannossa ylivoimaisesti merkittävin vakuuslaji, myös rahoitusvakuuksia käytetään suuressa määrin.

Ilman vakuutta olevia luottoja, lähinnä luoton määrän ollessa alhainen, myönnetään yksityishenkilöille ja ainoastaan poikkeustapauksissa yrityksille. Jälkimmäisessä tapauksessa laaditaan yleensä erityiset luottoehdot, jotka antavat pankille suuremmat oikeudet neuvotella luoton ehdot uudelleen tai irtisanoa luotto.

LUOTTORISKIN VÄHENTÄMINEN VAKAVARAISUUSLASKENNASSA

Luottoriskin vähentämisellä (CRM, Credit Risk Mitigation) vakavaraisuusvaatimuksen laskennassa tarkoitetaan tiettyjen hyväksytyjen, luottoriskin vakavaraisuusvaatimusta alentavien vakuuksien huomioimista. Asunnot, valtion ja luottolaitosten asettamat takaukset, omassa ja muussa pankissa olevat talletukset sekä rahoitusvakuudet ovat vakuuksia, jotka Ålandsbanken huomioi vakavaraisuusvaatimuksen laskennassa. Rahoitusvakuuksille käytetään täydellistä menetelmää. Vakavaraisuussäännösten mukaisia hyväksytyjä rahoitusvakuuksia volatiliiteetti-oikaistaan Finanssivalvonnan antamilla kertomilla ja ne vaikuttavat niiden vastuuryhmien LGD-parametriin, joissa sovelletaan IRB-menetelmää ja alentavat niiden vastuiden vastuun määrää, joissa käytetään standardimenetelmää.

Luottoriskin vähentämiseen käytettävien asuntovakuuksien on täytettävä Finanssivalvonnan asettamat erityisehdot, jotta ne voidaan hyväksyä. Niiden osalta asetetaan muun muassa vaatimus säännöllisestä riippumattomasta arvioinnista ja että vakuus ylittää olennaisesti saamisen määrän. Pankki tilaa neljännesvuosittain asuntovakuusmassan indeksikorjauksen seurataksaan asuntomarkkinoiden hintakehitystä. Pankin IRB-malleissa asuntovakuuden markkina-arvo vaikuttaa LGD-parametriin, kun taas standardimenetelmässä käytetään viranomaisen määräämää 35 prosentin riskipainoa niille luotoille, jotka ovat 70 prosenttia tai vähemmän asuntovakuuksien markkina-arvosta. Liikekiinteistöjä ei hyväksytä laskelmissa luottoriskiä vähentäviksi vakuuksiksi.

Alla olevassa taulukossa esitetään määrät, joilla pankki vähentää luottoriskiä takauksin, rahoitusvakuuksin ja asuntovakuuksin. Muiden vakuuksien kategoriaan sisältyvät pankille pantiksi asetetut talletukset, jotka vähentävät vastuun kokonaisuudessaan. Valtiovastuuryhmän ja luottolaitosvastuuryhmän positiiviset arvot taulukon takaussarakkeessa ilmaisevat sisäänvirtausta kyseisiin vastuuryhmiin luottoriskin niin kutsutun substituution myötä.

Luottoriski IRB-menetelmän mukaan		2013				
miljoonaa euroa	Vastuu ennen luottoriski- suojaaja	Takaukset	Muut vakuudet	Netto- vastuu ennen cf:ää	Rahoitus- vakuudet*	Asunto- vakuuksien markkina- arvo*
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut	1 495,3	-6,7	-0,1	1 488,5	77,5	2 961,6
Vähittäisvastuisiin luettavat pk-yritysvastuut	153,1	-1,6	0	151,5	22,4	219,3
Muut vähittäisvastuut	221,5	-16,5	-0,1	204,9	224,9	28,9
Salkkuja yhteensä IRB-menetelmässä	1 869,9	-24,8	-0,2	1 844,9	324,8	3 209,8

		2012				
miljoonaa euroa	Vastuu ennen luottoriski- suojaaja	Takaukset	Muut vakuudet	Netto- vastuu ennen cf:ää	Rahoitus- vakuudet*	Asunto- vakuuksien markkina- arvo*
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut	1 445,8	-5,7		1440,1	56,1	2 834,0
Vähittäisvastuisiin luettavat pk-yritysvastuut	153,3	-1,3		152,0	20,6	215,0
Muut vähittäisvastuut	237,5	-15,0	-0,1	222,4	211,3	28,3
Salkkuja yhteensä IRB-menetelmässä	1 836,6	-22,0	-0,1	1 814,52	288	3 077,3

* Ei vähennä vastuuta, vaan vaikuttaa sen sijaan LGD-parametriin.

Luottoriski standardimenetelmän mukaan		2013				
miljoonaa euroa	Vastuu ennen luottoriski- suojaaja	Takaukset	Rahoitus- vakuudet	Muut vakuudet	Netto- vastuu ennen cf:ää	70 %
Valtio- ja keskuspankkivastuut	150,4	36,4			186,8	0,0
Luottolaitosvastuut	508,6	0,2	-6,0		502,8	0,0
Yritysvastuut	918,6	-11,6	-135,1		771,9	77,0
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut	202,7				202,7	202,7
Vähittäisvastuisiin luettavat pk-yritysvastuut	216,5		-2,5		214,0	180,1
Uudistettavat vähittäisvastuut	36,1				36,1	0,0
Muut vähittäisvastuut	170,5		-21,0		149,4	0,0
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	3,1				3,1	
Muut erät	68,0				68,0	
Salkkuja yhteensä standardimenetelmässä	2 274,4	25,0	-164,6	0,0	2 134,8	459,8

		2012				
miljoonaa euroa	Vastuu ennen luottoriski- suojaaja	Takaukset	Rahoitus- vakuudet	Muut vakuudet	Netto- vastuu ennen cf:ää	70 %
Valtio- ja keskuspankkivastuut	283,2	29,2			312,4	
Luottolaitosvastuut	372,8	2,3			375,1	
Yritysvastuut	887,0	-9,4	-136,0		741,6	
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut	116,6				116,6	116,6
Vähittäisvastuisiin luettavat pk-yritysvastuut	121,8		-3,0		118,8	95,9
Uudistettavat vähittäisvastuut	31,4				31,4	
Muut vähittäisvastuut	209,9		-23,2		186,7	
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	7,2				7,2	
Muut erät	88,4				88,4	
Salkkuja yhteensä standardimenetelmässä	2 118,3	22,1	-162,2	0,0	1 978,2	212,5

Vuoden aikana vakuuksien määrä rahoitusvakuuksien ja valtion ja luottolaitosten asettamien takausten osalta on kasvanut merkittävästi rahoitusmarkkinoiden hyvän kehityksen seurauksena. Markkina-arvo asuntovakuuksien muodossa, joka käytetään pankin IRB-hyväksytyn salkun LGD-parametrissa, on kasvanut suhteessa luottovolyyymiin. IRB-hyväksyttyyn salkkuun sisältyvien asuntovakuuksien viitteellinen keskimääräinen LTV-arvo (lainoitusarvo) on yllä olevan taulukon mukaan 57 prosenttia verrattuna 59 prosenttiin vuotta aikaisemmin.

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenvetona konsernin yhteenlasketut luottoriskivastuut ja riskipainotetut saamiset vastuuryhmittäin. EAD-määrä ilmaisee nettovastuun joidenkin edellä kuvatuista luottoriskin vähentämismenetelmistä huomioimisen jälkeen ja luottovasta-arvotekijöiden (CF) huomioimisen jälkeen.

Kokonais-EAD ja luottoriskivastuiden keskimääräinen riskipaino					2013
miljoonaa euroa	Bruttovastuut	EAD	Riskipaino (%)	Riski-painotetut saamiset	Vaka-varaisuus-vaatimus
Luottoriski IRB-menetelmän mukaan					
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut	1 495,3	1 490,5	14	209,8	16,8
Vähittäisvastuisiin luettavat pk-yritysvastuut	153,1	151,9	52	79,6	6,4
Muut vähittäisvastuut	221,5	205,4	17	35,7	2,9
Vastuut yhteensä IRB-menetelmässä	1 869,9	1 847,8	18	325,1	26,0
Luottoriski standardimenetelmän mukaan					
Valtio- ja keskuspankkivastuut	150,4	186,8	0	1	0
Luottolaitosvastuut	508,6	502,8	17	87,5	7,0
Yritysvastuut	918,6	724,1	86	620,6	49,6
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut	202,7	202,2	35	70,8	5,7
Vähittäisvastuisiin luettavat pk-yritysvastuut	216,5	213,6	33	70,6	5,7
Uudistettavat vähittäisvastuut	36,1	36,1	75	27,1	2,2
Muut vähittäisvastuut	170,5	147,2	58	85,2	6,8
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	3,1	3,1	101	3,1	0,3
Muut erät	68,0	68,0	49	33,4	2,7
Vastuut yhteensä standardimenetelmässä	2 318,1	2 083,8	48	998,3	79,9
Luottoriskin vakavaraisuusvaatimus yhteensä	4 188,0	3 931,6	34	1 323,4	105,9

					2012
miljoonaa euroa	Bruttovastuut	EAD	Riskipaino (%)	Riski-painotetut saamiset	Vaka-varaisuus-vaatimus
Luottoriski IRB-menetelmän mukaan					
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut	1 445,8	1 441,9	15	217,3	17,4
Vähittäisvastuisiin luettavat pk-yritysvastuut	153,3	152,3	49	73,9	5,9
Muut vähittäisvastuut	237,5	223,2	18	41,1	3,3
Vastuut yhteensä IRB-menetelmässä	1 836,6	1 817,4	18	332,3	26,6
Luottoriski standardimenetelmän mukaan					
Valtio- ja keskuspankkivastuut	283,2	312,4	0	0,0	0,0
Luottolaitosvastuut	372,8	375,1	16	60,4	4,8
Yritysvastuut	887,0	741,6	76	561,6	44,9
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut	116,6	116,6	35	40,8	3,3
Vähittäisvastuisiin luettavat pk-yritysvastuut	121,8	118,8	37	44,4	3,6
Uudistettavat vähittäisvastuut	31,4	31,4	75	23,5	1,9
Muut vähittäisvastuut	209,9	186,7	66	122,3	9,8
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	7,3	7,3	100	7,3	0,6
Muut erät	88,4	88,4	38	33,3	2,6
Vastuut yhteensä standardimenetelmässä	2 118,4	1 978,3	45	893,6	71,4
Luottoriskin vakavaraisuusvaatimus yhteensä	3 955,0	3 795,7	32	1225,9	98,0

IRB:hen liittyvät erityistiedot	2013	2012
miljoonaa euroa		
IRB-hyväksytyistä salkuista johtuvat saamiskohtaiset arvonalentumiset	4,1	3,7
Laskettu odotettu tappion määrä IRB-mallien mukaan	-10,4	-10,2
Omista varoista vakavaraisuuslaskennassa vähennettävä alijäämä (netto EL)	-6,3	-6,5
Vakavaraisuusvaatimus standardimenetelmän mukaan IRB-hyväksytyille salkuille	56,0	56,0
Siirtymäsäännön rajoitus (minimi 80 % edellä olevasta)	44,8	44,8
Lisäpääomavaade mukaan lukien omista varoista vähennettävän alijäämän nettovaikutus	12,7	11,7

ERÄÄNTYNEET SAAMISET JA SAAMISTEN ARVONALENTUMISET

Korkoa ja/tai lyhennystä koskeva saaminen katsotaan järjestämättömäksi, jos sopimuksen mukainen maksu ei tapahdu määräpäivänä ja on yhä erääntyneenä 90 päivän jälkeen. Laina- ja muut saamiset merkitään taseeseen sopimuksentekohetkellä hankintamenoon ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenoon. Laina- ja muut saamiset testataan arvonalentumisen varalta neljännesvuosittain. Testauksessa arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että laina- ja muissa saamisissa on saamis- tai ryhmäkohtainen arvonalentuminen. Laina- ja muissa saamisissa on arvonalentuminen, mikäli objektiivinen näyttö osoittaa, että on sattunut yksi tai useampi tapahtuma, joka vaikuttaa rahoitusvarasta saataviin tuleviin rahavirtoihin, mikäli ne ovat luotettavalla tavalla arvioitavissa. Arvonalentumistappiot esitetään tuloslaskelman erässä "Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista". Lisää tietoa on tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa, kohdassa "Laina- ja muut saamiset". Saatava katsotaan epävarmaksi, jos yhteen tai useampaan asiakkaan/asiakaskokonaisuuden saamiseen on tehty arvonalentumiskirjaus.

Lainanhoitojoustot (uudelleen neuvotellut luotot, Forbearance) koskevat ilmeisissä taloudellisissa vaikeuksissa olevia asiakkaita ja tarkoittavat sitä, että lainaehtoja on tarkistettava, jotta välttytään ongelmilta asiakkaan takaisinmaksukyvyssä. Asiakasvastaavien velvollisuuksiin kuuluu tunnistaa ja valmistella nämä tapaukset luottotoimikunnalle, joka on päätöksentekuelin näissä asioissa. Merkityksellistä tässä prosessissa mukana oleville asiakkaille on, että niillä on ilmeisiä talousvaikeuksia, eikä ainoastaan ohimeneviä vaikeuksia. Selvinä merkkeinä tällaisista ongelmista on, että asiakas ei noudata takaisinmaksusuunnitelmaansa, vaan syyllistyy toistuvasti maksujen viivästymisiin. Tietoja uudelleen neuvotelluista luotoista on tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Epävarmat saatavat ja järjestämättömät saamiset

2013

miljoonaa euroa	Epä-varmat, brutto	Epä-varmojen saatavien osuus, %	Saamis-kohtainen arvonalentumis-varaus	Ryhmä-kohtainen arvonalentumis-varaus	Varaus-aste, %	Järjestä-mättömät > 90 päivää	Järjestä-mättömät 60–89 päivää	Järjestä-mättömät 30–59 päivää	Järjestä-mättömät 5–29 päivää
Asunnot	3,8	0,3	2,3	0,0	60	5,1	1,5	3,7	14,4
Arvopaperit ja muut sijoitukset	0,5	0,2	0,0	0,0	1	0,4	0,6	0,2	1,7
Elinkeinoiminta	0,6	0,5	0,5	0,0	74	1,2	0,3	2,0	2,9
Muu yksityistalous	0,7	0,4	1,2	0,4	170	2,9	0,1	0,4	1,8
Yksityishenkilöt yhteensä	5,6	0,3	3,9	0,4	69	9,6	2,4	6,2	20,8
Merenkulku	16,0	24,2	5,5	0,1	35	1,4	0,0	0,0	0,0
Kauppa	2,6	5,2	0,8	0,0	30	1,2	0,1	0,4	2,3
Asuntotoiminta	2,8	1,6	2,0	0,0	73	1,4	0,0	0,1	0,1
Muu kiinteistötoiminta	0,8	0,2	0,3	0,0	42	0,0	0,0	0,0	1,2
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	0,1	0,0	0,1	0,1	93	0,3	0,0	0,0	1,2
Hotelli- ja ravintolatoiminta	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,1	0,2	0,3	0,7
Muu palvelutoiminta	1,4	1,3	1,2	0,1	88	1,0	0,0	0,2	1,9
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rakennustoiminta	2,3	9,3	2,0	0,0	84	0,4	0,0	0,2	0,0
Muu teollisuustoiminta	0,0	0,0	0,0	0,0	100	0,2	0,0	0,0	0,0
Yritykset yhteensä	26,0	2,4	12,0	0,3	46	6,0	0,3	1,3	7,4
Julkisyhteisöt ja aatteelliset järjestöt	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0
Antolainaus yhteensä	31,7	1,0	15,8	0,7	50	15,6	2,7	7,5	28,2

2012

miljoonaa euroa	Epä-varmat, brutto	Epä-varmojen saatavien osuus, %	Saamis-kohtainen arvonalentumis-varaus	Ryhmä-kohtainen arvonalentumis-varaus	Varaus-aste, %	Järjestä-mättömät > 90 päivää	Järjestä-mättömät 60–89 päivää	Järjestä-mättömät 30–59 päivää	Järjestä-mättömät 5–29 päivää
Asunnot	0,5	0,0	0,5	0,0	99	6,9	1,7	5,3	9,0
Arvopaperit ja muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0	1,4	0,1	0,1	1,6
Elinkeinoiminta	0,7	0,5	0,9	0,0	130	3,0	0,2	0,4	2,5
Muu yksityistalous	3,0	1,5	1,7	0,0	55	1,6	0,3	0,5	4,1
Yksityishenkilöt yhteensä	4,2	0,2	3,1	0,0	72	12,9	2,3	6,3	17,2
Merenkulku	1,1	1,5	0,8	2,5	72	2,0	0,0	1,4	0,0
Kauppa	0,1	0,3	0,3	0,0	198	0,6	1,9	0,1	0,7
Asuntotoiminta	1,9	1,4	1,9	0,0	100	0,0	0,0	0,1	2,6
Muu kiinteistötoiminta	2,0	0,6	2,1	0,6	106	0,2	0,2	0,9	8,1
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	2,5	1,4	1,8	0,0	74	0,8	0,4	0,1	0,1
Hotelli- ja ravintolatoiminta	1,0	4,7	0,3	0,0	29	0,1	0,0	0,0	1,1
Muu palvelutoiminta	0,0	0,0	0,0	0,0	0	1,3	0,1	3,0	2,6
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rakennustoiminta	0,0	0,0	0,3	0,0	0	0,5	0,0	1,0	1,0
Muu teollisuustoiminta	0,2	0,5	0,0	0,0	0	0,2	0,0	0,1	0,1
Yritykset yhteensä	8,8	0,9	7,5	3,1	85	5,7	2,7	6,6	16,3
Julkisyhteisöt ja aatteelliset järjestöt	0,0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Antolainaus yhteensä	13,1	0,4	10,6	3,1	81	18,6	5,0	13,0	33,5

Vuoden aikana järjestämättömät saamiset ovat alentuneet konsernissa, etenkin yritysasiakkaiden osalta. Sitä vastoin saamiskohtaiset arvonalentumiset, etenkin merenkulkualaa kohtaan, ovat kasvaneet merkittävästi edellisestä vuodesta. Varausaste laskettuna saamiskohtaiset arvonalentumiset suhteessa epävarmoihin saataviin on 50 prosenttia vuoden päättyessä verrattuna 81 prosenttiin vuotta aikaisemmin.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että pankilla ei ole käytettävissään likvidejä varoja voidakseen täyttää maksuvelvoitteensa. Likviditeettiriski on – liiketoiminnassa, jota Ålandsbanken harjoittaa – erittäin oleellinen riski ja sen hallintaa varten pankki on laatinut kehikon, joka koostuu joukosta komponentteja:

- limiitit, jotka varmistavat että pankin riskinottohalua ja riskirajoja noudatetaan
- pankin sekä pitkän että lyhyen tähtäimen tulevan likviditeettitarpeen jatkuva seuranta ja analysointi
- hyvin hajautettu rahoitusrakenne, sekä rahoitusinstrumentti- että maturiteettinäkökulmasta
- asuntoluottosalkku, joka on luonteeltaan sen laatuinen, että se ylläpitää pankin varainhankintaa katetuilla joukkolainoilla myös stressatussa skenaariossa.
- hyvin koostettu sijoittajapohja
- laadukkaista varallisuuseristä koostuva likviditeettireservi, joka varmistaa likviditeetin saamisen pitkäaikoina ajanjaksona, jolloin rahoituksen saanti pääomamarkkinoilta on rajallista

LIMIITIT LIKVIDITEETTIRISKILLE

Pankin riskirajaan perustuen hallitus on määritellyt limiitit pankin selviytymisjaksolle (päivien lukumäärä, jolloin nettorahavirta on positiivinen) sekä määritellyt, miten suuri liikkeeseen laskettujen katettujen joukkolainojen osuus saa olla suhteessa käytettävissä oleviin vakuuksiin.

- Pankin selviytymisjakson on oltava kuusi kuukautta skenaariossa, jolloin rahoitusta ei ole saatavissa pääomamarkkinoilta.
- Liikkeeseen laskettujen katettujen joukkolainojen osuus ei saa ylittää 80 prosenttia käytettävissä olevista vakuuksista. Näihin 80 prosenttiin sisällytetään ylivakuuksille asetetut vaatimukset.

VALVONTA JA ANALYYSI

Pankin tase ja sen eräpäivärakenne ovat tärkeä parametri laskettaessa ja analysoitaessa pankin likviditeettiriski. Taseeseen perustuen laaditaan ennuste tulevista rahavirroista, jotka ovat tärkeä työkalu pankin likviditeettiriskin ja varainhankintatarpeen hallintaan ja suunnitteluun.

Rahoitusvarat ja -velat – maturiteettikatsaus

2013

miljoonaa euroa	Vaadittaessa maksettavat	< 1 kk	1–3 kk	3–6 kk	6–9 kk	9–12 kk	1–2 v	2–5 v	> 5 v	Rahavirta yhteensä	Kirjattu arvo
Rahoitusvarat											
Käteiset varat	50									50	50
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		16	10	18	5	22	48	279	48	446	428
Saamiset luottolaitoksilta	51	76	4			0				132	131
Saamiset yleisöltä	205	97	118	126	139	176	533	975	1 317	3 686	3 104
Saamistodistukset		21	18	0	15	0	0	10		65	64
Yhteensä	306	211	150	143	159	199	581	1 265	1 365	4 379	3 776
Rahoitusvelat											
Velat luottolaitoksille	74	41	47	26	3	8	137	12		349	347
Velat yleisölle	1 764	129	103	93	48	43	2	1		2 181	2 177
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		67	120	59	126	73	226	459	215	1 346	1 019
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		20		12	4		14	17		68	64
Yhteensä	1 838	257	270	189	182	124	379	489	215	3 944	3 606
Johdannaissopimukset											
Tulevat rahavirrat		4	2	5	2	3	15	29	20	80	
Lähtevät rahavirrat		-1	-2	-3	-4	-3	-12	-28	-23	-77	
Yhteensä		3	0	2	-1	-1	3	1	-4	3	
GAP		-44	-121	-44	-25	73	205	777	1 147	438	

Avistalainaus yleisöltä on merkittävä rahoituslähde. Se on sopimuksen mukaisesti vaadittaessa maksettava ja esitetään sen vuoksi > 3 kuukauden maturiteetilla. Käytännössä se on rahoituslähde, joka asiakaskäyttötymisen perusteella on osoittautunut olevan merkittävilta osin maturiteetiltaan pitkäaikaista.

2012

miljoonaa euroa	Vaadittaessa maksettavat	< 1 kk	1–3 kk	3–6 kk	6–9 kk	9–12 kk	1–2 v	2–5 v	> 5 v	Rahavirta yhteensä	Kirjattu arvo
Rahoitusvarat											
Käteiset varat	133									133	133
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		6	0	2	2	12	36	205	55	319	305
Saamiset luottolaitoksilta	52	52								104	104
Saamiset yleisöltä	118	79	65	157	153	122	407	1 056	1 123	3 280	2 905
Saamistodistukset		5	20	20						45	45
Yhteensä	303	142	86	179	155	134	442	1 261	1 178	3 880	3 491
Rahoitusvelat											
Velat luottolaitoksille	89	17	41	29	7	16	15	164		378	375
Velat yleisölle	1 784	116	136	135	31	58	3	1		2 263	2 127
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		48	98	39	22	20	217	298	64	806	763
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		3	0	16			32	17		69	64
Yhteensä	1 873	183	275	219	61	94	268	480	64	3 516	3 329
Johdannaissopimukset											
Tulevat rahavirrat		1	2	4	2	4	9	20	6	48	
Lähtevät rahavirrat		-1	-2	-3	-3	-3	-9	-18	-6	-44	
Yhteensä		0	0	2	-1	1	0	2	0	4	
GAP		-41	-189	-38	94	41	175	783	1 114	368	

Yksi Ålandsbankenin sisäisistä ohjausmittareista likviditeetille on ns. selviytymisjakso (määriteltynä ajanjaksona, jolloin kumuloituneet rahavirrat ovat positiiviset). Selviytymisjakso osoittaa, miten pitkään pankki selviytyy pääomamarkkinoiden pitkänä stressijaksaina, jolloin uuden rahoituksen saanti tavallisesti käytettävissä olevista rahoituslähteistä olisi rajallista tai täysin suljettu. Tässä laskelmassa avistalainauksen oletetaan merkittävältä osin olevan vakaa rahoituslähde. Per 31. joulukuuta 2013 pankin selviytymisjakso oli 180 päivää.

Tulevien rahavirtojen analysoinnissa pankki käyttää täydennyksenä joitakin tunnuslukuja, kuten maksuvalmiusvaatimusta (LCR), pysyvän varainhankinnan vaatimusta (NSFR) sekä core funding ratiota (mittari siitä, miten suuri osa antolainauksesta yleisölle on rahoitettu ottolainauksella asiakkailta ja katetuilla joukkolainoilla).

Tunnusluku likviditeettiriski

Tunnusluku	Määritelmä
Maksuvalmiusvaatimus – LCR	Likvidit varat/(Tulevat rahavirrat – Lähtevät rahavirrat)
Pysyvän varainhankinnan vaatimus – NSFR	Saatavissa oleva pysyvä rahoitus/Välttämätön pysyvä rahoitus
Core funding ratio	Antolainaus/(talletukset yleisöltä, yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset, indeksiobligaatit ja vastuudebentuurit sekä liikkeeseen lasketut katetut joukkolainat)

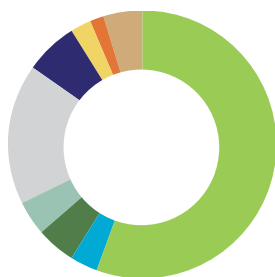
Likviditeettiriski-tunnusluvut	2013	2012
prosenttia		
LCR	61	88
NSFR	98	101
Core funding ratio	103	103

NSFR per 2013 on laskettu 18.12.2013 päivätyn EBA:n malliehdotuksen perusteella.

Pankin tavoitteena on ylittää turvallisella marginaalilla LCR:n ja NSFR:n minimitasot, jotka uusi sääntely ottaa vaiheittain käyttöön.

Maksuvalmiusvaatimus (LCR)	2013	2012
miljoonaa euroa		
Tason 1 likvidit varat	165	310
Tason 2 likvidit varat	106	68
Likvidit varat yhteensä	271	378
Varainhankinta asiakkailta	426	368
Varainhankinta markkinoilta	11	48
Muut lähtevät rahavirrat	131	173
Lähtevät rahavirrat yhteensä	567	589
Tulevat rahavirrat erääntyvästä antolainauksesta ei-rahoitusyritysasiakkaille	41	19
Muut tulevat rahavirrat	80	139
Tulevat rahavirrat yhteensä	121	158
Nettorahavirta	446	430
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	61	88

Rahoituslähteet
prosenttia

- Talletukset yleisöltä 56 %
- Sijoitustodistukset yleisölle 3 %
- Lyhytaikainen varainhankinta luottolaitoksilta 5 %
- Pitkäaikainen varainhankinta luottolaitoksilta 4 %
- Katetut joukkolainat 17 %
- Kattamattomat joukkolainat 6 %
- Osakeindeksiobligaatit 3 %
- Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla 2 %
- Oma pääoma 5 %

RAHOITUS

Ålandsbankenin rahoituslähteitä ovat, oman pääoman lisäksi, pääasiassa talletukset yleisöltä, sijoitustodistukset, strukturoidut tuotteet, katetut joukkolainat sekä vakuudettomat joukkolainat ja lyhyt- ja pitkäaikainen varainhankinta luottolaitoksilta. Talletuskanta muodostuu sekä euromääräisistä että Ruotsin kruunun määräisistä ottolainauksista. Pääomamarkkinainstrumenttien liikkeeseen laskut ovat tapahtuneet sekä euroissa että Ruotsin kruunuissa.

Ålandsbanken pyrkii rahoitusrakenteeseen, jossa pankin asiakkaat talletuksillaan (avista-ottolainaus ja määräaikaist talletukset) vastaavat yli 50 prosentista kokonaisrahoituksesta. Viime vuosien nopean kasvun vuoksi, etenkin Ruotsin markkinoilla, talletusten osuus kokonaisrahoituksesta on alentunut vuoden 2011 lopun 66 prosentista vuoden 2013 lopun 54 prosenttiin. Samanaikaisesti katetuista joukkolainoista on tullut uusi tärkeä rahoituslähde, josta korkokustannus on suhteellisen alhainen ja sopimuksenmukainen maturiteetti pitkä. Katetut joukkolainat ovat kahdessa vuodessa kasvaneet 0 prosentista 17 prosenttiin kokonaisrahoituksesta.

Ålandsbankenin pitkän tähtäimen tavoitteena on, että niin kutsuttu core fundig ratio (antolainauksen yleisölle suhde talletuksiin yleisöltä, yleiseen liikkeeseen laskettuihin sijoitustodistuksiin, indeksiobligatioihin ja vastuudebentureihin sekä liikkeeseen laskettuihin

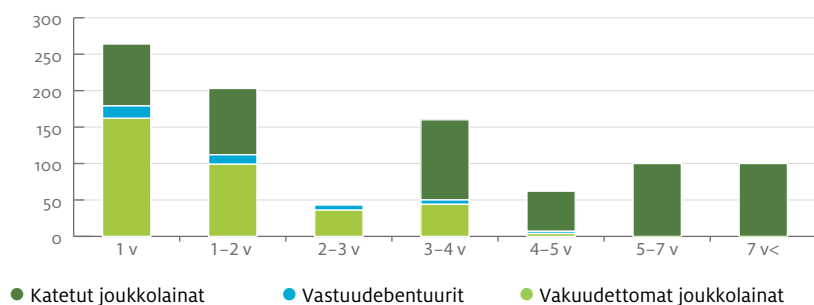
katettuihin joukkolainoihin) on enintään 100 prosenttia. Ålandsbankenin varainhankinnan antolainausta varten ei näin ollen tule olla riippuvainen vakuudettomasta varainhankinnasta pääomamarkkinoilta.

RAHOITUSLÄHTEET

Ålandsbanken laski vuonna 2012 liikkeeseen ensimmäiset katetut joukkolainansa ja vuonna 2013 katettuja joukkolainoja on laskettu liikkeeseen nimellisarvoltaan 669 miljoonan euron edestä. Tämän lisäksi vuonna 2013 on laskettu liikkeeseen vakuudettomia joukkolainoja arvoltaan 136 miljoonaa euroa. Liikkeellä olevat velat per 31. joulukuuta ilmenevät alla olevasta taulukosta. Liikkeellä olevista vakuudellisista joukkolainoista Ålandsbanken on itse hankkinut 129 miljoonaa euroa, jotka suurimmaksi osaksi ovat rahoituslaitoksilta otettujen pitkäaikaisten varainhankinnan vakuutena.

Liikkeellä olevat liikkeeseen lasketut joukkolainat	2013	2012
miljoonaa euroa		
Katetut joukkolainat	669	469
Vakuudettomat joukkolainat	241	100
Yhteensä	910	569
Keskimääräinen maturiteetti, vuotta	3,08	3,06

Varainhankinnan erääntymisrakenne

Pankilla on nykytilanteessa hyvin hajautettu erääntymisrakenne. Pankin ulkoisten velkojen keskimääräinen juoksuaika on kahtena viime vuonna kasvanut 0,6 vuodesta yli 3 vuoteen. Koska Standard & Poor'sin antaman pankin luottoluokituksen (BBB) ja vakuussammion luottoluokituksen (AA) välinen ero on maksimaaliset kuusi astetta, katetun ja kattamattoman rahoituksen rahoituskustannusero on merkittävä, varsinkin pidemmissä juoksuaajoissa. Se on johtanut siihen, että pankki on laskenut liikkeeseen kattamattomia velkoja, joiden juoksuaika on kaksi vuotta tai lyhyempi. Vuonna 2013 pankki on laskenut liikkeeseen katettuja joukkolainoja, joiden juoksuaika on enimmillään 10 vuotta.

KIINNITYSLUOTTOPANKKITOIMINTA

Katettujen joukkolainojen vakuussammio muodostuu Ahvenanmaan ja Suomen liiketoimintalueiden asuntoluotoista. Vuonna 2014 vakuussammioa tullaan kasvattamaan Ruotsin toimintojen asuntoluotoilla. Vakuussammioon käytettyihin varoihin sisältyy 33 prosentin ylivakuudet 569 miljoonalle eurolle katetuista joukkolainoista sekä 100 miljoonaa euroa 21 prosentin ylivakuudella.

Vakuussammio	2013	2012
Vakuussammioon käytettävissä olevat varat, miljoonaa euroa	1 167	1 061
Vakuussammioon käytetyt varat, miljoonaa euroa	893	665
Lainojen lukumäärä	17 154	16 495
Lainanottajien lukumäärä	15 179	14 904
Kiinteistöjen lukumäärä	15 682	ei tietoa
Keskimääräinen lainavolyymi, euroa	72 521	69 000
Keskimääräinen lainapituus, kuukausia	116	120

Katetut joukkolainat	2013	2012
Luottoluokitus S&P	AA	AA
Liikkeeseen laskettu volyymi, nimellismäärä, miljoonaa euroa	669	469
Painotettu keskimääräinen juoksuaika	3,89	3,47
Valuuttajakauma, %, EUR	75	64
Valuuttajakauma, %, SEK	25	36

Kiinnittämättömät varat, joita on mahdollista käyttää vakuudelliseen varainhankintaan	2013	2012
miljoonaa euroa		
Velkakirjat	392	250
Vakuussammioon sisältyvät ylivakuudet	224	196
Varat, jotka voivat sisältyä vakuussammioon	275	396
Yhteensä	891	842

SIJOITTAJAPOHJA

Pankin treasury-osaston vastuulla on luoda vankka sijoittajapohja, joka ostaa pankin liikkeeseen laskemia joukkolainoja. Sijoittajapohjan on oltava hyvin hajautettu koostuen eri sijoittajista eri maantieteellisiltä alueilta ja eri markkinoilta. Tämän saavuttamiseksi pankki on rakentanut suhteita Suomessa, Ruotsissa ja Keski-Euroopassa toimivien velkasijoittajien ja pankkien kanssa. Lyhytaikaisen rahoituksen saanti on turvattu useiden vastapuolten kanssa tehdyn sopimuksin ja järjestelyin.

Määrätietoinen työskentely sijoittajien kanssa on johtanut pankin liikkeeseen laskemien joukkolainojen hyvään kysyntään, mikä on helpottanut rahoituksen saantia, tehnyt liikkeeseen laskujen toteuttamisen joustavammaksi ja alentanut rahoituskustannuksia.

LIKVIDITEETTIRESERVI

Likviditeettireservin tarkoituksena on alentaa pankin likviditeettiriskiä. Likviditeettireservin tulee toimia vaihtoehtoisena likviditeettilähteenä silloin, kun mahdollisuus varainhankintaan ulkoisilta pääomamarkkinoilta on rajallinen tai sitä mahdollisuutta ei ole lainkaan. Tämä asettaa vaatimuksia likviditeettireserviin sisältyvien varojen laadulle. Likviditeettireserviin täytyy sisältyä käteisiä varoja, joka ovat sijoitettuina keskuspankissa tai muussa hyvämaineisessa, hyvän luokituksen pankissa olevalle tiilille tai vaihtoehtoisesti arvopapereihin, jotka luottolaatunsa suhteen oikeuttavat keskuspankkirahoitukseen. Jotta varmistetaan Ålandsbankenin likviditeettireservin hyvä laatu, hallitus sääntelee sijoituksia. Likviditeettireservin on oltava kooltaan sellainen, että ylläpidetään tavoitteeksi asetettu selviytymisjakso sekä maksuvalmiusvaatimus.

Alla olevasta taulukosta ilmenevät pankin likviditeettireservin koko ja omistukset per 31. joulukuuta. Siitä ilmenee tulos valtio- ja keskuspankkivastuiden määrätietoisesta alentamisesta rahoituslaitosvastuiden hyväksi tuoton lisäämiseksi, mutta kuitenkin erittäin alhaisen riskin säilyttämiseksi.

Likviditeettireservi	2013	2012
miljoonaa euroa		
Kassavarat ja keskuspankkisijoitukset	80	168
Valtioiden ja julkisen hallinnon liikkeeseen laskemat velkakirjat	85	133
Katetut joukkolainat (luottoluokitus vähintään AA-)	125	70
Omat katetut joukkolainat	10	9
Tilit muissa pankeissa	10	10
Antolainaus luottolaitoksille < 3 päivää	64	46
Rahoituslaitosten liikkeeseen laskemat velkakirjat	182	48
Ei-rahoituslaitosten liikkeeseen laskemat velkakirjat	15	0
Yhteensä	569	483
josta LCR-kelpuutettavia	273	378

VALMIUSSUUNNITELMA LIKVIDITEETTIRISKIN VARALLE

Konsernilla on valmiussuunnitelma, joka sisältää konkreettisen toimintasuunnitelman likviditeettiriskien hallintaan ja menettelytavat negatiivisen rahavirran kattamiseksi kriisitilanteissa.

LUOTTOLUOKITUS

Luottoluokituslaitos Standard & Poor's on senior-lainojen osalta antanut Ålandsbankenille BBB-luottoluokituksen yrityksenä, johon on liitetty ns. negatiivinen tulevaisuudennäkymä, joka pohjautuu Standard & Poor'sin arvioon Suomen talousnäkymistä.

Lähtökohtana Standard & Poor'sin luottoluokitukselle suomalaiselle/ruotsalaiselle pankille on luokitus A-. Seuraavat viisi eri aluetta voivat sen jälkeen korottaa tai alentaa luottoluokitusta.

1. *Business position*: alentaa Ålandsbankenin luottoluokitusta kaksi astetta, pääasiallisesti sen vuoksi, että Ålandsbanken on erikoistunut pankki, jolla on keskittymäriski Suomeen ja Ruotsiin. Kannattava Ruotsin toiminta korottaisi luokitusta yhden asteen.
2. *Capital & Earnings*: korottaa luokitusta yhden asteen vahvan omavaraisuuden ja vakavaraisuuden ansiosta.
3. *Risk Position*: alentaa luokitusta yhden asteen luottosalkun keskittymäriskin johdosta, pääasiassa maantieteellinen keskittymäriski Suomeen ja Ruotsiin, mutta tiettyssä määrin myös muita keskittymäriskejä.
4. *Liquidity & Funding*: ei korota eikä alenna, mutta tässä Ålandsbanken selviää hyvin vahvan ottolainauskantansa seurauksena.
5. *Support*: Koska Ålandsbankenin ei arvioida olevan Suomelle merkittävä pankki, pankki ei saa luokituksen korotusta valtiollisen tai muun tuen seurauksena.

Ålandsbankenin luottoluokitus katetuille joukkolainoille voi olla enintään kuusi astetta korkeampi kuin pankin oma luottoluokitus vakuudettomille senior-lainoille. Näin ollen AA on korkein mahdollinen luottoluokitus. Standard & Poor's on antanut Ålandsbankenin katetuille joukkolainoille korkeimman mahdollisen luottoluokituksen.

UUSI LIKVIDITEETTIRISKIÄ KOSKEVA SÄÄNTELY

Valvontaviranomaiset ovat vahvistaneet likviditeettiriskiä koskevat uudet määräykset, jotka käsittävät sekä lyhyen aikavälin että rakenteellisen likviditeetin stressatuissa olosuhteissa.

Maksuvalmiusvaatimusta koskevan mittari (liquidity coverage ratio, LCR) mukaan pankeilla on oltava erittäin korkealaatuisia likvidejä varoja määrä, joka vastaa vähintään 30 päivänä ulos lähtevää nettorahavirtaa stressatuissa olosuhteissa.

Tuleva rakenteellinen likviditeettimittari, pysyvän varainhankinnan vaatimus (net stable funding ratio, NSFR) asettaa pankeille vaatimuksia rahoittaa epälikvidit varansa pysyvällä rahoituksella.

Nyt voimassa olevan suunnitelman mukaan LCR-mittari on otettava vaiheittain käyttöön vuosina 2015–2019, ja NSFR-mittari puolestaan tullaan ottamaan käyttöön vuonna 2018.

Markkinariskit

Markkinariski on yhteiskäsite korkoriskille, valuuttariskille ja osakeriskille ja sillä tarkoitetaan markkinakorkojen, valuuttakurssien ja osakekurssien vaihteluista aiheutuvaa tappion vaaraa.

KORKORISKI

Korkoriskillä tarkoitetaan markkinakorkojen vaihteluista aiheutuvaa korkokatteen alenemisen vaaraa sekä pankin varojen ja velkojen epäedullisten arvonmuutosten vaaraa.

Korkoriski syntyy, kun varojen ja velkojen korkosidonnaisuusajat eroavat toisistaan.

Korkoriski ilmenee Ålandsbankenin tuloslaskelmassa kahdella tavalla:

1. Korkokateriski – korkokatteen muutos (korkotuotot miinus korkokulut) markkinakorkojen muutoksen seurauksena.
2. Arvonmuutosriski – varojen, velkojen ja johdannaisten markkina-arvon muutos markkinakorkojen muutoksen seurauksena.

On olemassa kaksi tapaa mitata arvonmuutosriski. Toisaalta kaikkien korollisten erien lasketun nykyarvon teoreettisena muutoksena; toisaalta kirjattuna vaikutuksena tuloslaskelmassa sekä muun laajan tuloksen erissä niiden varojen, velkojen ja johdannaista osalta, jotka voimassa olevien tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden mukaan arvostetaan markkina-arvoon (vaikutus kirjanpidon mukaiseen omaan pääomaan).

Korkokateriski osoittaa koronmuutosten vaikutuksen pankin ansaintaan tulevina 12 kuukautena pohjautuen tuottoihin korollisista varoista ja vastaavasti kuluihin korollisista veloista.

Ålandsbanken on perinteisesti alentanut korkokateriskiä vaihtamalla (swap) kaiken kiinteäkorkoisen antolainauksen vaihtuvaan korkoon ja kaiken kiinteäkorkoisen velan vaihtuvaan korkoon. Markkinakorkojen muututtua varojen ja velkojen korko on liikkunut suurin piirtein samaan tahtiin, niillä viiveillä, joita on silloin kun antolainauksen ja vastaavasti ottolainauksen viitekorot eivät käy täysin yksiin. Oma pääoma, joka on rinnastettu pitkään, kiinteäkorkoiseen velkaan, on sijoitettu kiinteäkorkoisten pitkien obligaatioiden joukkoon.

Tämä strategia toimi hyvin niin kauan kuin Euribor-/Stibor-korot olivat 3–4 prosenttia tai enemmän. Ålandsbankenin perinteinen korkorisikin hallinta korkokateriskiltä suojautumiseksi ei kuitenkaan toimi enää alhaisten korkojen vallitessa finanssikriisin alettua vuonna 2008. Ns. transaktioileihin kytketyn ottolainauksen hinnoittelu on normaalissa korkotilanteessa alhainen. Kun markkinakorot ovat pudonneet 4 prosenttiyksikköä, varat-puolen vaihtuvat korot ovat seuranneet mukana, kun taas ottolainauksista, jonka korko oli jo alhainen, ei ole alennettu vastaavassa määrin. Käytännössä Ålandsbankenilla on alhaisten korkojen tilanteessa merkittävät volyymit kiinteäkorkoista ottolainauksista. Se on vaikuttanut negatiivisesti Ålandsbankenin korkokatteeseen viitenä viime vuonna. Vuoden 2011 lopusta lähtien uusia kiinteäkorkoisia lainoja ei enää ole vaihdettu (swap) vaihtuvaan korkoon korkokateriskin alentamiseksi. Markkinakorot, varsinkin euromääräiset, ovat tällä hetkellä niin alhaiset, että arvion mukaan Ålandsbankenilla ei tällä hetkellä ole varsinaista negatiivista korkokateriskiä.

Korkokateriski mitataan vaikutuksena korkokatteeseen korkokäyrän muuttuessa paralleelisti +100 korkopistettä.

Arvonmuutosriski osoittaa koronmuutosten vaikutuksen varojen ja velkojen (mukaan lukien taseen ulkopuoliset erät) arvoon. Arvonmuutosriskiä on pidettävä mittarina pankin korkorisik- asemasta. Arvonmuutosriski ei perustu IFRS:n mukaisiin konsernitilinpäätöksen laatimisperi- aatteisiin, vaan siinä on lähtökohtana, että kaikilla varoilla ja veloilla on markkina-arvo, johon ne voidaan myydä.

Ålandsbankenilla on rajallinen kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi luokiteltu salkku, joka on arvostettava markkina-arvoon tulosvaikutteisesti. Treasuryn obligaatiosalkku on ensi- sijaisesti luokiteltu myytävissä olevaksi, minkä vuoksi ainoastaan realisoituneet arvomuutok- set tulevat tuloslaskelman kautta, kun taas realisoitumattomat arvomuutokset kirjataan muun laajan tuloksen eriin.

Kaikki johdannaisopimukset arvostetaan markkina-arvoon IFRS:n mukaan. Jotta välttyään arvostuslajeilta tuloslaskelmassa, ne varat (kiinteäkorkoiset lainat) ja ne velat (nollakupon- kiobligaatit osana osakeindeksiobligaatioita ja kiinteäkorkoiset katetut joukkolainat), joilla on korkokateriskiltä suojaavat swapit, on luokiteltu siten, että ne arvostetaan markkina-arvoon käyvän arvon -option (Fair Value Option) mukaan lainoille ja vastaavasti käyttäen suojauslas- kentaa käyvän arvon -suojauksella veloille. Käyttämällä liikkeeseen laskettuihin joukkolainoihin sisältyvän korkorisikin käyvän arvon -suojausta täytyy ainoastaan korkokomponentti, ei oma korkorisiki, arvostaa markkina-arvoon, mikä vastaa riskienhallinnan tarkoitusta ja välttyään tar- peettomalta volatiliiteetiltä tuloslaskelmassa omaan velkaan sisältyvän luottoriskin muutosten seurauksena.

Asiakkaiden johdannaiskaupat on aina tehtävä back-to-back, jotta ei synny avoimia, mark- kina-arvoon arvostettuja korkopositioita.

Ålandsbankenin tavoitteena on välttää muuttuvista markkinakoroista johtuvaa tuloslas- kelman volatiliiteettia. Tämä tapahtuu erilaisilla riskiä vähentävillä toimenpiteillä, kuten koronvaihtosopimusten ja korkoterminiinien käyttämisellä. Arvonmuutosriskin kvantifointiin ja limitointiin käytetään kuitenkin kaikkien korollisten erien nykyarvon teoreettista muutosta.

Valitun strategian johdosta korkoliikkeisiin liittyvän arvostustuloksen on oltava lähellä nollaa tuloslaskelmassa, lukuun ottamatta realisointitulosta likviditeettisalkusta. Likviditeettisalkkuun sisältyvät realisoitumattomat arvomuutokset näkyvät muun laajan tuloksen erissä.

Arvonmuutosriski mitataan vaikutuksena varojen ja velkojen arvoon korkokäyrän muuttu- essa paralleelisti +100 korkopistettä.

Varojen ja velkojen korkosidonnaisuusajat		2013				
miljoonaa euroa		alle 3 kk	3–6 kk	6–12 kk	1–5 v	Yhteensä
Varat						
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta		175				175
Saamiset yleisöltä		2 169	213	434	266	3 104
Saamistodistukset		233	20	31	173	492
Korolliset varat yhteensä		2 576	233	464	440	3 771
Velat						
Velat luottolaitoksille		158	46	13	130	347
Velat yleisölle		1 993	92	91	1	2 177
Velkakirjat		585	56	24	154	1 019
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			19	29	16	64
Korolliset velat yhteensä		2 735	214	157	300	3 606
Taseen ulkopuoliset erät		–43	–28	–7	–4	76
Varojen ja velkojen erotus		–202	–9	301	136	–66

Volyyymi, joka erääntyy uuteen koron määräytymiseen kussakin aikaintervallissa.

Antolainauksen ja avista-ottolainauksen, joissa viitekorko on ÅAB Prime, ÅAB O/N tai joissa ei ole viitekorkoa, korkosidonnaisuus on taulukossa sijoitettu sarakkeeseen alle 3 kuukautta. Volyymit ottolainaukselle tällaisilla korkoehdoilla ovat merkittävät. Nykyisessä alhaisten korkojen tilanteessa näiden tilien korkosidonnaisuus on käytännössä merkittävästi sopimuksenmukaista pidempi. Laskettaessa korkokateriski ja arvomuutosriski Ålandsbanken mallintaa tämän antolainauksen ja ottolainauksen merkittävästi pidemmällä korkosidonnaisuudella kuin mitä taulukosta ilmenee.

		2012				
miljoonaa euroa		alle 3 kk	3–6 kk	6–12 kk	1–5 v	Yhteensä
Varat						
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta		228				228
Saamiset yleisöltä		1 998	284	366	228	2 905
Saamistodistukset		93	20	10	185	350
Korolliset varat yhteensä		2 320	304	376	413	3 483
Velat						
Velat luottolaitoksille		160	64	20	130	375
Velat yleisölle		1 922	75	130	1	2 127
Velkakirjat		515	36	34	173	763
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			4	7	53	64
Korolliset velat yhteensä		2 597	179	191	357	3 329
Taseen ulkopuoliset erät		48	–40	8	–1	–16
Varojen ja velkojen erotus		–229	85	192	56	51

Sekä korkokateriskin että arvomuutosriskin kvantifiointi on vahvasti riippuvainen siitä, mitä oletuksia tehdään joidenkin erien korkosidonnaisuusajan suhteen, ennen muuta koskien avista-ottolainauksia, jonka korko on alhainen ja jossa ei ole viitekorkokytettä Euriboriin/Stiboriin. Alla olevissa laskelmissa sopimuksenmukaista korkosidonnaisuutta vailla olevalle avista-ottolainaukselle on annettu mallinomainen korkosidonnaisuusaika, joka vaihtelee välillä 3–12 kuukautta tilityypistä riippuen.

Korkokäyrän paralleeli muutos	2013		2012	
miljoonaa euroa	Korkopistettä		Korkopistettä	
	+100	–100	+100	–100
Korkokateriski	6,2	–3,5	5,0	–2,7
Arvomuutosriski	–7,0		–3,9	

Korkokateriski on laskettu pankin ALM-järjestelmässä vaihtelulla –/+ 100 korkopistettä. Arvomuutosriski on laskettu pankin omassa mallissa vaihtelulla –100 korkopistettä.

Korkokateriski on suhteellisen muuttumattoman sitten edellisen vuoden. Teoreettinen arvomuutosriski sen sijaan on kasvanut 3 miljoonaa euroa seurauksena pankin kasvaneesta likviditeettireservistä, joka on sijoitettu obligaatioihin.

KORKORISKIÄ YLLÄPITÄVÄT TEKIJÄT

Riski mitataan yleensä koronmuutoksen vaikutuksena. Vaikutuksen suuruus riippuu kuitenkin joistakin perustana olevista tekijöistä:

- Uudelleenhinnoitteluriski – aikaero varojen ja velkojen välisessä korkosidonnaisuudessa.
- Spread-riski – vaikka varoilla ja veloilla on sama korkosidonnaisuusaika, voi syntyä korkoriski siinä tapauksessa että niiden kummankin viitekoron välinen suhde (ns. spread) muuttuu, mikä voi johtaa negatiiviseen tulosvaikutukseen pankille. Esimerkkinä tästä on avista-ottolainauksen koron ja vaihtuvan antolainauskoron välinen spread, joka on viime vuosien alhaisen korkojen vallitessa supistunut huolestuttavasti, mistä on seurannut negatiivinen vaikutus pankin korkokatteeseen.
- Asiakaskäyttäytyminen – korkokehitys voi vaikuttaa asiakkaiden käyttäytymiseen sillä tavoin, että he päättävät esimerkiksi sijoittaa vaihtuvakorkoisen ottolainauksen uudelleen kiinteäkorkoiseen ottolainaukseen tai vaihtoehtoisesti arvopapereihin, esimerkiksi osakkeisiin. Tämä vaikuttaa pankin varainhankinnan saantiin sekä varainhankinnan kustannuksiin.

Kaikki nämä tekijät huomioidaan analysoitaessa pankin korkoriskin hallinta ja päätettäessä siitä. Vastuu korkoriskin hallinnasta on pankin Treasury-toiminnolla. Sen työskentelyn puitteita ohjaavat hallituksen päättämät Treasury-politiikan periaatteet, Riskipolitiikka sekä Riskipolitiikan limiittiliitteessä määritellyt limiitit.

VALUUTTARISKI

Valuuttariskillä tarkoitetaan negatiivisen tuloksen vaaraa niiden valuuttojen kurssimuutosten seurauksena, joihin pankki on altistuneena.

Konsernin toiminta tapahtuu pääasiallisesti konsernin kahdessa perusvaluutassa, euroissa ja Ruotsin kruunuissa. Rajallinen osa anto- ja ottolainauksesta tapahtuu kuitenkin muissa valuutoissa, mikä aikaansaa tietyn valuuttakurssiriskin. Valuuttariskiä rajoitetaan hallituksen määrittelemillä limiiteillä ja hallitaan valuutanvaihtosopimuksilla ja valuuttatermiineillä.

Pankilla on myös rakenteellinen valuuttariski Ruotsin kruunuissa, koska pankin tilinpäätös laaditaan euroissa, kun taas Ruotsin siviiliikkeen toimintavaluutta on Ruotsin kruunu. Rakenteellinen valuuttariski syntyy siviiliikkeen kertyneiden voittojen/tappioiden sekä siviiliikkeen Ruotsin kruunun määräisen alkupääoman myötä. Rakenteellinen valuuttariski hallitaan toimitusjohtajan tai hallituksen tekemillä erillisillä päätöksillä.

OSAKEKURSSIRISKI

Osakekurssiriski on arvonalentumisen vaara osakemarkkinoiden kurssimuutosten johdosta. Koska pankki ei harjoita osakekaupankäyntiä omaan lukuunsa, osakkeisiin liittyvä riski on erittäin rajallinen.

Pankin oman pääoman ehtoiset sijoitukset muodostuvat osaksi strategisista sijoituksista ahvenanmaalaisiin yhtiöihin sekä muutamasta muusta pienehköstä osakeomistuksesta. Lisäksi on olemassa takaisinostettujen strukturoitujen tuotteiden osakesidonnainen optio-osa sekä asiakkaiden lukuun käytävään osakekaupankäyntiin liittyviä koonti- ja hallinnointitilejä.

Päätökset strategisista sijoituksista tekee toimitusjohtaja ja/tai hallitus. Muita omistuksia rajoitetaan hallituksen päättämällä limiiteillä.

Operatiivinen riski

Operatiivinen riski määritellään todennäköisyytenä välittömien tai välillisten tappioiden toteutumiseen puutteellisten tai virheellisten prosessien, henkilöstön, järjestelmien tai konsernin ulkopuolisten tapahtumien johdosta.

Operatiivisten riskien hallinta on itsenäinen osa riskienhallintaa. Tavoitteena on turvata, että toimintaan liittyvät olennaiset operatiiviset riskit tunnistetaan, että operatiivisten riskien hallinta järjestetään siten, että se on tyydyttävä suhteutettuna toiminnan luonteeseen ja laajuuteen sekä että informaatiohallintoon ja -turvallisuuteen sovelletaan asianmukaisia rutiineita. Edelleen tavoitteena on turvata, että minimoidaan ennakoimattomien tappioiden todennäköisyys ja uhka maineelle, sekä että hallitusta ja johtoa informoidaan toimintaan liittyvistä operatiivisista riskeistä.

Operatiiviset riskit -yksikkö vastaa konsernin operatiivisten riskien analysoinnista ja raportoinnista sekä säännösten, työruutiinien ja IT-järjestelmien ylläpidosta yksiköiden operatiivisten riskien hallinnan tueksi.

Pankin operatiivisten riskien hallinta perustuu itsearviointeihin, poikkeavista tapahtumista raportointiin, koulutukseen, raportointiin johdolle, sisäisen säännösten ylläpitoon, uusien tuotteiden ja palvelujen analysointiin sekä jatkuvuus- ja valmiussuunnitteluun. Crosskey Banking Solution raportoi pankille kaikki toteutuneet poikkeavat tapahtumat sekä omien riskikartoitustensa tulokset.

Konsernin pääprosesseihin sisältyvistä riskeistä tehdään arviointi vuosittain. Arviointia tehdessä arvioidaan tappiotapahtuman toteutumisen todennäköisyys ja seuraukset sekä kehityssuunnat ja olemassa oleva riskienhallinta. Riskitoiminto analysoi riskit tehtyjen riskiarviointien perusteella.

Raportointi poikkeavista tapahtumista on osa operatiivisten riskien kartoitusta. Riskitoiminto analysoi poikkeavat tapahtumat ja laatii niistä raportit konsernin asianomaisille toimielimille.

Konserni on ottanut käyttöön uusia tuotteita ja palveluja koskevan vakiodun riskientunnistamisprosessin. Kaikkia merkittäviä yksiköitä varten laaditaan jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmat.

Konsernitasolla on otettu hallituksen ja johdon vastuuvakuutus (Directors & Officers), toiminnanvastuuvakuutus (Professional Liability) ja vakuutus rikostapahtuman kohteeksi joutumisen varalta (Crime). Konserniin kuuluvat yhtiöt ovat näiden vakuutusten lisäksi ottaneet yhtiökohtaisia vakuutuksia. CFO-konsernitoiminto hoitaa vakuutusturvan hallinnon ja avustaa johtoa vakuutuskysymyksissä.

Vuonna 2013 nettovoitto toteutuneista operatiivisista riskeistä oli 0,4 miljoonaa euroa. Summa osoittaa nettovoittoa sen vuoksi, että vuoden aikana tehtiin virheellisen aseman korjaamiseksi voittoa tuottanut transaktio. Toteutuneet kulut operatiivisista riskeistä ovat myös historiallisesti olleet rajalliset (vuonna 2012 ne olivat 0,2 miljoonaa euroa).

Pankki käyttää operatiivisen riskin vakavaraisuuden laskentaan standardimenetelmää. Standardimenetelmässä operatiivisen riskin vakavaraisuusvaatimus lasketaan kolmen edellisen tilivuoden vahvistettujen tilinpäätösten tietojen perusteella. Tuottoindikaattori lasketaan seuraavalle kahdeksalle liiketoiminta-alueelle:

Liiketoiminta -alue		
	Prosenttiosuus (beetakerroin)	Vakavaraisuus- vaatimus 2013 miljoonaa euroa
Investointipankki	18	
Kaupankäynti	18	
Vähittäisvälitys	12	
Yritysrahoitus	15	1,0
Vähittäispankki	12	7,7
Maksu- ja selvityspalvelut	18	2,9
Säilytyspalvelut	15	
Omaisuuksienhoito	12	1,1
Operatiivisen riskin vakavaraisuusvaatimus yhteensä		12,6

Tuottoindikaattorin laskennassa huomioitujen erien summa kerrotaan kunkin liiketoiminta-alueen edellä mainitulla prosenttiosuudella. Tilivuoden tuottoindikaattori saadaan laskemalla yhteen painotettujen tuloslaskelman erien painotetut prosenttiosuudet. Vakavaraisuusvaatimus saadaan laskemalla ensin yhteen kolmen viime vuoden tuottoindikaattorit ja jakamalla summa sen jälkeen kolmella. Taulukko osoittaa, miten pankin operatiivisen riskin kokonaisvakavaraisuusvaatimus jakautuu liiketoiminta-alueelle. Laskelma päivitetään vuosittain ensimmäisen vuosineljänneksen päättyessä, mutta tarkoittaa aina edellisen kokovuoden tilannetta.

Stressitestit

Olemassa olevien riskimittojen täydennykseksi tehdään erilaisia stressitestejä poikkeuksellisten, mutta mahdollisten, pankille relevanttien muuttujien, kuten korkotasojen valuuttakurssien tai muiden toimintaympäristötekijöiden, muutosten vaikutusten mittaamiseksi.

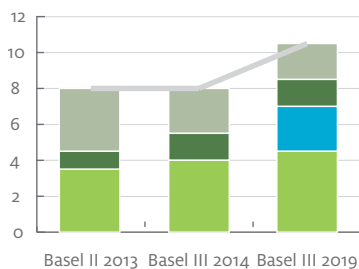
Likviditeettiriskien hallintaan sisältyy myös stressitestejä, joilla tehdään arviointi potentiaalisesta vaikutuksesta likviditeettiin, mikäli sattuisi poikkeuksellisia, mutta mahdollisia, tapahtumia. Stressitestit täydentävät normaalia likviditeettihallintaa ja niiden tarkoituksena on vahvistaa valmiussuunnitelman riittävyys kriittisten tapahtumien sattuessa.

Varainhallinta ja vakavaraisuus

CRD4-PAKETTI

Vastauksena vuonna 2007 alkaneeseen finanssikriisiin Euroopan komissio esitteli kesällä 2011 ehdotuksen uudeksi vakavaraisuussääntelyksi direktiivin (CRD IV) muodossa ja uuden asetuksen (CRR) muodossa, jotka Euroopan parlamentti ja Eurooppa-neuvosto hyväksyivät 26. kesäkuuta 2013 ja jotka tulevat voimaan 1. tammikuuta 2014 lukien. Uudet määräykset (joita kutsutaan myös Basel 3:ksi) asettavat vaatimuksia sille, että EU:ssa toimivilla luottolaitoksilla on oltava enemmän parempilaatuista pääomaa ja että ne ylläpitävät erilaisia pääomapuskureita. Sääntely sallii, että pääomainstrumentit, jotka eivät enää täytä uusia vaatimuksia, pois-

Basel 3
prosenttia

- Toissijaiset omat varat
- Muut ensisijaiset omat varat
- Pääomaa säilyttävä puskuri
- Ensisijainen ydinpääoma
- Minimivaatimus omille varoille mukaan lukien pääomaa säilyttävä puskuri

tetaan vaihteittain pankkien omista varoista. Pankkien omiin varoihin sisältyviä instrumentteja koskevien uusien spesifioitujen vaatimusten lisäksi uudet määräykset merkitsevät lisääntyneitä omien varojen vaatimuksia OTC-johdannaisille ja kaupankäyntivaraston positiioille. Uudet määräykset merkitsevät myös lisääntyneitä vaatimuksia luottolaitosten viranomaisraportoinnille.

Koska riskejä koskevat vakavaraisuusvaatimukset esimerkiksi luotonannossa lisääntyvät ja ne on nyt suuremmassa määrin katettava pääomalla, jolle on suuremmat tuottovaatimukset, se vaikuttaa sinällään pankkien riskien hinnoitteluun. Viereinen kuva havainnollistaa, miten uuden sääntelyn myötä omien varojen vaatimus kasvaa sekä laadullisesti että määrällisesti. Lisääntyvät pääomasuhteet ja pääomapuskien käyttöönotto tullaan ottamaan vaihteittain käyttöön vuoteen 2019 mennessä. Kokonaispääoman vaatimus vuonna 2014 on edelleenkin 8 prosenttia riskipainotetuista saamisista, vaatimus on kuitenkin täytettävä parempilaatuisella pääomalla kuin Basel 2 -sääntelyn aikana.

OMAT VARAT

Ålandsbankenin omat varat jaetaan kahteen lajiin: ensisijaiseen pääomaa ja toissijaiseen pääomaa. Koska pankilla ei ole liikkeeseen laskettuja instrumentteja ensisijainen lisäpääoma-kategoriasa, ensisijainen pääoma on parhaan kategorian pääomaa eli ydinpääomaa.

Ensisijaisen pääoman tärkein ominaisuus on, että se on vapaasti ja välittömästi käytettävissä odottamattomien tappioiden kattamiseen. Ensisijainen pääoma koostuu osakepääomasta, vararahastosta, ylikurssirahastosta, kertyneistä voittovaroista ja siitä osasta vuoden voittoa, jota ei ole suunniteltu jaettavaksi osinkoina. Pankin ensisijaiseen pääomaan luettavat instrumentit ovat ikuisia ja koostuvat näin ollen kirjanpitosääntöjen mukaisesta omasta pääomasta. Koko konsernin ensisijainen pääoma on tyypiltään rajoittamatonta ensisijaista pääomaa, toisin sanoen konsernilla on täysi päätösvalta varojen käytöstä. Uusi pääomapuskuri, joka tulee vaihteittain voimaan vuodesta 2016 lukien, merkitsee käytännössä sitä, että pankeilla tulee olla vielä 2,5 prosenttia lisää ydinpääomaa. Mikäli pankki ei täytä puskurivaatimusta, siitä seuraa joukko rajoituksia, esimerkiksi mahdollisuutta jakaa voittovaroja omistajille rajoitetaan.

Ensisijaisesta pääomasta vähennetään kuitenkin tietyt erät, joilla on huonompi kyky kattaa tappioita. Esimerkiksi vähennetään aineettomien hyödykkeiden hankintamenon poistamaton osa, kiinteistöjen arvonorotukset ja pankin eläkevarojen yliarvo ja puolet IRB-hyväksytylle salkulle kirjanpitoon merkittyjen arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta. Uudet vakavaraisuusmääräykset määräävät, että koko alijäämä on vähennettävä ensisijaisesta pääomasta, mikä tulee vaikuttamaan negatiivisesti ydinvakavaraisuussuhteeseen.

Toissijainen pääoma, erona ensisijaiseen pääomaan, ei ole yhtä vapaasti ja välittömästi käytettävissä tappioiden kattamiseen kuin ensisijainen pääoma ja sen vuoksi sitä saa olla enintään yhtä paljon kuin ensisijainen pääoma yhteensä. Toissijainen pääoma voidaan edelleen jakaa ylempiin ja alempiin toissijaisiin omiin varoihin. Ylemmät toissijaiset omat varat ovat luonteeltaan pitempiäaikaisia ja ne voidaan sen vuoksi kokonaisuudessaan lukea mukaan. Ylemmät toissijaiset omat varat koostuvat pääasiallisesti kiinteän omaisuuden uudelleenarvostuksesta IFRS-säännöstöön siirtymisen yhteydessä. Alemmat toissijaiset omat varat, jotka koostuvat määräaikaista ja lyhytaikaista eristä, saavat olla enintään puolet ensisijaisesta pääomasta. Konsernin alemmat toissijaiset omat varat koostuvat liikkeeseen lasketuista vastuudebentureista. Ne eritellään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Toissijaisesta pääomasta vähennetään toinen puoli IRB-hyväksytylle salkulle kirjanpitoon merkittyjen arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta.

VAKAVARAISUUSVAATIMUS

Luottoriskien vakavaraisuusvaatimus lasketaan kehittyneellä IRB-menetelmällä Suomen vähittäissalkun osalta ja standardimenetelmällä muiden salkkujen osalta. Pankki työskentelee voidakseen lähitulevaisuudessa ottaa Finanssivalvonnan luvalla käyttöön IRB-menetelmän myös Suomen yrityssalkun ja Ruotsin koko luottosalkun osalta.

Pankki siirtyi 30. kesäkuuta 2013 standardimenetelmän käyttämiseen operatiivisten riskien vakavaraisuuden laskennassa perusmenetelmän asemasta. Pankki soveltaa pientä kaupankäyntivarastoa koskevaa poikkeusta, eikä sen vuoksi laske vakavaraisuusvaatimusta markkina-riskimääräysten mukaisesti, vaan näihin eriin sovelletaan sen sijaan luottoriskiä koskevia määräyksiä.

Vastapuoliriskiä koskevien lisääntyneiden vakavaraisuusvaatimusten lisäksi pankkiin vaikuttavat ns. Sovereign method -menetelmästä luopuminen ja siirtyminen riskipainotukseen ulkoisten luottoluokitusten perusteella. Uusi sääntely sisältää myös kevennyksiä pienten ja keskiuurten yritysten osalta näiden vastuiden alentuneena vakavaraisuusvaatimuksena. Pankin arvio on kuitenkin, että nämä kevennykset eivät käytännössä vaikuta pankin vakavaraisuusvaatimukseen suuremmassa määrin, koska Finanssivalvonta on samanaikaisesti päättänyt jatkosakin soveltaa Basel 1:n ja Basel 2:n välistä siirtymäsääntöä myös Basel 3:n käyttöönoton jälkeen. Pankki täyttää jo tällä hetkellä ydinpääomaa koskevan vähintään 7 prosentin vaatimuksen 2,5 prosentin pääomapuskuri mukaan lukien, mikä on tuleva vaatimus Basel 3:n täysimittaisen implementoinnin yhteydessä.

PITKÄN TÄHTÄIMEN TAVOITTEET VAKAVARAISUUDELLE

Konsernin pääoman hallintaa säätelee, paitsi omia varoja ja vakavaraisuusvaatimusta koskevat vakavaraisuussääntelyn määräykset, myös konsernin pitkän tähtäimen taloudelliset tavoitteet.

Ålandsbankenilla ei ole finanssikriisin alkamisen jälkeen ollut virallisesti ilmoitettuja pitkän tähtäimen taloudellisia tavoitteita viitaten meneillään oleviin pankkeja koskeviin laajamittaisiin sääntelymuutoksiin. Hallitus on päättänyt seuraavista uusista pitkän tähtäimen taloudellisista tavoitteista:

- Vakavaraisuuden, ensikädessä määriteltynä Basel-sääntelyn ydinvakavaraisuussuhteena, on ylitettävä kaikki sääntelyvaatimukset hyvällä marginaalilla.

On edelleen epäselvyyttä sen suhteen, miten siirtyminen standardimenetelmästä IRB-menetelmään Suomen yrityssalkun osalta ja Ruotsin toimintojen koko luottosalkun osalta sekä Basel 3:n lopullinen muoto, vaikuttavat Ålandsbankenin ydinvakavaraisuussuhteeseen. Toimiva johto tulkitsee sääntelyvaatimukset tällä hetkellä siten, että ydinvakavaraisuussuhteen ilman siirtymäsääntöjä on ylitettävä 11 prosenttia, ja pyrkimyksenä on ylittää tämä vaatimus hyvällä marginaalilla.

Vakavaraisuus	2013	2012
miljoonaa euroa		
Taseen mukainen oma pääoma	184,1	179,0
Ennakko-osinko/ehdotettu osinko mukaan lukien tytäryhtiöiden vähemmistöomistajat	-3,1	-2,9
Eläkevarojen yliarvon vähennys	-0,8	0,0
Käyvän arvon rahasto	-1,1	-4,5
Muuntoero	-0,9	0,2
Rahavirran suojaus	0,4	1,2
Aineettomat hyödykkeet	-9,1	-9,6
Kiinteistön arvonnkorotus IFRS:iin siirryttäessä	-2,4	-2,6
Laskennalliset verosaamiset	-4,1	-5,3
50 % odotetuista tappioista IRB-menetelmän mukaan, kirjanpitoon merkittyjen lisäksi	-3,1	-3,2
Ydinpääoma	160,0	152,4
Ensisijainen lisäpääoma	0,0	0,0
Käyvän arvon rahasto	1,1	4,5
Muuntoero	0,9	-0,2
Kiinteistön arvonnkorotus IFRS:iin siirryttäessä	2,4	2,6
Debentuurilainat	63,8	64,1
50 % odotetuista tappioista IRB-menetelmän mukaan, kirjanpitoon merkittyjen lisäksi	-3,1	-3,2
Toissijainen pääoma	65,1	67,8
Omat varat yhteensä	225,1	220,2
Riskipainotetut saamiset	1 481,3	1 400,6
Luottoriskin vakavaraisuusvaatimus IRB-menetelmän mukaan	26,0	26,6
Luottoriskin vakavaraisuusvaatimus standardimenetelmän mukaan	79,9	71,4
Operatiivisen riskin vakavaraisuusvaatimus	12,6	14,1
Vakavaraisuusvaatimus	118,5	112,0
IRB-menetelmän siirtymäsääntöjen mukainen lisäys	12,7	11,7
Vakavaraisuusvaatimus siirtymäsäännöt huomioiden	131,2	123,9
Ydinvakavaraisuussuhde, %	10,8	10,9
Vakavaraisuussuhde, %	15,2	15,7
Ydinvakavaraisuussuhde siirtymäsäännöt huomioiden, %	9,8	9,8
Vakavaraisuussuhde siirtymäsäännöt huomioiden, %	13,7	14,2

VAKAVARAISUUDEN HALLINTA

Vakavaraisuuden hallinta (ICAAP) pyrkii varmistamaan sen, että konsernilla on riittävästi pääomaa riskien kattamiseen sekä toiminnan harjoittamiseen ja kehittämiseen.

Ålandsbanken laatii ja dokumentoi omat menetelmänsä ja prosessinsa pääomatarpeensa arviointia varten. Vakavaraisuuden hallinnassa huomioidaan sen vuoksi kaikki konsernissa syntyvät relevantit riskit. Vakavaraisuuden hallinta huomioi myös riskit, joille ei pilari 1:n mukaan allokoida pääomaa.

Vuoden 2012 ICAAP:issa arvioitiin negatiivinen skenaario sisältäen pidentyneen taloudellisen suhdannelaskun, joka vaikuttaa negatiivisesti Suomen ja Ruotsin vientiteollisuuteen ja johtaa työttömyyden lisääntymiseen, rajusti putoaviin kiinteistöhintoihin 2013–2014, putoaviin osakekursseihin 2013 ilman rekyyliä 2014 ja äärimmäisen alhaisen markkinakorkotilanteen jatkumiseen.

Olennaiset riskit ja pääomatarve, jotka on tunnistettu konsernissa pilari 2:n mukaan ilmenevät alla olevasta taulukosta.

Vakavaraisuuden hallinta	2012	2011*	Muutos
miljoonaa euroa			
Pilari 1- vakavaraisuusvaatimus			
Luottoriski IRB	26,6	25,9	0,7
Luottoriski standardimenetelmä	71,5	67,3	4,2
Operatiiviset riskit	14,1	14,0	0,1
Markkinariskit	0,0	1,4	-1,4
Vakavaraisuusvaatimus yhteensä pilari 1:ssä	112,0	108,6	3,6
IRB-menetelmän siirtymäsääntöjen mukainen lisäys	12,0	11,5	0,5
Pilari 2- pääomatarve			
Luottoriski pilari 1:n lisäksi	0,0	0,0	0,0
Luottokeskittymäriski	7,6	4,3	3,3
Pankkiliiketoiminnan korkoriski	4,6	3,1	1,5
Valuuttakurssiriski	0,2	0,2	0,0
Osakekurssiriski	0,7	1,2	-0,5
Kiinteistöriski	0,0	0,0	0,0
Operatiiviset riskit pilari 1:n lisäksi	2,8	3,5	-0,7
Eläkevelkariski	0,0	0,0	0,0
Toimintariski	17,6	15,9	1,7
Likviditeettiriski	0,0	0,0	0,0
Pääomatarve yhteensä pilari 2:ssa	33,5	28,2	5,3
Vakavaraisuusvaatimus ja pääomatarve yhteensä	157,7	148,3	9,4
Käytettävissä oleva pääoma	226,2	214,0	12,2
josta ydinpääomaa	152,9	142,1	10,8
josta toissijaista pääomaa	73,3	71,9	1,4
Pääomapuskuri	68,5	65,7	2,8
Riskipainotetut saamiset (pilari 1)	1 400,6	1 358	44
Ydinpääoman arvioitu tarve			
Alimmillaan 7 % ydinpääomaa pilari 1: n mukaan	98,1	95,1	3,1
Pääomatarve pilari 2:n mukaan	33,5	28,2	5,3
Ydinpääomatarve yhteensä	131,7	123,3	8,4
Ydinvakavaraisuussuhteen minimitaso, %	9,4	9,1	0,3
Ydinpääomapuskuri	21,3	18,8	2,4
Kumulatiivinen liiketappio stressiskenaariossa	30,3	15,9	14,4

* Luvut vuodelle 2011 on laskettu uudelleen (pro forma) IRB:llä Suomen vähittäiskalle.

Tunnistettu pääomatarve pilari 2:n mukaan oli 33,5 miljoonaa euroa, josta suurimmat koskivat toimintariskiä, 17,6 miljoonaa euroa (ruotsalaisten toimintojen lasketut lakkauttamiskulut), luottosalkun keskittymäriskit, 7,6 miljoonaa euroa ja pankkiliiketoiminnan korkoriski, 4,6 miljoonaa euroa. Huomioiden että ydinpääoma kattaa kaikki nämä tunnistetut pääomatarpeet, ydinpääomaa koskeva Ålandsbankenin yhteenlaskettu pääomatarve oli 131,7 miljoonaa euroa per 31 joulukuuta 2012. Riskipainotetuille saamisille laskettuna tämä vaatimus vastasi 9,4 prosentin ydinvakavaraisuussuhdetta.

Pääomasuunnittelu suhdannelaskun varalta osoitti 30,3 miljoonan euron pääomatarpeen syntyvien liiketappioiden kattamiseksi. Tämä kumulatiivinen liiketappio vastaa kohtalaisen hyvin tunnistettua pääomatarvetta pilari 2:n mukaan. Stressitesti tuottaa 64 miljoonan euron kumulatiiviset luottotappiot vuosina 2013–2016, mistä 25,7 miljoonaa euroa koskee Ahvenanmaan liiketoiminta-aluetta, 28,5 miljoonaa euroa Suomen liiketoiminta-aluetta, 8,4 miljoonaa euroa Ruotsin liiketoiminta-aluetta ja 1,7 miljoonaa euroa Compass Cardia. Kumulatiivisista luottotappioista 47,9 miljoonaa euroa koskee yrityssalkussa olevia yritysveltoja.

131,7 miljoonan euron ydinpääomatarvetta on verrattava kirjanpidon mukaiseen 152,9 miljoonan euron ydinpääomaan per 31. joulukuuta 2012. Ålandsbankenilla on näin ollen 21,3 miljoonaa euroa vastaava ydinpääomapuskuri.

Jos tarkastelemme pilari 1:n mukaista kokonaispääomavaatimusta, niin se oli 112,2 miljoonaa euroa. Mukaan lukien IRB-menetelmän siirtymäsäännön mukainen lisäpääoma, pääomavaatimus oli 124,2 miljoonaa euroa. Yhdessä pilari 2-tarpeen kanssa kokonaispääomatarve oli 157,7 miljoonaa euroa. Koska omat varat mukaan lukien toissijainen pääoma oli 226,2 miljoonaa euroa, pääomapuskuri oli vuodenvaihteessa turvalliset 68,5 miljoonaa euroa.

Konserni Ålandsbanken Abp

LIITETIEDOT KONSERNIN TALOUDELLISIIN KATSAUKSIIN

K1. Tietoja yhtiöstä	72
K2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	72
K3. Segmenttiraportointi	81
K4. Tuotealueet	83

KONSERNIN TULOSLASKELMAN ERIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

K5. Korkokate	83
K6. Palkkiotuotot, netto	84
K7. Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	84
K8. Muut tuotot	84
K9. Henkilöstökulut	85
K10. Muut kulut	87
K11. Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	88
K12. Tuloverot	88
K13. Laskennalliset verot	89

KONSERNIN TASEEN ERIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

K14. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	89
K15. Rahoitusvarojen ja -velkojen arvostus käypään arvoon ..	90
K16. Varat ja velat valuutoittain	92
K17. Hallussa olevat saamistodistukset	93
K18. Saamiset luottolaitoksilta	93
K19. Saamiset yleisöltä	93
K20. Osakkeet ja osuudet	94
K21. Osakkuusyritysten osakkeet	94
K22. Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta	95
K23. Aineettomat hyödykkeet	95
K24. Aineelliset hyödykkeet	96
K25. Muut varat	97
K26. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	97
K27. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	97
K28. Velat luottolaitoksille	98
K29. Velat yleisölle	98

K30. Liikkeeseen lasketut velkakirjat	99
K31. Muut velat	99
K32. Varaukset	99
K33. Siirtovelat ja saadut ennakot	99
K34. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	100
K35. Erittely oman pääoman muutoksista	101

MUUT LIITETIEDOT

K36. Asetetut vakuudet	101
K37. Vastuusitoumukset ja vastuut	102
K38. Eläkevastuu	102
K39. Leasing- ja vuokravastuut	104
K40. Lähipiiriä koskevat tiedot	105
K41. Rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutus	105
K42. Taloudellisten katsausten uudelleenlaskenta tarkistetun IAS 19:n johdosta sekä korjaukset	106

Liitetiedot konsernin taloudellisiin katsauksiin

(tuhat euroa)

K1. Tietoja yhtiöstä

Ålandsbanken Abp on Suomen lainsäädännön mukaisesti perustettu suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka pääkonttori sijaitsee Maarianhaminassa. Ålandsbanken on liikepankki, jolla on kaikkiaan 16 konttoria. Tytäryhtiönsä Crosskey Banking Solutions Ab Ltd:n kautta konserni on myös modernien pankkijärjestelmien toimittaja. Crosskey toimittaa pankkijärjestelmiä pienehköille ja keskisuurille pankeille.

Emoyhtiön pääkonttorin virallinen osoite on:

Ålandsbanken Abp
Nygatan 2
AX-22100 Mariehamn

Kopio konsernitiilinpäätöksestä on saatavissa pääkonttorista tai internetsivulta www.alandsbanken.fi.

Ålandsbanken Abp:n osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena Nasdaq OMX Helsinki Oy:ssä.

Hallitus on 14. helmikuuta 2014 hyväksynyt konsernitiilinpäätöksen 31. joulukuulta 2013 päättyvältä tilivuodelta ja tiilinpäätös asetetaan yhtiökokouksen 2014 vahvistettavaksi. Yhtiökokouksella on mahdollisuus vahvistaa tiilinpäätös tai jättää tiilinpäätös vahvistamatta.

K2. Tiilinpäätöksen laatimisperiaatteet

1. Tiilinpäätöksen laadintaperuste

Konsernitiilinpäätös on laadittu kansainvälisten tiilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti sellaisina, kuin ne on hyväksytty EU:ssa. Konsernitiilinpäätöksen liitetietoja laadittaessa on sovellettu lisäksi Suomen yhteisö- ja kirjanpitolainsäädäntöä. Konsernitiilinpäätös esitetään tuhansina euroina, mikäli toisin ei mainita. Konsernitiilinpäätös on laadittu alkuperäisen hankintamennon mukaisesti, paitsi silloin kun tiilinpäätöksen laatimisperiaatteissa on toisin mainittu.

Taulukot osoittavat pyöristetyt luvut kaikilla yksittäisillä riveillä. Se merkitsee kuitenkin sitä, että pyöristetyistä arvoista ei aina voida tehdä yhteenlaskua.

2. Muutetut tiilinpäätöksen laatimisperiaatteet ym.

KORJAUKSET

Ålandsbanken on vuonna 2013 korjannut joitakin erä vuoden 2012 tiilinpäätösinformaatioon. Erät tarkoittavat kirjauksia, jotka koskevat laskennallista verosaamista toiminnan luovutuksen yhteydessä ruotsalaiselle sivuliikkeelle, IAS 19:n mukaisia etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä Ruotsin sivuliikkeen toiminnoissa, varainhoitoyhtiö Allcap Ab:n hankinnan yhteydessä syntyneitä aineettomia hyödykkeitä, käyvän arvon option puitteissa liikkeeseen laskettujen kiinteäkorkoisten lainojen ja nollakuponkiobligatioiden markkina-arvostusta ja vastaa käyvän arvon suojausta sekä pääkonttorikiinteistön arvonorotusta siirryttäessä IFRS-säännösten soveltamiseen vakavaraisuusraportoinnissa.

Vertailukuihin 2012 on tehty korjauksia ja niistä on ilmoitettu 14. helmikuuta julkistetussa tiilinpäätöstiedotteessa. Korjatut vertailuluvut ilmenevät liitetiedosta K42. Tehdyt korjaukset merkitsevät, että avaava oma pääoma 2012 on alentunut 2,0 miljoonaa euroa, kun taas vakavaraisuuslaskennassa avaavan taseen ensisijaiset omat varat 2012 ovat lisääntyneet 1,3 miljoonaa euroa. Vuoden 2012 tulosta on korjattu -0,1 miljoonalla eurolla. Vuoden tuloksen ja muiden laajan tuloksen erien korjausten seurauksena päättävän oman pääoman muutos 2012 on 0,0 miljoonaa euroa.

MUUTETUT TIILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tammikuun 1. päivänä 2013 tuli voimaan tarkistettu IAS 19 *Työsuhde-etuudet* EU:ssa sovellettavaksi. Siitä on aiheutunut vaikutuksia Ålandsbankenin etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kirjaamiseen, koska vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden niin kutsutusta putki-menetelmästä on luovuttu. Edelleen aikaisempi oletama sijoitusvarojen tuotosta on korvattu lasketulla tuotolla, joka vastaa eläkevelan diskonttauskorkoa, mikä vaikuttaa tuloslaskelmaan kirjattavaan eläkekulun laskelmaan. Kumulatiiviset vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on siirtymän yhteydessä kirjattu kertyneitä voittovaroja vastaan. Tästä johtuvat velvoitteiden ja varojen uudelleenarvostukset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Konsernin avaava oma pääoma 2013 on tämän periaatteen vaihtamisen myötä alentunut 5,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2012 vertailukuluja on korjattu ja ne on ilmoitettu 29. huhtikuuta 2013 julkistetussa osavuosi katsauksessa vuoden ensimmäiseltä neljännekseltä. Korjatut vertailuluvut ilmenevät liitetiedosta K42.

Myös IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen* tuli 1. tammikuuta 2013 voimaan EU:ssa sovellettavaksi. Standardi sisältää yhteiset käyvän arvon määrittämisperiaatteet valtaosalle kirjanpidossa käypään arvoon arvostettaville varoille ja veloille. IFRS 13:n soveltamisella ei ole ollut mitään vaikutusta konsernin tiilinpäätökseen. Uusi standardi sisältää kuitenkin laajennetut liitetietovaatimukset käyvän arvon arvostamisesta. Tietoja käypään arvoon arvostamisesta annetaan liitetiedossa K15.

Tilivuodesta 2013 alkaen annetaan uusia tietoja rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutuksesta, IFRS 7 -standardin *Rahoitusinstrumentit: Tiilinpäätöksessä esitettävät tiedot*, mukaisesti, joka tuli voimaan 1. tammikuuta 2013 EU:ssa sovellettavaksi. Nämä tiedot ilmenevät liitetiedosta K41.

Uudistettu IAS 1 *Tiilinpäätöksen esittäminen*, joka tuli voimaan 1. tammikuuta 2013 EU:ssa sovellettavaksi, on vaikuttanut pankin muiden laajan tuloksen erien esittämiseen siten, että ne erät, jotka myöhemmin tullaan siirtämään tulosvaikutteisiksi, esitetään erillään niistä eristä, joita ei tulla myöhemmin siirtämään tulosvaikutteisiksi. Tämä ei muuta muiden laajan tuloksen erien tosiasiallista sisältöä, vaan ainoastaan kaavaa.

Muilta osin konsernin tilivuonna soveltamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, luokittelut ja laskentamenetelmät vastaavat olennaisilta osin vuositilinpäätöksessä 2012 sovellettuja.

TULEVIA SÄÄNTELYMUUTOKSIA

IFRS 10 *Konsernitilinpäätös* ja siihen tehty muutokset (sovelletaan 2014). IFRS 10 sisältää mallin, jota on käytettävä arvioitaessa, onko määräysvalta olemassa vai ei kaikille sijoituksille, joita yrityksellä on mukaan lukien se, jota tällä hetkellä kutsutaan SPE:iksi ja joka säännellään SIC 12:ssa. Alustavan arvion mukaan standardin ei odoteta oleellisesti vaikuttavan konserniin.

IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt* ja siihen tehty muutokset (sovelletaan 2014). Uudesta standardista tulee pääasiassa aiheutumaan kaksi muutosta verrattuna IAS 31:een *Osuudet yhteisyrityksissä*. Sijoituksen arvioidaan olevan yhteisyritysopeatio tai yhteisyritys riippuen siitä, minkä tyyppisestä sijoituksesta on kyse ja niille on olemassa erilaiset kirjaamissäännöt. Yhteisyritys on kirjattava pääomaosuusmenetelmällä ja suhteellinen menetelmä ei tule olemaan sallittu. Alustavan arvion mukaan standardin ei odoteta oleellisesti vaikuttavan konserniin.

IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* (sovelletaan 2014). Uusi standardi sijoituksista tytäryrityksiin, yhteisjärjestelyihin, osakkuusyrityksiin ja ei-yhdisteltyihin strukturoituihin yhteisöihin. Standardista tulee aiheutumaan uusien liitetietojen antamista konsernin omistuksista muissa yrityksissä tai sijoituskohteista.

Muutettu IAS 27 *Erillistilinpäätös* (sovelletaan 2014). Muutettuun standardiin sisältyy ainoastaan määräyksiä juridisille yksiköille. Muutoksen ei arvioida vaikuttavan konserniin.

Muutettu IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* (sovelletaan 2014). Muutokset tarkoittavat kirjauksen tekemistä silloin, kun omistukset muuttuvat ja merkittävä tai yhteinen määräysvalta päättyy tai ei pääty. Muutoksen ei arvioida oleellisesti vaikuttavan konserniin.

Muutettu IAS 32 *Rahoitusinstrumentit: esittämistapa* (sovelletaan 2014). Muutos koskee selvennyksiä säännöksiin, milloin rahoitusvarojen ja velkojen nettouttaminen on sallittu. Muutoksen ei arvioida oleellisesti vaikuttavan konserniin. Ålandsbanken ei ole aikaisemmin soveltanut tarkistettua IAS 32 -standardia. Standardista tulee aiheutumaan konsernille uusia liitetietovaatimuksia.

Muutettu IAS 36 *Omaisuuksien arvonalentuminen – Recoverable Amount Disclosures for Non-Financial Assets* (sovelletaan 2014). Muutos merkitsee, että poistetaan liitetietovaatimus koskien kaikkien niiden rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevaa rahamäärää, joille on allokoitu liikearvoa. Edelleen koordinoidaan liitetietovaatimus koskien käypää arvoa vähennettynä myyntikuluilla sekä käyttöarvo. Muutoksen ei arvioida oleellisesti vaikuttavan konserniin.

Muutettu IAS 39 *Rahoitusinstrumentit*. Novation of Derivatives and Continuation of Hedge Accounting (sovelletaan 2014). Muutos merkitsee, että yritys voi jatkaa suojauslaskennan soveltamista, vaikka johdannaissopimuksen vastapuoli on muuttunut muuttuneen lain-säädännön johdosta. Muutoksen ei arvioida oleellisesti vaikuttavan konserniin.

IFRIC 21 *Levies* (sovelletaan 2014). Tulkintalausunto sisältää sääntöjä sille, miten viranomaisten yrityksille langettamat erimuotoiset maksut syntyvät ja minä ajankohtana syntyy velvoittava tapahtuma, joka johtaa velkakirjaukseen. EU ei ole vielä hyväksynyt tulkintalausuntoa. (sovelletaan 2014). Tulkinnan ei arvioida oleellisesti vaikuttavan konserniin.

IFRS 9 *Financial Instruments* ja siihen tehty muutokset. Päivämäärää ensimmäiselle pakolliselle soveltamiselle ei ole vielä päätetty. Standardin on tarkoitus korvata IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen*. IASB on julkistanut kaksi ensimmäistä osaa siitä, mikä tulee muodostamaan lopullisen IFRS 9 standardin. Ensimmäinen osa käsittelee rahoitusvarojen luokitusta ja arvostusta. IAS 39:ssä olevat kaksi rahoitusvarojen luokkaa korvataan kahdella luokalla, joissa

arvostus tapahtuu käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuon. Mahdollisuus soveltaa fair value -optiota kuten IAS 39:ssä säilytetään. Tämä IFRS 9:n osa ei vaikuta suojauslaskennassa olevien johdannaisten arvomuutoksiin, vaan ne kirjataan toistaiseksi IAS 39:n mukaisesti. Vaikutusta konserniin ei voida tässä vaiheessa ilmoittaa. Suurin vaikutus Ålandsbankenin tilinpäätökseen arvioidaan olevan IFRS 9:llä *Rahoitusinstrumentit*, joka tulee korvaamaan IAS 39:n *Rahoitusinstrumentit: Kirjaaminen ja arvostus*. Ottaen huomioon se suuri työmäärä, mikä vielä on jäljellä IFRS 9:n kohdalla, pankki ei anna arviota siitä, millä tavoin uudet määräykset tulevat vaikuttamaan tilinpäätökseen tai milloin niiden soveltaminen aloitetaan.

Muutettu IAS 19 *Työsuhde-etuudet*. Defined Benefit Plans: Employee Contributions (sovelletaan 2014). Muutos merkitsee helpotuksia niiden etuusperusteisten järjestelyjen kirjaamiseen, joissa maksut järjestelyyn tulevat järjestelyyn osallistuvilta tai kolmannelta osapuolelta. Muutoksen ei odoteta vaikuttavan konserniin.

Annual improvements to IFRSs 2011–2013 sekä *2010–2012* (näitä EU ei ole vielä hyväksynyt). Muutosten ei arvioida oleellisesti vaikuttavan konserniin.

Minkään muun sovellettavaksi annetuista tilinpäätösnormistomuutoksista ei arvioida saavan olennaista vaikutusta Ålandsbankenin taloudellisiin katsauksiin, vakavaraisuuteen, suuriin asiakasvastuisiin tai muihin seikkoihin sovellettavien liiketoimintamääräysten mukaisesti.

3. Tilinpäätöksen esittäminen

Tilinpäätös on strukturoitu tapa esittää yrityksen taloudellinen asema ja rahoituksellinen tulos. Tarkoituksena on antaa tietoja yrityksen asemasta, taloudellisesta tuloksesta ja rahavirroista, joita voidaan käyttää talousta koskevia päätöksiä tehtäessä. Tilinpäätös osoittaa myös, miten tuloksellisesti johto on hoitanut haltuunsa uskottuja resursseja. Täydellisen tilinpäätöksen muodostavat tase, laaja tuloslaskelma, laskelma oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelma sekä tilinpäätöksen liitetiedot. Ålandsbanken esittää laajan tuloslaskelman kahdena raporttina. Pankki esittää erillisen tuloslaskelman, joka sisältää kaikki tulokseen sisältyvät tuotto- ja kuluerät, mikäli erityinen IFRS ei muuta vaadi tai salli toisin. Tällaiset muut tuotto- ja kuluerät esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Laaja tuloslaskelma sisältää tuloksen, joka on kirjattu tuloslaskelman kautta sekä sen osatekijät muissa laajan tuloksen erissä.

Konserni julkistaa osavuositarkastuksen kultakin vuosineljännekseltä sekä täydellisen vuositilinpäätöksen.

4. Liiketoimintojen yhdistäminen

Yhdistetty tilinpäätös käsittää emoyhtiön Ålandsbanken Abp:n (mukaan lukien Ålandsbanken Abp (Finland), svensk filial -sivuliikkeen) ja kaikki emoyhtiön välittömässä tai välillisessä määräysvallassa olevat tytäryhtiöt. Tytäryhtiöt yhdistellään määräysvallan saamisajan kohdasta myyntipäivään. Ennen 1. tammikuuta 2004 hankitut tytäryhtiöt yhdistellään IFRS 1:n sallimaan poikkeukseen viitaten alun perin sovellettujen yhdistely- ja tilinpäätöspäätösten mukaisesti. 1. tammikuuta 2004 jälkeen hankitut tytäryhtiöt yhdistellään IFRS 3 -standardin *”Liiketoimintojen yhdistäminen”* mukaisesti.

Konsernitilinpäätös käsittää tytäryhtiöt, joiden äänimäärästä yhtiöllä on suoraan tai epäsuorasti yli 50 prosenttia tai joissa sillä muutoin on määräysvalta. Eliminoinnissa on käytetty hankintamenomenetelmää. Hankintamenomenetelmä tarkoittaa, että luovutettu vastike, hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat omaisuuserät ja vastattavaksi otetut velat sekä mahdollinen määräysvallattomien osuus arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Aineettomat hyödykkeet, jotka eivät sisälly hankitun yrityksen taseeseen, kuten patentit, tavaramerkit tai asiakassuhteet, yksilöidään ja arvostetaan hankinnan yhteydessä. Hankinnoissa, joissa luovutettu vastike, mahdollinen määräysvallattomien osuus ja mahdollisen aikaisemmin omistetun

osuuden käypä arvo ylittää hankittujen omaisuuserien ja vastattavaksi otettujen velkojen käyvän arvon, ero kirjataan joko liikearvona tai negatiivisena liikearvona. Jos liikearvoa syntyy, se testataan ainakin jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä. Jos syntyy negatiivista liikearvoa, se tuloutetaan kokonaisuudessaan hankintahetkellä. Yhtiöissä, joissa konsernilla olisi määräysvalta, ei ole liikearvoa vuoden 2012 tai vuoden 2013 päättyessä.

Hankintamenoon sisällytetään hankintaan liittyvät kulut, kuten kulut asiantuntijoiden käyttämisestä ennen 1. tammikuuta 2010. Tämän jälkeen tehdyissä hankinnoissa nämä kulut kirjataan tuloslaskelmaan, lukuun ottamatta transaktiomenoja, jotka liittyvät oman pääoman ehtoisten instrumenttien tai velkainstrumenttien liikkeenlaskuun. Määräysvallattomien osuus kirjataan perustuen sen suhteelliseen osuuteen nettovaroista.

Määräysvallattomien osuus omasta pääomasta ja tytäryhtiöiden tilikauden tuloksesta erotetaan toisistaan ja esitetään erillisinä erinä konsernin tuloslaskelmassa ja taseessa. Tappio jakautuu myös määräysvallattomien osuudelle, mikäli määräysvallattomien osuus tulee olemaan negatiivinen.

Omistusosuuksien muutokset tytäryhtiössä, jossa on edelleen määräysvalta, kirjataan tapahtumana omassa pääomassa. Muutokset, joissa määräysvalta päättyy, merkitsevät että voitot tai tappiot sekä muut laajan tuloksen erät kirjataan tuloslaskelmaan. Jäljellä oleva omistus arvostetaan käypään arvoon ja arvomuutos kirjataan tuloslaskelmaan.

Konsernitilinpäätös käsittää ne osakkuusyritykset, joissa konsernilla on 20–50 prosenttia äänivallasta tai joissa sillä muutoin on merkittävä vaikutusvalta. Osakkuusyritysten yhdistelyssä on käytetty pääomaosuusmenetelmää. Pääomaosuusmenetelmä tarkoittaa sitä, että konsernin osuus osakkuusyrityksen omasta pääomasta vastaa konsernissa kirjattua osakkuusyritysten osakkeiden arvoa sekä liikearvoa korjattuna mahdollisilla arvonalentumisilla. Konsernin osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja mahdollisesta muiden laajan tuloksen erien osuudesta esitetään erillisillä riveillä konsernin tuloslaskelmassa ja vastaavasti konsernin muissa laajan tuloksen erissä.

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöt on yhdistelty suhteellisen menetelmän mukaisesti. Suhteellinen menetelmä tarkoittaa, että näiden yritysten kohdalla kirjataan konsernin omistusosuus yritysten tuotoista ja kuluista sekä vastaavasti varoista ja veloista konsernin tuloslaskelmaan ja muihin laajan tuloksen eriin ja taseeseen.

Kaikki konsernin sisäiset saamiset, velat ja tapahtumat, mukaan lukien osingot ja realisoitumattomat sisäiset voitot, on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä. Realisoitumattomat voitot, jotka syntyvät tapahtumista osakkuusyritysten kanssa, eliminoidaan siinä laajuudessa, joka vastaa konsernin omistusosuutta yrityksestä.

5. Ulkomaan rahan määräiset erät

Konserni laatii tilinpäätöksensä euroina (EUR), joka on emoyhtiö Ålandsbanken Abp:n esittämisen- ja toimintavaluutta. Kunkin toiminnan toimintavaluutta määräytyy perustuen siihen taloudelliseen ympäristöön, jossa toimintaa harjoitetaan. Konsernin ulkomaisten toimintojen toimintavaluutta voi poiketa konsernin esittämisen- ja toimintavaluutasta. Ulkomaan valuutaksi katsotaan muut valuutat kuin konsernin toimintavaluutta. Konserniyhtiöt ja sivuliike kirjaavat ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan konserniyhtiöiden ja sivuliikkeen toimintavaluutaksi käyttäen tapahtumapäivän valuuttakursseja. Monetaariset ulkomaan rahan määräiset varat ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivänä voimassa olevaan kurssiin. Muuntoerot myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi luokitelluista ei-monetaarisista eristä kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ei-monetaariset erät, jotka kirjataan käypään arvoon, muunnetaan käyvän arvon vahvistamispäivän kurssiin. Muutoin muut ei-monetaariset erät on muunnettu tapahtumapäivän kurssiin.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten toimintojen tuloslaskelmat, muut laajan tuloksen erät ja rahavirtalaskelmat muunnetaan euroiksi raportointikauden keskikursseja käyttäen. Taseen erien muuntaminen euroiksi tehdään tilinpäätöspäivän kurssiin. Ulkomaisia toimintoja muunnettaessa syntyneet muuntoerot kirjataan erikseen muihin laajan tuloksen eriin ja akkumuloidaan erillisenä, muuntovaraukseksi kutsuttuna komponenttina omassa pääomassa. Kun määräysvalta päättyy, toimintaan liittyvät akkumuloidut muuntoerot realisoituvat, jolloin ne luokitellaan uudelleen omaan pääomaan sisältyvästä muuntovarauksesta tuloslaskelmaan.

6. Varojen ja velkojen kirjaaminen taseeseen

Osakkeiden sekä raha- ja pääomamarkkinainstrumenttien osto ja myynti avista-markkinoilla kirjataan kaupantekopäivänä. Sama koskee johdannaisia. Muut rahoitusvarat ja -velat kirjataan normaalisti likvidipäivänä. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimuksenmukaiset oikeudet omaisuuserään liittyvistä rahavirroista päättyvät tai kaikki omaisuuserään liittyvät riskit ja etuisuudet siirretään jollekin muulle. Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta, kun velvoite päättyy tai peruutetaan.

Liiketoimintojen hankinnan yhteydessä hankittu liiketoiminta kirjataan konsernin tilinpitoon hankintahetkestä alkaen. Hankintahetki on ajankohta, jolloin määräysvalta hankittuun yksikköön alkaa. Hankintahetki voi olla eri kuin se ajankohta, jolloin liiketoimi on laillisesti vahvistettu. Varat ja velat kirjataan pois taseesta, kun määräysvalta lakkaa.

Rahoitusvarat ja -velat nettoutetaan ja kirjataan taseeseen netto-määräisinä, jos pankilla on sopimuksenmukainen oikeus ja pankki aikoo toteuttaa suoritukset nettoperusteina. Lisätietoja rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutuksesta annetaan liiketiedossa K41.

Varojen ja velkojen taseeseen kirjaamisperiaatteilla on muun muassa erityinen merkitys takaisinosoitoumuksiin, arvopapereiden lainauksen ja leasingin kirjaamiseen. Katso niitä kutakin koskeva jäljempänä oleva erillinen kohta.

7. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Arvostustarkoituksessa kaikki rahoitusvarat jaotellaan IAS 39:n määräysten mukaan seuraaviin arvostusluokkiin:

1. lainat ja muut saamiset
2. eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat
3. tuloslaskelman kautta käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat
 - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat
 - muut rahoitusvarat
4. myytävissä olevat rahoitusvarat

Rahoitusvelat jaotellaan seuraaviin arvostusluokkiin:

1. tuloslaskelman kautta käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat
 - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvelat
 - muut rahoitusvelat
2. muut rahoitusvelat

Luokittelu taseessa on riippumaton arvostusluokasta. Samalle riville taseeseen kirjatuille varoille ja veloille voidaan näin ollen soveltaa eri arvostusperiaatteita. Taseeseen kirjattujen rahoitusvarojen ja velkojen jako arvostusluokkiin tehdään liitetiedossa K14.

Ensimmäisenä kirjausajankohtana kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan käypään arvoon. Tulosvaikutteisesti käypään arvoon arvostettavien varojen ja velkojen osalta transaktiokulut viedään suoraan tuloslaskelmaan hankintahetkellä. Muiden rahoitusinstrumenttien osalta transaktiokulut sisällytetään hankintameno.

LAINA- JA MUUT SAAMISET

Laina- ja saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintameno, toisin sanoen kaikkein instrumenttiin liittyvien tulevien maksujen diskontat-

tuun arvoon, jolloin diskonttauskorkona on rahoitusvaran efektiivinen korko hankintahetkellä. Laina- ja saamiset testataan arvonalentumisen varalta, kun on olemassa viitteitä arvonalentumisesta. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Laina- ja saamiset kirjataan siten nettomääräänsä, todennäköisten ja todettujen luottotappioiden vähentämisen jälkeen.

ERÄPÄIVÄÄN ASTI PIDETTÄVÄT RAHOITUSVARAT

Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen luokkaan kirjataan korolliset rahoitusvarat, jotka konserni omistaa ja sillä on kyky pitää eräpäivään asti. Eräpäivään asti pidettäväksi luokitellut rahoitusvarat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat testataan arvonalentumisen varalta, kun on olemassa viitteitä arvonalentumisesta. Ålandsbanken lopetti vuoden 2012 neljännellä vuosineljänneksenä eräpäivään asti pidettäviä rahoitusvaroja sisältäneen salkkunsu. Uusi tämän luokan rahoitusvaroja sisältävä salkku voidaan aikaisintaan luoda vuoden 2014 neljännellä vuosineljänneksellä.

KAUPANKÄYNTITARKOITUKSESSA PIDETTÄVÄT RAHOITUSVARAT JA -VELAT

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät varat ja -velat koostuvat noteeratuista rahoitusinstrumenteista ja johdannaisista. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusinstrumentit kirjataan taseeseen käypään arvoon. Ålandsbanken ei harjoita kaupankäyntitoimintaa omaan lukuunsa ja sen vuoksi sillä on erittäin rajallisesti kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä varoja ja velkoja. Tässä arvostusluokassa olevat omistukset koskevat ensisijaisesti pankin liikkeeseen laskemiin indeksibligaatioihin liittyviä takaisin ostettuja johdannaisinstrumentteja. Johdannaissopimusten ja mahdollisten saamistodistusten osalta tähän arvostusluokkaan liittyvät korot ilmoitetaan Korkokatteessa. Markkina-arvomuutokset kirjataan erään Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto.

RAHOITUSVARAT JA -VELAT KÄYPÄÄN ARVOON (FAIR VALUE -OPTIO)

Rahoitusvaroihin ja -velkoihin, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa, on sovellettu IAS 39:een sisältyvää valintamahdollisuutta luokitella rahoitusinstrumentit arvostetuiksi tulosvaikutteisesti käypään arvoon, jotta vältytään epäjohdonmukaisuudelta arvostettaessa rahoitusvaroja ja -velkoja, jotka ovat toistensa vastapositioneja joita hoidetaan salkkupohjalla. Ålandsbanken arvostaa tietyt johdannaissopimuskokonaisuudet ja johdannaissopimukset suojattuina erinä fair value -option mukaan. Tällaiset kokonaisuudet käsittävät lähinnä kiinteäkorkoisia lainoja ja velkakirjoja sekä lisäksi niihin yhteensovitettuja koronvaihtosopimuksia. Tämä menettely alentaa tehokkaasti tulosheilahtelua suojauslaskentaa soveltamatta, koska johdannaissopimusten arvon vaihteluihin vastavaikuttavat suurelta osin vastaavat vaihtelut samaan kokonaisuuteen kuuluvien muiden komponenttien arvossa. Käypään arvoon arvostettujen rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman erään Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto. Antolainaukseen ja saamistodistuksiin liittyvä korko kirjataan Korkokatteeseen.

MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

Tässä arvostusluokassa esitetään saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa tai joita ei pidetä eräpäivään asti. Tähän luokkaan kuuluvat varat kirjataan taseeseen lähtökohtaisesti hankintamenoon ja arvostetaan sen jälkeen käypään arvoon. Arvonmuutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin vähennettynä laskennallisella verolla. Luovutuksen, myynnin tai arvonalentumisen yhteydessä arvonmuutos kirjataan pois käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan omassa erässä Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot, joka sisältyy osana Käyvän arvon rahoituserien

nettotuottoon. Tähän luokkaan liittyvät korot kirjataan suoraan Korkokatteeseen tuloslaskelmassa. Myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi luokitelluista osakkeista saadut osingot kirjataan juoksevasti tuloslaskelmaan Muiksi tuotoiksi. Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonalentumistestaus tapahtuu, kun on viitteitä arvonalentumisesta.

MUUT RAHOITUSVELAT

Muut rahoitusvelat kirjataan taseeseen sopimuksentekohdetten hankintamenoon ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenoon.

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN UUELLEENLUOKITTELU

IAS 39:n määräykset sallivat ainoastaan tiettyjen rahoitusvarojen uudelleenluokittelun ja ainoastaan poikkeuksellisissa olosuhteissa. Ålandsbanken ei ole uudelleenluokitellut rahoitusinstrumentteja.

TAKAISINOSTOSITOUKSET

Aidolla takaisinostotapahtumalla, niin kutsutulla reposopimuksella, tarkoitetaan sopimusta, jossa osapuolet ovat sopineet arvopaperin myynnistä sekä sitä seuraavasta vastaavien varojen takaisinostosta määrättyyn hintaan. Takaisinostosopimuksen yhteydessä myyty arvopaperi kirjataan edelleen taseeseen, koska sopimuksen juoksuaikana konserniin kohdistuu arvopaperin arvonmuutosriski. Saatu likvidi kirjataan taseeseen rahoitusvelaksi vastapuolen perusteella. Myyty arvopaperi kirjataan myös asetetuksi pantiksi. Hankitusta arvopaperista suoritettu likvidi, niin kutsuttu käänteinen reposopimus, kirjataan taseeseen antolainaukseksi myyjäosapuolelle.

ARVOPAPERILAINAUS

Lainaksi annetut arvopaperit ovat edelleen taseessa, koska konserniin kohdistuu edelleen arvopaperin arvonmuutosriski. Lainaksi annettut arvopaperit kirjataan tapahtumapäivänä asetetuksi pantiksi, kun taas lainaksi otettuja arvopapereita ei kirjata varoiksi. Lainaksi annettut arvopaperit arvostetaan samalla tavoin kuin muut omistettut samanlaiset arvopaperit. Mikäli lainaksi otetut arvopaperit myydään, niin kutsuttu lyhyeksi myynti, arvopaperin käypää arvoa vastaava määrä kirjataan velaksi taseen erään Muut velat.

KYTKETTY JOHDANNAISET

Kytkeyty johdannainen on osa yhdistettyä rahoitusinstrumenttia, joka sisältää myös pääsopimuksen, joka ei ole johdannainen, millä on sellainen vaikutus, että osa yhdistetyn instrumentin rahavirroista vaihtelee samankaltaisella tavalla kuin itsenäisen johdannaisten rahavirrat. Kytkeyty johdannainen erotetaan pääsopimuksesta ja kirjataan erikseen taseeseen Johdannaissopimukseksi silloin, kun sen taloudelliset ominaispiirteet eivät läheisesti liity pääsopimukseen edellyttäen, että yhdistetty rahoitusinstrumenttia ei kirjata käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

8. Rahoitusvarojen ja -velkojen käypään arvoon arvostamisperiaatteet

Käypä arvo määritellään hintana, johon rahoitusvara voitaisiin myydä ja rahoitusvelka siirtää riippumattomien markkinatoimijoiden välisessä normaalina liiketapahtumana.

Aktiivisilla markkinoilla kauppaa käytävien rahoitusinstrumenttien käypä arvo rinnastetaan aktueeliin markkinahintaan. Aktiivisena pidetään sellaista markkinaa, jossa noteeratut hinnat ovat helposti ja säännöllisesti saatavissa säännellyllä markkinalla, kaupankäyntipaikalla, luotettavassa uutispalvelussa tai vastaavassa ja jossa saadut hintatiedot voidaan helposti todentaa säännöllisesti esiintyvien liiketapahtumien avulla. Rahoitusvarojen kohdalla aktueeli markkinahinta vastaa yleensä aktueellia myyntikurssia ja vastaavasti rahoitusvelkojen kohdalla aktueellia myyntikurssia. Pankin nettomääräisen markkinariskin perusteella hallittavien rahoitusinstrumenttiryhmien aktueeli markkinahinta rinnastetaan hintaan, joka saataisiin myytäessä tai maksettaisiin ostadessa nettopositi.

Rahoitusinstrumenttien, joille ei ole olemassa luotettavia tietoja markkinahinnasta, käypä arvo määritetään arvostusmallien avulla. Käytettävät arvostusmallit perustuvat syöttötietoihin, jotka olennaisilta osin voidaan todentaa markkinahavainnoineilla, esimerkiksi markkinakoroilla ja osakekursseilla. Tarvittaessa tehdään tarkistuksia muille muuttujille, jotka markkinatoimijan odotetaan ottavan huomioon hinnoittelussa.

Käytettyjä arvostusmenetelmiä ovat rahavirtojen diskonttaaminen, arvostus nojautuen toisen olennaisilta osin samanlaisen rahoitusinstrumentin käypään arvoon ja arvostus nojautuen samalla rahoitusinstrumentilla viime aikoina toteutettuihin tapahtumiin. Arvostusmenetelmiä käytettäessä käytetään mahdollisimman suuressa määrin markkinanoteerauksia, mutta mikäli se ei ole mahdollista, käyvän arvon saamiseksi vaaditaan arviointeja.

Päivänsisäiset voitot/päivänsisäiset tappiot, toisin sanoen voitot/tappiot, jotka syntyvät uusien sopimusten välittömässä arvostuksessa ja jotka näin ollen eivät johdu korkotasojen tai luottokelpoisuuden vaihteluista, kirjataan tulosvaikutteisesti.

SAAMISTODISTUKSET

Valtioiden liikkeeseen laskemat velkakirjat sekä katetut joukkolainat arvioidaan aktuellien markkinahintojen avulla. Yrityslainat arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä, jotka perustuvat markkinahintoihin vastaaville juoksuajoille korjattuna luotto- ja likviditeettiriskillä.

OSAKKEET JA OSUUDET

Aktiivisilla markkinoilla noteeratut osakkeet arvostetaan markkinahintaan. Noteeraamattomia osakkeita ja osuuksia arvostettaessa arvostusmallin määrää se, mikä malli arvioidaan sopivaksi yksittäiselle instrumentille.

Noteeraamattomien osakkeiden omistus koostuu pääasiassa erityyppistä yhteisomistetuista toiminnoista, jotka liittyvät pankin liiketoimintaan, sekä ahvenanmaalaisten yhtiöiden omistuksesta. Tällaiset omistukset arvostetaan yleensä pankin osuuteen yhtiön substanssi-arvosta. Noteeraamattomat osakkeet on olennaiselta osin luokiteltu myytävissä oleviksi. Näiden omistusten arvomuutokset kirjataan siten muihin laajan tuloksen eriin.

JOHDANNAISET

Johdannaiset, joilla käydään kauppaa aktiivisilla markkinoilla, arvostetaan markkinahintaan. Valtaosa konsernin johdannaissovimuksista, niiden joukossa koronvaihtosopimukset ja erityyppiset lineaariset valuuttajohdannaiset, arvostetaan markkinakorkoihin ja muihin markkinahintoihin perustuvilla arvostusmalleilla. Epälineaaristen johdannaissovimusten, joilla ei aktiivisesti käydä kauppaa, arvostus perustuu myös markkinoihin perustuvien syöttötietojen, kuten volatiliiteetin, kohtuulliseen arvostukseen.

KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTAVAN

ANTOLAINAUKSEN LUOKITTELU

Antolainaus, joka on luokiteltu arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti, arvostetaan odotettujen tulevien rahavirtojen nykyarvoon. Laskennassa tarkistetaan markkinakorko luottoriskille. Aktuellin luottoriskipreemion oletetaan vastaavan alkuperäistä niin kauan kuin ei ole näyttöä siitä, että vastapuolen takaisinmaksukyky on olennaisesti heikentynyt. Käypään arvoon arvostettujen lainojen arvomuutokset kirjataan Käyvän arvon rahoituserien nettotuottoon.

9. Arvonalentumistappiot luotoista

Kaikki laina- ja muut saamisesta testataan arvonalentumisen varalta. Kunakin tasapäivänä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että lainoissa ja muissa saamisissa on saamis- tai ryhmäkohtainen arvonalentuminen. Mikäli laina- tai muun saamisen ensimmäisen kirjaamisen jälkeen on sattunut yksi tai useampi tapahtuma, joka vaikuttaa

negatiivisesti saataviin tuleviin rahavirtoihin ja vaikutus on luotettavalla tavalla arvioitavissa, tapahtuu arvonalentuminen. Arvonalentuminen lasketaan laina- tai muun saamisen kirjatun arvon ja saamisen alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen odotettujen tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Yritysjohdon arvioinnissa vaaditaan erityisesti, että se arvioi odotettavissa olevien tulevien rahavirtojen määrän ja ajoituksen, minkä perusteella arvonalentumistappion määrä määritetään. Arviointi perustuu useiden tekijöiden arviointiin ja toteuma saattaa poiketa kirjatusta arvonalentumistappiosta. Niiden keskittymien osalta, joihin ei saamiskohtaisen arvioinnin mukaan ole tarvetta tehdä arvonalentumiskirjausta, tehdään pankin sisäiseen riskiluokitusjärjestelmään perustuvia arvioita ja arviointeja ryhmäkohtaisesta arvonalentumisesta.

Objektiivisia näyttöjä siitä, että on sattunut yksi tai useampi tapahtuma, joka vaikuttaa arvioituihin tuleviin rahavirtoihin, ovat esimerkiksi seuraavat:

- velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet,
- ainanottajalle on taloudellisten vaikeuksiensa johdosta annettu sellainen myönnytys, jota ei muutoin olisi harkittu annettavaksi,
- sopimuksen rikkominen, kuten koronmaksun tai lyhennysten maksamatta jättäminen tai viivästyminen, tai
- lainanottajan konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely tulee todennäköiseksi.

Mikäli arvonalentumistarve alenee seuraavina kausina, aikaisemmin tehty arvonalentuminen peruutetaan. Laina- ja muu saamista ei kuitenkaan koskaan kirjata korkeampaan arvoon kuin mitä jaksotettu hankintameno olisi ollut, ellei arvonalentumiskirjausta olisi tehty.

Arvonalentumistappiot laina- ja muista saamisista sekä todetut luottotappiot kirjataan tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista. Saadut suoritukset aikaisemmin todetuista luottotappioista samoin kuin palautukset aikaisemmista arvonalentumisista tuloutetaan erässä Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista.

10. Suojauslaskenta

SUOJAUS KÄYPÄÄN ARVOON

Suojauslaskentaa käypään arvoon voidaan soveltaa tietyissä tapauksissa, kun kirjattuun rahoitusvaraan tai -velkaan sisältyvä korkoriski on suojattu johdannaissovimuksella. Suojauslaskenta merkitsee, että myös suojatun instrumentin suojattu riski arvostetaan uudelleen käypään arvoon. Sekä suojausinstrumentin arvomuutos, johdannaissovimus, että suojatun riskin arvomuutos kirjataan tulosvaikutteisesti erään Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto. Jotta suojauslaskentaa voidaan soveltaa, edellytetään että suojaus on muodollisesti yksilöity ja dokumentoitu. Suojauksen tehokkuus tulee voida mitata luotettavalla tavalla sekä suojauksen odotetaan olevan ja kirjattuina kausina olleen erittäin tehokas vastavaikuttavien arvomuutosten saavuttamisessa.

RAHAVIRTASUOJAUS

Johdannaissovimuksia voidaan solmia tarkoituksena suojautua tulevien rahavirtojen vaihteluriskiltä korko- ja valuuttamuutosten seurauksena. Nämä suojaukset voidaan kirjata rahavirtasuojauksina, mikä tarkoittaa sitä, että johdannaissovimuksen arvomuutoksen tehokas osa, suojausinstrumentti, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Mahdollinen tehoton osa kirjataan tulosvaikutteisesti erään Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto. Muihin laajan tuloksen eriin kirjattu määrä palautetaan niiden kausien tuloslaskelmaan, joihin suojattu erä on vaikuttanut tulokseen. Jotta suojauslaskentaa voidaan soveltaa, edellytetään että suojaus on muodollisesti yksilöity ja dokumentoitu. Suojauksen tehokkuus tulee voida mitata luotettavalla tavalla sekä suojauksen odotetaan olevan ja kirjattuina kausina olleen erittäin tehokas vastavaikuttavien arvomuutosten saavuttamisessa.

ULKOMAISEEN TOIMINTAAN

TEHDYN NETTOSIJOITUKSEN SUOJAUS

Ulkomaisen toiminnan nettosijoitusten suojauksia sovelletaan konsernin suojaamiseksi muuntoeroilta, jotka syntyvät muunnettaessa muussa toimintavälityksessä kuin esittämismuunnossa olevat toiminnot. Ulkomaisen toiminnan nettoinvestoinnin suojaus kirjataan samankaltaisella tavalla kuin rahavirtasuojaukset. Suojausinstrumentin valuuttakurssituloksen tehokas osa kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Mahdollinen tehon osa kirjataan tulosvaikutteisesti erään Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto. Ulkomaisen toiminnan myynnin yhteydessä suojausinstrumentista syntyneet voitot ja tappiot luokitellaan uudestaan muista laajan tuloksen eristä ja kirjataan tulosvaikutteisesti. Jotta suojauslaskentaa voidaan soveltaa, edellytetään että suojaus on muodollisesti yksilöity ja dokumentoitu. Suojauksen tehokkuus tulee voida mitata luotettavalla tavalla sekä suojauksen odotetaan olevan ja kirjattuina kausina olleen erittäin tehokas vastaavauksien arvomuutosten saavuttamisessa.

11. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet koostuvat omaan käyttöön valmistettavista IT-järjestelmistä sekä ulkoisilta toimijoilta ostetuista järjestelmistä.

OMAA KÄYTTÖÖN VALMISTETTujen

HYÖDYKKEIDEN AKTIVOINTI

Tietojärjestelmän kehityskulut aktivoidaan, mikäli on luultavaa, että valmistettu tietojärjestelmä tuottaa vastaisuudessa kulut ylittävän tuoton tai kulujen alentumisen. Itse kehitetyt tietojärjestelmät aktivoidaan omakustannushintaan. Aktivoidut kehityskulut poistetaan normaalityypisissä tasapoistoin 3–5 vuodessa. Poistojen tekeminen aloitetaan, kun tietojärjestelmä on käyttövalmis. Kehityskulut, joiden ei odoteta tuottavan merkittävää taloudellista hyötyä, kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Esitutkimus- ja tutkimuskulut kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan.

ULKOISILTA TOIMIJOILTA OSTETUT IT-JÄRJESTELMÄT

Ulkoiset tietojärjestelmät kirjataan taseeseen hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla.

ARVONALENTUMINEN

Hyödykkeiden arvo tarkistetaan vuosittain sen määrittelemiseksi, onko olemassa viitettä hyödykkeen arvonalentumisesta. Mikäli tällainen viite todetaan, kerrytettävissä olevaksi rahamääräksi määritellään hyödykkeen myyntihinta tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on korkeampi. Meneillään olevat kehitystyöt testataan arvonalentumisen varalta vuosittain, riippumatta siitä, onko viitteitä arvomuutoksesta vai ei. Arvonalentuminen kirjataan tulosvaikutteisesti, mikäli kirjanpitoarvo on korkeampi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä. Aikaisemmin kirjattu arvonalentuminen peruutetaan ainoastaan, mikäli arvonalentumistestin arvostusperusteissa on tapahtunut olennainen muutos. Kirjanpitoarvo voi peruutuksen jälkeen olla korkeintaan kirjanpitoarvo ennen arvonalentumiskirjausta.

LIIEARVO

Liiearvo vastaa sitä osaa hankintamenoa, joka ylittää hankintayrityksen nettovarallisuusarvon. Liiearvoa ei poisteta, vaan sille tehdään vuosittain, taikka tarpeen vaatiessa useammin, testaus arvonalentumisen varalta (impairment) diskonttaamalla rahavirtaa tuottavien yksiköiden odotetut tulevat rahavirrat. Arvonalentumiset kirjataan suoraan kuluksi tuloslaskelmaan. Vuoden 2012 tai vuoden 2013 päättyessä ei ole liiearvoa.

12. Aineelliset hyödykkeet

SIJOITUSKIINTEISTÖT

Sijoituskiinteistöjen omistuksen tarkoituksena on saada vuokratuloja tai kasvattaa omaisuuden arvoa. Sijoituskiinteistöt omistetaan suoraan tai välillisesti kiinteistö- ja asunto-yhtiöiden kautta. Sijoituskiinteistöt kirjataan erillisenä eränä taseeseen aineellisiin hyödykkeisiin kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettynä hankintamenoa. Tuloslaskelmassa nettotuotto sijoituskiinteistöistä esitetään erän Muut tuotot osajoukkona. Kiinteistöjen arvioinnin on tehnyt auktorisoitu kiinteistönvälittäjä.

OMASSA KÄYTÖSSÄ OLEVAT KIINTEISTÖT

Omassa käytössä olevat kiinteistöt omistetaan suoraan tai välillisesti kiinteistö- ja asunto-osaakeyhtiöiden kautta. Omassa käytössä olevat kiinteistöt kirjataan taseeseen kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettynä hankintamenoa. Pääkonttorikiinteistön osalta konserni on IFRS-standardeihin siirryttyä päättänyt soveltaa IFRS 1-standardissa mainittua poikkeusta ja käyttää aineellisten hyödykkeiden kohdalla hankintameno-olettamaa alkuperäisen hankintamenon asemasta.

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

Muut aineelliset hyödykkeet koostuvat koneista ja kalustosta, autoista ja taidekokoelmasta. Muut aineelliset hyödykkeet kirjataan taseeseen kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettynä hankintamenoa. Mahdolliset myyntivoitot, myyntitappiot ja romutukset kirjataan tuotoksi/kuluksi.

POISTOT

Poistot on tehty hyödykkeiden odotettavissa olevan taloudellisen vaikutusajan perusteella. Kaikki poistot tehdään tasapoistoin.

Rakennukset	40 vuotta
Rakennusten tekniset laitteet	12 vuotta
Peruskorjaukset vuokratuissa tiloissa	4–10 vuotta
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta
Itse kehitetyt tietojärjestelmät	3–5 vuotta
Ulkoisilta toimijoilta ostetut tietojärjestelmät	3–5 vuotta
Muut aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
Maa-alueista ei tehdä poistoja.	

ARVONALENTUMISET

Hyödykkeiden arvo tarkistetaan vuosittain sen määrittelemiseksi, onko olemassa viitettä hyödykkeen arvonalentumisesta. Mikäli tällainen viite todetaan, kerrytettävissä olevaksi rahamääräksi määritellään hyödykkeen myyntihinta tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on korkeampi. Arvonalentuminen kirjataan tulosvaikutteisesti, mikäli kirjanpitoarvo on korkeampi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä. Aikaisemmin kirjattu arvonalentuminen, liiearvoa lukuun ottamatta, peruutetaan ainoastaan, mikäli arvonalentumistestin arvostusperusteissa on tapahtunut olennainen muutos. Kirjanpitoarvo voi peruutuksen jälkeen olla korkeintaan kirjanpitoarvo ennen arvonalentumiskirjausta.

13. Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena velvoite, kun on todennäköistä, että velvoitteen täyttyminen edellyttää taloudellista hyötyä ilmentävien voimavarojen virtausta pois yrityksestä sekä, kun velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varaus arvostetaan arvioitujen voimavarojen virtauksen nykyarvoon. Varaukset testataan tilinpäätöshetkellä ja niitä tarkistetaan tarvittaessa siten, että ne vastaavat aktuaalia arviointia velvoitteiden arvosta.

Uudelleenjärjestelyjä varten kirjataan varauksia. Uudelleenjärjestelyllä tarkoitetaan laajaa organisaatiomuutosta, esimerkiksi sitä, että työntekijät saavat erorahan työsopimusten ennenaikaisen päättämisen johdosta tai että konttoreita lakkautetaan. Varauksen kirjaamiseen vaaditaan, että yritys on vahvistanut uudelleenjärjestelysuunnitelman ja siitä on tiedotettu siten, että yritys on antanut niille, joihin järjestely vaikuttaa, riittävän perusteen odottaa, että yhtiö toteuttaa järjestelyn.

Muita kuluja koskevat varaukset uudelleenjärjestelyvaraukseen kirjataan taseeseen, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen ja virallisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja uudelleenjärjestelyn toimeenpano on joko aloitettu tai asiasta on virallisesti tiedotettu.

Tappiollisesta sopimuksesta kirjataan varaus, kun sopimuksesta odotettava taloudellinen hyöty on pienempi kuin sopimusveloitteiden täyttämistä aiheutuvat väistämättömät menot.

Mahdollinen velvoite kirjataan, kun aikaisempien tapahtumien seurauksena on syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vain yhden tai useamman konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa, tai kun on olemassa velvoite, jota ei kirjata velkana tai varauksena sen vuoksi, että velvoite ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti.

14. Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset luokitellaan IAS 17 -standardin mukaan rahoitusleasing-sopimuksiin ja muihin vuokrasopimuksiin. Rahoitusleasing-sopimus merkitsee, että vuokrauksen omistukseen liittyvät taloudelliset riskit ja edut siirtyvät olennaisilta osin vuokralleantajalta vuokralleottajalle. Rahoitusleasing-sopimuksilla vuokralle otettu omaisuus kirjataan sopimuksen alkamishetkellä aineellisiin hyödykkeisiin ja vastaava rahoitusleasingvelka muihin velkoihin. Omaisuus kirjataan leasing-sopimuksen alkamishetkellä määrään, joka vastaa vuokralle otetun omaisuuden käypää arvoa tai minimivuokrien nykyarvoa sen mukaan, kumpi niistä on alhaisempi. Poisto tehdään taloudellisen pitoajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan perusteella. Korot leasing-velasta kirjataan korkokuluksi efektiivisen koron menetelmällä.

Kun vuokralleantaja kantaa taloudelliset riskit ja edut, leasing-sopimus luokitellaan muuksi vuokrasopimukseksi. Leasingvuokrat näistä sopimuksista kirjataan tuloslaskelmaan vuokratuloina tasaisin vuokratuokaudelle.

Valtaosa konsernin leasing-sopimuksista on muita vuokrasopimuksia.

Arvon alentuminen kirjataan tarvittaessa vuokratuokauden arvon perusteella.

15. Tuotot

KORKOKATE

Korkotuotot ja korkokulut rahoitusinstrumenteista lasketaan efektiivisen koron menetelmällä. Menetelmä esittää instrumentin tuotot ja kulut jakautuneena tasaisesti kaudelle eräpäivään asti suhteessa jäljellä olevaan rahamäärään. Tähän kirjataan myös rahoitusinstrumenttien käypään arvon arvostetut korkotuotot ja korkokulut, mukaan lukien johdannaiset.

PALKKIOTUOTOT, NETTO

Tuotot ja kulut erilaisista palveluista kirjataan tuloslaskelmaan Palkkiotuotoina ja vastaavasti Palkkiokuluina. Näin ollen muun muassa arvopaperinvälityspalkkiot ja erimuotoiset varainhoitopalkkiot kirjataan palkkioina. Muita palkkioina kirjattavia tuottoja ovat maksuprovisiot ja korttimaksut. Luotonavausmaksut ja sitoumuskulut jaksotetaan luottojen juoksuajalle ja ne sisältyvät Korkokatteeseen niissä tapauksissa, kun niiden ei katsota olevan kulujen kattamista.

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan, kun palvelu toteutetaan. Useampaa vuotta koskevista palkkioista kirjataan ainoastaan tilikaudelle kuuluva osuus. Palkkiokulut ovat transaktiiriippuvaisia ja liittyvät läheisesti tuottoihin Palkkiotuottoissa.

KÄYVÄN ARVON RAHOITUSERIEN NETTOTUOTTO

Realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusinstrumenteista kirjataan tähän kuten suojauslaskennan tehotojen osa suojauslaskennassa.

Valuuttatoimintaan kirjataan valuutanvaihdon tulos sekä muuntoerot, jotka syntyvät muunnettaessa varat ja velat euroiksi.

Realisoituneet arvomuutokset myytävissä olevista varoista kirjataan Käyvän arvon rahoituserien nettotuottoon.

IT-TUOTOT

Vuosilisenssituotot tietojärjestelmistä tuloutetaan tasaerin kullekin vuodelle, jolle tuotot kuuluvat. Huomattavia sovelluksia käsittävä järjestelmämyynti käsitellään pitkäaikaisina projekteina. Järjestelmä-lisenssituotot pitkäaikaisista projekteista kirjataan tuotoksi valmiusasteen perusteella silloin, kun valmiusaste on luotettavalla tavalla määriteltävissä. Valmiusaste määritetään erikseen kullekin projektille siten, että tilinpäätösajankohtaan mennessä tehdyn työn osuutta verrataan projektin arvioituihin kokonaistyötunteihin. Mikäli on todennäköistä, että projektin kokonaismenot ylittävät siitä saatavat kokonaistuotot, odotettavissa oleva tappio kirjataan heti kuluksi.

MUUT TUOTOT

Liiketoiminnan muiksi tuotoiksi kirjataan muun muassa osingot osakeista ja osuuksista. Myös osingot käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetuista varoista kirjataan tähän.

16. Työsuhde-etuudet

ELÄKEVASTUU

Etuuksien maksu työntekijöille työsuhteen päättymisen jälkeen muodostuvat osin maksuperusteisista ja osin etuuspohjaisista järjestelyistä. Maksuperusteisina järjestelyinä kirjataan sellaiset maksujärjestelyt, joissa konserni suorittaa vahvistetut maksut ulkopuoliselle juridiselle yksikölle, minkä jälkeen konsernilla ei ole oikeudellisia eikä muodollisia velvoitteita lisämaksujen suorittamiseen, mikäli juridinen yksikkö ei kykene täyttämään maksuvelvoitettaan työntekijää kohtaan. Maksuperusteisista järjestelyistä maksetut vakuutusmaksut kirjataan juoksevasti tuloslaskelmaan henkilöstökuluiksi. Muut järjestelyt työsuhteen päättymisen jälkeen kirjataan etuuspohjaisina järjestelyinä.

Suomessa työskentelevän henkilöstön eläketurva on järjestetty osittain TyEL-vakuutuksen (maksuperusteinen järjestely) ja osittain eläkesäätiön kautta (Ålandsbanken Abps Pensionsstiftelse r.s., nk. A-säätiö; etuuspohjainen järjestely). Ruotsissa työskentelevän henkilöstön eläketurva seuraa työehtosopimukseen perustuvaa ns. ITP-järjestelyä ja on historiallisesti suureksi osaksi etuuspohjainen. Ruotsin eläkejärjestelyt ovat kuitenkin nykyään kasvavalta osin maksuperusteisia.

Etuuspohjaisessa eläkeratkaisussa eläke määräytyy palkan ja työsuhteen keston perusteella, mikä merkitsee sitä, että työntekijä kantaa kaikki olennaiset riskit eläkemaksuvelvoitteen täyttymisestä. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen valtaosaa varten konserni on erottanut eläkejärjestelyyn kuuluvia varoja eläkesäätiöihin ja eläkekassaan. Etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä koskevat nettovarot kirjataan taseeseen eläkejärjestelyyn kuuluvina varoina vähennettynä eläkevelvoitteilla. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot eläkevelvoitteesta sekä eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen lasketun tuoton ylittävä tuotto kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä koskeva kirjattu eläkekulu on netto seuraavista eristä, jotka kaikki sisältyvät henkilöstökuluihin:

- Vuoden aikana ansaittu eläkeoikeus, toisin sanoen vuoden osuus lasketusta lopullisesta kokonaiseläkkeestä. Ansaitun eläkeoikeuden laskenta perustuu arvioituihin loppupalkkaan ja siihen kohdistuu vakuutusmatemaattisia oletuksia.

- Vuoden korkokulut sen johdosta, että eläkevelan nykyarvo on kasvanut vuoden aikana, koska aika eläkkeen maksuun on vähentynyt. Vuoden korkokulun laskennassa käytetään aktuellia swap-korkoa (korko vuoden alussa) juoksuajalle, joka vastaa eläkevelan maksun jäljellä olevaa aikaa.
- Eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen laskettu tuotto (korko). Eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen tuotto kirjataan tulokseen soveltaen samaa korko kuin määritettäessä vuoden korkokulut.

Kulujen laskentaan ja olettamuksiin konsernin etuuspohjaisten järjestelyjen johdosta liittyy useita arviointoja ja olettamuksia, joilla voi olla merkittävä vaikutus kirjattuun määrään.

17. Osakeperusteinen palkitseminen

Konserni on palkitsemispolitiikassaan mahdollistanut, että osa henkilöstön palkitsemisesta voidaan suorittaa omina osakkeina, mikä kirjataan osakeperusteisena palkitsemisena. Tämä merkitsee, että kulut kirjataan sille kaudelle, joka oikeuttaa osakkeiden jakamiseen henkilöstölle samanaikaisesti, kun kirjataan oman pääoman vastaava lisäys. Kulut perustuvat osakkeiden käypään arvoon jakamishetkellä. Osakkeiden käypä arvo lasketaan jakamishetkellä perustuen osakkeiden noteerattuun markkinahintaan. Arvio siitä, miten monta osaketta henkilöstö tulee ansaitsemaan, tehdään laskettaessa kirjatut kulut osakeperusteisesta palkitsemisesta konsernin palkitsemispolitiikan ehtojen (esimerkiksi työsuhteen jatkuminen) mukaisesti. Kunkin katsauskauden päättyessä yritysjohto tarkistaa arvionsa ansaittavien osakkeiden lukumäärästä.

18. Tuloverot

Tuloverot tuloslaskelmassa sisältävät vuoden veronalaisen tulokseen perustuvat verot sekä oikaisu edellisiltä vuosilta, samoin kuin laskennallisten (lykkätyjen) verojen muutokset. Verokulut kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi, lukuun ottamatta muihin laajan tuloksen eriin kirjattavia eriä, jolloin myös verovaikutus kirjataan muiden laajan tuloksen erien osana. Laskennallinen verosaaminen tai verovelka on määritelty varojen ja velkojen verotuksellisen arvon ja niiden kirjatun määrän välisille väliaikaisille eroille käyttäen tulevina kausina voimassa olevia verokantoja. Laskennalliset verovelat ja verosaamiset lasketaan niiden kunkin maan verokantojen mukaan, joiden odotetaan olevan voimassa veron tullessa maksettavaksi (laki on hyväksytty, mutta ei ole vielä tullut voimaan). Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin todennäköisesti on käytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

19. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät sekä lopetetut toiminnot

Omaisuserä tai luovutettavien erien ryhmä luokitellaan myytävänä olevaksi, jos sen kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä tulee kertymään pääasiallisesti myynnistä, eikä käytöstä. Omaisuuserän tai luovutettavien erien ryhmän on oltava välittömästi valmiina myytäväksi nykyisessä kunnossa ja normaaleilla ehtoilla. Myynnin toteutumisen on oltava erittäin todennäköinen. Toteutuneen myynnin odotetaan tulevan kirjatuksi vuoden kuluessa. Lopetetuksi toiminnoksi kirjataan myös tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksessa myydä se edelleen.

Myytävänä olevat omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmät esitetään omalla rivillä taseessa ja ne arvostetaan kirjanpitoarvoon tai käypään arvoon odotettujen myyntikulujen vähentämisen jälkeen sen mukaan, kumpi niistä on alhaisempi. Myös omaisuuseriin liittyvät velat esitetään omalla rivillä taseessa. Lopetetun toiminnon tulos esitetään omana eränä tuloslaskelmassa, jäljellä olevien toimintojen tuloksen jälkeen.

20. Toimintasegmentit

Konserni raportoi toimintasegmentit IFRS 8 -standardin mukaisesti, mikä tarkoittaa sitä, että segmenttiraportti heijastaa konsernin johdon saamaa informaatiota. Konsernin toimitusjohtaja on ylin operatiivinen päätöksentekijä. Konserni ilmoittaa toimintasegmentteinä eri liiketoiminta-alueet. Liiketoiminta-alue on ryhmä osastoja ja yhtiöitä, jotka tarjoavat riskiltään ja tuotoltaan muista liiketoiminta-alueista poikkeavia tuotteita tai palveluita. Konsernin sisäiset transaktiot tapahtuvat markkinaehtoisin hintoihin.

21. Rahavarat

Rahavaroilla tarkoitetaan kassavaroja ja vapaasti käytettävissä olevia saamisia Suomen ja Ruotsin keskuspankeissa. Saamisilla tarkoitetaan varoja, jotka ovat milloin tahansa käytettävissä. Näin ollen kaikki rahavarat ovat välittömästi käytettävissä. Rahavirtalaskelman sisältävät rahavarat määritellään IAS 7 -standardin mukaisesti, eivätkä ne ole yhteneväiset sen kanssa, mitä konserni katsoo rahavaroiksi.

22. Merkittävät arvostukset ja arvioinnit

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii yrityksen johdolta arvostuksia ja arviointoja, jotka vaikuttavat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamiseen esitettäviin varojen ja velkojen, tuottojen ja kulujen määrään sekä tietoihin sitoumuksista. Vaikka tehty arvostukset ja arvioinnit perustuvat yrityksen johdon parhaaseen tietämykseen kyseisistä tapahtumista ja toimenpiteistä arvostushetkellä, tosiasiallinen tulos saattaa poiketa näistä arvioinneista ja arvostuksista. Alla kuvataan yritysjohton IFRS-standardia sovellettaessa tekemät arvioinnit, joilla on merkittävä vaikutus tilinpäätöksiin, ja yritysjohton tekemät arvostukset, joista voi aiheutua olennaisia korjauksia seuraavien vuosien tilinpäätökseen.

LAINA- JA MUIDEN SAAMISTEN ARVOSTUS

Konsernin jokaisen saamisen arvo testataan juoksevasti ja saamis-kohtaisesti. Tarvittaessa saamiseen tehdään alaskirjaus arvioituun kerrytettävissä olevaan rahamäärään asti. Arvioitu kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu arviointiin vastapuolen taloudellisesta takaisinmaksukyvyistä ja olettamuksiin mahdollisten vakuuksien realisointiarvosta. Lopullinen toteuma voi poiketa alkuperäisistä alaskirjauksista.

Niiden keskittymien osalta, joihin ei saamiskohtaisen arvioinnin mukaan ole tarvetta tehdä arvonalentumiskirjausta, tehdään ryhmäkohtaista arvonalentumista koskevia arviointoja ja arvostuksia.

VAKUUTUSMATEMAATTISET

LASKELMAT ELÄKEVELVOITTEISTA

Tuleva eläkevelka lasketaan vakuutusmatemaattisten laskelmien avulla. Laskelman perustana ovat arvioinnit eläkontauskorosta (euroswap-korko, jonka maturiteetti vastaa eläkevelan odotettavissa olevaa kestoaikaa), palkankorotuksista (eläkkeiden odotettavissa oleva tuleva kasvu), inflaatiosta, henkilöstön vaihtuvuudesta sekä varojen odotetusta tuotosta.

KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT RAHOITUSINSTRUMENTIT

Kun rahoitusinstrumentit arvostetaan käypään arvoon arvostusmenetelmillä, arvioidaan mitä markkinadataa menetelmissä käytetään. Arvostusmenetelmiä käytettäessä käytetään mahdollisimman suuressa määrin markkinanoteerauksia, mutta mikäli se ei ole mahdollista, käyvän arvon saamiseksi vaaditaan yritysjohdolta arviointoja.

SIIJOITUSKIINTEISTÖJEN JA OMASSA

KÄYTÖSSÄ OLEVIENTEN KIINTEISTÖJEN ARVOSTUS

Yritysjohdossa tarkistetaan vuosittain sijoituskiinteistöjen ja omaa käyttössä olevien kiinteistöjen arvot sen määrittämiseksi, onko olemassa viitettä niiden arvonalentumisesta. Mikäli tällainen viite todetaan, kerrytettävissä olevaksi rahamääräksi määritellään myyntihinta tai kiinteistön käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on korkeampi. Arvon alentuminen kirjataan tulosvaikutteisesti, mikäli kirjanpitoarvo on korkeampi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kiinteistöjen arvon arvioinnin tekee ulkoinen riippumaton arvioitsija.

LASKENNALLISTEN VEROJEN ARVOSTUS

Laskennallinen vero kirjataan vahvistetuista verotettavista tappioista siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että vastaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa. Yritysjohdossa arvioi juoksevasti, milloin laskennallinen vero pitää kirjata konsernissa odotetun tulevan tuloskehityksen perusteella. Kulloisenakin tasepäivänä arvioidaan, onko kirjattu laskennallinen vero perusteltu odotettujen tulevien verotuksellisten tuottojen suuruuden perusteella.

OSAKEPERUSTEINEN PALKITSEMINEN

Laskettaessa kirjattavat kulut osakeperusteisesta palkitsemisesta konsernin palkitsemispolitiikan mukaisesti yritysjohdossa arvioi, miten monta osaketta henkilöstölle tullaan jakamaan. Kulut perustuvat osakkeiden käypään arvoon jakamishetkellä.

23. Kertaluonteiset erät

Kertaluonteisiksi eriksi määritellään toimintojen ja strategisten osakeomistuksen myyntiin liittyvät tulosvaikutukset sekä uudelleenjärjestelykulut suurehkojen organisaatiomuutosten ja toimintojen lakkauttamisen yhteydessä.

K3. Segmenttiraportointi

2013

	Ahvenanmaa	Suomi	Ruots	Crosskey	Konserni- toiminnot ja muut segmentit	Eliminoinnit	Yhteensä
Korkokate	11 187	15 527	13 354	-166	2 074	394	42 371
Palkkiotuotot, netto	7 768	16 836	15 711	-71	2 171	26	42 440
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	723	109	-184	0	6 665	24	7 338
Muut tuotot	233	235	234	28 300	32 081	-45 290	15 794
Kertaluonteiset erät ¹	0	0	-1 507	0	0	0	-1 507
Tuotot yhteensä	19 912	32 707	27 609	28 062	42 992	-44 845	106 436
Henkilöstökulut	-3 996	-9 252	-11 282	-13 443	-13 115	-35	-51 122
Muut kulut	-3 768	-7 521	-6 649	-8 161	-19 989	13 753	-32 336
Poistot ja arvonalentumiset aineet- tomista ja aineellisista hyödykkeistä	-272	-926	-7	-3 497	-3 909	590	-8 021
Sisäinen kustannustenjakso	-6 946	-11 572	-12 221	0	-84	30 822	0
Uudelleenjärjestelykulut	0	0	-499	0	0	0	-499
Kulut yhteensä	-14 982	-29 271	-30 657	-25 101	-37 096	45 130	-91 978
Tulos ennen arvonalentumistappioita	4 930	3 436	-3 048	2 961	5 895	285	14 459
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-2 812	-915	3	0	-355	0	-4 080
Liiketulos	2 118	2 521	-3 046	2 961	5 540	285	10 379
Tuloverot	-519	-622	790	-697	-1 537	-94	-2 678
Määräysvallattomien osuus	0	-967	0	-1	-41	0	-1 009
Osakkeenomistajille kuuluva kau- den tulos	1 599	933	-2 256	2 263	3 962	191	6 692
Volyymitietoja							
Antolainaus	651 177	1 630 306	796 775	0	40 784	-14 957	3 104 086
Ottolainaus	744 978	1 009 313	550 074	0	162 202	-660	2 465 906
Hallinnoitava pääoma	271 151	1 688 396	2 361 436	0	658 070	-572 101	4 406 953
Riskipainotetut saamiset	342 115	426 351	510 958	41 484	160 581		1 481 489
Allokoitu oma pääoma	41 054	53 927	61 315	6 126	18 119		180 541
Tunnuslukuja							
Oman pääoman tuotto, %	4,1	1,4	-3,9	38,4			3,8
Kulu/tuotto-suhdeluku	0,75	0,89	1,11	0,89	0,86		0,86
Järjestämättömien saamisten osuus, brutto, %	0,57	0,60	0,13		2,31		0,50
Luottotappiotosa, %	0,43	0,06	0,00		0,87		0,13
Antolainaus/Ottolainaus, %	87	162	145		25		126
Kokopäivätoimia ²	66	114	74	191	178		622

¹ Vuoden 2013 tuotot -1,5 miljoonaa euroa koskien vuonna 2012 myydyin ruotsalaisen tytäryhtiön kauppahinnan alennusta. Vuoden 2012 tuotot 13,8 miljoonaa euroa ruotsalaisen tytäryhtiön myynnistä (yhtiöstä liiketoiminta oli siirretty pois), 1,0 miljoonan euron luovutusvoitto Ålands Företagsbyrå -osakkuusyhtiön myynnistä, -0,8 miljoonan euron alaskirjaus Burgundy-kauppapaikan osakkeista.

² Kokopäivätoimien määrä määriteltynä työllisyysasteena lukuun ottamatta vanhempainlomalla ja pitkäaikaissairauslomalla olevaa henkilökuntaa.

Ålandsbanken raportoi segmenttiraportoinnin IFRS 8 -standardin mukaisesti, mikä tarkoittaa sitä, että segmenttiraportointi heijastaa konsernin johdon saamaa informaatiota. Segmenttiraportointia kaudelta tammikuu-joulukuu 2012 on muutettu vastaamaan Ålandsbankenin sisäistä raportointia konsernijohdolle. Vertailukausi on laskettu uudelleen vastaamaan uutta segmenttiraportointia.

Liiketoiminta-alue Ahvenanmaa käsittää konttoriliiketoiminnan Ahvenanmaalla ja osakekaupankäyntitoiminnan Maarianhaminassa. Liiketoiminta-alue Suomi käsittää konttoriliiketoiminnan Manner-Suomessa ja Asset Management Ab:n ja osakekaupankäyntitoiminnan Manner-Suomessa, mukaan lukien Ålandsbanken Equities Research Ab:n (sulautettu 14. joulukuuta 2012 Ålandsbanken Abp:hen). Liiketoiminta-alue Ruotsi käsittää Ruotsin sivuliikkeen (Ålandsbanken Abp (Finland), svensk filial) liiketoimintayksiköt sekä Ålandsbanken Fonder AB:n ja Alpha Management Company S.A:n (lopettamiseen vapaaehtoisesta selvitystilasta kautta marraskuussa 2013 asti). Liiketoiminta-alue Crosskey käsittää Crosskey Banking Solutions Ab Ltd:n ja S-Crosskey Ab:n. Konsernitoiminnot ja muut segmentit käsittää kaikki keskitetyt konsernitoiminnot, Treasury mukaan lukien, sekä tytäryhtiöt Ålandsbanken Rahastoyhtiö Oy:n ja Ab Compass Card Oy Ltd:n.

Konsernin segmentit, jotka noudattavat konsernin liiketoimintarakennetta, ovat pääasiallisesti yhtäpitävät konsernin toiminnan maantieteellisen jakauman kanssa.

	Ahvenanmaa	Suomi	Ruotsi	Crosskey	Konserni- toiminnot ja muut segmentit	Eliminoinnit	Yhteensä
Korkokate	10 956	15 831	10 507	-112	3 502	491	41 175
Palkkiotuotot, netto	6 691	13 389	11 136	-48	1 827	-283	32 712
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	241	97	611	0	6 339	-373	6 914
Muut tuotot	236	218	571	27 773	31 546	-44 668	15 676
Kertaluonteiset erät ¹	996	0	12 578	0	0	344	13 917
Tuotot yhteensä	19 120	29 535	35 402	27 613	43 214	-44 489	110 393
Henkilöstökulut	-4 100	-8 700	-12 264	-13 607	-12 874	296	-51 250
Muut kulut	-3 969	-6 833	-6 889	-8 516	-20 355	12 969	-33 593
Poistot ja arvonalentumiset aineet- tomista ja aineellisista hyödykkeistä	-294	-831	-9	-3 162	-5 571	1 730	-8 135
Sisäinen kustannustenjako	-7 166	-12 149	-10 740	0	-183	30 238	0
Uudelleenjärjestelykulut	-96	0	-606	-400	0	0	-1 102
Kulut yhteensä	-15 624	-28 513	-30 507	-25 686	-38 982	45 233	-94 078
Tulos ennen arvonalentumistappioita	3 496	1 022	4 895	1 927	4 231	744	16 314
Arvonalentumistappiot lutoista ja muista sitoumuksista	-3 603	-2 651	247	0	-423	0	-6 430
Liiketulos	-108	-1 629	5 142	1 927	3 808	744	9 884
Tuloverot	26	386	-1 132	-491	3 199	56	2 044
Määräysvallattomien osuus	0	-704	0	-1	158	-66	-613
Osakkeenomistamille kuuluva kauden tulos	-81	-1 947	4 010	1 435	7 165	734	11 315
Volyymitietoja							
Antolainaus	646 949	1 621 744	608 707	0	39 539	-12 428	2 904 511
Ottolainaus	730 283	1 027 889	483 910	0	215 676	-6 089	2 451 668
Hallinnoitava pääoma	270 607	1 536 684	2 383 785	0	525 771	-465 040	4 251 806
Riskipainotetut saamiset	325 445	434 375	449 011	45 604	146 170		1 400 605
Allokoitu oma pääoma	39 053	53 681	53 550	5 660	23 867		175 811
Tunnuslukuja							
Oman pääoman tuotto, %	-0,4	-4,8	15,1	29,3			6,6
Kulu/tuotto-suhdeluku	0,82	0,97	0,86	0,93	0,90		0,85
Järjestämättömien saamisten osuus, brutto, %	0,72	0,75	0,17		1,52		0,64
Luottotappiotaso, %	0,56	0,16	-0,04		1,07		0,22
Antolainaus/Ottolainaus, %	89	158	126		18		118
Kokopäivätoimia ²	69	118	83	205	173		647

K4. Tuotealueet

2013

	Päivittäis- pankkipalvelut sis. ottolainaus	Rahoitus- palvelut	Sijoitus- palvelut	IT-palvelut	Muut	Yhteensä
Korkokate	14 977	26 364	85	-166	1 110	42 371
Provisionsnetto	6 691	3 928	31 307	-71	585	42 440
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	1 237	0	107	0	4 487	5 832
IT-tuotot	0	0	0	14 759	0	14 759
Muut tuotot	0	0	0	104	930	1 034
Tuotot yhteensä	22 906	30 292	31 499	14 625	7 113	106 436

2012

	Päivittäis- pankkipalvelut sis. ottolainaus	Rahoitus- palvelut	Sijoitus- palvelut	IT-palvelut	Muut	Yhteensä
Korkokate	16 075	22 857	125	-112	2 230	41 175
Provisionsnetto	5 619	3 032	24 086	-48	23	32 712
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	260	0	109	0	20 462	20 831
IT-tuotot	0	0	0	14 491	0	14 491
Muut tuotot	0	0	0	34	1 150	1 184
Tuotot yhteensä	21 954	25 889	24 321	14 365	23 865	110 393

Päivittäispankkipalvelut käsittävät korkokatteen kaikista ottolainautileista, toisin sanoen myös säästötileiltä, määräaikaistalletuksista ja arvopaperisäilytyksiin kytetyiltä likviditeileiltä, nettomääräiset palkkituotot ottolainauksesta, kassa- ja maksupalveluista, korteista, Premium-palvelupaketista, tallelokeroista ym. sekä tuotot valuutanvaihdosta. Kaikki Ab Compass Card Oy Ltd:n tuotot sisältyvät.

Rahoituspalvelut käsittävät korkokatteen kaikista antolainautuotteista, toisin sanoen myös tililutoista, sekä antolainauspalkkiot ja takausprovisiot.

Sijoituspalvelut käsittävät tuotot täyden valtakirjan varainhoidosta, konsultatiivisesta varainhoidosta, rahastohallinnoinnista, arvopaperivälityksestä, strukturoiduista tuotteista. Tuotot ottolainautileista ja lutoista, jotka voivat olla osa asiakkaan varainhoitoa esitetään kohdassa päivittäispankkipalvelut ja vastaavasti rahoituspalvelut.

IT-palvelut käsittävät Crosskey Banking Solutions Ab Ltd:n toiminnan.

Konsernin tuloslaskelman eriä koskevat liitetiedot

K5. Korkokate

2013

2012

	Keskisaldo	Korko	Kerkimääräinen korko, %	Keskisaldo	Korko	Kerkimääräinen korko, %
Saamiset luottolaitoksilta	131 560	986	0,75	141 598	1 283	0,91
Saamiset yleisöltä	3 013 182	70 018	2,32	2 831 481	76 725	2,71
Saamistodistukset	415 259	3 732	0,90	334 322	6 633	1,98
Korolliset varat	3 560 001	74 736	2,10	3 307 401	84 641	2,56
Johdannaissopimukset	19 233	563	2,93	21 691	1 454	6,70
Muut varat	227 121	21	0,01	218 538	37	0,02
Varat yhteensä	3 806 355	75 320	1,98	3 547 630	86 132	2,43
Velat luottolaitoksille	365 784	4 495	1,23	335 129	5 879	1,75
Velat yleisölle	2 154 694	15 202	0,71	2 185 565	23 819	1,09
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	918 606	10 993	1,20	655 606	11 628	1,77
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	60 204	1 257	2,09	59 567	1 641	2,75
Korolliset velat	3 499 288	31 947	0,91	3 235 867	42 966	1,33
Johdannaissopimukset	14 718	813	5,52	15 809	1 880	11,89
Muut velat	113 628	190	0,17	120 789	111	0,09
Velat yhteensä	3 627 634	32 950	0,91	3 372 465	44 957	1,33
Oma pääoma yhteensä	178 721			175 165		
Velat ja oma pääoma yhteensä	3 806 355			3 547 630		
Korkokate		42 371			41 175	
Korkomarginaali			1,19			1,23
Sijoitusmarginaali			1,12			1,16

Korot johdannaissopimuksista kirjataan yhdessä sen erän, jota ne suojaavat suojauslaskennan puitteissa (käyvän arvon suojaus ja rahavirtasuojaukset) ja käyvän arvon -option kanssa.

Korkomarginaali on korkokate suhteessa korollisiin varoihin. Sijoitusmarginaali on korkokate suhteessa taseen loppusummaan.

K6. Palkkiotuotot, netto	2013	2012
Ottolainaus	977	879
Antolainaus	3 542	2 721
Maksuliikenne	8 053	7 485
Rahastot	13 574	9 867
Varainhoito	10 103	7 123
Arvopaperinvälitys	11 566	9 633
Vakuutusten välitys	76	128
Lakiasiapalvelut	593	664
Takausprovisiot	312	265
Muut palkkiot	1 474	1 345
Palkkiotuotot yhteensä	50 270	40 110
Maksuliikennepalkkiokulut	3 733	4 285
Rahastopalkkiokulut	1 282	0
Varainhoitopalkkiokulut	629	0
Arvopaperinvälityspalkkiokulut	1 029	1 107
Muut palkkiokulut	1 157	2 006
Palkkiokulut yhteensä	7 830	7 398
Palkkiotuotot, netto	42 440	32 712

Rahastopalkkiokuluja ja varainhoitopalkkiokuluja ei kirjattu erikseen tilivuonna 2012, minkä vuoksi vertailulukuja ei esitetä vuodelle 2012. Rahastopalkkiokulut ja maksuliikennepalkkiokulut tilivuodelta 2012 sisältyvät maksuliikennepalkkiokuluihin ja muihin palkkiokuluihin.

K7. Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	2013			2012		
	Realisoitunut	Realisoitumaton	Yhteensä	Realisoitunut	Realisoitumaton	Yhteensä
Arvostuskategoria käypään arvoon tuloslaskelman kautta						
Saamistodistukset	0	-47	-47	-175	-159	-334
Osakkeet ja osuudet	866	80	946	-70	0	-70
Johdannaissopimukset	-831	3 487	2 656	-2 123	438	-1 685
Lainasaamiset		-3 832	-3 832		1 797	1 797
Arvostuskategoria käypään arvoon tuloslaskelman kautta	35	-312	-277	-2 369	2 076	-293
Suojauslaskenta						
josta suojausinstrumentit		-4 400	-4 400		920	920
josta suojattu erä		4 542	4 542		-682	-682
Suojauslaskenta		142	142		237	237
Valuuttatoiminnan nettotuotot	4 205	-323	3 882	9 647	484	10 131
josta tytäryhtiön ja osakkuusyhtiön myyntiin liittyviä				7 556		7 556
Nettotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	3 663	-1 579	2 085	11 600	-844	10 756
josta tytäryhtiön ja osakkuusyhtiön myyntiin liittyviä	0	-1 562	-1 562	7 318		7 318
Yhteensä	7 903	-2 072	5 832	18 879	1 953	20 831

K8. Muut tuotot	2013	2012
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	445	330
Nettotulos sijoituskiinteistöistä	-62	1
Vuokratuotot kiinteistöistä	188	83
Realisointituotot kiinteistöistä	0	233
Muut tuotot	414	507
Yhteensä	984	1 153
Erittely sijoituskiinteistöjen nettotuloksesta		
Vuokratuotot	26	2
Vuokrakulut	-19	-1
Arvon alentumiset	-61	0
Muut kulut	-8	0
Yhteensä	-62	1

K9. Henkilöstökulut	2013	2012
Palkat ja palkkiot	39 088	39 882
Palkitseminen Ålandsbanken Abp:n osakkeina	35	0
Eläkekulut	6 808	6 546
Muut palkkasivukulut	5 566	5 923
Yhteensä	51 497	52 351
<i>josta muuttuvia henkilöstökuluja</i>	1 610	650
<i>josta henkilöstöjärjestelykuluja</i>	412	2 667

Vaihtuvat henkilöstökulut ja henkilöstöjärjestelykulut esitetään sisältäen sosiaalikulut.

Palkat ja palkkiot		
Hallitus	310	303
Johtavat toimenhaltijat	2 523	2 710
Muut	36 290	36 869
Yhteensä	39 123	39 882

Hallitus tarkoittaa kaikkia hallituksen jäseniä konserniyhtiöissä. Johtavat toimenhaltijat tarkoittavat konsernijohtoa sekä tytäryhtiöiden toimitusjohtajia ja varatoimitusjohtajia.

Eläkekulut		
Toimitusjohtaja	48	42
Johtavat toimenhaltijat	515	572
Muut	6 245	5 932
Yhteensä	6 808	6 546

Toimitusjohtajan eläkeikä on alimmillaan 63 vuotta ja ylimmillään 68 vuotta. Toimitusjohtajalle myönnetään eläke TyEL:n sääntöjen mukaan. Suomessa johtaville toimenhaltijoille myönnetään eläke TyEL:n sääntöjen mukaan. Ruotsissa johtavien toimenhaltijoiden osalta maksetaan palkkaan perustuva vuosittainen 35 prosentin vakuutusmaksu, joka maksetaan kuukausittain työsuhteen keston aikana, kuitenkin korkeintaan 65 ikävuoteen asti.

Eläkekulut		
Etuuspohjaiset järjestelyt	2 426	2 957
Maksuperusteiset järjestelyt	4 382	3 589
Yhteensä	6 808	6 546

	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Henkilöstö						
Ahvenanmaa	104	254	358	100	256	356
Suomi	43	106	150	42	108	150
Ruotsi	100	54	153	111	58	169
Yhteensä	247	414	661	252	422	675

Tehdyt työtunnit kokopäivätoimiksi muunnettuna		
Ålandsbanken Abp	385	385
Crosskey Banking Solutions Ab Ltd	186	202
Ålandsbanken Asset Management AB		6
Ålandsbanken Asset Management Ab	27	25
Ab Compass Card Oy Ltd	12	12
Ålandsbanken Rahastoyhtiö Oy	5	6
Ålandsbanken Fonder AB	2	3
Ålandsbanken Equities Research Ab		1
Tehdyt työtunnit kokopäivätoimiksi muunnettuna yhteensä	617	640

Ålandsbanken Asset Management AB:n (aikaisemmin Ålandsbanken Sverige AB) toiminta siirrettiin 1.6.2012 lukien Ålandsbanken Abp (Finland) svensk filial -sivuliikkeeseen, joten sivuliikkeessä tehdyt työtunnit esitetään osana Ålandsbanken Abp:tä. Ålandsbanken Equities Research Ab sulautettiin Ålandsbanken Abp:hen vuonna 2012.

	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia
Sukupuolijakauma, prosenttia				
Hallitus	71	29	67	33
Johtavat toimenhaltijat	81	19	78	22

Hallitus tarkoittaa Ålandsbanken Abp:n hallitusta.

	2013				2012			
	Toimitus- johtaja	Johtavat toimen- haltijat	Riskin- ottajat	Muut	Toimitus- johtaja	Johtavat toimen- haltijat	Riskin- ottajat	Muut
Palkitseminen yhteensä								
Ansaittu kiinteä palkitseminen	289	2 105	5 873	29 617	267	2 358	6 884	29 659
Eläkevaraukset	48	515	1 122	5 123	42	572	1 462	4 470
Ansaittu muuttuva palkitseminen	22	129	488	600	0	85	190	439
Yhteensä	359	2 749	7 483	35 340	308	3 015	8 537	34 568
josta lykätty muuttuva palkitseminen	0	0	56	21	0	0	105	0
josta jaettu muuttuva palkitseminen	22	129	432	579	0	85	85	439
Henkilöiden lukumäärä, jotka ovat saaneet ainoastaan kiinteän palkitsemisen	0	9	94	572	1	8	88	576
Henkilöiden lukumäärä, jotka ovat saaneet sekä kiinteän että muuttuvan palkitsemisen	1	6	32	49	0	7	26	23
Yhteensä	1	15	126	621	1	15	114	599
Lykätty muuttuva palkitseminen vuoden alussa	0	0	204	202	0	0	382	291
Vuoden lykätty muuttuva palkitseminen	0	0	56	21	0	0	105	0
Maksettu vuoden aikana	0	0	-40	-100	0	0	-294	-99
Korjattu vuoden aikana	0	0	-7	-4	0	0	12	10
Lykätty muuttuva palkitseminen kauden lopussa	0	0	213	119	0	0	204	202

EHDOT JA PALKITSEMINEN

Yleistä

Pankin palkitsemisjärjestelmän on oltava yhteensopiva konsernin yritysstrategian, tavoitteiden ja arvostusten sekä hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistettävä hyvää ja tehokasta riskienhallintaa. Palkitsemisjärjestelmän tulee olla rakennettu siten, että se ei ehkäise konsernin pitkän aikavälin etuja. Pankki tekee analyysin sitä, miten palkitsemisjärjestelmä vaikuttaa pankkiin kohdistuviin rahoituksellisiin riskeihin ja niiden hallintaan. Kiinteän ja muuttuvan palkitsemisen välillä on oltava sopiva tasapaino. Konsernin yhteenlasketut palkitsemiset yksittäiselle ansaintajak-solle eivät saa luoda ja palkita riskinottoa, joka voi vaarantaa konsernin pitkän aikavälin edut. Pan-kin palkitsemisjärjestelmän rakentamisessa on huomioitu Valtiovarainministeriön antaman asetuk-sen 1372/2010 määräykset ja Finanssivalvonnan kannanotto 1/2011.

Pankin hallitus on perustanut toimintavuosille 2013 ja 2014 tulosperusteisen korvausjärjestel-män, jonka piiriin kuuluvat toimitusjohtaja ja muu toimiva johto. Lisäksi hallitus on perustanut erilli-siä tulosperusteisia korvausjärjestelmiä liiketoiminta-alueiden henkilöstölle.

Yksittäisen henkilön tulosperusteinen palkkio voi olla enintään 12 kuukausipalkkaa vastaava määrä toimintavuotta kohti.

Hallitus

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää yhtiökokous. Yhtiökokouksen 2013 ja yhtiökokouksen 2014 päättymisen välisenä aikana maksetaan osin vuosipalkkio ja osin kokouspalkkio hallituksen ja valio-kuntien kokouksiin osallistumisesta. Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 15 000 euron vuosi-palkkio. Muut hallituksen jäsenet saavat kukin 12 000 euron vuosipalkkion, kuitenkin siten että Ahvenanmaan maakunnan ulkopuolella asuvat hallituksen jäsenet saavat vuosipalkkion kaksinker-taisena. Puheenjohtajan kokouspalkkio on 1 000 euroa kokoukselta ja muiden jäsenten 750 euroa kokoukselta.

Hallituksen valiokuntien jäsenelle maksetaan kokouspalkkiona 750 euron kokoukselta.

Pankin hallituksen jäsenet eivät kuulu osakeperusteisten palkitsemisjärjestelmien piiriin.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan kuukausipalkka on 22 000 euroa. Lisäksi toimitusjohtajalla on vapaa autoetu ja oikeus pankissa yleisesti sovellettaviin henkilökuntaetuihin. Toimitusjohtajan palkitseminen vuonna 2013 oli 310 700 euroa luontoisetuineen.

Toimitusjohtajan eläkeikä on alimmillaan 63 vuotta ja ylimmillään 68 vuotta. Toimitusjohtajalle myönnetään eläke TyEL-sääntöjen mukaisesti. Toimitusjohtaja ei ole oikeutettu lisäeläkkeeseen yleisen lakisääteisen eläkkeen lisäksi.

Irtisanomisaikana maksetaan varsinaista kuukausipalkkaa. Toimitusjohtajalla on toimitusjohtaja-sopimuksensa mukaisesti oikeus saada yhteensä yhdeksää (9) kuukausipalkkaa vastaava eroraha, mikäli irtisanominen tapahtuu pankin puolelta. Toimitusjohtaja ei saa irtisanomisen yhteydessä muita korvauksia kuin edellä mainitun erorahan.

Johtavat toimenhaltijat

Toimivalle johdolle maksetaan kiinteä yksilöllinen kuukausipalkka, minkä lisäksi heillä on oikeus pankissa yleisesti sovellettaviin henkilökuntaetuihin.

Toimiva johto ei kuulu minkään lisäeläkejärjestelyn piiriin.

Ruotsissa asuville johtoryhmän jäsenille on Ruotsin poikkeavan eläkejärjestelmän johdosta otettu maksuperusteisia lisäeläkevakuutuksia, joissa eläkeikä on 65 vuotta.

Tietoja tulosperusteisesta (muuttuvan) palkitsemisesta ja osake- ja osakeperusteisista palkitsemisjärjestelmistä

Tulosperusteinen palkkio suoritetaan riskinottajalle kokonaisuudessaan palkkiota vahvistettaessa, mikäli yksittäisen henkilön palkkion toteutunut määrä yhden vuoden ansaintajaksolta on enintään 50 000 euroa. Mikäli palkkio ylittää 50 000 euroa, tulosperusteisesta palkkiosta vähintään 40 prosentin maksamista lykätään vähintään kolmella vuodella, niin kutsutulla lykkäysajalla. Mikäli henkilön tulosperusteinen palkkion osuus kiinteän ja tulosperusteisen palkkion kokonaismäärästä on erityisen suuri, tulosperusteisesta palkkiosta vähintään 60 prosentin maksamista lykätään vastaavalla tavalla. Koska Ålandsbanken Abp on pörssinoteerattu yhtiö, tulosperusteisesta palkkiosta vähintään 50 prosenttia maksetaan pankin osakkeina. Saadut osakkeet on pidettävä vähintään 3 kuukautta, niin kutsutun odotusajan, ennen kuin palkkionsaaja voi määrätä niistä.

Maksua voidaan lykätä lisää ottaen huomioon kokonaisarvio, joka perustuu konsernin liike-toimintasykliin, liiketoiminnan luonteeseen ja riskeihin sekä kyseisen henkilön tehtäviin ja vastuuseen.

Pankilla on oikeus olla maksamatta lykättyä tulosperusteista palkkiota, jos konsernin taloudellinen asema on olennaisesti heikentynyt.

K10. Muut kulut		2013		2012	
IT-kulut (lukuun ottamatta IT-palveluja)			8 392		8 275
Kiinteistö- ja konttoritilakulut			6 160		6 065
Markkinointikulut			2 533		3 021
IT-palvelut			2 161		2 367
Henkilöstöön liittyvät kulut			1 966		1 915
Matkakulut			1 174		1 214
Ostetut palvelut			2 970		3 300
Talletussuojarahaston maksu			1 286		1 172
Pankkivero			1 658		0
Muut kulut			6 325		7 728
Valmistus omaan käyttöön			-2 167		-1 465
Yhteensä			32 460		33 591
			Yhtiökokouksen valitsema tilintarkastaja		Yhtiökokouksen valitsema tilintarkastaja
			Muut		Muut
Tilintarkastajille maksetut palkkiot					
Maksetut tilintarkastuspalkkiot		174	231	452	16
Maksetut konsulttipalkkiot					
<i>Tilintarkastuslain 1 § 1 mom. 2 kohdan mukaiset toimet</i>		22	7	57	0
<i>Veroasiat</i>		48	26	78	0
<i>Muut</i>		106	120	82	0
Yhteensä		350	384	669	16

Rahamääriin sisältyy arvonlisävero. Yhtiökokous 2013 valitsi uudet tilintarkastajat.

K11. Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista						
	2013			2012		
Saamiskohtaiset arvonalentumistappiot						
Uudet ja lisääntyneet arvonalentumistappiot			8 846			3 926
Arvonalentumistappioiden peruutus			-3 963			-1 323
Todettu tappio			3 856			1 862
Todettujen arvonalentumistappioiden palautus			-2 246			-35
Saamiskohtaiset arvonalentumistappiot yhteensä			6 492			4 430
Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot						
Uudet ja lisääntyneet arvonalentumistappio			1 937			2 000
Arvonalentumistappioiden peruutus			-4 350			0
Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot yhteensä			-2 413			2 000
Yhteensä			4 080			6 430
Epävarmat saatavat						
Epävarmat saatavat, brutto			31 696			13 141
Saamiskohtaiset arvonalentumistappiot			15 753			10 613
Epävarmat saatavat, netto			15 943			2 528
Epävarmojen saatavien osuus, brutto, %			1,02			0,45
Epävarmojen saatavien saamiskohtainen varausaste, %			50			81
	Varaus saamis-	Varaus ryhmä-		Varaus saamis-	Varaus ryhmä-	
	kohtaisille	kohtaisille	Yhteensä	kohtaisille	kohtaisille	Yhteensä
Arvonalentumistappiovarauksen muutos						
Varaus vuoden alussa	10 613	3 100	13 713	7 719	1 100	8 819
Vuoden varaus	8 846	1 937	10 783	3 937	2 000	5 937
Uudelleenluokittelut	260		260			
Aikaisemman varauksen peruutus	-635	-4 350	-4 985	-964	0	-964
Käytetty todettuihin tappioihin	-3 328		-3 328	-91		-91
Valuuttavaikutus	-3		-3	13		13
Varaus vuoden päättyessä	15 753	687	16 441	10 613	3 100	13 713

Uudelleen neuvotelluilla luotoilla tarkoitetaan tässä yhteydessä lainasaamisista, joiden osalta pankki on myöntänyt lainanottajalle myönnytyksiä hänen ilmeisen heikentyneen taloudellisen tilanteensa vuoksi ongelmien välttämiseksi asiakkaan takaisinmaksukyvyssä. Tämä voi merkitä, että pankki myöntää muutetut lainaehdot, kuten lyhennyksen lykkäyksen, olennaisesti pidennetyn takaisinmaksuajan tai muun myönnytyksen.

Pankki alkoi seurata näitä sitoumuksia vuonna 2013. Vuoden aikana on läpikäyty kokonaisarvoltaan 47,8 miljoonan euron luotot (joista 46,4 miljoonaa yrityssalkussa ja 1,4 miljoonaa vähittäissalkussa). Vuoden 2013 päättyessä uudelleen neuvoteltujen lainasaamisten yhteenlaskettu arvo oli 41,2 miljoonaa euroa (josta 39,8 miljoonaa euroa yrityssalkussa ja 1,4 miljoonaa euroa vähittäissalkussa). Erotus muodostuu 4,8 miljoonan euron saamiskohtaisista arvonalentumistappioista sekä 1,8 miljoonan euron lyhennyksistä. Muutetuissa lainaehdoissa on suurimmaksi osaksi kyse lyhennyksen lykkäyksestä sekä takaisinmaksuajan pidentämisestä.

K12. Tuloverot						
	2013			2012		
Tuloslaskelma						
Aikaisempia vuosia koskeva vero			-1			10
Aktuelli vero			1 489			2 324
Laskennallisten verojen muutos			1 190			-4 604
Yhteensä			2 678			-2 270
Nimellisverokanta Suomessa, %			24,5			24,5
Verovapaat tuotot/vähennyskelpoiset kulut, %			11,7			-35,5
Vero toteutunut muuntoero, %			3,9			0,0
Aikaisempien vuosien tappioita koskeva vero, %			0,0			-7,7
Muutettu verokanta, %			-15,0			0,0
Muut, %			0,7			-2,0
Efektiivinen verokanta, %			25,8			-20,7
Muut laajan tuloksen erät						
Aktuelli vero			469			-2 980
Laskennallisten verojen muutos			-682			196
Yhteensä			-213			-2 783

Laskennalliset verosaamiset ja -velat on laskettu käyttäen 20,0 prosentin verokantaa, joka tuli voimaan 1.1.2014. Muutetun verokannan vaikutus vastaa 1 553 tuhatta euroa.

K13. Laskennalliset verot	2013	2012
Osakkeenomistajille kuuluva kauden tulos	6 692	11 315
Liikkeellä olevien osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ennen takaisinosto-oikaisua, laimennusta ym.	14 420 153	14 420 153
Omien osakkeiden keskimääräinen omistus	-25 000	-24 068
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ennen laimennusta	14 395 153	14 396 085
Keskimääräinen laimennusvaikutus	0	0
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä laimennuksen jälkeen	14 395 153	14 396 085
Osakekohtainen tulos, euroa	0,46	0,79

Laskettaessa osakekohtainen tulos osakkeiden lukumäärä keskimäärin lasketaan kauden aikana liikkeellä olevien osakkeiden painotettuna keskiarvona. Laimennusvaikutuksia ei ole, minkä vuoksi osakekohtainen tulos euroina on muuttumaton.

Konsernin taseen eriä koskevat liitetiedot

K14. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu					2013				
	Arvostettu käypään arvoon tuloslaskelmassa jakautuneena								
	Kaupan- käynti- tarkoituk- sessa	Muut	Suojaus- laskenta	Myytävisissä olevat rahoitus- varat	Eräpäivään asti pidettävät	Laina- ja muut saamiset	Muut rahoitus- varat/-velat	Kirjattu arvo yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat						50 161		50 161	50 161
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset			44 294	383 676				427 970	427 970
Saamiset luottolaitoksilta						130 575		130 575	130 575
Saamiset yleisöltä		127 090				2 976 996		3 104 086	3 137 642
Saamistodistukset	3			63 592				63 595	63 595
Osakkeet ja osuudet	158			2 069				2 226	2 226
Osakkeet ja osuudet osakkuusyrityksissä							798	798	798
Johdannaissovimukset	12 294	634	2 066					14 994	14 994
Korkosiirtosaamiset							15 231	15 231	15 231
Rahastolikiävisäsaavat							8 367	8 367	8 367
Rahoitusvarat yhteensä	12 456	127 724	46 360	449 337	0	3 157 731	24 396	3 818 003	3 851 560
Ei-rahoitusvarat								68 652	
Varat yhteensä								3 886 655	
Velat luottolaitoksille							346 517	346 517	349 153
Velat yleisölle		86					2 177 086	2 177 171	2 180 162
Liikkeeseen lasketut velkakirjat			528 988				489 565	1 018 553	1 024 927
Johdannaisinstrumentit	5 551	5 674	8 969					20 195	20 195
Velat, joilla on huomompi etuoikeus kuin muillaveloilla			16 869				46 961	63 830	64 271
Korkosiirtovelat							12 768	12 768	12 768
Rahastolikiävidivelat							8 462	8 462	8 462
Rahoitusvelat yhteensä	5 551	5 760	554 826	0	0	0	3 081 359	3 647 497	3 659 938
Ei-rahoitusvelat								55 076	
Velat yhteensä								3 702 573	

	Arvostettu käypään arvoon tuloslaskelmassa jakautuneena		Suojauslaskenta	Myytävissä olevat rahavarat	Eräpäivään asti pidettävät	Laina- ja muut saamiset	Muut rahoitusvarat/-velat	Kirjattu arvo yhteensä	Käypä arvo
	Kaupan- käynti- tarkoituk- sessa	Muut							
Käteiset varat						132 547		132 547	132 547
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset				305 414				305 414	305 414
Saamiset luottolaitoksilta						103 546		103 546	103 546
Saamiset yleisöltä		138 684				2 765 827		2 904 511	2 924 993
Saamistodistukset	3 427			41 391				44 818	44 818
Osakkeet ja osuudet	4 231			2 290				6 521	6 521
Osakkeet ja osuudet osakkuusyrityksissä							763	763	763
Johdannaissopimukset	15 918	706	3 769					20 393	20 393
Korkosiirtosaamiset							11 784	11 784	11 784
Rahastolikividisaatavat							37 894	37 894	37 894
Rahoitusvarat yhteensä	23 576	139 390	3 769	349 095	0	3 001 920	50 441	3 568 191	3 588 673
Ei-rahoitusvarat								65 216	
Varat yhteensä								3 633 407	
Velat luottolaitoksille							374 555	374 555	376 581
Velat yleisölle		87					2 127 271	2 127 358	2 127 958
Liikkeeseen lasketut velkakirjat			269 563				493 655	763 218	760 176
Johdannaissopimukset	4 366	9 634	660					14 660	14 660
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla							64 139	64 139	65 637
Korkosiirtovelat							10 686	10 686	10 686
Rahastolikividivelat							35 915	35 915	35 915
Rahoitusvelat yhteensä	4 366	9 721	270 223	0	0	0	3 106 221	3 390 531	3 391 613
Ei-rahoitusvelat								63 828	
Velat yhteensä								3 454 359	

K15. Rahoitusvarojen ja -velkojen arvostus käypään arvoon

2013

	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	427 970			427 970
Saamiset yleisöltä		127 090		127 090
Saamistodistukset	12 648	50 947		63 595
Osakkeet ja osuudet	1 332	4	890	2 226
Johdannaissopimukset	101	14 893		14 994
Rahoitusvarat yhteensä käypään arvoon	442 052	192 934	890	635 876
Velat yleisölle		86		86
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		281 685		281 685
Johdannaissopimukset		20 195		20 195
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		16 869		16 869
Rahoitusvelat käypään arvoon yhteensä		301 966		301 966

Taso 1 Arvostus perustuu toimivilta markkinoilta saataviin identtisten varojen/velkojen markkinanoteerauksiin.

Taso 2 Arvostus perustuu suoriin tai epäsuoriin hintoihin, jotka eivät sisälly tasoon 1.

Taso 3 Arvostus ilman saatavilla olevaa markkinainformaatiota.

	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Tason 3 omistuksen muutos		
Kirjattu arvo vuoden alussa	1 300	1 300
Uushankinnat	30	30
Luovutettu/erääntynyt/vuoden aikana	0	0
Realisoitunut arvonmuutos tuloslaskelmassa	0	0
Realisoitumaton arvonmuutos tuloslaskelmassa	-17	-17
Arvonmuutos kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-423	-423
Siirto tasolta 1 ja 2	0	0
Siirto tasolle 1 ja 2	0	0
Kirjattu arvo vuoden päättyessä	890	890

Tason 1 ja tason 2 välillä ei ole tapahtunut siirtoja.

2012				
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamis- todistukset	305 414			305 414
Saamiset yleisöltä		138 684		138 684
Saamistodistukset	9 839	34 979		44 818
Osakkeet ja osuudet	5 216	5	1 300	6 521
Johdannaissopimukset		20 393		20 393
Rahoitusvarat käypään arvoon yhteensä	320 468	194 061	1 300	515 829
Velat yleisölle		87		87
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		96 527		96 527
Johdannaissopimukset		14 660		14 660
Rahoitusvelat käypään arvoon yhteensä		111 274		111 274

Taso 1	Arvostus perustuu toimivilta markkinoilta saataviin identtisten varojen/velkojen markkinanoteerauksiin.
Taso 2	Arvostus perustuu suoriin tai epäsuoriin hintoihin, jotka eivät sisälly tasoon 1.
Taso 3	Arvostus ilman saatavilla olevaa markkinainformaatiota.

	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Tason 3 omistuksen muutos		
Kirjattu arvon vuoden alussa	1 307	1 307
Uushankinnat	21	21
Luovutettu/erääntynyt vuoden aikana	0	0
Realisoitunut arvonmuutos tuloslaskelmassa	0	0
Realisoitumaton arvonmuutos tuloslaskelmassa	-789	-789
Arvonmuutos kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	761	761
Siirto tasolta 1 ja 2	0	0
Siirto tasolle 1 ja 2	0	0
Kirjattu arvo vuoden päättyessä	1 300	1 300

Tason 1 ja tason 2 välillä ei ole tapahtunut siirtoja.

	Kirjattu arvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvarat ja velat kirjattuna jaksotettuun hankintamenoön 2013					
Varat					
<i>Käteiset varat ja saamiset keskuspankeilta</i>	50 161		50 161		50 161
<i>Saamiset luottolaitoksilta</i>	130 575		130 575		130 575
<i>Omistusyhteisyritysten osakkeita</i>	798			798	798
<i>Saamiset yleisöltä</i>	2 976 996		3 010 552		3 010 552
Yhteensä	3 158 529		3 191 288	798	3 192 085
Velat					
<i>Velat luottolaitoksille</i>	346 517		349 153		349 153
<i>Velat yleisölle</i>	2 177 084		2 180 076		2 180 076
<i>Liikkeeseen lasketut velkakirjat</i>	736 848		743 242		743 242
<i>Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla</i>	46 961		47 402		47 402
Yhteensä	3 307 410		3 319 873		3 319 873

K16. Varat ja velat valuutoittain					
	2013				
	EUR	SEK	USD	Muut	Yhteensä
Käteiset varat	47 977	1 918	37	229	50 161
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	418 372	9 598	0	0	427 970
Saamiset luottolaitoksilta	10 387	76 265	32 192	11 730	130 575
Saamiset yleisöltä	2 278 439	799 249	26 397	0	3 104 086
Saamistodistukset	53 944	9 650	0	0	63 595
Johdannaissopimukset	12 222	2 772	0	0	14 994
Valuuttoihin jaottelemattomat erät	95 275	0	0	0	95 275
Varat yhteensä	2 916 616	899 453	58 626	11 959	3 886 655
Velat luottolaitoksille	183 041	163 476	0	0	346 517
Velat yleisölle	1 531 293	569 827	57 798	18 254	2 177 171
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	700 501	318 052	0	0	1 018 553
Johdannaissopimukset	13 352	6 843	0	0	20 195
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	63 830	0	0	0	63 830
Valuuttoihin jaottelemattomat erät, sis. oma pääoma	260 389	0	0	0	260 389
Velat ja oma pääoma yhteensä	2 752 407	1 058 197	57 798	18 254	3 886 655
Valuuttoihin jaotellut muut varat ja velat sekä taseen ulkopuoliset erät		-158 954	811	-8 364	
Nettopositio valuutassa (EUR)		210	18	2 069	2 297

	2012				
	EUR	SEK	USD	Muut	Yhteensä
Käteiset varat	130 655	1 603	64	226	132 547
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	296 127	9 286	0	0	305 414
Saamiset luottolaitoksilta	7 220	64 974	21 749	9 603	103 546
Saamiset yleisöltä	2 282 666	592 306	28 861	678	2 904 511
Saamistodistukset	34 979	9 839	0	0	44 818
Johdannaissopimukset	15 768	4 625	0	0	20 393
Valuuttoihin jaottelemattomat erät	122 179	0	0	0	122 179
Varat yhteensä	2 889 593	682 633	50 674	10 506	3 633 407
Velat luottolaitoksille	190 394	184 162	0	0	374 555
Velat yleisölle	1 555 532	505 629	51 636	14 562	2 127 358
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	576 463	186 755	0	0	763 218
Johdannaissopimukset	11 200	3 460	0	0	14 660
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	64 139	0	0	0	64 139
Valuuttoihin jaottelemattomat erät, sis. oma pääoma	289 477	0	0	0	289 477
Velat ja oma pääoma yhteensä	2 718 568	848 641	51 636	14 562	3 633 407
Valuuttoihin jaotellut muut varat ja velat sekä taseen ulkopuoliset erät		-166 189	-1 109	-5 106	
Nettopositio valuutassa (EUR)		181	147	1 050	1 377

K17. Hallussa olevat saamistodistukset		2013		2012	
		Nimellisarvo	Kirjattu arvo	Nimellisarvo	Kirjattu arvo
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset					
Käypä arvo tuloslaskelman kautta					
Valtion obligaatiot					
Katetut joukkolainat					
Muut saamistodistukset		42 900	44 416		
Myytävissä olevat saamistodistukset					
Valtion obligaatiot		71 000	75 834	84 500	89 926
Katetut joukkolainat		117 680	120 639	124 826	130 555
Luottolaitosten liikkeeseen laskemat saamistodistukset		140 100	140 398	25 000	25 687
Muut saamistodistukset		44 700	46 683	56 000	59 246
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset yhteensä		416 380	427 970	290 326	305 414
josta noteeraamattomia		0	0	0	0
Muut saamistodistukset					
Käypä arvo tuloslaskelman kautta					
Valtion obligaatiot					
Katetut joukkolainat					
Sijoitustodistukset					
Muut saamistodistukset		3	3	3 960	3 427
Myytävissä olevat saamistodistukset					
Valtion obligaatiot		2 000	2 000		
Katetut joukkolainat		9 595	9 647		
Sijoitustodistukset		51 000	50 944	35 000	34 979
Luottolaitosten liikkeeseen laskemat saamistodistukset				6 409	6 412
Muut saamistodistukset		1 000	1 000		
Muut saamistodistukset yhteensä		63 598	63 595	45 369	44 818
josta noteeraamattomia		51 000	50 944	35 000	34 979
Saamistodistukset yhteensä		479 978	491 565	335 695	350 232
josta noteeraamattomia		51 000	50 944	35 000	34 979

K18. Saamiset luottolaitoksilta		2013			2012		
		Vaadittaessa maksettavat	Muut	Yhteensä	Vaadittaessa maksettavat	Muut	Yhteensä
Suomalaiset luottolaitokset		196	28 886	29 082	289		289
Ulkomaiset pankit ja luottolaitokset		51 650	49 843	101 493	51 410	51 847	103 256
Yhteensä		51 846	78 729	130 575	51 699	51 847	103 546

K19. Saamiset yleisöltä		2013			2012		
		Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon arvostetut	Yhteensä	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon arvostetut	Yhteensä
Yritykset		540 998		540 998	560 577		560 577
Julkishallinto		5 008		5 008	5 580		5 580
Kotitaloudet		1 510 468	127 090	1 637 558	1 463 822	138 684	1 602 507
Kotitalouksia palvelevat yhteisöt		16 376		16 376	15 310		15 310
Ulkomaat		904 145		904 145	720 538		720 538
Yhteensä		2 976 995	127 090	3 104 086	2 765 827	138 684	2 904 511
josta saatavia, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla				209			209

K20. Osakkeet ja osuudet	2013	2012
Tuloslaskelman kautta käypään arvoon arvostetut		
Noteeratut	158	4 231
Noteeraamattomat	0	0
Yhteensä	158	4 231
Myytavissä oleviksi luokitellut		
Noteeratut	1 190	984
Noteeraamattomat	879	1 305
Yhteensä	2 069	2 290
Osakkeet ja osuudet yhteensä	2 226	6 521

K21. Osakkuusyritysten osakkeet	2013	2012
Kirjattu arvo vuoden alussa	763	1 209
Osuus vuoden tuloksesta	51	29
Verot	0	0
Pääomasijoitus	0	0
Osingot	-16	-95
Hankinnat	0	0
Luovutukset	0	-380
Kirjattu arvo vuoden päättyessä	798	763

Seuraavat osakkuusyritykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä per 31.12.2013:

	Kotipaikka	Omistusosuus, %
Ålands Fastighetskonsult Ab	Maarianhamina	20
Ålands Investerings Ab	Maarianhamina	36

Yhteenlaskettu taloudellinen informaatio osakkuusyrityksistä:

Varat	3 329	3 281
Velat	977	1 016
Liikevaihto	857	934
Kauden tulos	166	68

K22. Johdannais sopimukset ja suojauslaskenta				2013			2012		
	Nimellismäärä/juoksuaika			Nimellis- määrä	Positiiviset markkina- arvot	Negatiiviset markkina- arvot	Nimellis- määrä	Positiiviset markkina- arvot	Negatiiviset markkina- arvot
	alle 1 v	1–5 v	yli 5 v						
Johdannaiset kaupankäyntiin									
Korkosidonnaiset sopimukset									
<i>Koronvaihtosopimukset</i>	62 330	163 766	35 620	261 717	1 945	6 873	387 207	3 463	11 565
<i>Korkofutuurit</i>	10 200	0	0	10 200	101	0			
<i>Korko-optiot – ostetut</i>	0	14 815	0	14 815	1	0	21 769	2	0
<i>Korko-optiot – myydyt</i>	0	17 914	1 288	19 202	0	1	9 557	0	2
Valuuttasidonnaiset sopimukset									
<i>Valuuttatermiinit</i>	83 942	13 777	0	97 718	873	1 215	21 393	2 903	1 768
<i>Koron- ja valuutanvaihtosopimukset</i>	5 511	5 567	0	11 078	138	111	91 626	128	96
Osakesidonnaiset sopimukset									
<i>Osakeoptiot – ostetut</i>	38 194	58 267	0	96 461	8 527	0	117 715	9 564	0
<i>Osakeoptiot – asetetut</i>	3 919	2 110	0	6 029	0	1 683			
Muut johdannais sopimukset	0	25 022	0	25 022	1 343	1 343	25 022	564	569
Yhteensä	204 096	301 238	36 908	542 242	12 929	11 226	674 289	16 624	13 999
Johdannaiset markkina-arvon suojaukseen									
Korkosidonnaiset sopimukset									
<i>Koronvaihtosopimukset</i>	18 085	103 703	200 000	321 788	2 066	2 212	97 997	3 769	0
Yhteensä	18 085	103 703	200 000	321 788	2 066	2 212	97 997	3 769	0
Johdannaiset rahavirtasuojaukseen									
Valuuttasidonnaiset sopimukset									
<i>Koron- ja valuutanvaihtosopimukset</i>	0	253 976	0	253 976	0	6 033	173 863	0	629
Yhteensä	0	253 976	0	253 976	0	6 033	173 863	0	629
Johdannaiset ulkomaan toiminnan nettoinvestoinnin suojaukseen									
Valuuttasidonnaiset sopimukset									
<i>Valuuttatermiinit</i>	33 412	0	0	33 412	0	723	41 515	0	31
Yhteensä	33 412	0	0	33 412	0	723	41 515	0	31
Johdannais sopimukset yhteensä	255 593	658 917	236 908	1 151 418	14 994	20 195	987 664	20 393	14 660
<i>joista OTC-selvitettyjä</i>									
<i>joista muutoin selvitettyjä</i>	10 200			10 200	101				

K23. Aineettomat hyödykkeet				2013		
	Sisäisesti kehitetty ohjelmisto	Muu ohjelmisto	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä		
Hankintameno vuoden alkaessa	7 307	14 827	11	22 145		
Vuoden aikana tulleiden aineettomien hyödykkeiden hankintameno	844	2 571	0	3 478		
Luovutukset ja käytöstä poistamiset	-128	-352	0	-481		
Erien väliset siirrot	0	0	0	-63		
Valuuttavaikutus	0	-47	0	-47		
Hankintameno vuoden päättyessä	8 023	16 999	11	25 033		
Akkumuloituneet poistot ja arvonalentumiset vuoden alussa	-3 618	-8 972	-3	-12 592		
Luovutukset ja käytöstä poistamiset	0	107	0	12		
Vuoden poistot	-1 525	-1 993	-3	-3 521		
Vuoden arvonalentumiset	0	0	0	95		
Valuuttavaikutus	0	39	0	39		
Akkumuloituneet poistot ja arvonalentumiset vuoden päättyessä	-5 142	-10 819	-6	-15 967		
Päättävä jäännösarvo	2 880	6 180	6	9 066		

	2012			
	Sisäisesti kehitetty ohjelmisto	Muu ohjelmisto	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno vuoden alkaessa	7 335	12 642	12	19 988
Vuoden aikana tulleiden aineettomien hyödykkeiden hankintameno	659	2 805	0	3 465
Luovutukset ja käytöstä poistamiset	-687	-482	0	-1 169
Erien väliset siirrot	0	-139	0	-139
Valuuttavaikutus	0	0	0	0
Hankintameno vuoden päättyessä	7 307	14 827	11	22 145
Akkumuloituneet poistot ja arvonalentumiset vuoden alussa	-2 740	-7 169	0	-9 909
Luovutukset ja käytöstä poistamiset	654	339	0	992
Vuoden poistot	-1 350	-1 886	-3	-3 239
Vuoden arvonalentumiset	-181	-339	0	-519
Valuuttavaikutus		83	0	83
Akkumuloituneet poistot ja arvonalentumiset vuoden päättyessä	-3 618	-8 972	-3	-12 592
Päättävä jäännösarvo	3 689	5 855	9	9 553

K24. Aineelliset hyödykkeet	2013			2012		
Sijoituskiinteistöt			693			441
Kiinteistöt omassa käytössä			22 923			23 347
Muut aineelliset hyödykkeet			7 059			8 951
Yhteensä			30 675			32 740
	Sijoitus- kiinteistöt	Kiinteistöt omassa käytössä	Muut aineelliset hyödykkeet	Sijoitus- kiinteistöt	Kiinteistöt omassa käytössä	Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintameno vuoden alussa	750	32 335	31 383	856	31 781	28 025
Uushankinnat	0	1 349	1 405	144	693	4 669
Uus- ja korjausrakentaminen	0	0	0	0	0	0
Luovutukset ja käytöstä poistot	0	-1 164	-913	-250	-307	-1 650
Erien väliset siirrot	322	-322	0	0	168	-29
Korjaukset		3 475				
Valuuttavaikutus	0	0	-311	0	0	369
Hankintameno vuoden lopussa	1 072	35 673	31 564	750	32 335	31 383
Akkumuloituneet poistot vuoden alussa	-308	-8 987	-22 433	-377	-7 502	-20 467
Vuoden poisto	0	-1 281	-2 987	-2	-1 250	-3 067
Vuoden arvonalentumiset	-61	-164	-7	0	-58	0
Luovutukset ja käytöstä poistot	0	1 249	586	70	-178	1 493
Erien väliset siirrot	-9	0	0	0	0	0
Korjaukset		-3 566				
Valuuttavaikutus	0	0	335	0	0	-392
Akkumuloituneet poistot vuoden päättyessä	-378	-12 750	-24 505	-308	-8 987	-22 433
Kirjattu arvo	693	22 923	7 059	441	23 347	8 951
josta rakennuksia	0	20 938		0	21 037	
josta maa- ja vesialueita	3	1 825		3	1 825	
josta kiinteistöyhteisöjen osakkeita	691	160		439	485	

Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvo on sama kuin niiden markkina-arvo vuodelle 2013.

K25. Muut varat	2013	2012
Maksujenvälityssaamiset	0	3
Rahastolikiälysaatavat	8 367	37 894
Muut	10 644	7 552
Yhteensä	19 011	45 449

K26. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	2013	2012
Kertyneet korkotuotot	15 231	11 784
Muut kertyneet tuotot	7 657	3 324
Ennalta maksetut verot	79	466
Muut ennalta maksetut kulut	4 674	3 643
Yhteensä	27 641	19 217

K27. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	2013	2012
Laskennalliset verosaamiset		
Verotettavat tappiot	791	975
Varaukset	58	178
Rahavirran suojaus	97	0
Aineettomat hyödykkeet	4 458	5 913
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	125	241
Eläkevelka	283	580
Muut	45	49
Yhteensä	5 857	7 936
Laskennalliset verovelat		
Veronalaist väliaikaist erot		
Verottamattomat varaukset	7 341	6 457
Käyvän arvön -optio ja -suojaus	657	1 333
Aineettomat hyödykkeet	576	904
Aineellist hyödykkeet	1 990	2 506
Eläkevarat	468	142
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Myytävissä olevat saamistodistukset	204	1 322
Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet	75	149
Yhteensä	11 312	12 812
Laskennallist verovelat, netto	5 454	4 877

	2013					
	Avaava tase	Kirjattu tulot-laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Valuutta-vaikutukset	Muuttuneen verokannan vaikutus	Päättävä tase
Laskennallist verojen muutos 2013						
Verotettavat tappiot	975	-7			-178	791
Varaukset	178	-107			-13	58
Rahavirran suojaus	0	0	119		-22	97
Aineettomat hyödykkeet	5 010	-532		-123	-472	3 882
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	241	-87			-28	125
Eläkevelka	580	-56		-177	-64	283
Verottamattomat varaukset	-6 457	-2 525			1 640	-7 341
Markkina-arvön suojaus	-1 333	528			148	-657
Aineellist hyödykkeet	-2 506	68			448	-1 990
Eläkevarat	-142	-56	-376		106	-468
Myytävissä olevat saamistodistukset	-1 322	0	1 072		46	-204
Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet	-149	0	57		17	-75
Muut	49	6			-10	45
Yhteensä	-4 877	-2 766	871	-300	1 617	-5 454

2012					
	Avaava tase	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Valuutta-vaikutus	Päättävä tase
Laskennallisten verojen muutos 2012					
Verotettavat tappiot	1 175	-200			975
Varaukset	698	-521			178
Aineettomat hyödykkeet	5 165	-331		176	5 010
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	268	-27			241
Eläkevelka	592	-35		22	580
Verottamattomat varaukset	-12 214	5 757			-6 457
Markkina-arvon suojaus	-1 060	-273			-1 333
Aineelliset hyödykkeet	-2 598	86	6		-2 506
Eläkevarat	-1 023	-33	915		-142
Myytävikissä olevat saamistodistukset	-534		-787		-1 322
Myytävikissä olevat osakkeet ja osuudet	-43		-106		-149
Muut	128	-45	-34		49
Yhteensä	-9 446	4 378	-7	198	-4 877

	2013	2012
Verotuksessa vahvistetut tappiot ja niiden erääntymisvuosi		
Vuosi 2017		682
Vuosi 2018		585
Vuosi 2019		481
Vuosi 2020		1 227
Vuosi 2021		981
Vuosi 2022		254
Vuosi 2023		120
Yhteensä	3 958	4 209

Vahvistetut tappiot vastaavat laskennallista verosaamista 791 (1 031). Tästä on kirjattu konsernin taseeseen 791 (975), mikä koskee vuosina 2012 ja 2011 tappiota tuottaneita yrityksiä. Laskennallisen veron kirjaaminen johtuu positiivisista odotetuista tuloksista, mikä viittaa siihen, että laskennallinen vero voidaan hyödyntää.

K28. Velat luottolaitoksille	2013			2012		
	Vaadittaessa maksettava	Muut	Yhteensä	Vaadittaessa maksettava	Muut	Yhteensä
Keskuspankit		130 000	130 000		130 000	130 000
Suomalaiset luottolaitokset	17 091	37 555	54 646	26 959	64 240	91 199
Ulkomaiset pankit ja luottolaitokset	56 711	105 160	161 871	61 836	91 520	153 356
Yhteensä	73 802	272 715	346 517	88 795	285 760	374 555

K29. Velat yleisölle	2013			2012		
	Jaksotettu hankinta-meno	Käypään arvoon arvostetut	Yhteensä	Jaksotettu hankinta-meno	Käypään arvoon arvostetut	Yhteensä
Yritykset	492 569		492 569	438 617		438 617
Julkisyhteisöt	32 387		32 387	37 958		37 958
Kotitaloudet	912 990	86	913 076	973 491	87	973 578
Kotitalouksia palvelevat yhteisöt	41 415		41 415	37 498		37 498
Ulkomaat	697 724		697 724	639 707		639 707
Yhteensä	2 177 086	86	2 177 171	2 127 271	87	2 127 358

K30. Liikkeeseen lasketut velkakirjat	2013		2012	
	Nimellisarvo	Kirjattu arvo	Nimellisarvo	Kirjattu arvo
Sijoitustodistukset	133 901	133 787	188 458	188 189
<i>joista jaksotettuun hankintameno</i>	133 901	133 787	188 458	188 189
Katetut joukkolainat	544 618	540 439	354 984	354 092
<i>joista jaksotettuun hankintameno</i>	175 300	174 922	180 200	179 767
<i>joista markkina-arvon suojaukseen</i>	200 000	196 680		
<i>joista rahavirran suojaukseen</i>	169 318	168 836	174 784	174 325
Kattamattomat joukkolainat	240 998	240 812	95 400	95 222
<i>joista jaksotettuun hankintameno</i>	156 339	156 258	95 400	95 222
<i>joista rahavirran suojaukseen</i>	84 659	84 554		
Indeksiobligaatit (strukturoidut tuotteet)	98 284	103 516	117 411	125 715
<i>joista jaksotettuun hankintameno</i>	25 077	24 599	28 941	29 188
<i>joista markkina-arvon suojaukseen</i>	73 208	78 917	88 471	96 527
Yhteensä	1 017 802	1 018 553	756 253	763 218

K31. Muut velat	2013		2012	
Maksujenvälitysvelat		13 429		15 943
Rahastolikiävelat		8 462		35 915
Muut		13 784		14 636
Yhteensä		35 674		66 494

K32. Varaukset	2013			2012	
	Varaukset uudelleenjärjestelyvarausta varten	Muut varaukset	Yhteensä	Yhteensä	
Varaukset vuoden alussa	1 085	9	1 094	4 207	
Varaukset vuoden aikana	405	283	689	713	
Käyttöön otetut varaukset	-1 046	-2	-1 048	-3 456	
Käyttämättömien varausten peruutus	-39		-39	-370	
Valuuttakurssimuutokset	-16		-16		
Varaukset vuoden päättyessä	389	291	680	1 094	

Varaukset uudelleenjärjestelyvarausta varten koskevat sekä Suomea että Ruotsia. Varaukset uudelleenjärjestelyä varten käsittävät sekä henkilöstökuluja että muita kuluja, mutta olennaisimmilta osin henkilöstökuluja.

K33. Siirtovelat ja saadut ennakot	2013		2012	
Kertyneet korkokulut		12 768		10 686
Muut kertyneet kulut		245		513
Verot		13 557		13 460
Saadut ennakot		2 071		5 370
Yhteensä		28 641		30 029

K34. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	2013			2012		
	Nimellis- määrä	Kirjattu määrä	Määrä omissa varoissa	Nimellis- määrä	Kirjattu määrä	Määrä omissa varoissa
Debenttuurilaina 1/2008	0	0	0	3 192	3 192	3 192
Debenttuurilaina 2/2008	0	0	0	681	681	681
Debenttuurilaina 1/2009	16 835	16 835	16 835	16 908	16 908	16 908
Debenttuurilaina 2/2009	3 410	3 410	3 410	6 821	6 821	6 821
Debenttuurilaina 1/2010	4 381	4 381	4 381	6 575	6 575	6 575
Debenttuurilaina 2/2010	7 992	7 992	7 992	11 868	11 868	11 868
Debenttuurilaina 1/2011	3 004	3 004	3 004	3 950	3 950	3 950
Debenttuurilaina 1/2012	11 219	11 219	11 219	14 024	14 024	14 024
Debenttuurilaina 1/2013	16 886	16 869	16 869	0	0	0
Pääomalaina Ålandsbanken Asset Management Ab	120	120	120	120	120	120
Yhteensä	63 847	63 830	63 830	64 139	64 139	64 139
<i>josta markkina-arvon suojaus</i>	16 886	16 869	16 869			
	Korko:			Takaisinmaksu:		
Debenttuurilaina 1/2008	Euribor 3 kk +0,15 %			14.5.2013		
Debenttuurilaina 2/2008	Euribor 3 kk +0,30 %, 14.05.2013 alkaen euribor 3 kk +2,00 %			14.5.2018		
Debenttuurilaina 1/2009	Kiinteä korko 4 %, 16.1.2014 alkaen euribor 12 kk + 2,00 %			15.1.2019		
Debenttuurilaina 2/2009	Kiinteä korko 3,15 %			3.6.2014		
Debenttuurilaina 1/2010	Kiinteä korko 3,30 %			26.1.2015		
Debenttuurilaina 2/2010	Kiinteä korko 3,25 %			1.6.2015		
Debenttuurilaina 1/2011	Euribor 12 kk +0,60 %			6.6.2016		
Debenttuurilaina 1/2012	Kiinteä korko 3 %			12.6.2017		
Debenttuurilaina 1/2013	Kiinteä korko 2,30 %			3.7.2018		
Pääomalaina Ålandsbanken Asset Management Ab	Kiinteä korko 5,00 %			31.12.2019		

Kaikki velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, sisältyvät alempiin toissijaisiin omiin varoihin. Lainat voidaan maksaa takaisin ennen aikaisesti, mutta se on kuitenkin mahdollista ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla. Pankin purkautuessa lainoilla on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla sitoumuksilla.

K35. Erittely oman pääoman muutoksista	2013	2012
Suojausvarauksen muutos		
Suojausvaraus vuoden alussa	-1 171	0
Realisoitumattomat arvomuutokset vuoden aikana	806	-1 171
Kirjattu tuloslaskelmaan tehottomuuden vuoksi	0	0
Muutetun verokannan vaikutus	-22	
Suojausvaraus vuoden päättyessä	-387	-1 171
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käyvän arvon varaus vuoden alussa	4 533	1 781
Luovutettu tai erääntynyt vuoden aikana	-2 836	-1 075
Tulosvaikutteinen arvonalentuminen	17	40
Realisoitumaton markkina-arvon muutos vuoden aikana jäljellä oleville ja uusille omistuksille	-660	3 788
Muutetun verokannan vaikutus	63	
Käyvän arvon varaus vuoden päättyessä	1 117	4 533
Muuntoerojen muutos		
Muuntoerot vuoden alussa	-189	7 823
Sivuliikkeeseen liittyvän muuntoeron muutos	678	492
Tytäryrityksiin liittyvän muuntoeron muutos	979	-5 822
Ulkomaan toiminnan nettoinvestoinnin suojausta koskevan muuntoeron muutos	-901	-2 412
Muu muutos	-79	107
Muutetun verokannan vaikutus	10	
Muuntoerot vuoden päättyessä	499	-189
Kertyneiden voittovarojen erittely		
Akkumuloituneiden tilinpäätössiirtojen osuus	29 364	19 897
Eläkevarojen käyvän arvon ja etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen eläkevastuun erotus	2 207	2 426
Jakokelvottomat kertyneet voittovarot yhteensä	31 571	22 323
Jakokelpoiset	36 531	39 105
Kertyneet voittovarot yhteensä	68 102	61 428

Muut liitetiedot

K36. Asetetut vakuudet	2013	2012
Omien velkojen vakuudeksi asetetut vakuudet		
Käteisvarat	8 167	8 402
Valtion velkakirjat ja obligaatiot	188 650	176 143
Antolainaus yleisölle	892 569	665 141
Muut	2 066	2 314
Omien velkojen vakuudeksi asetetut vakuudet yhteensä	1 091 452	852 000
Muut asetetut vakuudet		
Käteisvarat	18 816	5 959
Valtion velkakirjat ja obligaatiot	23 021	29 202
Osakkeet	29 823	18 413
Muut asetetut vakuudet yhteensä	71 660	53 574

Omien velkojen vakuudeksi asetetuilla muilla vakuuksilla tarkoitetaan pääomavakuutuksia. Antolainaus yleisölle, joka on asetettu vakuudeksi, on rekisteröity vakuusmassa katettujen joukkolainojen haltijoiden hyväksi.

Vakuudeksi asetetut valtion velkakirjat ja obligaatiot on pääasiassa asetettu maksujärjestelmien, arvopaperikaupankäynnin ja selvityksen vakuudeksi keskuspankeille ja luottolaitoksille. Vakuudeksi asetetut osakkeet ovat pääasiassa lainaksi annettuja osakkeita.

K37. Vastuusitoumukset ja vastuut	2013	2012
Takaukset	23 646	14 609
Käyttämättömät sekkitililimiitit	75 859	69 147
Käyttämättömät luottokorttilimiitit	105 250	88 412
Luottolupaukset	176 384	195 484
Muut	36 433	37 635
Yhteensä	417 572	405 287

K38. Eläkevastuu

Suomessa työskentelevän henkilöstön eläketurva on järjestetty osittain TyEL-vakuutuksen kautta (maksuperusteinen järjestely) ja osittain Ålandsbanken Abps Pensionsstiftelse r.s. -eläkesäätiön kautta (etuuspohjainen järjestely). Eläkesäätiö suljettiin 30. kesäkuuta 1991. Eläkesäätiöön kuuluvilla henkilöillä on oikeus siirtyä eläkkeelle täytettyään 60–65 vuotta syntymävuodesta riippuen. Täysi vanhuuseläke on 60 prosenttia eläkkeen perustana olevasta palkasta, joka lasketaan samojen periaatteiden mukaan kuin TyEL-eläke. Perhe-eläke on 30–60 prosenttia riippuen, onko leski yksin vai onko hänellä yksi tai useampi lapsi.

Ruotsissa työskentelevän henkilöstön eläketurva seuraa työehtosopimukseen perustuvaa ns. ITP-järjestelyä ja se on historiallisesti suureksi osaksi etuuspohjainen. 1. toukokuuta 2013 jälkeen palvelukseen tulleet kuuluvat uuden maksuperusteisen, ns. BTP1-järjestelyn piiriin. BTP-järjestely on katettu SPP-yhtiöstä otetulla vakuutuksella. Ruotsissa vanhuuseläkettä maksetaan 65 vuoden iästä alkaen ja vanhuuseläkkeen eläkelupaus on 10 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta 7,5 tuloperusmäärään (inkomstbasbelopp, ibb) asti. 65 prosenttia palkasta välillä 7,5 ja 20 ibb sekä 32,5 prosenttia palkasta välillä 20 ja 30 ibb. Perhe-eläkkeen eläkelupaus on 32,5 prosenttia palkasta välillä 7,5 ja 20 ibb sekä 16,25 prosenttia palkasta välillä 20 ja 30 ibb.

Etuuspohjaisten järjestelyjen duraatio on Suomen kohdalla 14 vuotta ja Ruotsin 26 vuotta.

	2013	2012
Taseeseen kirjatut erät		
Eläkevelvoite	20 612	22 452
Eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	21 538	20 664
Eläkevarat (+)/Eläkevelat (-), netto	926	-1 788
Eläkevarat Suomessa	2 340	578
Eläkevelka Ruotsissa	1 414	2 366
	926	-1 788
Tulosvaikutteisesti kirjatut kulut		
Tilivuoden työsuoritukseen perustuvat kulut	412	367
Korkokulut	62	-113
Hallintokulut	48	0
Kulut (+) /tuotot (-) tuloslaskelmassa	523	253
Muihin laajan tuloksen eriin kirjattu etuuspohjaisten järjestelyjen uudelleenarvostus		
Vakuutusmatemaattinen voitto (+)/tappio (-) taloudelliset oletukset	1 041	-2 125
Vakuutusmatemaattinen voitto (+)/tappio (-) kokemusperäinen	1 001	-1 464
Vakuutusmatemaattinen voitto(+)/tappio (-) eläkejärjestelyyn kuuluvista varoista	635	744
	2 677	-2 845
Yhteensä	2 154	-253
Eläkevelvoitteen muutos		
Vuoden alussa	1 788	-1 730
Tulos	523	253
Muut laajan tuloksen erät	-2 677	3 734
Vakuutusmaksut	-477	-517
Valuuttavaikutus	-83	47
Eläkevelvoite vuoden lopussa	-926	1 788

Eläkevelvoite		
Vuoden alussa	22 452	17 654
Tilivuoden työsuoritukseen perustuvat kulut	404	371
Korkokulut	684	754
Maksetut etuudet	-748	-804
Valuuttavaikutus	-134	0
Vakuutusmatemaattiset voitot (-)/tappiot (+)	-2 046	4 478
Eläkevelvoite vuoden lopussa	20 612	22 452
Eläkejärjestelyyn kuuluvat varat		
Vuoden alussa	20 664	19 383
Korkotuotto	623	866
Vakuutusmaksut	477	517
Maksetut etuudet	-748	-804
Vakuutusmatemaattiset voitot (-)/tappiot (+)	630	744
Valuuttavaikutus	-60	0
Maksusuoritukset järjestelyyn	-48	-42
Eläkejärjestelyyn kuuluvat varat vuoden lopussa	21 538	20 664
Eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen jakauma		
Noteeratut osakkeet ja osuudet	6 893	5 226
Noteeratut rahasto-osuudet	2 149	0
Noteeratut korolliset arvopaperit	7 572	9 714
Kiinteistöt	3 139	3 307
Muut eläkejärjestelyyn kuuluvat varat	1 785	2 417
	21 538	20 664

Eläkejärjestelyyn kuului varoihin sisältyy Ålandsbanken Abp:n osakkeita markkina-arvoltaan 13 tuhatta euroa (12), obligaatioita 568 tuhatta euroa (900) sekä pankkisaamia 1 205 tuhatta euroa (1 848).

	Toteuma 2013	Ennuste 2014
Tulevat rahavirrat		
Maksetut etuudet	488	472

	2013		2012	
	Suomi, %	Ruotsi, %	Suomi, %	Ruotsi, %
Olettamat				
Diskonttorkorko	3,2	4,0	3,0	3,5
Palkkakulujen nousu	1,9	3,0	1,9	3,0
Eläkkeiden indeksikorotus	2,1	3,0	2,1	3,0
Inflaatio	2,0	2,0	2,0	2,0
Henkilöstön vaihtuvuus	0,0	4,0	0,0	4,0
			Muutos olettamuksessa, %	Lisäys olettamuksessa
Herkkyysanalyysi				Vähennys olettamuksessa
Diskonttorkorko			0,5	-1 579
Palkankorotusolettamus			0,5	190
Eläkkeiden korotusolettamus			0,5	1 103
				-999

Herkkyysanalyysi perustuu muutokseen yhdessä olettamuksessa, kun taas kaikki muut olettamukset pysyvät vakioina. Käytännössä on epätodennäköistä, että tämä tapahtuu ja joidenkin olettamusten muutosten välillä voi olla riippuvuus. Laskettaessa etuuspohjaisten velvoitteiden herkkyys olennaisille vakuutusmatemaattisille olettamuksille käytetään samaa menetelmää kuin laskettaessa taseeseen kirjattava eläkevelka. Herkkyysanalyysi Ruotsin etuuspohjaisille järjestelyille on laskettu ainoastaan diskonttokorolle. Pankkiin kohdistuu joitakin riskejä etuuspohjaisten järjestelyjen myötä. Alla kuvataan olennaisimmat riskit.

ELÄKEJÄRJESTELYYN KUULUVIEN VAROJEN VOLATILITEETTI:

Eläkevastuu lasketaan diskonttokoron avulla perustuen yritysainoihin, joilla on hyvä luottoluokitus. Jos eläkejärjestelyyn kuuluvat varat tuottavat heikommin kuin diskonttokorko, niin se tulee aiheuttamaan alijäämää. Eläkejärjestelyyn kuului varoihin sisältyy merkittävä osuus osakkeita, joiden pitkällä aikavälillä odotetaan tuottavan paremmin kuin diskonttokorko, samalla kun se aikaansaa suuremman volatiliteetin ja riskin lyhyellä aikavälillä. Eläkevastuun pitkäaikaisen luonteen johdosta pankki katsoo, että suuri määrä osakkeita on jatkossakin sopiva, jotta järjestelyt hallitaan tehokkaasti.

OBLIGAATIOKORKOJEN MUUTOKSET:

Mikäli yrityslainojen korot laskevat, niin se johtaa eläkevelvoitteen kasvuun. Tämä kompensoituu osaksi sillä, että eläkejärjestelyyn kuuluviin varoihin sisältyvien obligaatioiden arvon nousee.

INFLAATORISKI:

Eläkevelvoite on sidottu inflaatioon. Inflaation nousu johtaa eläkevelvoitteen kasvuun. Inflaatio ei vaikuta eläkejärjestelyyn kuuluviin varoihin olennaisessa määrin, joten jos inflaatio nousee, niin se johtaa alijäämän kasvuun eläkejärjestelyissä.

ODOTETTU ELINIKÄ:

Eläkejärjestelyt tuottavat eläkeitä, jotka ajoittuvat palveluksessa olevien eliniälle. Tämä tarkoittaa sitä, että jos odotettu elinikä kasvaa, niin eläkevelvoite kasvaa

K39. Leasing- ja vuokravastuut	2013	2012
Maksettavat leasingvuokrat		
alle 1 v	4 853	5 219
1–5 v	6 638	6 677
yli 5 v	1 618	2 179
Maksettavat leasingvuokrat yhteensä	13 109	14 075
Rahoitusleasing, nykyarvo		
alle 1 v	1 192	1 236
1–5 v	1 688	2 379
yli 5 v	0	0
Rahoitusleasing, nykyarvo, yhteensä	2 880	3 615
Rahoitusleasing, minimivuokrat		
alle 1 v	1 324	1 398
1–5 v	1 811	2 598
yli 5 v	0	0
Rahoitusleasing, minimivuokrat, yhteensä	3 135	3 996
Korkokulut	255	381
Koneet ja kalusto, kirjanpitoarvo	2 868	3 378

Muut vuokrasopimukset koostuvat vuokravastuista, jotka koskevat pääasiassa enintään 10 vuoden määräaikailla sopimuksilla vuokralle otettuja toimitiloja.

Vuokrataso on yleensä sidottu indekseihin, joita tarkistetaan sopimusten mukaan.

Konserni on ottanut rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle autoja, tietokoneita ja IT-laitteita. Joihinkin sopimuksiin sisältyy optio leasingkohteen ostosta. Sopimusten uusimisesta käydään uudet neuvottelut. Olennaisimmat leasingsopimukset koskevat tietokoneita. Sopimuksiin ei sisälly vaihtuvia maksuja tai indeksilausekkeita. Sopimusten mukaan konserni voi lunastaa koneen tai jatkaa koneen vuokraamista etukäteen määritellyn hintaan varsinaisen vuokra-ajan päätyttyä. Sopimus oikeuttaa myös palauttamaan koneen. Rahoitettu määrä on suurimmassa sopimuksessa 1 328 tuhatta euroa ilman arvonlisäveroa.

K40. Lähipiiriä koskevat tiedot						
	2013			2012		
	Hallitus ja johto	Läheisy-yritykset	Osakkuus-yritykset	Hallitus ja johto	Läheisy-yritykset	Osakkuus-yritykset
Varat						
Saamiset luottolaitoksilta						
Saamiset yleisöltä	2 531	7 277	500	2 604	6 534	500
Muut varat			0			9
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot			79			62
Varat yhteensä	2 531	7 277	579	2 604	6 534	570
Velat						
Velat luottolaitoksille						
Velat yleisölle	834	681	1 940	1 470	5 406	2 447
Liikkeeseen lasketut velkakirjat			200			200
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			360			680
Siirtovelat ja saadut ennakot			1			1
Velat yhteensä	834	681	2 501	1 470	5 406	3 327
Tuotot ja kulut						
Korkotuotot	49	169	23	65	173	23
Korkokulut	-6	0	-22	-10	-1	-38
Palkkiotuotot	0	1	79		4	62
Palkkiokulut						
Muut tuotot			7			9
Muut kulut						
Yhteensä	43	170	87	55	176	56

Hallitus ja johtoryhmä käsittää Ålandsbanken Abp:n hallitukseen ja johtoryhmään kuuluvat henkilöt sekä heidän puolisonsa ja alaikäiset lapsensa. Läheisy yrityksillä tarkoitetaan yrityksiä, joissa Ålandsbanken Abp:n hallitukseen tai johtoryhmään kuuluvilla henkilöillä on merkittävä ääniosuus tai heillä on määräysvalta. Osakkuusyritykset käsittävät myös Ålandsbanken Abps Pensionsstiftelse r.s. -eläkesäätiön. Hallituksen ja johtoryhmän jäsenille voidaan myöntää enintään 250 000 euron (250 000) suuruinen henkilöstölaina hyväksyttävää vakuutta vastaan. Johtoryhmä vahvistaa henkilöstölainan korkoprosentin. Korko oli 0,971 prosenttia 31.12.2013 (0,935). Kaikki lähipiiriliiketoimet on toteutettu kaupallisin ehdoin. Tiedot hallitukselle ja johdolle maksetuista palkoista, katso liitetieto nro E35.

K41. Rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutus				
	2013		2012	
	Johdannaiset	Takaisinostosopimukset sekä lainaksi annetut ja otetut arvopaperit	Johdannaiset	Takaisinostosopimukset sekä lainaksi annetut ja otetut arvopaperit
Rahoitusvarat, jotka kuitataan tai käsittävät netotussopimuksen				
Rahoitusvarat, brutto	14 994		20 393	
Rahoitusvelat, jotka kuitataan taseessa, brutto				
Rahoitusvarat, jotka kuitataan taseessa, netto	14 994		20 393	
Sidonnainen rahamäärä, jota ei kuitata taseessa				
Rahoitusinstrumentit, jotka eivät täytä nettoutuskriteereitä	5 087		16 250	
Saadut rahoitusvakuudet				
Nettomäärä	9 907		4 143	
Rahoitusvarat, jotka kuitataan tai käsittävät netotussopimuksen				
Rahoitusvelat, brutto	20 195	12 874	14 660	5 441
Rahoitusvarat, jotka kuitataan taseessa, brutto				
Rahoitusvelat, jotka kuitataan taseessa, netto	20 195	12 874	14 660	5 441
Sidonnainen rahamäärä, jota ei kuitata taseessa				
Rahoitusinstrumentit, jotka eivät täytä nettoutuskriteereitä	7 912		6 577	
Asetetut rahoitusvakuudet	2 350	12 874	1 320	5 441
Nettomäärä	9 933	0	6 763	0

Taulukot esittävät rahoitusinstrumentit, jotka on kuitattu taseessa IAS 32:n mukaisesti, ja oikeudellisesti sitovan päännettoutussopimuksen tai vastaavan sopimuksen kattamat instrumentit, joita ei ole kelpuutettu kuitaukseen. Rahoitusinstrumentit tarkoittavat johdannaisia, takaisinostosopimuksia ja käänteisiä takaisinostosopimuksia, lainaksi otettuja ja lainaksi annettuja arvopapereita. Vakuudet koskevat rahoitusinstrumentteja tai käteisvaroja, joka on saatu tai annettu transaktioista, jotka oikeudellisesti sitova nettoutussopimus tai vastaava sopimus kattaa. Vakuuksien arvo on rajoitettu taseeseen kirjattuun sidonnaiseen rahamäärään, minkä vuoksi vakuuksien yliarvoja ei ole sisällytetty. Määrät, joita ei ole kuitattu taseessa esitetään rahoitusvarojen tai -velkojen kirjatun arvon vähennyksenä rahoitusvaran ja -velat nettovastuun kirjaamiseksi.

K42. Taloudellisten katsausten uudelleenlaskenta tarkistetun IAS 19:n johdosta sekä korjaukset

Uudelleenlaskenta koskee etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kirjausta tarkistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaan. Alla esitetään IAS 19 korjaus tilivuodelle 2011 ja 2012 samassa sarakkeessa.

Korjaukset koskevat joitakin korjattuja eriä vanhemmissa tilinpäätöksissä. Erät tarkoittavat kirjauksia, jotka koskevat laskennallista vero-saamista toiminnan luovutuksen yhteydessä ruotsalaiselle sivuliikkeelle, IAS 19:n mukaisia etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä Ruotsin sivuliikkeen toiminnoissa, varainhoitoyhtiö Allcapin hankinnan yhteydessä syntyneitä aineettomia hyödykkeitä, käyvän arvon -option puitteissa liikkeeseen laskettujen kiinteäkorkoisten lainojen ja nollakuponkiobligatioiden markkina-arvostusta ja vastaa käyvän arvon -suojausta sekä pääkonttori-kiinteistön arvonorotusta siirryttäessä IFRS-säännösten soveltamiseen vakavaraisuusraportoinnissa.

	2012	Korjaukset IAS 19	Korjaukset	2012 Korjattu
Korkotuotot	86 132			86 132
Korkokulut	-44 957			-44 957
Korkokate	41 175			41 175
Palkkiotuotot	40 110			40 110
Palkkiokulut	-7 398			-7 398
Palkkiotuotot, netto	32 712			32 712
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	21 818		14	20 831
IT-tuotot	14 491			14 491
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	29			29
Muut tuotot	1 153			1 153
Tuotot yhteensä	110 379		14	110 393
Henkilöstökulut	-52 264	-230	143	-52 351
Muut kulut	-33 591			-33 591
Poistot ja arvonalentumistappiot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	-8 135			-8 135
Kulut yhteensä	-93 990	-230	143	-94 078
Tulos ennen arvonalentumistappioita	16 389	-230	157	16 314
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-6 430			-6 430
Liiketulos	9 957	-230	157	9 884
Tuloverot	2 214	56	-226	2 044
Tilikauden tulos	12 171	-174	-68	11 928
Tuloksen jakautuminen:				
Määräysvallattomat omistajat	613			613
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat	11 558	-174	-68	11 315
Osakekohtainen tulos, euroa	0,80		-0,01	0,79
Tilikauden tulos	12 171	-174	-68	11 928
Rahavirran suojaus	-1 551			-1 551
Myytävissä olevat rahoitusvarat	3 646			3 646
Muuntoerot	-8 119		107	-10 611
Tuloverot	-513			2 086
Erät, jotka on siirretty tai jotka voidaan myöhemmin siirtää tuloslaskelmaan	-6 537		107	-6 430
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleenarvostus	0	3 734	889	-2 845
Tuloverot	0	-915	-346	569
Erät, joita ei myöhemmin voida siirtää tuloslaskelmaan	0	2 819	543	-2 276
Muut laajan tuloksen erät	-6 537	-2 819	650	-8 705
Tilikauden laaja tulos	5 634	-2 993	582	3 223
Laajan tuloksen jakautuminen:				
Määräysvallattomat omistajat	613			613
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat	5 021	-2 993	582	2 610

	2012	Korjaukset IAS 19	Korjaukset	2012 Korjattu
Varat				
Kassavarat ja saamiset keskuspankeilta	132 547			132 547
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	305 414			305 414
Saamiset luottolaitoksilta	103 546			103 546
Saamiset yleisöltä	2 905 566		-1 054	2 904 511
Saamistodistukset	44 818			44 818
Osakkeet ja osuudet	6 521			6 521
Osakkeet ja osuudet osakkuusyrityksissä	763			763
Johdannaissopimukset	20 393			20 393
Aineettomat hyödykkeet	10 926		-1 373	9 553
Aineelliset hyödykkeet	32 740			32 740
Muut varat	44 838			45 451
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	26 432	6 604		19 217
Laskennalliset verosaamiset	2 723		5 213	7 936
Varat yhteensä	3 637 226	6 604	2 786	3 633 409
Velat				
Velat luottolaitoksille	374 555			374 555
Velat yleisölle	2 127 358			2 127 358
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	759 728		3 490	763 218
Johdannaissopimukset	14 660			14 660
Muut velat ¹	66 494			66 494
Varaukset ¹	1 094			1 094
Siirtovelat ja saadut ennakot	27 663		2 366	30 029
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	64 139			64 139
Laskennalliset verovelat	15 543	-1 618	-1 113	12 812
Velat yhteensä	3 451 234	-1 618	4 743	3 454 359
Oma pääoma ja määräysvallattomien osuus				
Osakepääoma	29 104			29 104
Ylikurssirahasto	32 736			32 736
Vararahasto	25 129			25 129
Suojausvaraus	-1 171			-1 171
Käyvän arvon rahasto	4 533			4 533
Muuntoerot	-296		107	-189
Omat osakkeet	-244			-244
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	24 485			24 485
Kertyneet voittovarot	68 479	-4 986	-2 064	61 428
Osakkeenomistajien osuus pääomasta	182 755	-4 986	-1 957	175 811
Määräysvallattomien osuus omasta pääomasta	3 236			3 236
Oma pääoma yhteensä	185 991	-4 986	-1 957	179 048
Velat ja Oma pääoma yhteensä	3 637 226	-6 604	2 786	3 633 407

¹ Muita velkoja ja Varauksia on korjattu aikaisemmin julkistettuun verrattuna.

Emoyhtiön tuloslaskelma

(tuhat euroa)

Emoyhtiö		1.1–31.12.2013	1.1–31.12.2012
	Liitetiedon nro		
Korkotuotot		73 897	83 870
Leasingtoiminnan nettotuotot	E3	3	18
Korkokulut		-33 003	-46 630
Korkokate	E2	40 896	37 258
Palkkiotuotot		34 153	24 633
Palkkiokulut		-4 625	-3 390
Palkkiotuotot, netto	E4	29 527	21 243
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	E6	9 836	26 404
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	E5	3 783	2 828
Muut tuotot	E7	1 986	2 057
Tuotot yhteensä		86 028	89 790
Henkilöstökulut	E8	-33 832	-34 088
Muut kulut	E9	-34 416	-35 036
Poistot ja arvonalentumistappiot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	E20, E21	-6 153	-7 720
Arvonalentumistappiot muista rahoitusvaroista	E10	-134	-1 815
Kulut yhteensä		-74 533	-78 659
Tulos ennen arvonalentumistappioita		11 494	11 131
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	E11	-3 725	-5 616
Liiketulos		7 770	5 516
Tilinpäätössiirrot		-10 100	23 498
Tuloverot	E12	-111	-663
Tilikauden tulos		-2 441	28 351

Emoyhtiön tase

(tuhat euroa)

Emoyhtiö		31.12.2013	31.12.2012
	Liitetiedon nro		
Varat			
Kassavarat ja saamiset keskuspankeilta		50 161	132 547
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	E15	427 970	305 414
Saamiset luottolaitoksilta	E16	130 090	101 568
Saamiset yleisöltä	E17	3 077 495	2 876 297
Saamistodistukset	E15	60 594	44 818
Osakkeet ja osuudet	E18	2 226	6 521
Osakkeet ja osuudet osakkuusyrityksissä	E18	1 001	1 001
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	E18	11 441	12 514
Johdannaissopimukset	E19	14 994	20 393
Aineettomat hyödykkeet	E20	25 122	27 751
Aineelliset hyödykkeet	E21	17 631	18 625
Muut varat	E22	17 263	42 461
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	E23	22 063	18 263
Laskennalliset verosaamiset	E24	198	212
Varat yhteensä		3 858 249	3 608 384
Velat			
Velat luottolaitoksille	E25	329 451	358 614
Velat yleisölle	E26	2 180 714	2 138 989
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	E27	1 009 865	749 615
Johdannaissopimukset	E19	26 588	23 835
Muut velat	E28	31 391	60 248
Varaukset	E29	649	1 085
Siirtovelat ja saadut ennakot	E30	23 627	20 054
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	E31	63 710	64 019
Laskennalliset verovelat	E24	279	1 471
Velat yhteensä		3 666 275	3 417 930
Tilinpäätössiirrot			
Yleinen luottotappiovaraus ¹		36 454	26 354
Tilinpäätössiirrot yhteensä		36 454	26 354
Oma pääoma			
Osakepääoma		29 104	29 104
Ylikurssirahasto		32 736	32 736
Vararahasto		25 129	25 129
Suojausvaraus		-387	0
Käyvän arvon rahasto		1 118	4 533
Muuntoerot		-48	128
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		24 681	24 681
Omat osakkeet		-244	-244
Kertyneet voittovarot		43 432	48 033
Oma pääoma yhteensä		155 520	164 100
Velat ja Oma pääoma yhteensä		3 858 249	3 608 384
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	E39		
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset			
<i>Takaukset</i>		27 310	18 549
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		255 366	281 984
Muut		36 433	37 635

¹ Luottotappiovaraus elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 46 §:n mukaan.

Emoyhtiön laskelma oman pääoman muutoksista

(tuhat euroa)

Emoyhtiö										
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Vara- rahasto	Suojaus- varaus	Käyvän arvon rahasto	Muuntoero	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Edellisten tilikausien tulos	Yhteensä
31.12.2011	29 104	32 736	25 129	0	1 775	-70	24 681	-54	19 681	132 982
Käyvän arvon muutos					2 758					2 758
Muuntoero						198				198
Omien osakkeiden osto								-190		-190
Vuoden tulos									28 351	28 351
31.12.2012	29 104	32 736	25 129	0	4 533	128	24 681	-244	48 033	164 100
Käyvän arvon muutos				-387	-3 416					-3 803
Muuntoero						-168				-168
Omien osakkeiden osto										0
Vuoden tulos									-2 441	-2 441
31.12.2013	29 104	32 736	25 129	-387	1 118	-48	24 681	-244	43 432	155 520

Katso myös kappale Tietoja osakkeista.

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

(tuhat euroa)

Emoyhtiö	2013	2012
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	7 770	5 516
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta		
<i>Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä</i>	6 153	7 720
<i>Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista</i>	3 705	5 644
<i>Realisoitumattomat arvomuutokset</i>	-872	551
<i>Saamistodistusten ja liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjojen jaksotetut yli-/alikulssit</i>	2 581	4 861
Tulos investointitoiminnasta	-197	-23 990
Osingot osakkuus- ja tytäryrityksiltä	-3 338	-2 498
Maksetut tuloverot	-4	0
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)		
<i>Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset</i>	-107 528	-178 628
<i>Saamiset luottolaitoksilta</i>	-5 191	4 989
<i>Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä</i>	-223 943	-135 567
<i>Muut varat</i>	389	169 464
Liiketoiminnan velkojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
<i>Velat luottolaitoksille</i>	-18 146	121 853
<i>Velat yleisölle ja julkisyhteisöille</i>	56 904	-85 390
<i>Liikkeeseen lasketut velkakirjat</i>	-74 642	-42 592
<i>Muut velat</i>	-22 521	1 401
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-378 883	-146 668
Investointitoiminnan rahavirta		
Investointi osakkeisiin ja osuuksiin	-144	-136
Osakkeiden ja osuuksien myynti	1	929
Tytär- ja osakkuusyritysten osakkeiden myynti	376	59 626
Osakkuus- ja tytäryrityksiltä saatu osinko	3 338	2 498
Investointi aineellisiin hyödykkeisiin	-430	-897
Aineellisten hyödykkeiden myynti	32	637
Investointi aineettomiin hyödykkeisiin	-2 767	-3 465
Investointitoiminnan rahavirrat yhteensä	407	59 193
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Omien osakkeiden osto	0	-190
Muutos pitkässä varainhankinnassa	139 460	-213 100
Muutos liikkeeseen lasketuissa katetuissa joukkolainoissa	189 186	354 026
Muutos vastuudebentureissa	-292	6 391
Maksettu osinko	-2 159	0
Rahoitustoiminnan rahavirta yhteensä	326 195	147 127
Rahavarat vuoden alussa	243 671	181 266
Liiketoiminnan rahavirta	-378 883	-146 668
Investointitoiminnan rahavirta	407	59 193
Rahoitustoiminnan rahavirta	326 195	147 127
Rahavarojen kurssiero	-1 260	2 752
Rahavarat vuoden lopussa	190 129	243 671
Rahavirtalaskelman rahavarat koostuvat seuraavista eristä:		
Kassa	6 003	7 683
Sekkitili Suomen Pankissa	44 157	124 864
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	120 884	96 127
Saamistodistukset	19 084	14 997
Yhteensä	190 129	243 671

Rahavaroilla tarkoitetaan kassavaroja, Suomen Pankissa olevaa sekkitiliä, vaadittaessa maksettavia saamia luottolaitoksilta, muita saamia luottolaitoksilta ja saamistodistuksia, joiden alkuperäinen jäljellä oleva juoksu-aika on alle kolme kuukautta, sekä julkisyhteisösaamia, jotka eivät ole luotonantoa. Investointitoiminnalla tarkoitetaan aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin liittyviä maksuja sekä muiden kuin kaupankäyntiin tarkoitettujen osakkeiden ja osuuksien omistusta. Rahoitustoiminnalla tarkoitetaan omaan ja vieraaseen pääomaan sisältyviä erä, joilla liiketoiminta rahoitetaan. Laskelma on tehty epäsuoralla menetelmällä.

Liiketoimintaan sisältyy saatuja korkoja 70 614 tuhatta euroa (71 954), maksettuja korkoja 31 046 tuhatta euroa (35 819) ja saatuja osinkotuottoja 445 tuhatta euroa (330).

Emoyhtiö Ålandsbanken Abp

LIITETIEDOT EMOYHTIÖN TALOUDELLISIIN KATSAUKSIIN

E1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	114
--	-----

TULOSLASKELMAN ERIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

E2. Korkokate	115
E3. Leasingtoiminnan nettotuotot	115
E4. Palkkiotuotot, netto	115
E5. Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	116
E6. Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	116
E7. Muut tuotot	116
E8. Henkilöstökulut	117
E9. Muut kulut	117
E10. Arvon alentumistappiot muista rahoitusvaroista	117
E11. Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	118
E12. Tuloverot	118

TASEEN ERIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

E13. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot ja käypien arvojen tasot	119
E14. Varat ja velat valuutoittain	120
E15. Hallussa olevat saamistodistukset	121
E16. Saamiset luottolaitoksilta	121
E17. Saamiset yleisöltä	121
E18. Osakkeet ja osuudet	122
E19. Johdannaissovimukset	122
E20. Aineettomat hyödykkeet	123
E21. Aineelliset hyödykkeet	124
E22. Muut varat	124
E23. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	124
E24. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	124
E25. Velat luottolaitoksille	125
E26. Velat yleisölle	125
E27. Liikkeeseen lasketut velkakirjat	125
E28. Muut velat	126
E29. Varaukset	126
E30. Siirtovelat ja saadut ennakot	126

E31. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	126
E32. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma	127
E33. Saamiset konserniyhtiöiltä	129
E34. Velat konserniyhtiöille	129

HENKILÖSTÖÄ JA JOHTOA KOSKEVAT LIITETIEDOT

E35. Johdolle maksetut palkat	129
E36. Johdon henkilökohtainen Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus	129
E37. Lähipiiriilikeitoimet	129

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

E38. Asetetut vakuudet	129
E39. Taseen ulkopuoliset sitoumukset	130
E40. Vuokravastuut	130

MUUT LIITETIEDOT

E41. Hallinnoitava pääoma	130
E42. Tytär- ja osakkuusyritykset	130

Liitetiedot emoyhtiön taloudellisiin katsauksiin

(tuhat euroa)

E1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Ålandsbanken Abp:n tilinpäätös laaditaan luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen ja Finanssivalvonnan määräysten mukaisesti. Ålandsbanken Abp:n tilinpäätös laaditaan Suomen tilinpäätösstandardin (FAS) mukaisesti. Emoyhtiön tilinpäätös esitetään tuhansina euroina, mikäli ei toisin mainita.

Liikearvo

Liikearvo poistetaan suunnitelmanmukaisesti 10 vuonna.

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty Försäkringsaktiebolaget Pensions-Alandia -vakuutusosakeyhtiön kautta. Muut eläketuudet hoidetaan Ålandsbanken Abps Pensionsstiftelse r.s. -eläkesäätiön kautta. Eläkevastuu on täysin katettu.

Muilta osin viitataan konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin.

Tuloslaskelman eriä koskevat liitetiedot

E2. Korkokate	2013	2012
Saamiset luottolaitoksilta	986	1 286
Saamiset yleisöltä	68 636	75 104
Saamistodistukset	3 701	6 539
Johdannaissopimukset	563	937
Muut korkotuotot	13	21
Korkotuotot yhteensä	73 899	83 888
Velat luottolaitoksille	4 286	5 680
Velat yleisölle	15 211	25 851
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	11 425	12 123
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 251	1 636
Johdannaissopimukset	813	1 340
Muut korkokulut	17	0
Korkokulut yhteensä	33 003	46 630
Korkokate	40 896	37 258

Konserniyrittäjiltä saadut korkotuotot ovat 220 (317).

Konserniyrittäjille maksetut korkokulut ovat 17 (1 994).

Korot johdannaissopimuksista kirjataan yhdessä sen erän, jota ne suojaavat suojauslaskennan puitteissa (käyvän arvon suojaus ja rahavirran suojaus) ja käyvän arvon -option kanssa.

Alaskirjattu korko lutoista, joista on tehty arvonalentumistappio, vuonna 2013 oli -52 tuhatta euroa netto (61).

E3. Leasingtoiminnan nettotuotot	2013	2012
Vuokratuotot	3	18
Yhteensä	3	18

Johtoryhmän päätöksen mukaan uusia leasing sopimuksia ei solmita.

E4. Palkkiotuotot, netto	2013	2012
Ottolainaus	979	879
Antolainaus	3 544	2 723
Maksuliikenne	3 611	3 441
Rahastot	7 019	2 691
Varainhoito	7 937	5 234
Arvopaperinvälitys	8 663	7 287
Vakuutusten välitys	76	128
Lakiasiapalvelut	593	664
Takausprovisiot	381	312
Muut palkkiot	1 351	1 274
Palkkiotuotot yhteensä	34 153	24 633
Maksuliikennepalkkiokulut	1 578	1 637
Rahastopalkkiokulut	552	0
Varainhoitopalkkiokulut	220	0
Arvopaperinvälityspalkkiokulut	1 029	1 107
Muut palkkiokulut	1 247	646
Palkkiokulut yhteensä	4 625	3 390
Palkkiotuotot, netto	29 527	21 243

Rahastopalkkiokuluja ja varainhoitopalkkiokuluja ei kirjattu erikseen tilivuonna 2012, minkä vuoksi vertailulukuja ei esitetä vuodelle 2012. Rahastopalkkiokulut ja maksuliikennepalkkiokulut tilivuodelta 2012 sisältyvät maksuliikennepalkkiokuluihin ja muihin palkkiokuluihin.

E5. Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	2013	2012
Myytävissä olevat rahoitusvarat	445	330
Samaan konserniin kuuluvat yritykset, maksettu osinko	3 322	2 404
Omistusyhteisytykset	16	95
Yhteensä	3 783	2 828

E6. Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	2013			2012		
	Realisoitunut	Realisoitumaton	Yhteensä	Realisoitunut	Realisoitumaton	Yhteensä
Arvostuskategoria käypään arvoon tuloslaskelman kautta						
Saamistodistukset	0	-47	-47	-175	-159	-334
Osakkeet ja osuudet	866	80	946	0	0	0
Johdannaissopimukset	-831	3 266	2 435	-2 123	-351	-2 474
Lainasaamiset						
Arvostuskategoria käypään arvoon tuloslaskelman kautta	35	3 300	3 334	-2 299	-510	-2 808
Suojauslaskenta						
josta suojausinstrumentit		-2 628	-2 628		0	0
josta suojattu erä		2 863	2 863		0	0
Suojauslaskenta		235	235		0	0
Valuuttatoiminnan nettotuotot	4 990	-1 084	3 906	-603	803	200
josta tytäryhtiön ja osakkuusyhtiön myyntiin liittyviä						
Nettotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	3 938	-1 579	2 360	29 857	-844	29 013
josta tytäryhtiön ja osakkuusyhtiön myyntiin liittyviä		-1 562	-1 562	25 842		25 842
Yhteensä	8 963	872	9 836	26 955	-551	26 404

E7. Muut tuotot	2013	2012
Vuokratuotot kiinteistöistä	214	90
Realisointivoitot kiinteistöistä	0	233
Muut tuotot	1 772	1 733
Yhteensä	1 986	2 057
Sijoituskiinteistöjen nettotuoton erittely		
Vuokratulot	26	2
Vuokrakulut	-19	-1
Arvon alentumiset	-61	0
Muut kulut	-8	0
Yhteensä	-62	1

E8. Henkilöstökulut	2013	2012
Palkat ja palkkiot	24 967	24 612
Palkitseminen Ålandsbanken Abp:n osakkeina	35	0
Eläkekulut	4 398	5 113
Muut palkkasivukulut	4 432	4 363
Yhteensä	33 832	34 088
	Henkilöstö keskimäärin	Henkilöstö keskimäärin
Henkilöstön määrä		
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	380	345
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	66	79
Yhteensä	446	424

E9. Muut kulut	2013	2012
IT-kulut (lukuun ottamatta IT-palveluja)	15 670	15 343
Kiinteistö- ja konttoritilakulut	4 734	4 504
Markkinointikulut	5 830	5 328
Ostetut palvelut	2 715	3 010
Pankkivero	1 658	0
Muut kulut	5 974	10 123
Valmistus omaan käyttöön	-2 166	-3 274
Yhteensä	34 416	35 036
	Yhtiökokouksen valitsema tilintarkastaja	Yhtiökokouksen valitsema tilintarkastaja
	Muut	Muut
Tilintarkastajille maksetut palkkiot		
Maksetut tilintarkastuspalkkiot	161	303
Maksetut konsulttipalkkiot		
<i>Tilintarkastuslain 1 § 1 mom. 2 kohdan mukaiset toimet</i>	0	57
<i>Veroasiat</i>	40	46
<i>Muut</i>	106	81
Yhteensä	307	487

Rahamääriin sisältyy arvonlisävero. Yhtiökokous 2013 valitsi uudet tilintarkastajat.

E10. Arvonalentumistappiot muista rahoitusvaroista	2013	2012
Arvonalentumistappiot tytäryhtiöiden osakkeista ja osuuksista	134	1 815
Yhteensä	134	1 815

Arvonalentumistappio vuonna 2013 koskee Ålandsbanken Fonder AB:tä, ja arvonalentumistappio vuonna 2012 koskee Ålandsbanken Fonder AB:tä ja Alpha Management Company S.A.:ta.

E11. Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista							
	2013			2012			
Saamiskohtaiset arvonalentumistappiot							
Uudet ja lisääntyneet arvonalentumistappiot			8 673				3 357
Arvonalentumistappioiden peruutus			-3 963				-996
Todettu tappio			3 648				1 282
Todettujen arvonalentumistappioiden palautus			-2 220				-28
Yhteensä			6 137				3 616
Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot							
Uudet ja lisääntyneet arvonalentumistappiot			1 937				2 000
Arvonalentumistappioiden peruutus			-4 350				0
Yhteensä			-2 413				2 000
Yhteensä			3 725				5 616
Epävarmat saatavat							
Epävarmat saatavat, brutto			32 108				13 141
Saamiskohtaiset arvonalentumistappiot			15 243				10 276
Epävarmat saatavat, netto			16 864				2 865
Epävarmojen saatavien osuus, brutto, %			1,04				0,46
Epävarmojen saatavien saamiskohtainen varausaste, %			48				78
	Varaus saamiskohtaisille saamisille	ryhmäkohtaisille saamisille	Yhteensä	Varaus saamiskohtaisille saamisille	ryhmäkohtaisille saamisille	Yhteensä	
Varauksen muutos todennäköisiä luottotappioita varten							
Varaus vuoden alussa	10 276	3 100	13 376	7 904	1 100	9 004	
Vuoden varaus	8 673	1 937	10 610	3 368	2 000	5 368	
Uudelleenluokittelut	260		260				
Aikaisemman varauksen peruutus	-635	-4 350	-4 985	-917	0	-917	
Käytetty todettuihin tappioihin	-3 328		-3 328	-91		-91	
Valuuttavaikutus	-3		-3	13		13	
Varaus vuoden päättyessä	15 243	687	15 930	10 276	3 100	13 376	

Alaskirjattu korko luotoista, joista on tehty arvonalentumistappio, vuonna 2013 oli -52 tuhatta euroa netto (61).

E12. Tuloverot							
	2013			2012			
Tuloslaskelma							
Aikaisempia vuosia koskeva vero			-1				0
Aktuelli vero			0				0
Laskennallisten verojen muutos			111				663
Yhteensä			111				663
Nimellisverokanta Suomessa, %			24,5				24,5
Verovapaat tuotot/vähennyskelpoiset kulut, %			-10,5				-23,7
Vero toteutunut muuntoero, %			-17,3				0,0
Muutettu verokanta, %			-1,0				0,0
Muut, %			-0,5				1,4
Efektiivinen verokanta, %			-4,8				2,3
Muut laajan tuloksen erät							
Aktuelli vero			-97				0
Laskennallisten verojen muutos			-1 192				895
Yhteensä			-1 288				895

Laskennalliset verosaamiset ja -velat on laskettu käyttäen 20,0 prosentin verokantaa, joka tuli voimaan 1.1.2014. Muutetun verokannan vaikutus vastaa 23 tuhatta euroa.

Taseen eriä koskevat liitetiedot

E13. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot ja käypien arvojen tasot				
	2013		2012	
	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	50 161	50 161	132 547	132 547
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	427 970	427 970	305 414	305 414
Saamiset luottolaitoksilta	130 090	130 090	101 568	101 568
Saamiset yleisöltä	3 077 495	3 111 210	2 876 297	2 892 813
Saamistodistukset	60 594	60 594	44 818	44 818
Osakkeet ja osuudet	2 226	2 226	6 521	6 521
Osakkeet ja osuudet osakkuusyrityksissä	1 001	1 001	1 001	1 001
Osakkeet tytäryhtiöissä	11 441	11 441	12 514	12 514
Johdannaissopimukset	14 994	14 994	20 393	20 393
Rahoitusvarat yhteensä	3 775 973	3 809 688	3 501 073	3 517 589
Velat luottolaitoksille	329 451	332 064	358 614	376 581
Velat yleisölle	2 180 714	2 183 795	2 138 989	2 127 958
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 009 865	1 017 906	749 615	757 938
Johdannaissopimukset	26 588	26 588	23 835	23 835
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	63 710	64 271	64 019	65 637
Rahoitusvelat yhteensä	3 610 328	3 624 624	3 335 072	3 351 949

2013				
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit taseessa				
Varat				
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	427 970			427 970
Saamistodistukset	9 647	50 947		60 594
Osakkeet ja osuudet	1 332	4	890	2 226
Johdannaissopimukset	101	14 893		14 994
Yhteensä	439 051	65 844	890	505 785
Velat				
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		196 680		196 680
Johdannaissopimukset		26 588		26 588
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		16 869		16 869
Yhteensä		240 138		240 138

2012				
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit taseessa				
Varat				
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	305 414			305 414
Saamistodistukset	9 839	34 979		44 818
Osakkeet ja osuudet	5 216	5	1 300	6 521
Johdannaissopimukset		20 393		20 393
Yhteensä	320 468	55 377	1 300	377 145
Velat				
Johdannaissopimukset		23 835		23 835
Yhteensä		23 835		23 835

Taso 1	Instrumentit, joille on noteeratut markkinahinnat
Taso 2	Arvostus perustuu saatavilla oleviin markkinatietoihin
Taso 3	Arvostus ilman saatavilla olevaa markkinainformaatiota

	2013	2012
	Osakkeet ja osuudet	Osakkeet ja osuudet
Tason 3 omistuksen muutos		
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	1 300	1 307
Uushankinnat	30	21
Realisoitumaton arvomuutos tuloslaskelmassa	-17	-789
Arvomuutos kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-423	761
Kirjanpitoarvo vuoden päättyessä	890	1 300

Tason 1 ja tason 2 välillä ei ole tapahtunut siirtoja.

E14. Varat ja velat valuutoittain	2013				
	EUR	SEK	USD	Muut	Yhteensä
Käteiset varat ja saamiset keskuspankeilta	47 977	1 918	37	229	50 161
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamis-todistukset	418 372	9 598	0	0	427 970
Saamiset luottolaitoksilta	9 903	76 265	32 192	11 730	130 090
Saamiset yleisöltä	2 251 849	799 249	26 397	0	3 077 495
Saamistodistukset	50 944	9 650	0	0	60 594
Johdannaissopimukset	12 222	2 772	0	0	14 994
Valuuttoihin jaottelemattomat erät	96 944	0	0	0	96 944
Varat yhteensä	2 888 211	899 453	58 626	11 959	3 858 249
Velat luottolaitoksille	165 975	163 476	0	0	329 451
Velat yleisölle	1 534 836	569 827	57 798	18 254	2 180 714
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	691 813	318 052	0	0	1 009 865
Johdannaissopimukset	19 746	6 843	0	0	26 588
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	63 710	0	0	0	63 710
Valuuttoihin jaottelemattomat erät, sis. oma pääoma	247 921	0	0	0	247 921
Velat ja oma pääoma yhteensä	2 724 001	1 058 197	57 798	18 254	3 858 249
Valuuttoihin jaotellut muut varat ja velat sekä taseen ulkopuoliset erät		-158 954	811	-8 364	
Nettopositio valuutassa (EUR)		210	18	2 069	2 297

	2012				
	EUR	SEK	USD	Muut	Yhteensä
Käteiset varat ja saamiset keskuspankeilta	130 655	1 603	64	226	132 547
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamis-todistukset	296 127	9 286	0	0	305 414
Saamiset luottolaitoksilta	5 243	64 974	21 749	9 603	101 568
Saamiset yleisöltä	2 254 451	592 306	28 861	678	2 876 297
Saamistodistukset	34 979	9 839	0	0	44 818
Johdannaissopimukset	15 768	4 625	0	0	20 393
Valuuttoihin jaottelemattomat erät	127 348	0	0	0	127 348
Varat yhteensä	2 864 571	682 633	50 674	10 506	3 608 384
Velat luottolaitoksille	174 452	184 162	0	0	358 614
Velat yleisölle	1 567 163	505 629	51 636	14 562	2 138 989
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	562 927	186 689	0	0	749 615
Johdannaissopimukset	20 375	3 460	0	0	23 835
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	64 019	0	0	0	64 019
Valuuttoihin jaottelemattomat erät, sis. oma pääoma	273 312	0	0	0	273 312
Velat ja oma pääoma yhteensä	2 693 613	848 575	51 636	14 562	3 608 384
Valuuttoihin jaotellut muut varat ja velat sekä taseen ulkopuoliset erät		-165 761	-815	-3 006	
Nettopositio valuutassa (EUR)		181	147	1 050	1 377

E15. Hallussa olevat saamistodistukset		2013		2012	
		Nimellisarvo	Kirjattu arvo	Nimellisarvo	Kirjattu arvo
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset					
Käypä arvo tuloslaskelman kautta					
Valtion obligaatiot					
Katetut joukkolainat					
Muut saamistodistukset		42 900	44 416		
Myytävissä olevat					
Valtion obligaatiot		71 000	75 834	84 500	89 926
Katetut joukkolainat		117 680	120 639	124 826	130 555
Luottolaitosten liikkeeseen laskemat saamistodistukset					
		140 100	140 398	25 000	25 687
Muut saamistodistukset		44 700	46 683	56 000	59 246
Yhteensä		416 380	427 970	290 326	305 414
josta noteeraamattomia		0	0	0	0
Muut saamistodistukset					
Käypä arvo tuloslaskelman kautta					
Valtion obligaatiot					
Katetut joukkolainat					
Sijoitustodistukset					
Muut saamistodistukset		3	3	3 960	3 427
Myytävissä olevat					
Valtion obligaatiot					
Katetut joukkolainat		9 595	9 647		
Sijoitustodistukset		51 000	50 944	35 000	34 979
Muut saamistodistukset				6 409	6 412
Yhteensä		60 598	60 594	45 369	44 818
josta noteeraamattomia		51 000	50 944	35 000	34 979
Saamistodistukset yhteensä		476 978	488 564	335 695	350 232
josta noteeraamattomia		51 000	50 944	35 000	34 979

E16. Saamiset luottolaitoksilta		2013			2012		
		Vaadittaessa maksettavat	Muut	Yhteensä	Vaadittaessa maksettavat	Muut	Yhteensä
Suomalaiset luottolaitokset		31	28 886	28 917	150	0	150
Ulkomaiset pankit ja luottolaitokset		51 330	49 843	101 173	49 572	51 847	101 419
Yhteensä		51 361	78 729	130 090	49 721	51 847	101 568

E17. Saamiset yleisöltä		2013			2012		
		Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon arvostetut	Yhteensä	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon arvostetut	Yhteensä
Yritykset		555 956		555 956	573 004		573 004
Julkinen sektori		5 008		5 008	5 580		5 580
Kotitaloudet		1 596 011		1 596 011	1 561 865		1 561 865
Kotitalouksia palvelevat yhteisöt		16 376		16 376	15 310		15 310
Ulkomaat		904 145		904 145	720 538		720 538
Yhteensä		3 077 495	0	3 077 495	2 876 297	0	2 876 297
josta saamisia, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla				349			349

E18. Osakkeet ja osuudet	2013	2012
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta arvostetut		
Noteeratut	158	4 231
Noteeraamattomat	0	0
Yhteensä	158	4 231
Myytävissä olevat		
Noteeratut	1 190	984
Noteeraamattomat	878	1 305
Yhteensä	2 068	2 290
Osakkeet ja osuudet omistusyhteysyrityksissä	1 001	1 001
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	11 441	12 514
Osakkeet ja osuudet yhteensä	14 668	20 036

E19. Johdannais sopimukset				2013			2012		
	Nimellismäärä/juoksuaika			Nimellis- määrä	Positiiviset markkina- arvot	Negatiiviset markkina- arvot	Nimellis- määrä	Positiiviset markkina- arvot	Negatiiviset markkina- arvot
	alle 1 v	1–5 v	yli 5 v						
Johdannaiset kaupankäyntiin									
Korkosidonnaiset sopimukset									
Koronvaihtosopimukset	80 415	222 583	35 620	338 618	3 967	6 898	387 207	7 232	11 565
Korkofutuurit	10 200	0	0	10 200	101	0			
Korko-optiot – ostetut	0	14 815	0	14 815	1	0	21 769	2	0
Korko-optiot – myydyt	0	17 914	1 288	19 202	0	1	9 557	0	2
Valuuttasidonnaiset sopimukset									
Valuuttatermiinit	83 942	13 777	0	97 718	873	1 215	21 393	2 903	1 768
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	5 511	5 567	0	11 078	138	111	265 489	128	725
Osakesidonnaiset sopimukset									
Osakeoptiot – ostetut	38 194	58 267	0	96 461	8 527	0	117 715	9 564	0
Osakeoptiot – asetetut	36 061	57 832	0	93 893	0	8 077	117 715	0	9 175
Muut johdannais sopimukset	0	25 022	0	25 022	1 343	1 343	25 022	564	569
Yhteensä	254 323	415 776	36 908	707 007	14 950	17 644	965 868	20 393	23 804
Johdannaiset markkina-arvon suojaukseen									
Korkosidonnaiset sopimukset									
Koronvaihtosopimukset	0	44 886	200 000	244 886	44	2 188	0	0	0
Yhteensä	0	44 886	200 000	244 886	44	2 188	0	0	0
Johdannaiset rahavirran suojaukseen									
Valuuttasidonnaiset sopimukset									
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	0	253 976	0	253 976	0	6 033	0	0	0
Yhteensä	0	253 976	0	253 976	0	6 033	0	0	0
Johdannaiset ulkomaan toiminnan nettoinvestoinnin suojaukseen									
Valuuttasidonnaiset sopimukset									
Valuuttatermiinit	33 412	0	0	33 412	0	723	41 515	0	31
Yhteensä	33 412	0	0	33 412	0	723	41 515	0	31
Johdannais sopimukset yhteensä	287 735	714 639	236 908	1 239 281	14 994	26 588	1 007 383	20 393	23 835
joista OTC-selvitettyjä									
joista muutoin selvitettyjä	10 200			10 200		101			

E20. Aineettomat hyödykkeet

2013

	Muu ohjelmisto	Liikearvo	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno vuoden alkaessa	14 046	22 318	5 773	42 137
Vuoden aikana tulleiden aineettomien hyödykkeiden hankintameno	2 480	0	1 181	3 661
Luovutukset ja käytöstä poistamiset	-896	0	-1 118	-2 014
Erien väliset siirrot	0	0	0	0
Valuuttavaikutus	-72	-661	0	-733
Hankintameno vuoden päättyessä	15 558	21 657	5 835	43 051
Akkumuloituneet poistot ja arvon alentumistappiot vuoden alussa	-8 002	-3 407	-2 977	-14 386
Luovutukset ja käytöstä poistamiset	107	0	1 188	1 295
Vuoden poistot	-2 166	-2 097	-505	-4 768
Vuoden arvonalentumistappiot	0	0	-234	-234
Valuuttavaikutus	46	119	0	165
Akkumuloituneet poistot ja arvon alentumistappiot vuoden päättyessä	-10 015	-5 385	-2 529	-17 929
Päättävä jäännösarvo	5 543	16 272	3 307	25 122

2012

	Muu ohjelmisto	Liikearvo	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno vuoden alkaessa	12 828	20 298	5 708	38 833
Vuoden aikana tulleiden aineettomien hyödykkeiden hankintameno	3 538	2 020	160	5 718
Luovutukset ja käytöstä poistamiset	-2 319	0	-95	-2 414
Erien väliset siirrot	0	0	0	0
Valuuttavaikutus	0	0	0	0
Hankintameno vuoden päättyessä	14 046	22 318	5 773	42 137
Akkumuloituneet poistot ja arvonalentumiset vuoden alussa	-5 830	-1 164	-2 511	-9 505
Luovutukset ja käytöstä poistamiset	1 468		59	1 527
Vuoden poistot	-2 739	-2 208	-467	-5 415
Vuoden arvonalentumiset	-969		-58	-1 026
Valuuttavaikutus	68	-35		33
Akkumuloituneet poistot ja arvon alentumiset vuoden päättyessä	-8 002	-3 407	-2 977	-14 386
Päättävä jäännösarvo	6 045	18 911	2 795	27 751

E21. Aineelliset hyödykkeet	2013			2012		
Sijoituskiinteistöt			690			438
Kiinteistöt omassa käytössä			13 805			14 389
Muut aineelliset hyödykkeet			3 136			3 798
Yhteensä			17 631			18 625
	Sijoitus- kiinteistöt	Omassa käytössä olevat	Muut aineelliset hyödykkeet	Sijoitus- kiinteistöt	Omassa käytössä olevat	Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintameno vuoden alussa	746	14 880	19 995	997	15 063	19 639
Uushankinnat	0	0	267	0	0	370
Uus- ja korjausrakentaminen	0	0	0	0	0	0
Luovutukset ja käytöstä poistot	0	-38	-586	-250	-212	-353
Erien väliset siirrot	322	-322	0	0	29	-29
Valuuttavaikutus	0	0	-311	0	0	369
Hankintameno vuoden lopussa	1 068	14 521	19 364	746	14 880	19 995
Akkumuloituneet poistot vuoden alussa	-308	-5 781	-16 197	-377	-5 621	-15 107
Vuoden poisto	0	-272	-881	-2	-275	-1 001
Vuoden arvonalentumiset	-61	0	-7	0	0	0
Luovutukset ja käytöstä poistot	0	46	551	70	115	267
Erien väliset siirrot	-9	0	0	0	0	0
Valuuttavaikutus	0	0	306	0	0	-356
Akkumuloituneet poistot vuoden päättyessä	-378	-6 006	-16 228	-308	-5 781	-16 197
Arvonkorotukset vuoden alussa		5 289			5 289	
Vuoden arvonorotus		0			0	
Vuoden alentuminen		0			0	
Akkumuloituneet arvonorotukset vuoden päättyessä		5 289			5 289	
Kirjattu arvo	690	13 805	3 136	438	14 389	3 798
<i>josta rakennuksia</i>	0	13 516		0	13 788	
<i>josta maa- ja vesialueita</i>	3	139		3	139	
<i>josta kiinteistöyhteisöjen osakkeita</i>	687	149		435	462	

Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvo on sama kuin niiden markkina-arvo vuodelle 2013.

E22. Muut varat	2013		2012	
Maksujenvälityssaamiset		0		3
Rahastolikiwidisaatat		8 367		37 894
Muut		8 895		4 564
Yhteensä		17 263		42 461

E23. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	2013		2012	
Kertyneet korkotuotot		15 199		11 916
Muut kertyneet tuotot		3 833		4 102
Ennalta maksetut verot		4		0
Muut ennalta maksetut kulut		3 023		2 245
Yhteensä		22 063		18 263

E24. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	2013		2012	
Laskennalliset verosaamiset				
Verotukselliset tappiot		43		35
Varaukset		58		178
Rahavirran suojaus		97		0
Yhteensä		198		212
Laskennalliset verovelat				
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
<i>Myytävissä olevat saamistodistukset</i>		204		1 322
<i>Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet</i>		75		149
Yhteensä		279		1 471
Laskennalliset verot, netto		-82		-1 259

2013				
	Avaava tase	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Päättävä tase
Laskennallisten verojen muutos 2013				
Verotettavat tappiot	35	8		43
Varaukset	178	-120		58
Rahavirran suojaus	0		97	97
Myytävissä olevat saamistodistukset	-1 322		1 118	-204
Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet	-149		74	-75
Yhteensä	-1 259	-111	1 288	-82

2012				
	Avaava tase	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Päättävä tase
Laskennallisten verojen muutos 2012				
Verotettavat tappiot	177	-142		35
Varaukset	698	-521		178
Rahavirran suojaus	0			0
Myytävissä olevat saamistodistukset	-533		-789	-1 322
Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet	-43		-106	-149
Yhteensä	299	-663	-895	-1 259

Akkumuloituneisiin tilinpäätössiirtoihin sisältyy laskennallinen verovelka määrältään 7 291 (6 457).

E25. Velat luottolaitoksille		2013			2012		
	Vaadittaessa maksettavat	Muut	Yhteensä	Vaadittaessa maksettavat	Muut	Yhteensä	
Keskuspankit		130 000	130 000		130 000	130 000	
Suomalaiset luottolaitokset	138	37 441	37 580	131	75 127	75 257	
Ulkomaiset pankit ja luottolaitokset	56 711	105 160	161 871	61 836	91 520	153 356	
Yhteensä	56 849	272 601	329 451	61 967	296 647	358 614	

E26. Velat yleisölle	2013			2012		
	Jaksotettu hankinta- meno	Käypään arvoon arvostetut	Yhteensä	Jaksotettu hankinta- meno	Käypään arvoon arvostetut	Yhteensä
Yritykset	495 098		495 098	448 862		448 862
Julkisyhteisöt	32 387		32 387	37 958		37 958
Kotitaloudet	913 090		913 090	973 586		973 586
Kotitalouksia palvelevat yhteisöt	41 415		41 415	37 498		37 498
Ulkomaat	698 724		698 724	641 085		641 085
Yhteensä	2 180 714	0	2 180 714	2 138 989	0	2 138 989

E27. Liikkeeseen lasketut velkakirjat		2013		2012	
		Nimellismäärä	Kirjattu määrä	Nimellismäärä	Kirjattu määrä
Sijoitustodistukset		134 401	134 287	188 860	188 590
<i>josta jaksotettuun hankintameno</i>		134 401	134 287	188 860	188 590
Katetut joukkolainat		544 618	540 439	354 984	354 092
<i>josta jaksotettuun hankintameno</i>		175 300	174 922	180 200	179 767
<i>josta käyvän arvon suojaukseen</i>		200 000	196 680		
<i>josta rahavirran suojaukseen</i>		169 318	168 836	174 784	174 325
Kattamattomat joukkolainat		240 998	240 812	95 400	95 222
<i>josta jaksotettuun hankintameno</i>		156 339	156 258	95 400	95 222
<i>josta rahavirran suojaukseen</i>		84 659	84 554		
Indeksiobligaatit (strukturoidut tuotteet)		98 284	94 328	117 411	111 712
<i>josta jaksotettuun hankintameno</i>		98 284	94 328	117 411	111 712
Yhteensä		1 018 302	1 009 865	756 655	749 615

E28. Muut velat	2013	2012
Maksujenvälitysvelat	13 429	15 943
Rahastolikiävelat	8 462	35 915
Muut	9 501	8 390
Yhteensä	31 391	60 248

E29. Varaukset	2013			2012
	Varaukset uudelleenjärjestelyvarausta varten	Muut varaukset	Yhteensä	Yhteensä
Varaukset vuoden alussa	1 085	0	1 085	4 207
Varaukset vuoden aikana	405	262	667	704
Käyttöön otetut varaukset	-1 046	-2	-1 048	-3 456
Käyttämättömien varausten peruutus	-39		-39	-370
Valuuttakurssimuutokset	-16		-16	
Varaukset vuoden päättyessä	389	260	649	1 085

Varaukset uudelleenjärjestelyvarausta varten koskevat sekä Suomea että Ruotsia. Varaukset uudelleenjärjestelyä varten käsittävät sekä henkilöstökuluja että muita kuluja, mutta olennaisimmilta osin henkilöstökuluja.

E30. Siirtovelat ja saadut ennakot	2013	2012
Kertyneet korkokulut	12 769	10 812
Muut kertyneet kulut	8 646	7 842
Saadut ennakot	2 212	1 401
Yhteensä	23 627	20 054

E31. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla						
	2013			2012		
	Kirjan- pitoarvo	Nimellis- määrä	Määrä omissa varoissa	Kirjan- pitoarvo	Nimellis- määrä	Määrä omissa varoissa
Debentuurilaina 1/2008	0	0	0	3 192	3 192	3 192
Debenturlaina 2/2008	0	0	0	681	681	681
Debentuurilaina 1/2009	16 835	16 835	16 835	16 908	16 908	16 908
Debentuurilaina 2/2009	3 410	3 410	3 410	6 821	6 821	6 821
Debentuurilaina 1/2010	4 381	4 381	4 381	6 575	6 575	6 575
Debentuurilaina 2/2010	7 992	7 992	7 992	11 868	11 868	11 868
Debentuurilaina 1/2011	3 004	3 004	3 004	3 950	3 950	3 950
Debentuurilaina 1/2012	11 219	11 219	11 219	14 024	14 024	14 024
Debentuurilaina 1/2013	16 886	16 869	16 869	0	0	0
Yhteensä	63 727	63 710	63 710	64 019	64 019	64 019
<i>josta markkina-arvon suojaus</i>	16 886	16 869	16 869			

	Korko:	Takaisinmaksu:
Debentuurilaina 1/2008	Euribor 3 kk +0,15 %	14.5.2013
Debentuurilaina 2/2008	Euribor 3 kk +0,30 %, 14.05.2013 alkaen euribor 3 kk +2,00 %	14.5.2018
Debentuurilaina 1/2009	Kiinteä korko 4 %, 16.1.2014 alkaen euribor 12 kk + 2,00 %	15.1.2019
Debentuurilaina 2/2009	Kiinteä korko 3,15 %	3.6.2014
Debentuurilaina 1/2010	Kiinteä korko 3,30 %	26.1.2015
Debentuurilaina 2/2010	Kiinteä korko 3,25 %	1.6.2015
Debentuurilaina 1/2011	Euribor 12 kk +0,60 %	6.6.2016
Debentuurilaina 1/2012	Kiinteä korko 3 %	12.6.2017
Debentuurilaina 1/2013	Kiinteä korko 2,30 %	3.7.2018

Kaikki velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, sisältyvät alempiin toissijaisiin omiin varoihin. Lainat voidaan maksaa takaisin ennenaikaisesti, mutta se on kuitenkin mahdollista ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla. Pankin purkautuessa lainoilla on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla sitoumuksilla.

E32. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

2013

	Vaadittaessa maksettavat	< 1 kk	1–3 kk	3–6 kk	6–9 kk	9–12 kk	1–2 v	2–5 v	> 5 v	Rahavirta yhteensä	Kirjattu arvo
Rahoitus varat	50 161									50 161	50 161
Käteiset varat ja saamiset keskuspankeilta											
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		15 997	10 493	17 762	4 677	22 205	47 805	279 118	48 049	446 105	427 970
Saamiset luottolaitoksilta	51 361	74 381	3 773			0				129 514	130 090
Saamiset yleisöltä	178 146	97 196	117 516	125 519	138 877	176 321	533 200	975 464	1 317 354	3 659 593	3 077 495
Saamistodistukset		21 041	15 000	37	15 040	40	178	10 331		61 668	60 594
Rahoitusvarat yhteensä	279 668	208 615	146 781	143 318	158 594	198 566	581 183	1 264 913	1 365 403	4 347 041	3 746 310
Rahoitusvelat											
Velat luottolaitoksille	56 849	41 433	47 219	25 648	3 444	8 155	137 159	12 264		332 171	329 451
Velat yleisölle	1 767 263	128 728	102 645	92 688	48 250	42 908	1 514	555		2 184 551	2 180 714
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		66 811	120 482	50 110	126 449	73 382	225 905	459 048	215 296	1 337 482	1 009 865
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		20 360		11 970	3 766		14 182	17 498		67 775	63 710
Rahoitusvelat yhteensä	1 824 112	257 332	270 346	180 416	181 908	124 445	378 760	489 365	215 296	3 921 979	3 583 740
Johdannaisosimmukset											
Tulevat rahavirrat		3 861	2 405	4 602	2 424	2 776	14 903	29 354	19 878	80 202	
Lähtevät rahavirrat		-1 128	-2 368	-2 956	-3 691	-3 441	-12 028	-28 230	-23 387	-77 229	
		2 733	36	1 646	-1 267	-664	2 875	1 123	-3 509	2 973	
GAP		-45 983	-123 528	-35 453	-24 581	73 457	205 298	776 671	1 146 598	428 035	

2012											
	Vaadittaessa maksettavat	< 1 kk	1–3 kk	3–6 kk	6–9 kk	9–12 kk	1–2 vv	2–5 år	> 5 år	Rahavirta yhteensä	Kirjattu arvo
Rahoitusvarat											
Käteiset varat ja saamiset keskuspankeilta	132 547									132 547	132 547
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		6 483	468	1 922	1 576	12 237	35 979	205 120	55 102	318 888	305 414
Saamiset luottolaitoksilta	49 721	52 295								102 016	101 568
Saamiset yleisöltä	90 263	78 840	65 122	157 317	153 492	121 807	406 519	1 055 765	1 122 531	3 251 656	2 876 297
Saamistodistukset		5 000	20 000	20 000						45 000	44 818
Rahoitusvarat yhteensä	272 531	142 618	85 590	179 240	155 069	134 043	442 498	1 260 885	1 177 633	3 850 107	3 460 644
Rahoitusvelat											
Velat luottolaitoksille	61967	22667	41 108	29 171	7 373	16 103	15 000	163 900		362 290	358 614
Velat yleisölle	1 795 400	115 528	135 796	134 582	31 163	58 063	3 357	538		2 274 428	2 138 989
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		47 564	97 897	39 045	22 211	20 112	203 854	297 825	63 894	792 403	749 615
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		3 097	5	16 216			31 931	17 389		68 638	64 019
Rahoitusvelat yhteensä	1 857 367	193 857	274 806	219 014	60 748	94 278	254 142	479 652	63 894	3 497 758	3 311 237
Johdannaisosimukset											
Tulevat rahavirrat		1 132	1 950	4 163	2 166	3 587	8 989	20 277	5 655	47 919	
Lähtevät rahavirrat		-845	-1 944	-2 524	-2 832	-2 786	-9 075	-18 095	-5 801	-43 901	
		287	6	1 639	-666	802	-86	2 182	-145	4 018	
GAP		-50 952	-189 209	-38 136	93 656	40 566	188 269	783 415	1 113 593	356 367	

Avistalainaus yleisöltä on merkittävä rahoituslähte. Se on sopimuksen mukaisesti vaadittaessa maksettava ja esitetään sen vuoksi <3 kuukauden maturiteetilla. Käytännössä se on rahoituslähte, joka asiakaskäyttötymisen perusteella on osoittautunut olevan merkittävä osin maturiteetillaan pitkäaikaista.

E33. Saamiset konserniyhtiöiltä	2013	2012
Saamiset yleisöltä	14 957	12 428
Muut varat	219	191
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	599	1 239
Päättävä tase	15 776	13 857

E34. Velat konserniyhtiöille	2013	2012
Velat yleisölle	3 529	11 623
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	500	401
Muut velat	680	484
Siirtovelat ja saadut ennakot	298	328
Päättävä tase	5 007	12 837

Henkilöstöä ja johtoa koskevat liitetiedot

E35. Johdolle maksetut palkat	2013	2012
Bergh, Kaj-Gustaf	20	50
Husell, Folke	35	33
Karlsson, Agneta	41	41
Karlsson, Anders Å	38	33
Lampi, Nils	32	
Taxell, Christoffer	27	
Wijkström, Annika	43	30
Wiklöf, Anders	29	30
Woivalin, Dan-Erik	18	
Axman, Per		14
Boman, Sven-Harry		13
Lindholm, Göran		14
Nordlund, Leif		13
Hallituksen jäsenet	281	271
Toimitusjohtaja	311	267
Muut johtoryhmän jäsenet	1 331	1 421

Rahamäärään sisältyy luontaisetujen arvo. Hallituksen jäseniä kohtaan ei ole eläkevelvoitteita. Toimitusjohtajan eläke-edut perustuvat palvelusuhteen tavanomaisiin etuihin.

E36. Johdon henkilökohtainen Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus

Katso osio hallitus ja toimiva johto.

E37. Lähipiiriliiketoimet

Katso Liitetiedot konsernin taloudellisiin katsauksiin, liitetieto K40.

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

E38. Asetetut vakuudet	2013	2012
Omille veloille asetetut vakuudet		
Käteisvarat	8 167	8 402
Valtion velkakirjat ja obligaatiot	188 650	176 143
Antolainaus yleisölle	892 569	665 141
Muut	2 066	2 314
Omille veloille asetetut vakuudet yhteensä	1 091 452	852 000

Omien velkojen vakuudeksi asetetuilla muilla vakuuksilla tarkoitetaan pääomavakuutuksia.

Muut asetetut vakuudet		
Käteisvarat	18 816	5 959
Valtion velkakirjat ja obligaatiot	23 021	29 202
Osakkeet	29 823	18 413
Muut asetetut vakuudet yhteensä	71 660	53 574

Asetetut vakuudet koostuvat saamisista luottolaitoksilta, saamistodistuksista ja muista varoista. Vakuuksia ei ole annettu muiden velan tai sitoumusten vakuudeksi.

Vakuudet, jotka ylittävät velan nimellisarvon, ovat vapaasti pankin käytettävissä, lukuun ottamatta lainasaamisia, jotka muodostavat katettujen joukkolainojen vakuusmassan, jolloin lainsäädäntö säätelee ylivakuuksien vähimmäisvaatimuksen.

E39. Taseen ulkopuoliset sitoumukset	2013	2012
Takaukset	27 310	18 549
Käyttämättömät sekkitililimiitit	78 982	82 947
Luottolupaukset	176 384	199 038
Muut	36 433	37 635
Yhteensä	319 110	338 168
Takaukset tytäryhtiöiden puolesta	3 664	3 940
Tytäryhtiöiden käyttämättömät sekkitililimiitit	3 123	4 454
Luottolupaukset tytäryhtiöille	0	13 000

E40. Vuokravastuut	2013	2012
Vuokrasopimusten perusteella maksettavat vuokrat		
Alle 1 v	3 061	3 415
Yli 1 v ja alle 5 v	3 307	3 749
Yli 5 v	0	37
Yhteensä	6 368	7 202

Vuokravastuut vastaavat vuokratulua, jotka syntyisivät irtisanottaessa kaikki vuokrasopimukset.

Muut liitetiedot

E41. Hallinnoitava pääoma	2013	2012
Hallinnoitava rahastopääoma	299 042	211 590
Täyden valtakirjan varainhoito	234 647	256 875
Muu varainhoito	413 089	363 903
Yhteensä	946 779	832 369
<i>josta omissa rahastoissa</i>	<i>-116 220</i>	<i>-96 766</i>

E42. Tytär- ja osakkuusyritykset	2013		
	Kotipaikka	Omistusosuus, %	Kirjattu arvo
Tytäryhtiöt			
Ab Compass Card Oy Ltd	Maarianhamina	66	6 270
Crosskey Banking Solutions Ab Ltd	Maarianhamina	100	2 505
S-Crosskey Ab	Maarianhamina	60	
Ålandsbanken Asset Management Ab	Helsingfors	70	895
Ålandsbanken Rahastoyhtiö Oy	Maarianhamina	100	841
Ålandsbanken Fonder AB	Tukholma	100	931
Yhteensä			11 441
Osakkuusyritys			
Ålands Fastighetskonsult Ab	Maarianhamina	20	1
Ålands Investerings Ab	Maarianhamina	36	1 000
Yhteensä			1 001
Asunto- ja kiinteistöyhteisöt			
Omassa käytössä olevat kiinteistöt			
FAB Nymars	Sottunga	30	49
FAB Godby Center	Finström	11	100
Yhteensä			149
Sijoituskiinteistöt			
FAB Västernäs City	Mariehamn	50	300
FAB Sittkoffska gården	Mariehamn	22	300
FAB Horsklint	Kökar	20	12
Muut			76
Yhteensä			687

Hallituksen voitonjakoesitys

Ålandsbanken Abp:n jakokelpoiset varat ovat tilinpäätöksen mukaan 68 113 016,97 euroa, josta tilikauden tappio on 2 441 196,21 euroa. Konsernin jakokelpoiset varat ovat konsernitalinpäätöksen mukaan 61 015 518,74 euroa. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia tilikauden päättymisen jälkeen.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että Ålandsbanken Abp:n jakokelpoiset varat määrältään 68 113 016,97 euroa käytetään seuraavasti:

31. joulukuuta 2013 liikkeellä oleville A- ja B-osakkeille maksetaan osinkoa	2 159 272,95
0,15 euroa osaketta kohden, yhteensä	65 953 744,02
Voittovarojen tilille jätetään	<u>68 113 016,97</u>

Maarianhaminassa 14. helmikuuta 2014

Nils Lampi

Christoffel Taxell

Agneta Karlsson

Anders Å Karlsson

Annika Wijkström

Anders Wiklöf

Dan-Erik Woivalin

Peter Wiklöf
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Tämä tilintarkastuskertomus on käännös ruotsinkielisestä tilintarkastuskertomuksesta, joka on ainoa juridisesti sitova tilintarkastuskertomus.

Olemme tilintarkastaneet Ålandsbanken Abp:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää konsernin tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, taseen, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia, luottolaitostoiminnasta annettua lakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovelletun tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 14. maaliskuuta 2014

Pauli Salminen
KHT

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
00100 Helsinki

Birgitta Immerthal
KHT

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
00100 Helsinki

Mari Suomela
KHT

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
00100 Helsinki

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksen 2013 yhteydessä.

Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi

Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi ("Koodi"), joka on saatavilla internetsivustolla www.cgfinland.fi, on tarkoitettu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä ("Helsingin pörssi") listattujen yhtiöiden noudatettavaksi. Koodi tuli voimaan 1. lokakuuta 2010 ja sitä sovelletaan Comply or Explain -periaatteen mukaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että poikkeamiset on ilmoitettava ja perusteltava. Yhtiön katsotaan noudattavan Koodia, vaikka se poikkeaa yksittäisestä suosituksesta edellyttäen, että poikkeaminen ja perustelut poikkeamiselle on ilmoitettu.

Ålandsbanken Abp ("Pankki"), joka on listattu Helsingin pörssissä, on julkinen osakeyhtiö. Pankin kotipaikka on Maarianhamina. Pankkia säätelevät Suomen osakeyhtiölaki ja Pankin yhtiöjärjestys ja lisäksi Pankki soveltaa Koodia. Soveltamisessa Pankki poikkeaa suosituksesta 22 "Valiokunnan jäsenten valinta" siten, että nimitysvaliokuntaan voi kuulua jäseniä, jotka eivät ole Pankin hallituksen jäseniä. Pankin tarkastusvaliokunnan osaamisen laajentamiseksi tarkastusvaliokuntaan kuuluu lisäksi yksi asian tuntijajäsen, joka ei ole Pankin hallituksen jäsen.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu noudattaen Koodin suositusta 54 ja arvopaperimarkkinalakia (7 luvun 7 §).

Yhtiökokous

Osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa Pankissa yhtiökokouksessa, joka on Pankin korkein päätöksentekaelin. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain viimeistään kesäkuun loppuun mennessä. Varsinaisen yhtiökokouksen lisäksi voidaan kutsua kuolle ylimääräinen yhtiökokous käsittelemään jotakin erikseen ilmoitettua asiaa. Pankin osakkeet koostuvat kahdesta sarjasta: A-osake, joka tuottaa 20 ääntä osaketta kohti, ja B-osake, joka tuottaa yhden äänen osaketta kohti. Pankin yhtiöjärjestyksessä säädetään, että kukaan osakkeenomistaja ei saa äänestää yhtiökokouksessa enemmän kuin yhdellä neljäskymmenesosalla kokouksessa edustetusta äänimäärästä.¹

Varsinainen yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet ja tilintarkastajat ja päättää muun muassa heidän palkkioistaan, tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta sekä ottaa kantaa vastuuvapauden myöntämiseen hallitukselle ja toi-

mitusjohtajalle. Osakkeenomistaja, joka haluaa saada jonkin asian yhtiökokouksen käsiteltäväksi, on tehtävä siitä hallitukselle kirjallinen pyyntö Pankin internetsivustolla ilmoitetun ajan kuluessa.

Informaatiota Pankin yhtiökokouksen edellä ja pöytäkirjat Pankin yhtiökokouksista, samoin kuin kutsu yhtiökokoukseen ja yhtiökokouksen asialista, ovat saatavilla Pankin internetsivustolla.

Hallitus

Osakkeenomistajat valitsevat hallituksen jäsenet varsinaisessa yhtiökokouksessa. Hallituksen toimikausi päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään seitsemän varsinaista jäsentä ja enintään kaksi varajäsentä. Hallitukseen on yhtiökokouksesta 2013 lähtien kuulunut seitsemän varsinaista jäsentä. Toimitusjohtaja ei saa olla hallituksen jäsen. 67 vuotta täyttänyt henkilö ei ole vaalikelpoinen hallitukseen.²

Hallitus huolehtii Pankin hallinnosta sekä vastaa siitä, että toiminta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus vastaa myös laajakantoisista policy- ja strategialinjauksista sekä riskienvalvonnan riittävydestä ja varmistaa johtamisjärjestelmien toimivuuden. Hallituksen tehtäviin kuuluu myös toimitusjohtajan, hänen sijaisensa ja muun toimivan johdon jäsenten nimittäminen ja tarvittaessa erottaminen. Lisäksi hallitus päättää heidän palkkaeduistaan ja palvelussuhteensa muista ehdoista. Hallituksen päätösvaltaisuuteen vaaditaan, että yli puolet hallituksen jäsenistä on läsnä.

Työskentelyään varten hallitus on vahvistanut sisäisen työjärjestyksen, joka kattaa koko konsernin. Työjärjestys sääntelee pääasiassa hallituksen, toimitusjohtajan ja muun toimivan johdon välisen työnjaon. Työjärjestyksestä tehdään arviointi vuosittain ja sitä muutetaan tarvittaessa.

¹ Varsinaisessa yhtiökokouksessa 18. huhtikuuta 2013 käsiteltiin ehdotus äänioikeusrajituksen poistamisesta yhtiöjärjestyksestä. Ehdotuksen olivat esittäneet osakkeenomistajat, jotka edustavat yli kymmenesosaa Pankin kaikista osakkeista. Yhtiökokous ei puoltanut, että äänioikeusrajitusta koskeva määräys poistetaan.

² Ylimääräisessä yhtiökokouksessa 5. maaliskuuta 2013 käsiteltiin hallituksen jäsentä koskevan ikärajoituksen poistamista koskeva asia. Yhtiökokous puolsi, että ikärajoitus säilyy muuttumattomana.

Hallitus, joka kokoontuu puheenjohtajan kutsusta, käy säännöllisesti keskustelua taloudellisesta tilanteesta finanssimarkkinoilla. Toimitusjohtajan operatiivisesta toiminnasta antamien toistuvien raporttien nojalla hallitus seuraa tuloskehitystä sekä strategian ja pitkän tähtäimen tavoitteiden toteutumista. Tämän lisäksi hallitus käsittelee osakeyhtiölain, yhtiöjärjestyksen ja Pankin toimintaa ja hallintoa koskevien muiden säännösten perusteella hallitukselle määräytyvät muut asiat, samoin kuin asiat, jotka yksittäiset hallituksen jäsenet ja toimiva johto saattavat käsiteltäviksi.

Hallituksen kokoonpano 2013

Nils Lampi, puheenjohtaja Diplomiekonomi	synt. 1948 jäsen 18.4.2013 alkaen Maarianhamina, Ahvenanmaa
Christoffer Taxell, varapuheenjohtaja Oikeustieteen kandidaatti	synt. 1948 jäsen 18.4.2013 alkaen Turku
Agneta Karlsson Kauppatieteiden tohtori, Associate professor	synt. 1954 jäsen 2003 alkaen Sund, Ahvenanmaa
Anders Å Karlsson Merkonomi	synt. 1959 jäsen 2012 alkaen Lemland, Ahvenanmaa
Annika Wijkström Filosofian kandidaatti	synt. 1951 jäsen 2012 alkaen Tukholma
Anders Wiklöf Kauppaneuvos Yksityisyrittäjä	synt. 1946 jäsen 2006 alkaen Maarianhamina, Ahvenanmaa
Dan-Erik Woivalin Oikeustieteen kandidaatti	synt. 1959 jäsen 18.4.2013 alkaen Maarianhamina, Ahvenanmaa

Vuonna 2013 hallitustehtävästä ovat eronneet:

Kaj-Gustaf Bergh, puheenjohtaja Diplomiekonomi, oikeustieteen kandidaatti Toimitusjohtaja, Föreningen Konstsamfundet r.f.	synt. 1955 jäsen 2011 alkaen Kirkkonummi
Folke Husell, varapuheenjohtaja Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, filosofian maisteri	synt. 1945 jäsen 2012–18.4.2013 Maarianhamina, Ahvenanmaa

Vuonna 2013 pidettiin 21 hallituksen kokousta. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisaste kokouksiin oli 94,24 prosenttia.

HALLITUKSEN JÄSENTEN RIIPPUMATTOMUUS

Hallituksen arviointi on, että hallituksen puheenjohtaja Nils Lampi, varapuheenjohtaja Christoffer Taxell ja hallituksen jäsenet Agneta Karlsson, Anders Å Karlsson, Annika Wijkström ja Anders Wiklöf ovat riippumattomia Pankista. Hallituksen jäsenen Dan-Erik Woivalinin arvioidaan olevan riippuvainen Pankista, koska hän on ollut Pankin palveluksessa tammikuuhun 2013 asti.

Christoffer Taxell, Agneta Karlsson ja Annika Wijkström ovat myös riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Nils Lammen arvioidaan olevan riippuvainen merkittävästä osakkeenomistajasta, koska hän on konserninjohtaja Wiklöf Holdingissa, jolla on merkittävä omistusosuus Pankista. Anders Å Karlsson on Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolagin hallituksen jäsen, minkä vuoksi hänen arvioidaan olevan riippuvainen Pankin merkittävästä osakkeenomistajasta. Anders Wiklöfin katsotaan olevan riippuvainen merkittävistä osakkeenomistajista Pankin osakkeiden suoran ja välillisen omistuksensa johdosta. Dan-Erik Woivalinin arvioidaan olevan riippuvainen Pankin merkittävästä

osakkeenomistajasta, koska hän on Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag -vakuutusyhtiön palveluksessa.

Kaj-Gustaf Bergh, joka ei ollut käytettävissä uudelleenvalintaan yhtiökokouksessa 2013, oli riippumaton Pankista ja Pankin merkittävistä osakkeenomistajista. Folke Husell, joka ei ikärajituksen johdosta asettunut uudestaan ehdolle hallitukseen, oli riippumaton Pankista ja Pankin merkittävistä osakkeenomistajista.

HALLITUKSEN TYÖSKENTELYN ARVIOINTI

Hallitus suorittaa vuosittain itsearviointin toiminnastaan ja työskentelytavoistaan. Arviointi käsittää muun muassa kyselylomakkeen, jossa kukin hallituksen jäsen arvioi hallituksen työskentelyä vuoden aikana. Hallituksen puheenjohtaja käy kunkin hallituksen jäsenen kanssa myös yksittäisiä keskusteluja. Hallituksen puheenjohtajan johdolla keskustellaan arvioinnista, joka käsitellään myös hallituksen seurantakokouksessa.

TIETOJA HALLITUKSEN JÄSENISTÄ JA HEIDÄN OSAKKEENOMISTUKSESTAAN PANKISSA

Tarkemmat tiedot hallituksen jäsenistä ja heidän osakkeenomistuksestaan Pankissa ilmenevät vuosikertomuksen osiosta Hallitus ja toimiva johto.

Hallituksen valiokunnat

NIMITYSVALIOKUNTA

Nimitysvaliokunnan pääasiallisena tehtävänä on valmistella varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotus hallituksen jäsenten valinnasta sekä hallituksen puheenjohtajan ja muiden jäsenten palkkioista.

Hallitus nimittää nimitysvaliokunnan jäsenet ja se on vahvistanut valiokunnan työjärjestyksen.

Nimitysvaliokunta on nelijäseninen ja koostuu hallituksen puheenjohtajasta ja kunakin vuonna 1. marraskuuta Pankin kolmea ääni-oikeudeltaan suurinta osakkeenomistajaa edustavasta henkilöstä. Mikäli hallituksen puheenjohtaja edustaa jotakin edellä mainituista osakkeenomistajista, tai mikäli osakkeenomistaja pidättäytyy osallistumasta nimitysvaliokuntaan, oikeus jäsenyyteen siirtyy seuraavaksi suurimman osakkeenomistajalle.

Nimitysvaliokuntaan kuuluvat joulukuusta 2013 alkaen hallituksen puheenjohtaja Nils

Lampi, hallituksen jäsen Anders Wiklöf suoran ja epäsuoran henkilökohtaisen osakeomistuksensa nojalla, Leif Nordlund edustaen Ålandia Vakuutusta ja Göran Lindholm edustaen Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag -vakuutusyhtiötä.

Nimitysvaliokuntaan kuuluivat huhtikuussa 2013 pidettyyn yhtiökokoukseen saakka hallituksen jäsenet Anders Wiklöf (puheenjohtaja) ja hallituksen silloinen puheenjohtaja Kaj-Gustaf Bergh, Leif Nordlund edustaen Ålandia Vakuutusta ja Göran Lindholm edustaen Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag -vakuutusyhtiötä.

Vuonna 2013 nimitysvaliokunta on kokoonnut kaksi kertaa. Valiokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisaste kokouksiin oli 75 prosenttia.

TARKASTUSVALIOKUNTA

Hallitus nimittää tarkastusvaliokunnan jäsenet ja se on vahvistanut valiokunnan tehtävät työjärjestyksessä. Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta muun muassa hallituksen valvontatehtävissä, jotka koskevat sisäisiä valvontajärjestelmiä ja riskienhallintaa, raportointia, tilintarkastusprosessia sekä lakien ja määräysten noudattamista. Lisäksi tarkastusvaliokunta valmistelee yhtiökokoukselle ehdotuksen tilintarkastajien valinnasta ja palkkioista. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja raportoi säännöllisesti hallitukselle valiokunnan työskentelystä ja havainnoista.

Tarkastusvaliokuntaan kuuluvat yhtiökokouksesta 2013 alkaen hallituksen puheenjohtaja Nils Lampi ja hallituksen jäsenet Agneta Karlsson ja Anders Å Karlsson. Valiokuntaan kuuluu lisäksi asiantuntijajäsenenä Folke Husell (puheenjohtaja).

Tarkastusvaliokuntaan kuuluivat yhtiökokoukseen 2013 saakka hallituksen silloinen jäsen Folke Husell (puheenjohtaja) ja hallituksen jäsenet Agneta Karlsson ja Anders Å Karlsson.

Vuonna 2013 tarkastusvaliokunta on kokoontunut 12 kertaa. Valiokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisaste kokouksiin oli 97,67 prosenttia.

PALKITSEMISVALIOKUNTA

Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on olennaisen palkitsemispäätösten valmistelu ja Pankin palkitsemispolitiikan ja muuttuvia palkkioita koskevien periaatteiden arviointi. Palkitsemisvaliokunta päättää palkitsemisjärjestelmää kos-

kevien periaatteiden soveltamisen seurantaan liittyvistä toimenpiteistä ja arvioi järjestelmän sopivuuden ja vaikutuksen konsernin riskeihin ja riskienhallintaan.

Palkitsemisvaliokuntaan kuuluvat yhtiökokouksesta 2013 alkaen hallituksen jäsen Annika Wijkström (puheenjohtaja), hallituksen puheenjohtaja Nils Lampi ja hallituksen jäsen Agneta Karlsson.

Palkitsemisvaliokuntaan kuuluivat yhtiökokoukseen 2013 saakka hallituksen silloinen puheenjohtaja Kaj-Gustaf Bergh ja hallituksen jäsenet Agneta Karlsson ja Annika Wijkström.

Vuonna 2013 palkitsemisvaliokunta on kokoontunut 4 kertaa. Valiokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisaste kokouksiin oli 100 prosenttia.

Toimitusjohtaja

Pankin toimitusjohtajana on toiminut vuodesta 2008 alkaen Peter Wiklöf, oikeustieteen kandidaatti, (synt. 1966).

Hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan. Hänen toimitushteensa ehdot määritellään hallituksen hyväksymässä kirjallisessa sopimuksessa.

Toimitusjohtaja vastaa muun muassa Pankin juoksevasta hallinnosta ja siitä, että se hoideaan lakien, yhtiöjärjestyksen, muiden säännösten sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Lisäksi toimitusjohtaja vastaa hallituksen päätösten täytäntöönpanosta. Toimitusjohtaja raportoi säännöllisesti hallitukselle.

TIETOJA TOIMITUSJOHTAJASTA JA HÄNEN OSAKKEENOMISTUKSESTAAN PANKISSA
Tarkemmat tiedot toimitusjohtajasta ja hänen osakkeenomistuksestaan Pankissa ilmenevät vuosikertomuksen osiosta Hallitus ja toimiva johto.

Konsernin johtoryhmä – muu toimiva johto

Hallitus nimittää konsernin kattavan johtoryhmän jäsenet.

Johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa hänen tehtävässään ja käsittelee kaikki olennaiset koko Pankkia koskevat asiat.

Johtoryhmä koostuu Pankin liiketoimintalueiden ja konsernitoimintojen johtajista.

Vuonna 2013 johtoryhmä kokoontui 10 kertaa.

TIETOJA JOHTORYHMÄN JÄSENISTÄ JA HEIDÄN OSAKKEENOMISTUKSESTAAN PANKISSA

Tarkemmat tiedot johtoryhmän jäsenistä ja heidän osakkeenomistuksestaan Pankissa ilmenevät vuosikertomuksen osiosta Hallitus ja toimiva johto.

TOIMITUSJOHTAJAN JA MUUN TOIMIVAN JOHDON TYÖSKENTELYN ARVIOINTI

Hallitus suorittaa hallituksen puheenjohtajan johdolla vuosittain arvioinnin toimitusjohtajan ja muun toimivan johdon työskentelystä.

Arviointitilaisuuteen ei osallistu toimitusjohtaja eikä kukaan muu toimivaan johtoon kuuluva.

Hallituksen, toimitusjohtajan ja muun toimivan johdon palkitseminen

PALKITSEMISTA KOSKEVAT PERIAATTEET
Pankin hallituksen jäsenet eivät vahvistettujen palkkioiden lisäksi kuulu minkään palkitsemisjärjestelmän piiriin.

HALLITUS

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää yhtiökokous. Yhtiökokouksen 2013 ja yhtiökokouksen 2014 päättymisen välisenä aikana maksetaan osin vuosipalkkio ja osin kokouspalkkio hallituksen ja valiokuntien kokoukseen osallistumisesta.

Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 15 000 euron vuosipalkkio.

Muut hallituksen jäsenet saavat kukin 12 000 euron vuosipalkkion, kuitenkin siten että Ahvenanmaan maakunnan ulkopuolella asuvat hallituksen jäsenet saavat vuosipalkkion kaksinkertaisena. Lisäksi maksetaan kokouspalkkio hallituksen kokoukseen osallistumisesta. Puheenjohtajan kokouspalkkio on 1 000 euroa kokoukselta ja muiden jäsenten 750 euroa kokoukselta.

Hallituksen valiokuntien jäsenelle maksetaan kokouspalkkiona 750 euroa kokoukselta.

Vuonna 2013 hallituksen jäsenet saivat palkkiona yhteensä 280 750 euroa.

Muutoin hallituksen jäsenillä on Pankissa oikeus yleisesti sovellettuihin henkilökuntaetuihin rajoitetussa laajuudessa.

TOIMITUSJOHTAJA

Hallitus vahvistaa toimitusjohtajan palkkaedut ja hänen palvelussuhteensa muut ehdot. Toimitusjohtajan palkitseminen vuonna 2013 oli

310 700 euroa luontoisetuineen. Toimitusjohtajan eläkeikä on alimmillaan 63 vuotta ja ylimmillään 68 vuotta. Toimitusjohtajalle myönnetään eläke TyEL-sääntöjen mukaisesti. Toimitusjohtajalla on vapaa autoetu ja oikeus Pankissa yleisesti sovellettuihin henkilökuntaetuihin. Irtisanomisaika toimitusjohtajan puolelta on yhdeksän (9) kuukautta. Toimitusjohtajalla on toimitusjohtajasopimuksensa mukaisesti oikeus saada yhteensä yhdeksää (9) kuukausipalkkaa vastaava eroraha, mikäli irtisanominen tapahtuu Pankin puolelta. Toimitusjohtaja ei saa irtisanomisen yhteydessä muita korvauksia kuin edellä mainitun erorahan.

Toimitusjohtaja osallistuu tulosperusteiseen palkitsemisjärjestelmään, joka kuvataan tarkemmin Pankin palkka- ja palkkioselvityksessä Pankin kotisivulla www.alandsbanken.fi.

MUU TOIMIVA JOHTO

Hallitus vahvistaa muun toimivan johdon palkkaedut ja palvelussuhteen muut ehdot.

Toimivalle johdolle (toimitusjohtajaa lukuun ottamatta) vuonna 2013 maksetut palkat ja muut taloudelliset etuudet olivat yhteensä 1 330 646 euroa. Muutoin toimivalla johdolla on oikeus Pankissa yleisesti sovellettuihin henkilökuntaetuihin. Ruotsissa asuville johtoryhmän jäsenille on Ruotsin poikkeavan eläkejärjestelmän johdosta otettu maksuperusteisia lisäeläkevuoktuksia, joissa eläkeikä on 65 vuotta.

Toimiva johto osallistuu tulosperusteiseen palkitsemisjärjestelmään, joka kuvataan tarkemmin Pankin palkka- ja palkkioselvityksessä Pankin kotisivulla, www.alandsbanken.fi.

Henkilöstörahasto

Henkilöstörahaston valtuusto päätti vuonna 2013, että tammikuussa 2005 perustettu henkilöstörahasto lakkautetaan. Henkilöstörahaston piiriin kuului koko henkilöstö Ahvenanmaalla ja Suomessa, mukaan lukien toimitusjohtaja ja muu toimiva johto. Hallitus vahvisti vuosittain voitto-osuuspalkkio-osuuden laskentaperusteen. Henkilöstörahastoon ei ole jaettu varoja vuosilta 2008–2013.

Luotoista päättävät elimet

Luottovastuun kantaa Pankissa asiakasvastuussa oleva konttori. Asiakas- ja luottovastuu on konttoripäälliköllä ja hänen henkilökunnallaan. Luotonannon parissa työskentelevillä on henkilökohtaiset limiitit luottojen myöntämi-

seen niille asiakkaille, joista he vastaavat. Päätökset suurehkoista luotoista tekee asiakkaasta riippuen Suomen tai Ruotsin luottotoimikunta. Johtoryhmän luottotoimikunta tekee päätökset edellä mainittujen maakohtaisten yksiköiden päätösvaltuuden ylittävissä luottoasioissa. Suurimmista luottoasioista puolestaan päättää Pankin hallitus.

Taloudellinen raportointiprosessi

Taloudellisessa raportointiprosessissa sisäisen valvonnan perusperiaatteita ovat selkeä roolijako sekä ohjeistus ja taloudellisen tuloksen muodostumisen ymmärtäminen.

Konsernin raportoinnin koostaa keskitetysti konsernitasolla talousosasto yhteistyössä Business Control osaston kanssa. Osastot vastaavat konsernitilinpäätöksestä, talouden ohjausjärjestelmistä, sisäisestä laskennasta, veroanalyysistä, tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja ohjeistuksesta, konsernin viranomaisraportoinnista sekä konsernin taloustietojen julkistamisesta. Kunkin tytäryhtiön taloudesta vastuussa olevat henkilöt vastaavat siitä, että tytäryhtiöiden tilinpito täyttää konsernin vaatimukset ja raportoivat kuukausittain yhtiön johdolle ja konsernin talousosastolle.

Sisäinen tarkastus avustaa ulkoisia tilintarkastajia taloustietojen tarkastamisessa ennalta laaditun tarkastussuunnitelman mukaisesti. Sisäinen tarkastus on riippumaton toiminto ja toimii hallituksen alaisuudessa.

Ulkoiset tilintarkastajat tarkastavat konsernin osavuositarkastukset, vuositilinpäätöksen ja selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä antavat tilintarkastusraportin konsernin hallitukselle.

Konsernin johtoryhmä käsittelee kuukausittain konsernin sisäisen taloudellisen raportoinnin ja neljännesvuosittain konsernin ulkoisen osavuositarkastuksen tai vuositilinpäätöksen.

Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta sen juoksevassa valvontatehtävässä tarkastamalla taloudelliset neljännesvuositarkastukset ja vuositilinpäätöksen sekä käsittelee ulkoisten tilintarkastajien ja sisäisten tarkastajien havainnoinnit.

Hallitus käsittelee neljännesvuosittain osavuositarkastukset tai vuositilinpäätöksen ja saa kuukausittain konsernin sisäiset taloudelliset raportit. Hallitus tarkastaa myös ulkoisten tilintarkastajien tilintarkastusraportit, tilintarkastussuunnitelmat ja osavuositarkastuksia sekä vuosi-

tilinpäätöstä koskevat loppupäätelmät. Hallitus tapaa ulkoiset tilintarkastajat vähintään kerran vuodessa.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus -osastolla on kolme tointia ja se toimii suoraan hallituksen alaisuudessa.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tuottaa hallitukselle ja toimivalle johdolle objektiivisia ja riippumattomia arviointoja operatiivisesta toiminnasta, operatiivisista toiminta- ja johtamisprosesseista, konsernin riskinhallinnasta, hallinnoinnista ja valvonnasta.

Sisäinen tarkastus raportoi säännöllisesti hallitukselle, tarkastusvaliokunnalle ja toimivalle johdolle. Hallitus vahvistaa vuosittain suunnitelman sisäisen tarkastuksen työskentelylle.

Riskienhallinta

Konserni pyrkii harjoittamaan toimintaansa kohtuullisin ja harkituin riskein. Konsernin kannattavuus on riippuvainen organisaation kyvystä tunnistaa, hallita ja hinnoitella riskit. Riskienhallinnan tarkoituksena on alentaa odotettavien tappioiden todennäköisyyttä ja/tai konsernin maineeseen kohdistuvia uhkia sekä myötävaikuttaa kannattavuuden paraneamiseen ja osakkeenomistaja-arvon nousuun.

Konserniin kohdistuu luottoriski, markkinariski, likviditeettiriski, operatiivinen riski ja liiketoimintariski. Viimeksi mainittu riski on seurausta konsernin strategiasta, kilpailukyvystä, kyvystä sopeutua asiakkaiden odotuksiin, epäsuotuisista liiketoiminnallisista päätöksistä ja konsernin toimintaympäristöstä sekä markkinoista, joilla konserni toimii. Liiketoimintariskiä hallitaan strategisen suunnittelun yhteydessä. Luottoriski, joka on konsernin huomattavin riski, käsittää saamia yksityishenkilöiltä, yrityksiltä, luottolaitoksilta ja julkisyhteisöiltä. Saamiset koostuvat pääasiassa Pankin myöntämistä luotoista, tililuotoista ja pankkitakauksista.

Hallituksella on kokonaisvaltainen vastuu riskienhallinnan riittävyydestä sekä Pankin riskien valvontaan ja rajoittamiseen tarvittavista järjestelmistä ja säännöstöistä. Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta hallituksen valvontatehtävissä, jotka koskevat sisäisiä valvontajärjestelmiä, riskienhallintaa ja raportointia. Toimitusjohtaja valvoo ja johtaa liiketoimintaa hallituksen ohjeiden mukaisesti, vastaa juoksevasta hallinnosta ja siitä, että hallituksen jäsenille annetaan säännöllisesti riittävää informaatiota konsernin

riskipositioista ja konsernia koskevista säännöstöistä.

Pankissa noudatetaan vastuunjakoa, jonka mukaan kukin liiketoiminnan osa kantaa vastuun liiketoimintaan ja riskien hallinnasta. Risk Office -konsernitoiminto vastaa riippumattomasta riskienvalvonnasta, sääntöjen noudattamisen valvonnasta, salkkuanalyyseistä ja luotonmyöntämisprosessista. Tämä sisältää muun muassa konsernin kaikkien olennaisten riskien tunnistamisen, mittaamisen, analysoinnin ja raportoinnin sekä johtoryhmän luottotoimikunnalle esiteltävien luottoasioiden tarkastamisen.

Konsernitoiminto valvoo myös, että riskit ja riskienhallinta vastaavat Pankin riskinkantokykyä ja että Pankin johto saa juoksevasti raportteja ja analyysejä kulloisestakin tilanteesta. Sisäinen tarkastus -osasto tarkastaa Risk Office -toiminnon ja tekee arvioinnin sekä riskienhallinnan riittävyydestä että sääntöjen noudattamisesta.

Finanssivalvonnan standardien ja lainsäädännön lisäksi riskienhallinnan perustana ovat lähinnä EU:n vakavaraisuusdirektiivi ja -asetus, jotka perustuvat Baselin komitean säännöstöön. Tarkempia tietoja konsernin riskienhallinnasta, pääomanhallinnasta, pääomatarpeen arvioinnista ja vakavaraisuutta koskevista tiedoista, katso konsernin vuosikertomuksen kohta Riskienhallinta.

Sääntöjen noudattamisen valvonta (Compliance)

Sääntöjen noudattamisen valvonnan ja arvioinnin Pankissa hoitaa konsernin Compliance-toiminto, joka raportoi säännöllisesti havaintonsa toimitusjohtajalle ja Pankin hallitukselle.

Sisäpiirihallinto

Pankki ylläpitää sisäpiirirekisteriä sekä liikkeenlaskijan että arvopaperivälittäjän ominaisuudessa. Pankin sisäpiiriläisiin sovelletaan muun muassa Finanssivalvonnan standardia sisäpiiri-ilmoituksista ja sisäpiirirekisteristä, Finanssialan Keskusliiton kaupankäyntiohjetta ja Pankin sisäisiä ohjeita. Lisäksi Pankki on ottanut käyttöön Helsingin pörssin sisäpiiriohjeen ja kaupan käyntirajoituksen, jonka mukaan Pankin sisäpiiriläisellä ei ole oikeutta käydä kauppaa Pankin liikkeeseen laskemilla arvopapereilla 14 vuorokauden ajanjaksona ennen Pankin tilinpäätöksen tai osavuositarkastuksen julkistamista. Kaupankäyntirajoitus koskee myös vajaavaltai-

sia, joiden edunvalvojana on Pankin sisäpiiriläinen sekä yhteisöjä ja säätiöitä, joissa Pankin sisäpiiriläisellä on määräysvalta.

Pankki on myös liittynyt nk. SIRE-järjestelmään, joten tiedot sisäpiiriläisten kaupankäynnistä julkisen kaupankäynnin kohteena olevilla arvopaperilla päivittyvät automaattisesti Pankin sisäpiirirekisteriin. Sisäpiiriläisen arvopaperiomistus on julkista. Pankin rekisterivastaava ja Pankin sisäinen tarkastus tarkistavat säännöllisesti sisäpiiriläisten Pankin sisäpiirirekisteriin ilmoittamat tiedot.

Tilintarkastajat

Pankilla tulee yhtiöjärjestyksen mukaan olla vähintään kolme tilintarkastajaa sekä tarvittava määrä varatilintarkastajia. Tilintarkastaja valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Tilintarkastajiksi valittiin viimeksi pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa 2013 KHT-tilintarkastajat, Pauli Salminen, Birgitta Immerthal ja Mari Suomela. Uudeksi varatilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, vastuunalaisena tilintarkastajana KHT-tilintarkastaja Kim Järvi.

Vuonna 2013 yhtiökokoukseen 2013 saakka tilintarkastajina toimivat KHT-tilintarkastajat Terhi Mäkinen ja Bengt Nyholm sekä HTM-tilintarkastaja Erika Sjölund. Varatilintarkastajana toimi KHT-yhteisö Ernst & Young Oy, vastuunalaisena tilintarkastajana KHT-tilintarkastaja Anders Svernas.

Konserniyhtiöiden tilintarkastuspalkkiot vuonna 2013 olivat yhteensä 404 417 euroa sisältäen arvonlisäveron. Lisäksi tilintarkastajille on suoritettu konsulttitehtävistä palkkiona 328 902 euroa sisältäen arvonlisäveron.

Hallitus ja toimiva johto

Hallitus

Nils Lampi

PUHEENJOHTAJA

Konsernijohtaja Wiklöf Holding Ab
Diplomiekonomi. Synt. 1948
Hallituksen puheenjohtaja 18.4.2013 alkaen
Hallituksen jäsen 18.4.2013 alkaen

Oma ja lähipiirin Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus:
A-osakkeita: 0 B-osakkeita: 0

Christoffer Taxell

VARAPUHEENJOHTAJA

Oikeustieteen kandidaatti. Synt. 1948
Varapuheenjohtaja 18.4.2013 alkaen
Hallituksen jäsen 18.4.2013 alkaen

Oma ja lähipiirin Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus:
A-osakkeita: 0 B-osakkeita: 0

Agneta Karlsson

Kauppätieteiden tohtori. Associate Professor. Synt. 1954
Hallituksen jäsen 2003 alkaen

Oma ja lähipiirin Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus:
A-osakkeita: 40 B-osakkeita: 28

Anders Å Karlsson

Merkonomi. Synt. 1959
Hallituksen jäsen 19.4.2012 alkaen

Oma ja lähipiirin Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus:
A-osakkeita: 1 060 B-osakkeita: 0

Annika Wijkström

Filosofian kandidaatti. Synt. 1951
Hallituksen jäsen 19.4.2012 alkaen

Oma ja lähipiirin Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus:
A-osakkeita: 0 B-osakkeita: 0

Anders Wiklöf

Yksityisyritystaja
Kauppaneuvos. Synt. 1946
Hallituksen jäsen 2006 alkaen

Oma ja lähipiirin Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus:
A-osakkeita: 1 589 396 B-osakkeita: 1 296 549

Dan-Erik Woivalin

Oikeustieteen kandidaatti. Varatuomari. Synt. 1959
Hallituksen jäsen 18.4.2013 alkaen

Oma ja lähipiirin Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus:
A-osakkeita: 0 B-osakkeita: 0

Kaj-Gustaf Bergh

Toimitusjohtaja
Föreningen Konstsamfundet r.f.
Synt. 1955
Eronnut hallituksesta 18.4.2013

Folke Husell

Oikeustieteen kandidaatti.
Varatuomari. Filosofian maisteri.
Synt. 1945
Eronnut hallituksesta 18.4.2013.

Lisätietoja hallituksen jäsenistä on pankin kotisivulla www.alandsbanken.fi

Toimiva johto

Peter Wiklöf

Toimitusjohtaja. Konserninjohtaja
Oikeustieteen kandidaatti. Synt. 1966
Johtoryhmän puheenjohtaja ja jäsen 2008 alkaen

Oma ja lähipiirin Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus:
A-osakkeita: 0 B-osakkeita: 3 750

Jan-Gunnar Eurell

Chief Financial Officer. Toimitusjohtajan sijainen
Master of Business Administration. Ekonomi. Synt. 1959
Johtoryhmän jäsen 2011 alkaen

Oma ja lähipiirin Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus:
A-osakkeita: 0 B-osakkeita: 2 100

Birgitta Dahlén

Johtaja, liiketoiminta-alue Ahvenanmaa
Pankkitoimihenkilökoulutus. Synt. 1954
Johtoryhmän jäsen 2010 alkaen

Oma ja lähipiirin Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus:
A-osakkeita: 450 B-osakkeita: 1 338

Tove Erikslund

Chief Administrative Officer
Ekonomi. Synt. 1967
Johtoryhmän jäsen 2006 alkaen

Oma ja lähipiirin Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus:
A-osakkeita: 0 B-osakkeita: 0

Magnus Holm

Johtaja, liiketoiminta-alue Ruotsi
Hallintotieteen opintoja. Synt. 1962
Johtoryhmän jäsen 2011 alkaen

Oma ja lähipiirin Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus:
A-osakkeita: 0 B-osakkeita: 0

Juhana Rauthovi

Chief Risk Officer
Oikeustieteen lisensiaatti, M.Sc. (Econ.), M.Sc. (Tech.),
Master in International Management. Synt. 1975
Johtoryhmän jäsen 2012 alkaen

Oma ja lähipiirin Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus:
A-osakkeita: 0 B-osakkeita: 0

Anne-Maria Saloniemi

Johtaja, liiketoiminta-alue Suomi
Varatuomari. Synt. 1964
Johtoryhmän jäsen 2010 alkaen

Oma ja lähipiirin Ålandsbanken Abp:n osakkeiden omistus:
A-osakkeita: 0 B-osakkeita: 0

Lisätietoja johtoryhmän jäsenistä on pankin kotisivulla www.alandsbanken.fi

Pörssitiedotteet 2013

Tammikuu

- 07.01.2013 Yhtiökokous ja taloudelliset tiedotteet vuonna 2013
21.01.2013 Ålandsbankenin tulos olennaisesti parempi kuin edellisenä vuonna

Helmikuu

- 01.02.2013 Kutsu ylimääräiseen yhtiökokoukseen
07.02.2013 Julkinen varoitus Finanssivalvonnalta asiakasvarojen säilytystä koskevien määräysten noudattamisen laiminlyönnistä
11.02.2013 Osakkeenomistajat, jotka edustavat yli kymmenesosaa kaikista osakkeista, vaativat ylimääräisen yhtiökokouksen pitämistä
15.02.2013 Tilinpäätöstiedote kaudelta tammikuu–joulukuu 2012

Maaliskuu

- 05.03.2013 Ilmoitus Ålandsbanken Abp:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa 5. maaliskuuta 2013 käsitellyistä asioista
06.03.2013 Kutsu yhtiökokoukseen
20.03.2013 Ålandsbanken Abp:n vuoden 2012 tilinpäätös, vuosikertomus sekä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on julkistettu
21.03.2013 Tulevaisuudennäkymät
28.03.2013 Täydennys/lisäys yhtiökokoukseen

Huhtikuu

- 18.04.2013 Ilmoitus Ålandsbanken Abp:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 18. huhtikuuta 2013 käsitellyistä asioista
29.04.2013 Osavuositarkastus kaudelta tammikuu–maaliskuu 2013

Heinäkuu

- 29.07.2013 Osavuositarkastus kaudelta tammikuu–kesäkuu 2013
30.07.2013 CORRECTION: Ålandsbanken Abp: Osavuositarkastus kaudelta tammikuu–kesäkuu 2013

Lokakuu

- 28.10.2013 Yhtiökokous ja taloudelliset tiedotteet vuonna 2014
28.10.2013 Osavuositarkastus kaudelta tammikuu–syyskuu 2013

Osoitetiedot

Ålandsbanken Abp

Pääkonttori
Nygatan 2
PB 3
AX-22101 Mariehamn

Puh. 0204 29 011
info@alandsbanken.fi
www.alandsbanken.fi

HELSINKI

Bulevardi 3
00120 Helsinki
Puh. 0204 293 600

ESPOO-TAPIOLA

Länsituulentie 4
02100 Espoo
Puh. 0204 293 500

TAMPERE

Hämeenkatu 8
33100 Tampere
Puh. 0204 293 200

TURKU

Hansakortteli
Eerikinkatu 17
20100 Turku
Puh. 0204 293 100

PARAINEN

Kauppiaskatu 24
21600 Parainen
Puh. 0204 293 150

VAASA

Hovioikeudenpuistikko 11
65100 Vaasa
Puh. 0204 293 300

TUKHOLMA

Stureplan 19
SE-107 81 Stockholm
Puh. +46 8 791 48 00

GÖTEBORG

Kungssportsavenyen 1
SE-411 36 Göteborg
Puh. +46 31 333 45 00

MALMÖ

Stortorget 11
SE-211 22 Malmö
Puh. +46 40 600 21 00

info@alandsbanken.se
www.alandsbanken.se

AB COMPASS CARD OY LTD

PB 3
AX-22101 Mariehamn
Puh. 0204 29 033
compasscard@compasscard.fi

CROSSKEY BANKING SOLUTIONS AB LTD

Pääkonttori
Elverksgatan 10
AX-22100 Mariehamn
Puh. 0204 29 022
information@crosskey.fi

Helsinki

Plaza Pilke, Äyritie 16
FI-01510 Vantaa
Puh. 0204 29 022

Tukholma

Rådmansgatan 40
SE-113 58 Stockholm
Puh. +46 8 791 49 00

Turku

Lemminkäisenkatu 32
FI-20520 Turku
Puh. 0204 29 022

S-CROSSKEY AB

Elverksgatan 10
AX-22100 Mariehamn
Puh. 0204 29 022

ÅLANDSBANKEN ASSET MANAGEMENT AB

Bulevardi 3, 3. krs
00120 Helsinki
Puh. 0204 293 700
aam@alandsbanken.fi

ÅLANDSBANKEN RAHASTOYHTIÖ OY

PB 3
22101 Mariehamn
Puh. 0204 29 088
rahastot@alandsbanken.fi